

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów. Zespół

ZBIÓR RĘKOPISÓW I ARCHIWUM PAWLIKOWSKICH

ZESPÓŁ (FOND) 76.

CZEŚĆ III. ARCHIWUM PAWLIKOWSKICH.

168. Papiery związane z działalnością J. G. Pawlikowskiego w Towarzystwie Tatrzańskim (statuty, uchwały, protokoły, odezwy). 1874-1935.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Львівська біб-ка АН УРСР
ВІДДІЛ РУКОПИСІВ

III кв. Набл. 168/к. 22

"Товариство Патранеске"

Статутти, резолюції, протоколи,
рішення, звернення товариства

1874, 1881, 1934, 1935.

60 арк.
сл. пол.

~~235 арк~~

78 арк

breast

471

Tom. Titmouse

TOWARZYSTWO

TATRZAŃSKIE.

473

3

STATUT TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO

z siedzibą w Krakowie.

Cel.

§ 1.

Celem Towarzystwa jest:

1. Umiejętne badanie Karpat, a w szczególności Tatr i Pienin, oraz rozpowszechnianie zebranych o nich wiadomości;
2. Zachęcanie do ich zwiedzania i ułatwianie przystępu do nich i pobytu tamże turystom, a w szczególności swoim członkom, oraz badaczom i artystom udającym się do Karpat, Tatr i Pienin w celach naukowych i artystycznych;
3. Ochrona zwierząt halskich (alpejskich), mianowicie kozie i świstaków;
4. Wspieranie przemysłu górskiego wszelkiego rodzaju.

Środki.

§ 2.

Środkami do osiągnięcia wymienionych celów są:

1. Zebrania towarzyskie i wspólne wycieczki;
2. Odczyty naukowe i turystyczne;
3. Wydawanie lub wspieranie wydawnictwa prac literackich, pisma czasowego, lub publikacji graficznych, opisujących lub przedstawiających Karpaty, a w szczególności Tatr i Pieniny.
4. Zakładanie zbiorów książek, kart (map), panoram, przedmiotów służących do wszechstronnego poznawania przyrody górskiej, wreszcie wzorów do przedmiotów służących do podróży i wycieczek górskich;
5. Starania o niższe opłaty dla członków na kolejach galicyjskich i węgierskich do gór wiodących;
6. Ulepszenie i utrzymywanie komunikacji w górach, w szczególności w Tatrach i Pieninach;
7. Budowanie i utrzymywanie schronisk w górach, otwieranie wido-ków, stawianie drogoskazów;
8. Urządzenie służby przewodników i zaprowadzenie straży tatrzańskiej;
9. Wspieranie przedsięwzięcia prywatnych, ułatwiających spełnienie zadań na Towarzystwie ciążących.

10. Zawiązanie stosunków z Komisją fizyograficzną, ustanowioną przy c. k. Akademii umiejętności w Krakowie, z węgierskiem Towarzystwem karpackiem w Kesmarku, wreszcie z Towarzystwami alpejskimi zagranicznymi w celu wymiany spostrzeżeń, zaprowadzenia możliwych ulepszeń i jednolitości badań umiętnych.

Skład Towarzystwa.

§ 3.

Towarzystwo tatrzańskie z siedzibą w Krakowie składa się:

- a) Z Protektora Towarzystwa;
- b) Z Członków honorowych;
- c) Z Członków zwyczajnych.

§ 4.

Na Protektora Towarzystwa zaprasza ogólne zgromadzenie jedną z dostojnych osób, należących do Domu Cesarskiego.

Członków honorowych, na przedstawienie Wydziału, mianuje dożywotnio ogólne zgromadzenie z pośród osób, które położyły szczególne zasługi dla krain górskich krajowych i zagranicznych.

Członkiem zwyczajnym może zostać każdy używający dobrej sławy. O przyjęciu Członka do grona Towarzystwa rozstrzyga Wydział i może takowego przyjęcia odmówić, bez podania powodów. Za dowód przyjęcia do grona Towarzystwa służyć będzie dyplom i karta wstępu co rok wydawana. Każdy Członek może wystąpić z Towarzystwa za poprzedniem uwiadomieniem Wydziału ustnie lub pismiennie. Członkowie, którzy, mimo wezwania, po upływie roku nie zapłacili zaległej wkładki, uważani będą za występujących z Towarzystwa. Wystąpienie jednak z Towarzystwa nie uwalnia od opłacenia należności za rok bieżący, lub zaległej wkładki. O wykluczeniu Członka z grona Towarzystwa stanowi Wydział; wolno jednak Członkowi wykluczonemu odwołać się do ogólnego zgromadzenia.

Siedziba Towarzystwa.

§ 5.

Siedzibą Towarzystwa jest Kraków.

Towarzystwo używa pieczęci z napisem: „Towarzystwo tatrzańskie z siedzibą w Krakowie“.

Oddziały Towarzystwa.

§ 6.

Towarzystwo tatrzańskie może ustanawiać oddziały albo sekcye w różnych miejscowościach naszego kraju, stosownie do uznanej potrzeby, na podstawie niniejszego statutu z reprezentacją od Zarządu głównego niezależną. Stosunek oddziałów do Towarzystwa uchwalą ogólne zgromadzenie na przedstawienie Wydziału, który zawiadomi o tém właściwe władze.

624
5 4

Prawa i obowiązki członków.

§ 7.

Każdy Członek Towarzystwa, honorowy i zwyczajny, ma prawo głosu, wyboru, wolnego wstępu na zebrania towarzyskie, brania udziału w wycieczkach przez Towarzystwo urządzanych i bezpłatnego korzystania z urzędzeń, ułatwień i dogodności przez Towarzystwo w górach zaprowadzonych, dalej ma prawo noszenia oznaki dla Członków przeznaczonój, wreszcie czynienia wniosków, odnoszących się do celów Towarzystwa.

Tylko wnioski podpisane przez wnioskodawcę i przedstawione Wydziałowi najmnień na miesiąc przed ogólném Zgromadzeniem, mogą być wzięte pod obrady i pod głosowanie na témże zgromadzeniu.

Wnioski poparte przez 10 Członków i przez ogólne zgromadzenie uznane za nagłe, mają być ostatecznie załatwione na témże zgromadzeniu.

Członkowie honorowi nie opłacają żadnój wkładki i otrzymują bezpłatnie dyplom, statut, oznakę Towarzystwa, tudzież pisma wydawane przez Towarzystwo.

Każdy Członek winien według swój możności przyczyniać się do osiągnięcia celów Towarzystwa i złożyć przy wstąpieniu do tegoż tytułem wpisowego 3 zł. w. a. do kasy Towarzystwa, a następnie ma składać roczną wkładkę w kwocie 6 zł. w. a. do tejże kasy w ciągu miesiąca Stycznia każdego roku. Po zapłaceniu wkładki będą wydawane roczne karty wstępu.

Każdy Członek ma prawo nabywania za połowę ceny księgarskiej „Rocznika“, wydawanego przez Towarzystwo.

Dotychczasowi Założyciele „Galicyjskiego Towarzystwa tatrzańskiegó“, którzy złożyli 100 zł. w. a. do kasy Towarzystwa, jak również Członkowie „Towarzystwa tatrzańskiegó z siedzibą w Krakowie“, którzy złożą do kasy Towarzystwa jednorazowo 100 zł. w. a., są uwolnieni dożywotnio od opłacania wkładki rocznój.

Organy Towarzystwa.

§ 8.

Sprawy Towarzystwa załatwiane będą przez organy zarządzające i wykonawcze.

Organami zarządzającymi są:

Ogólne Zgromadzenie Członków i Wydział.

Organami zaś wykonawczymi są:

Komisje wykonawcze, Delegaci, Straż tatrzańska.

Ogólne Zgromadzenie.

§ 9.

Ogólne Zgromadzenia są zwyczajne i nadzwyczajne. Pierwsze mają się odbywać zawsze w pierwszą niedzielę miesiąca Maja każdego roku w Krakowie, zaś nadzwyczajne zgromadzenia ogólne mogą się odbywać w Krakowie, w Zakopanem, w Szczawnicy, lub innych miejscach, stosownie do uznanój potrzeby.

§ 10.

Do zakresu działania ogólnego zgromadzenia należą następujące sprawy:

- a) Wybór Prezesa, Wiceprezesa, Członków Wydziału i Zastępców tychże.
- b) Mianowanie członków honorowych na przedstawienie Wydziału.
- c) Uchwalanie wniosków przez Wydział przedstawionych, tudzież wniosków za nagłe uznanych.
- d) Obrady nad sprawozdaniem Wydziału o stanie Towarzystwa i czynnościach Wydziału w roku ubiegłym.
- e) Załatwianie rachunków i uchwalanie budżetu na rok następny.
- f) Uchwalanie zmian statutu i zatwierdzenie na przedstawienie Wydziału regulaminu obrad i czynności ogólnego zgromadzenia i Wydziału.
- g) Zniżenie lub podniesienie wkładki rocznej członków zwyczajnych.
- h) Wybór pisma uznać się mającego za organ Towarzystwa, jeżeli Towarzystwo własnego pisma wydawać nie będzie.
- i) Rozwiązanie Towarzystwa.

§ 11.

Uchwały na zgromadzeniu ogólnym zapadają bezwzględną większością głosów Członków obecnych lub ich Zastępców. W razie równości głosów rozstrzyga Przewodniczący.

Członkowie zamiejscowi mogą wykonywać prawo głosowania tylko przez innego Członka, głosującego w zastępstwie. Zastępca Członków zamiejscowych nie może jednocześnie w sobie więcej nad 5 głosów.

Do prawomocności uchwał ogólnego zgromadzenia potrzebna jest obecność 25 Członków.

Uchwała co do rozwiązania Towarzystwa, podwyższenia rocznej wkładki, wymaga obecności dwóch trzecich wszystkich członków, a względnie ich zastępców.

Gdyby 25 Członków, a względnie $\frac{2}{3}$ Członków na zgromadzeniu ogólnym nie zebrało się, wtedy po upływie dni 14 należy zwołać i ogłosić nowe zgromadzenie ogólne, z tym samym porządkiem dziennym, którego uchwały bez względu na liczbę członków są prawomocne.

§ 12.

Zgromadzenie ogólne zwołuje Prezes, lub w zastępstwie tegoż Wiceprezes. Prezes może zwołać ogólne zgromadzenie nadzwyczajne z prawami zwyczajnego ogólnego zgromadzenia, już to z własnej inicjatywy, już też na żądanie 25 Członków.

Prezes obowiązany jest zwołać ogólne zgromadzenie nadzwyczajne, z wymienieniem przedmiotów obrad, najdalej w dni 14 po wręczeniu żądania, podpisanego przez 25 Członków. Do zgromadzeń ogólnych nadzwyczajnych należą przede wszystkim sprawy Towarzystwa, nie należące do zakresu działania zwyczajnego zgromadzenia ogólnego i Wydziału.

Wydział.

§ 13.

Wydział składa się z Prezesa, Wiceprezesa, 10 Członków i 5 zastępców. Wydział wybiera z grona swego sekretarza, podskarbiego i konserwatora zbiorów.

Posiedzenia Wydziału mają się odbywać przynajmniej raz na dwa miesiące.

Urząd Członków Wydziału, nie wyłączając Prezesa i Wiceprezesa, tudzież urzędników Wydziału, trwa lat 3.

§ 14.

Do zakresu działania Wydziału należy:

- a) Przyjmowanie i wykluczanie członków;
- b) Wybór członków komisji wykonawczych i delegatów Towarzystwa, oraz mianowanie straży tatrzańskiej;
- c) Przygotowywanie spraw, których załatwienie należy do ogólnego zgromadzenia;
- d) Wykonywanie uchwał ogólnych zgromadzeń zwyczajnych i nadzwyczajnych;
- e) Załatwianie wszelkich spraw nie należących do zakresu działania ogólnego zgromadzenia.

Wydział ma prawo uchwalać wydatki nadzwyczajne, niezamieszczone w budżecie, aż do wysokości 300 zł. w. a.

Wydziałowi pozostawia się wolność w nadzwyczajnych wypadkach przenoszenia szczególnych pozycji budżetu, zamieszczonych pod tym samym tytułem.

Uchwały Wydziału zapadają bezwzględną większością głosów. Do prawnocności uchwał Wydziału potrzebna jest obecność przynajmniej 5 Członków lub Zastępców, prócz Przewodniczącego.

Prezes Towarzystwa.

§ 15.

Prezes, lub w zastępstwie tegoż Wiceprezes, reprezentuje Towarzystwo na zewnątrz wobec władz rządowych i krajowych, zwołuje ogólne zgromadzenie i Wydział, kieruje obradami i przestrzega wykonania Statutu i regulaminów.

Towarzystwo przyjmuje za swoje wszelkie umowy zawarte przez Prezesa lub Wiceprezesa w jego imieniu w myśl powziętych uchwał ogólnego zgromadzenia, a względnie Wydziału.

Sekretarz.

§ 16.

Sekretarz spisuje protokoły obrad, prowadzi korespondencje i redaguje wszelkie pisma od Towarzystwa wychodzące.

Podskarbi.

§ 17.

Podskarbi utrzymuje kasę, załatwia pod kontrolą Prezesa wszelkie sprawy pieniężne i składa rachunki.

Konserwator zbiorów.

§ 18.

Konserwator zbiorów zachowuje i utrzymuje w porządku wszelkie zbiory Towarzystwa.

§ 19.

Wszelkie urzędy Towarzystwa są bezpłatne. W miarę pomnożenia się funduszków może Zgromadzenie ogólne ustanowić urzędy płatne.

Komisje wykonawcze.

§ 20.

Komisje wykonawcze składają się z 3 Członków, mianowanych przez Wydział. Komisje te są organami wykonawczymi Towarzystwa, w szczególności Wydziału, i mają prawo czynienia samoistnych wniosków do Wydziału.

Przewodniczący Komisji, wybrany z grona jej Członków, reprezentuje Komisję wobec Towarzystwa i Wydziału.

Komisje wykonawcze mają prawo zapraszania miejscowych włościan na swe posiedzenia z głosem doradczym bez opłaty.

Delegaci Towarzystwa.

§ 21.

Delegaci Towarzystwa spełniają czynności poruczone im przez Wydział, który ich mianuje.

Straż tatrzańska.

§ 22.

Liczbę członków straży tatrzańskiej oznacza Wydział. Członkowie ci będą pobierać z kasy Towarzystwa pewne wynagrodzenie, którego wysokość oznaczy Wydział.

Obowiązkiem straży tatrzańskiej będzie śledzenie kłusowników i podawanie spostrzeżonych przestępstw ustawy z d. 19 lipca 1869 do wiadomości władz publicznych i Towarzystwa, dalej doglądanie dróg, ścieżek, mostów, schronisk i t. d. przez Towarzystwo założonych, lub utrzymywanych, wreszcie podawanie do jego wiadomości każdego spostrzeżonego uszkodzenia.

Ogłoszenia.

§ 23.

Wszelkie ogłoszenia w sprawach Towarzystwa mają być zamieszczane w piśmie uznanem za organ Towarzystwa i w dziennikach krajowych.

Zebrania ogólne mają być ogłaszane na dni 10 przed posiedzeniem, z wymienieniem porządku obrad.

Załatwianie sporów.

§ 24.

Wszelkie spory między członkami Towarzystwa, w sprawach tegoż, rozstrzyga sąd polubowny, wybrany przez strony spór wiodące, z pośród Członków Towarzystwa.

Każda strona wybiera dwóch arbitrów, którzy wybierają superarbitra.

Sprawy sporne między Zarządem Towarzystwa a Członkami rozstrzyga również sąd polubowny.

Strona zapozywająca zawiadomi stronę zapozwaną o wyborze dwóch sędziów polubownych, która obowiązana jest w ciągu dni 14 zawiadomić o wyborze swoich dwóch sędziów. W razie przeciwnym strona zapozywająca mianuje sama czterech sędziów.

Majątek Towarzystwa.

§ 25.

Majątek Towarzystwa składa się:

- a) Z wkładek dotychczasowych Założycieli i Członków „Galicyskiego Towarzystwa tatrzańskiego“;
- b) Z wkładek tych Członków „Towarzystwa tatrzańskiego z siedzibą w Krakowie“, którzy w myśl § 7 złożyli jednorazowo 100 zł. w. a.;
- c) Z rocznych wkładek Członków zwyczajnych;
- d) Z wszelkich innych dochodów Towarzystwa.

Rozwiązanie Towarzystwa.

§ 26.

Rozwiązanie Towarzystwa następuje wskutek:

- a) Uchwały ogólnego zgromadzenia;
- b) Gdy liczba Członków zmniejszy się do 20;
- c) Z rozporządzenia władz.

W razie rozwiązania Towarzystwa majątek tegoż, po opłaceniu długów ciążących na Towarzystwie, przechodzi na rzecz Komisji fizyjograficznej, ustanowionej przy c. k. Akademii umiejętności w Krakowie.

Przepisy przechodnie.

Dotychczasowi Członkowie „Galicyskiego Towarzystwa tatrzańskiego“ zostają Członkami „Towarzystwa tatrzańskiego z siedzibą w Krakowie“.

Dotychczasowe „Galicyskie Towarzystwo tatrzańskie“ przybiera nazwę „Towarzystwo tatrzańskie z siedzibą w Krakowie“.

Statut ten zatwierdziło Wys. c. k. Namiestnictwo rozporządzeniem z dnia 8 Października 1874 r. L. 48161.

Zawieszenie

Wzrostu polityki nietylko w krajach...
Kraj nasz w polityce nietylko...
Wzrostu polityki nietylko w krajach...
Kraj nasz w polityce nietylko...

Wzrostu polityki

Wzrostu polityki nietylko w krajach...
Kraj nasz w polityce nietylko...
Wzrostu polityki nietylko w krajach...
Kraj nasz w polityce nietylko...

W KRAKOWIE,

W DRUKARNI UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

pod zarządkiem I. Stelcła.

1874.

Wzrostu polityki

Wzrostu polityki nietylko w krajach...
Kraj nasz w polityce nietylko...
Wzrostu polityki nietylko w krajach...
Kraj nasz w polityce nietylko...

Wzrostu polityki

Wzrostu polityki nietylko w krajach...
Kraj nasz w polityce nietylko...
Wzrostu polityki nietylko w krajach...
Kraj nasz w polityce nietylko...

Nakładem Towarzystwa.

Towarzystwo Tatrzańskie z siedzibą w Krakowie.

Wielmożny *Jan Paweł Kowalski*

w *Krakowie*

zapłacił za rok *1879* *0.14*

[REDACTED]

17/9

1879

L. Świątek

478
1

Rezolucye

uchwalone przez Niece odbyty w Zakopanem
dnia 16 Sierpnia 1881 r.

Niece uchwała:

- 1). Towarzystwo Zakopiańskie raczej jego Wydział winien popierać wszelkimi środkami zarówno moralnymi jak materialnymi umiarkowane badanie Tatr, przewidziane w ustępie 1^{ym} §. 1 statutu, powiększając dotychczasowe pod tym względem usiłowania.
- 2). Nibyć Komisji celem przedstawienia Wydziałowi J. W. Zakopiańskiego w imieniu Niece wniosków dotyczących ulepszenia dróg, szlaki i w ogóle najbardziej nagłych potrzeb J. W., powołując do Komisji J. Chaturbińskiego, J. Hoyerera, pp. Pawlikowskiego Jana, Piobrowskiego E. K. mistrza, i Elżosza Katerę z prawem wstępnięcia się przez przybranie innych osób.
- 3). Zarząd J. W. Zakopiańskiego postara się w drodze właściwej, aby Zakopane uznane zostało przez A. R. za miejsce klimatyczne a raczej udrzewisko, z prawem pobierania taksy od gości na zasadach przyjętych w zdrojowiskach krajowych i udrzewiskach austro-węgierskich, a określonych w osobnym statucie, który zarazem zapewni ustanowienie Inspektora policyi w autonomicznym zakresie działania.
- 4). Zarząd J. W. Zakopiańskiego zanim wyjedna uznanie Zakopanego za miejsce lecznicze, ustanowi na zasadzie §. 23 statutu na czas letni od 15 Czerwca do 15 Września każdego roku Komitet gospodarczy w Zakopanem celem ułatwienia przy-
stępu i pobytu w Tatrach osobom swoim, badaczom przy-

- rodzaj oraz artystom, a to w miejsce jednego artysty krajowego
siedz. w Łubianem gospodarza, przy czym wyraża się życzenie,
aby powołani zostali do tego komitetu ks. Probus, przedsta-
wiciel obywateli dworskiego jakoteż gromady wiejskiej, osoby z
banderą wplywanych gospodarzy miejsc, oraz osoby z lokal-
nością barmięcką w Łubianem a będących członkami Stow.
- 5). Stow. Łubianiskie w należytym czasie wyjednać umowę a raczej
wzajemność §. 10 statutu w tym zakresie, że Walne Zgroma-
dzenie odbywać się miałyby w Krakowie ale i w Łubianem,
oraz że drugie Walne Zgromadzenie krajowe ma się odbywać
w Łubianem w drugą niedzielę w miesiącu Sierpniu każdego
roku w miejsce Walnego krajowego Zgromadzenia w Krakowie
odbywanego.
- 6). Stow. Łubianiskie dla porozumiewania się w kwestjach
wspólnych winno delegować corocznie członków swoich na Walne
posiedzenia Klubu Karpaciego Regierskiego w pierwszych dniach
Sierpnia każdego roku odbywane.
- 7). Stow. Łubianiskie utworzy komisję naukową mającą funkcyono-
wać podczas lata w Łubianem, za której członka uważa się
kandydata nauki, przebywającego w Łubianem i należącego do
Stowa Łubianiskiego.
- 8). Stow. Łubianiskie przystąpi do wydania mapy Łub. z polskimi i
słowackimi napisami, przy dodaniu spisu synonimów polskich
słowackich, regierskich i niemieckich.
- 9). Stow. Łubianiskie zechce ponownie kroki w Przodku względem od-
wiednia stacji telegraficznej w Łubianem na czas letni od
15 czerwca do 15 września każdego roku.
- 10). Wnieść petycję od Wiceu do Wydziału krajowego, ażeby droga
z Nowego Targu do Łubianego uznana została za krajową.
- 11). Wydział Stowa Łubianiskiego zwołać raczy w czasie jak najprędzej
walne nadzwyczajne Zgromadzenie Stowa Łubianiskiego celem
rozpatrzenia rewolucyj najmniejszego Wiceu.

1904.
479
9

S T A T U T   W Z O R O W Y   O D D Z I A Ł U   P . T . T .

Nazwa, siedziba, charakter prawny, zakres terytorjalny.

- § 1. Stowarzyszenie nosi nazwę "Polskie Towarzystwo Tatrzańskie, Oddział w . . . . . " i używa pieczęci z takim samym napisem i wyobrażeniem kozicy.

Siedzibą stowarzyszenia jest . . . . .

Stowarzyszenie jest osobą prawną.

- § 2. Zakres terytorjalny stowarzyszenia, o ile chodzi o członków /§ 5./ oznacza Zarząd Główny P.T.T.

Cele i środki.

- § 3. Celem stowarzyszenia jest:

a/ rozwój turystyki górskiej w Polsce we wszystkich jej formach, tak letnich, jak i zimowych,

b/ udostępnienie gór polskich i ułatwianie ich zwiedzania,

c/ zapozdawanie swoich i obcych z polskimi górami i rozbudzanie zamiłowania do ich zwiedzania,

d/ popieranie rozwoju letnisk, uzdrowisk i stacyj sportów zimowych górskich, oraz inicjatywa w zakładaniu nowych,

e/ ochrona przyrody gór polskich, ich krajobrazu i etnograficznych właściwości mieszkańców,

f/ ułatwianie i popieranie naukowych badań gór polskich oraz prac artystycznych z nimi związanych.

- § 4. Do osiągnięcia powyższych celów dąży stowarzyszenie przez:

a/ nabywanie nieruchomości w górach, budowanie i utrzymywanie w górach schronisk zagospodarowanych lub niezagospodarowanych i domów wycieczkowych oraz ułatwianie członkom pobytu w górach,

b/ budowę, znakowanie i konserwację dróg i ścieżek górskich,

- c/ wydawanie i popieranie publikacji turystycznych, naukowych, literackich i artystycznych, odnoszących się do gór polskich, oraz map i przewodników górskich,
- d/ urządzenie zbiorowych wycieczek, wystaw turystycznych i t.p.,
- e/ urządzenie kursów narciarskich i innych kursów związanych z turystyką górską,
- f/ organizację i popieranie turystyki wysokogórskiej we wszystkich jej formach,
- g/ nadzorowanie i kształcenie przewodnictwa górskiego,
- h/ organizację ratownictwa w górach,
- i/ utrzymywanie biur informacyjnych,
- j/ współdziałanie z organami państwowymi i inicjatywą prywatną, oraz przedsięwzięcie wszelkiej działalności w kierunku ustalenia i realizacji zasad ochrony przyrody i krajobrazu w górach, jak również swojszczyzny wśród tubylczej ludności górskiej,
- k/ popieranie alpinarjów i stacji naukowych oraz prac naukowych i artystycznych dotyczących gór polskich,
- l/ utrzymywanie bibliotek, zbiorów, muzeów i czytelni,
- m/ przedstawianie władzom ustawodawczym i administracyjnym wniosków dotyczących ułatwień rozwoju, propagandy i ochrony urządzeń turystyki górskiej w Polsce,
- n/ inicjowanie i przeprowadzanie ankiet w sprawach związanych z celami stowarzyszenia,
- o/ utrzymywanie stosunków z polskimi i obcymi towarzystwami o pokrewnych celach,
- p/ urządzenie zebrań towarzyskich, odczytów, obchodów, tygodni propagandy turystyki górskiej i t.p.
- r/ wszelkie inne środki zgodne z prawem i niniejszym statutem, które mogą się przyczynić do osiągnięcia celów stowarzyszenia wymienionych w § 3.-

Członkowie, uczestnicy i uczestnicy-narciarze.

§ 5. Członkowie Oddziału dzielą się na honorowych, zwyczajnych, uczestników i uczestników-narciarzy.

Członkiem honorowym Oddziału P.T.T. staje się osoba szczególnie zasłużona dla Oddziału P.T.T. mianowana przez Walne Zgromadzenie Oddziału.

Członkiem zwyczajnym Oddziału P.T.T. może być osoba fizyczna, która ukończyła 18 rok życia i ma zamieszkanie na obszarze przydzielonym Oddziałowi przez Zarząd Główny. Miejscem zamieszkania jest miejscowość, w której dana osoba przebywa z zamiarem stałego pobytu /art.24.Kpc./.

Żony członków Oddziału P.T.T. oraz słuchacze szkół wyższych wykazujący się ważną legitymacją wzgl. indeksem uczelni na bieżący rok szkolny, korzystają z praw członków zwyczajnych Oddziału z wyjątkiem jeżeli idzie o żony członków uprawnienia wymienionego w § 7. lit. b/. Opłacają oni wpisowe i składkę roczną tak, jak uczestnicy P.T.T.

Uczestnikiem P.T.T. może być osoba fizyczna, która nie ukończyła 18 lat życia.

Uczestnikiem-narciarzem P.T.T. może być osoba fizyczna bez względu na wiek, a to jedynie na terenie tych Oddziałów, które posiadają sekcje narciarskie /§ 18 stat. wzor./.

O przyjęciu na członka zwyczajnego, uczestnika, uczestnika-narciarza, żony członka i słuchacza szkoły wyższej decyduje Zarząd Oddziału, który może odmówić przyjęcia bez podania powodów. Przepis o balotażu nie dotyczy członków korpusu oficerskiego.

Ogólne obowiązki członków Oddziału.

§ 6. Każdy członek Oddziału P.T.T. jest obowiązany:

1/ stosować się do niniejszego statutu, oraz do zarządzeń władz Oddziału względnie Kół i Sekcyj, do których czło-

nek należy,

2/ płacić regularnie składkę roczną oraz wszelkie opłaty tak na rzecz Oddziału, do którego należy, jak i na rzecz P.T.T.,

3/ w miarę swych sił dbać o ochronę przyrody górskiej i swojszczyzny, mienia Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i jego Oddziałów, Kół i Sekcyj oraz wszelkich urządzeń turystycznych, bez względu na to, czyją są własnością.

Osoba nowoprzyjęta na członka płaci jednorazowo wpisowe.

Prawa członka zwyczajnego.

§ 7. Członek ma prawo:

- a/ wyboru i wybieralności do władz Oddziału oraz do władz P.T.T.,
- b/ otrzymywania wydawnictw Oddziału oraz P.T.T. bezpłatnie lub po cenie niższej,
- c/ noszenia odznaki P.T.T.

Nadto każdy członek zwyczajny Oddziału P.T.T. ma prawo korzystania z wszelkich urządzeń i ułatwień wszystkich innych Oddziałów P.T.T. oraz przywilejów i uprawnień przyznanych całemu P.T.T.

Prawa uczestnika P.T.T.

§ 8. Uczestnik P.T.T. ma te same prawa co członek zwyczajny z wyjątkiem:

- 1/ wyboru i wybieralności do władz Oddziału i P.T.T.,
- 2/ bezpłatnego otrzymywania wydawnictw Oddziału oraz P.T.T.,

Uczestnik uiszcza wpisowe i składkę roczną w połowie należności członka zwyczajnego.

We wydanej legitymacji uczestnika P.T.T. winien być wyraźnie zaznaczony jego charakter jako uczestnika.

Prawa uczestnika-narciarza P.T.T.

§ 9. Uczestnik-narciarz korzysta z ulg w wpisowem i składce członkowskiej określonych corocznie uchwałą Zarządu Głównego P.T.T.- Uczestnik-narciarz korzysta z wszelkich schronisk i urządzeń turystycznych P.T.T. w okresie od 15.XI. do 1.V. na prawach członka zwyczajnego Oddziału P.T.T.

Każdy uczestnik-narciarz może za zgodą Zarządu Oddziału stać się członkiem zwyczajnym Oddziału P.T.T. przyczem zastosowanie ma § 5.ust.3,6 i 7 stat.wzor.

Zmiana miejsca zamieszkania i utrata praw członkowskich.

§ 10. Członek Oddziału, który przenosi się na obszar terytorjalny innego Oddziału przestaje być członkiem Oddziału z chwilą upływu roku administracyjnego, za który uiszczył składkę.

Członkiem Oddziału właściwego ze względu na nowe miejsce zamieszkania staje się on z chwilą uiszczenia składki w tym Oddziale, przyczem, wykazując się ważną legitymacją poprzedniego Oddziału za ubiegły rok administracyjny, nie płaci wpisowego.

§ 11. Każdy członek Oddziału P.T.T. przestaje nim być:

a/ z chwilą, gdy przeniósłszy miejsce zamieszkania poza obszar przydzielony Oddziałowi przez Zarząd Główny, stał się następnie także członkiem innego Oddziału P.T.T. w myśl § 10.,

b/ przez utworzenie nowego Oddziału P.T.T., którego zakres terytorjalny obejmuje część obszaru przydzielonego mu przez Zarząd Główny,

c/ przez wystąpienie,

d/ przez wykreślenie,

e/ przez wykluczenie,

§ 12. W razie utworzenia nowego Oddziału /§ 7. statutu P.T.T./, którego zakres terytorjalny obejmuje część obszaru po -

przednio przydzielonego innemu Oddziałowi, członkowie, mający zamieszkanie na tej części, stają się członkami nowego Oddziału automatycznie z dniem, w którym nowy Oddział został wpisany do rejestru stowarzyszeń. W tym wypadku Oddział, z którego obszaru wydzielono teren dla zawiązującego się Oddziału, ma na zarządzenie Zarządu Głównego P.T.T. niezwłocznie spowodować uchwałę Walnego Zgromadzenia w przedmiocie zmiany § 2. Skuteczność tej uchwały jest uzależniona od wpisania nowego Oddziału do rejestru stowarzyszeń.

Zarząd Główny P.T.T. po zasięgnięciu opinii obu zainteresowanych Oddziałów poweźmie uchwałę co do rozrachunku z tytułu składek rocznych i wpisowego pobranych przez Oddział macierzysty od członków, którzy przyszli do Oddziału nowego.

- § 13. Wystąpienie członka z Oddziału /§ 11.punkt c/ ma być zgłoszone osobiście albo listem poleconym, przyczem winien on uiścić wszystkie zaległe składki do końca roku administracyjnego.

Zarząd Oddziału może wykreślić /§ 11.punkt d/ członka, który nie uiścił składki rocznej do końca roku administracyjnego.

- § 14. Zarząd Oddziału może motywowaną uchwałą powziętą większością $\frac{2}{3}$ oddanych głosów, wykluczyć członka, który działa na szkodę P.T.T. lub któregokolwiek z jego Oddziałów, jak również członka, który nie stosuje się do statutu albo do zarządzeń władz Oddziału lub Kół i Sekcyj /§§ 16 i 18/ do których członek należy.

Członek może w ciągu 2 tygodni od doręczenia mu uchwały wykluczającej odwołać się do Walnego Zgromadzenia, które rozstrzygnie ostatecznie.

- § 15. Jeżeli członek dopuścił się czynu niehonorowego, Zarząd Oddziału przedstawia Sądowi Honorowemu wniosek o wykluczenie

członka. Sąd honorowy ma powziąć decyzję w ciągu trzech miesięcy od otrzymania wniosku.

Decyzja ta jest ostateczna.

Organizacja Kół P.T.T.

§ 16. Zarządy Oddziałów mogą na swym obszarze administracyjnym zakładać koła, które skupiają członków Oddziału zamieszkałych na pewnej części tego obszaru. Koła rozwijają działalność w zakresie przydzielonym im przez Oddział. Koła nie posiadają osobowości prawnej i rządzą się regulaminem ułożonym przez Zarząd Oddziału na podstawie ramowego regulaminu Kół ułożonego przez Zarząd Główny.

Koła, stanowią część składową macierzystego Oddziału, podlegają uchwałom Zarządu tego Oddziału i mogą być przez Walne Zgromadzenie tego Oddziału rozwiązane. Walne Zgromadzenie macierzystego Oddziału może przyznać Kołu pewien udział w składkach członkowskich Oddziału. Wszelki przez Koło nabyty majątek stanowi własność Oddziału, a dysponowanie nim odbywać się może jedynie za wiedzą i wedle wskazówek Oddziału.

Przewodniczący Koła lub jego zastępca wchodzi z urzędu w skład Zarządu Oddziału z głosem stanowczym. O przemianie Koła na osobny Oddział decyduje na wniosek tego Koła Zarząd Główny po wysłuchaniu opinii macierzystego Oddziału. W razie takiej przemiany przechodzi na nowy Oddział majątek administrowany przez Koło.

Delegaci Oddziału.

§ 17. Oddziały mogą w każdej miejscowości na swym obszarze administracyjnym, w której niema Kół P.T.T., mianować delegatów Oddziału. Są oni uprawnieni do propagowania celów Towarzystwa, pozyskiwania nowych członków, pośredniczenia w wystawieniu legitymacyj członkowskich, udzielenia Oddziałowi

opinii w sprawie przyjmowania członków zamieszkałych na terytorjum przydzielonem delegatowi i udzielania opinii w sprawach Towarzystwa dotyczących jego terytorjum. Delegaci zamieszkali w miejscowościach położonych na terenie gór i podgórze, winni pozatem nieść pomoc wycieczkom zwiedzającym daną miejscowość i okolice. Delegaci otrzymują pisemne upoważnienie do wykonywania tych czynności. Mogą oni brać udział w posiedzeniach Zarządu Oddziału z głosem doradczym. Delegatami Oddziału mogą być tylko członkowie Oddziału P.T.T.

Sekcje przy Oddziałach.

§ 18. Oddziały mogą tworzyć wśród swoich członków sekcje dla rozwinięcia specjalnej działalności w ramach celów wyszczególnionych w § 3. statutu, jak np. ochrony gór, ratownicze itp. na analogicznych zasadach jak Koła P.T.T. bez ograniczenia terytorjalnego t. zn. że członkami sekcji mogą być osoby nie należące do dotyczącego Oddziału. Członkami sekcji narciarskich mogą być nadto uczestnicy-narciarze, przy czem jednakże ma do nich zastosowanie ograniczenie terytorjalne z § 5. ust. 3. stat. wzor. Oddziału P.T.T. - Sekcje Oddziałowe rządzą się regulaminem zatwierdzonym przez Zarząd Oddziału, na podstawie regulaminu ramowego opracowanego przez Zarząd Główny P.T.T. Organem uzgadniającym działalność każdego rodzaju sekcji przy Oddziałach są komisje wyznaczone przez Zarząd Główny. Na czele Sekcji może stać tylko członek Zarządu Oddziału P.T.T.

Zdolność prawna Oddziału.

§ 19. Oddziały P.T.T. są osobami prawnymi. Oddział jest członkiem P.T.T. i jako taki ma prawa i obowiązki unormowane w statucie P.T.T. Zdolność prawna Oddziału podlega ograniczeniu tylko w zakresie nabywania obszarów górskich, mają-

483
13

cych znaczenie ze względu na ochronę przyrody. Obszary takie mogą być nabywane jedynie na rzecz Towarzystwa jako całości. O tem, czy pewien obszar ma wyżej podane znaczenie decyduje Zarząd Główny P.T.T., przyczem wolno Oddziałowi odwołać się od tej decyzji do Zjazdu Delegatów P.T.T.

Bez zgody Zarządu Głównego P.T.T. nie może Oddział P.T.T. aljenować ani obciążać swych nieruchomości. Zakaz ten winien być w odnośnych wykazach hipotecznych ksiąg gruntowych uwidoczniiony w ciągu roku od daty zarejestrowania statutu P.T.T.

Bez zezwolenia Zarządu Głównego P.T.T. nie może Oddział wchodzić w skład innego stowarzyszenia wzgl. związku stowarzyszeń.

- § 20. Zarząd Główny może zawiesić Zarząd Oddziału aż do zwołania się mającego Walnego Zgromadzenia Oddziału i ustanowić delegata w wypadku pogwałcenia obowiązków, wynikających z należenia do P.T.T., działania na szkodę P.T.T., w razie stwierdzonych nadużyć finansowych oraz w razie całkowitej bezczynności Oddziału, a zwłaszcza nieodbycia żadnego posiedzenia przez 6 miesięcy od ostatniego Walnego Zgromadzenia członków Oddziału. Ustanowiony delegat pełni funkcje tymczasowego Zarządu w porozumieniu z Zarządem Głównym P.T.T. wzgl. Prezydjum Zarządu Głównego P.T.T. oraz zwołuje Walne Zgromadzenie członków Oddziału w ciągu 2-ech miesięcy.

Walne Zgromadzenie po wysłuchaniu sprawozdania zawieszzonego Zarządu Oddziału oraz delegata, wybiera nowy Zarząd Oddziału. Dotychczasowi członkowie Zarządu mogą być wybrani ponownie większością $\frac{5}{8}$ głosów obecnych na Walnem Zgromadzeniu Oddziału, uprawnionych do głosowania. Odpowiednie zastosowanie mają tu §§ 26 i 27 stat. wzor.

Oddział P.T.T. przestaje być członkiem P.T.T. tylko przez rozwiązanie Oddziału P.T.T. - z zachowaniem § 43 niniejszego statutu.

Rok administracyjny.

§ 21. Rokiem administracyjnym jest rok kalendarzowy.

Majątek Oddziału.

§ 22. Majątek Oddziału P.T.T. dzieli się na majątek zakładowy oraz kapitał obrotowy. Do majątku zakładowego należą wszystkie nieruchomości Oddziału P.T.T. wraz z przynależnościami, pozatem wpływają tu sumy przeznaczone na ten cel przez Walne Zgromadzenie lub ofiarodawców. Pozostałe przedmioty majątkowe i fundusze stanowią kapitał obrotowy.

Władze Oddziału.

§ 23. Władzami Oddziału są:

- a/ Walne Zgromadzenie jako organ uchwalający i kontrolujący,
- b/ Zarząd, jako organ wykonawczy.

Walne Zgromadzenie.

§ 24. Zwyczajne Walne Zgromadzenia odbywać się mają co roku w pierwszym kwartale. Nadzwyczajne zaś w miarę potrzeby stwierdzonej uchwałą Zarządu lub na żądanie pisemne piątej części członków zwyczajnych. W tym ostatnim wypadku Walne Zgromadzenie winno się odbyć w ciągu trzech tygodni od dnia przedstawienia żądania Zarządowi. Tylko ci członkowie zwyczajni mają prawo żądać odbycia nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, którzy zapłacili składkę za bieżący rok administracyjny.

§ 25. Walne Zgromadzenie ma być zwołane przynajmniej na tydzień przed terminem z podaniem porządku dziennego drogą zawiadomienia członków przez pocztę listami zwyczajnymi lub przez ogłoszenie w miejscowym dzienniku. Prezes lub wiceprezes zwołuje Walne Zgromadzenie i przewodniczy mu. Z obrad Walnego Zgromadzenia spisuje się protokół.

- § 26. Do prawomocności uchwał Walnego Zgromadzenia potrzebna jest obecność piątej części członków zwyczajnych. W razie niezbrania się tej ilości członków zwyczajnych odbędzie się w godzinę po terminie oznaczonym drugie Walne Zgromadzenie ważne bez względu na ilość obecnych.
- § 27. Uchwały Walnego Zgromadzenia o ile statut nie stanowi inaczej zapadają większością głosów. Jeżeli jej przy pierwszym głosowaniu nie osiągnięto to w drugim głosowaniu rozstrzyga większość względna, przy wyborach zaś zarządza się wybór ściślejszy między dwoma kandydatami, którzy otrzymali największą ilość głosów. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący, a przy wyborach los. Głosować mogą tylko członkowie nie zalegający ze składkami za rok ubiegły i tylko oni liczą się do piątej części wymienionej w § 26. stat.
- § 28. Wnioski członków mają być na trzy dni przed Walnym Zgromadzeniem przedłożone Zarządowi na piśmie. Wnioski nagłe mogą być przedmiotem obrad, gdy za nagłością oświadczy się 2/3 obecnych.
- § 29. Do zakresu działania Walnego Zgromadzenia należy:
- a/ nadawanie kierunku działalności Oddziału,
  - b/ wybór prezesa i jednego lub dwóch zastępców, członków Zarządu, komisji rewizyjnej i sądu honorowego,
  - c/ uchwalenie rocznego budżetu,
  - d/ zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności za rok ubiegły, oraz uchwalenie absolutorjum z rachunków na wniosek Komisji Rewizyjnej,
  - e/ rozporządzenie funduszem zakładowym, w szczególności zbycie i obciążenie oraz przenoszenie z kapitału obrotowego do kapitału zakładowego /§ 22/.

- f/ załatwienie odwołania członka wykluczonego przez Zarząd Oddziału /§ 14/,
- g/ zmiana statutu /§ 42/,
- h/ rozwiązanie Oddziału /§ 43/,
- i/ załatwienie wniosków Zarządu i członków w ramach statutu,
- j/ mianowanie członków honorowych Oddziału.

Zarząd.
-----

§ 30. W skład Zarządu Oddziału wchodzi:

- a/ osoby wybrane przez Walne Zgromadzenie z pośród członków Oddziału, którzy ukończyli 21 lat,
- b/ delegaci Kół /§ 17/, po jednym z każdego.

Walne Zgromadzenie wybiera: 6, 9, 12 lub 15 osób, ponadto prezesa i jednego lub dwóch wiceprezesów. Prezes i wiceprezesi są wybierani na trzy lata. Z pośród innych członków Zarządu ustępuje corocznie 1/3 w pierwszych dwóch latach, wyznaczana losowo, zaś w dalszych latach według kolejności wyborów; na ich miejsce Walne Zgromadzenie przeprowadza wybory uzupełniające.

Jako delegat Koła uczestniczy w posiedzeniach Zarządu przewodniczący Koła lub jego zastępca.

Członkiem Zarządu nie może być osoba, zależna finansowo od P.T.T., albo jego Oddziału.

W razie ustąpienia prezesa w ciągu roku administracyjnego ma być celem wyboru prezesa zwołane nadzwyczajne Walne Zgromadzenie. W razie ustąpienia w ciągu roku administracyjnego innego członka Zarząd ma prawo kooptacji na czas do najbliższego Walnego Zgromadzenia zwyczajnego.

Członka Zarządu, który nie wziął udziału w trzech po sobie następujących posiedzeniach bez usprawiedliwienia lub w razie niespełnienia zleconych sobie funkcji, może Zarząd pozbawić mandatu. Zarząd powinien się ukonstytuować

najpóźniej w 7 dni po wyborze, wybierając ze swego grona sekretarza, skarbnika oraz ewentualnie innych funkcjonariuszy.

§ 31. Do kompetencji Zarządu należą:

- a/ zarządzanie wszystkimi sprawami Oddziału,
- b/ zarządzanie ruchomym i nieruchomym majątkiem Oddziału,
- c/ dysponowanie kapitałem obrotowym.

§ 32. Zwyczajne posiedzenie Zarządu odbywa się przynajmniej raz na 2 miesiące, nadzwyczajne w razie potrzeby, lub na żądanie trzeciej części członków Zarządu; w tym ostatnim wypadku posiedzenie ma być zwołane do dni pięciu. Z każdego posiedzenia Zarządu spisuje się protokół.

Do ważności uchwał potrzeba obecności nonajmniej połowy członków Zarządu, wśród nich prezesa lub jeden z wiceprezesów. Uchwały zapadają większością oddanych głosów.

§ 33. Zarząd może do poszczególnych czynności tworzyć komisje, do których mogą wejść także członkowie z poza grona Zarządu. Zarząd uchwała dla tych komisyj regulaminy.

Komitet wykonawczy.
-----

§ 34. Zarząd może wybrać Komitet wykonawczy, do którego oprócz Prezesa, wiceprezesów, sekretarza i skarbnika może wejść również określona ilość członków Zarządu. Komitet wykonawczy nadzór nad płatnymi funkcjonariuszami Oddziału i załatwia sprawy bieżące przekazane mu przez Zarząd oraz sprawy nagłe. Zarząd uchwała regulamin Komitetu wykonawczego.

Prezes.
-----

§ 35. Prezes asygnuje wydatki, uchwalone przez Zarząd, kieruje czynnościami Zarządu, jego komisyj i biura Oddziału, sprawuje kontrolę nad stanem kasy i prowadzenia ksiąg, oraz nad majątkiem Oddziału, przyjmuje i zwalnia płatnych funkcjonariuszy i wraz z sekretarzem podpisuje protokoły

Walnego Zgromadzenia oraz posiedzeń Zarządu.

W razie przeszkód w urzędowaniu prezesa zastępuje go całkowicie /za jego zgodą/ wiceprezes.

Sekretarz.

- § 36. Sekretarz lub jego zastępca przygotowuje wszelkie pisma i ogłoszenia Oddziału, podpisuje je wraz z prezesem, prowadzi protokół z Walnych Zgromadzeń i posiedzeń Zarządu, kopia listów, inwentarz zbiorów i archiwum Oddziału, kieruje biurem Oddziału.

Skarbnik.

- § 37. Skarbnik kieruje prowadzeniem księgi rachunkowej, lokuje i przechowuje fundusze Oddziału według wskazówek Zarządu, przechowuje dokumenty dotyczące majątku Oddziału, pobiera należności od członków i uczestników oraz inne wpływy pieniężne na rzecz Oddziału, czuwa nad terminowym uiszczaniem składek, czyni wypłaty w granicach uchwał Zarządu za asygnatą prezesa, przedkłada Zarządowi na każdym posiedzeniu zwyczajnym rachunek z dochodów i wydatków oraz stan kasy, tudzież preliminarz budżetu na rok przyszły z końcem każdego roku, ponadto przedkłada zamknięcie rachunków za rok ubiegły nie później, niż na miesiąc przed terminem Walnego Zgromadzenia. Prowadzi listę członków.

Komisja Rewizyjna.

- § 38. Do kontroli rachunkowej Zarządu wybiera Walne Zgromadzenie corocznie Komisję Rewizyjną, złożoną z trzech członków, którzy wyznaczają z pośród siebie przewodniczącego. Komisja ma prawo żądać w każdym czasie objaśnień co do działalności finansowej Zarządu. Przynajmniej raz na rok przed Walnym Zgromadzeniem ma obowiązek sprawdzić księgi kasowe i stan majątkowy Oddziału, stwierdzić wyniki w for-

nie protokołu i przedstawić Walnemu Zgromadzeniu wniosek w sprawie udzielenia absolutorjum.

Sąd Honorowy.

- § 39. Sąd honorowy składa się z trzech członków wybranych przez Walne Zgromadzenie z poza Zarządu na jeden rok. Członkowie Sądu z pośród siebie wybierają przewodniczącego. Sąd honorowy orzeka na wniosek Zarządu o wykluczeniu członka z powodu niehonorowych czynów /§.15/, tudzież rozstrzyga spory pomiędzy członkami Oddziału, jeżeli spór powstał na tle ich działalności w P.T.T. Do ważności uchwał potrzebną jest obecność przynajmniej trzech członków Sądu. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów, w razie równości rozstrzyga zdanie do którego przystąpił przewodniczący.

Przepisy o Sądzie honorowym nie mają zastosowania do członków korpusu oficerskiego.

Reprezentacja.

- § 40. Oddział reprezentuje nazewnątrz prezes, a w razie przeszkody jeden z wiceprezesów. Dokumenty i zobowiązania mają być podpisane przez prezesa lub wiceprezesa i przez sekretarza lub jego zastępcę, oraz zaopatrzone w pieczęć Oddziału.

Biuro Oddziału.

- § 41. Przy Zarządzie funkcjonuje biuro, którego kompetencje ustala Zarząd. Prawa i obowiązki funkcjonariuszy również określa Zarząd. Funkcjonariusze biuro na żądanie prezesa mają obowiązek brać udział w posiedzeniach Zarządu i komisyj z głosem doradczym.

Zmiana statutu.

- § 42. Zmianę statutu uchwała Walne Zgromadzenie większością 2/3 ilości członków uczestniczących w Walnem Zgromadzeniu.

Przedmiotem ważnej uchwały może być tylko wniosek o zmianę statutu, który:

- a/ nie jest sprzeczny ani z obowiązującym statutem wzorowym Oddziału, stanowiącym załącznik do statutu P.T.T., ani też obowiązkami Oddziału jako członka P.T.T.,
- b/ został przed Walnym Zgromadzeniem Oddziału zatwierdzony przez Zarząd Główny P.T.T.

Zarząd Główny P.T.T. jest tylko wówczas obowiązany do powzięcia w terminie wymienionym pod b/ uchwały w przedmiocie zmiany statutu Oddziału, jeżeli wniosek otrzymał na 3 miesiące przed Walnym Zgromadzeniem Oddziału.

Rozwiązanie Oddziału.

§ 43. Oddział rozwiązuje się na skutek uchwały Walnego Zgromadzenia, powziętej większością $3/4$ ilości członków zwyczajnych, uczestniczących w Walnym Zgromadzeniu, przy czym konieczna jest obecność $3/4$ liczby członków Oddziału, na wniosek zgłoszony Zarządowi Oddziału na 3 miesiące przed terminem Walnego Zgromadzenia.

- Zarząd Główny P.T.T. może rozwiązać Oddział, który
- a/ w ciągu dwóch lat nie wykazał żadnej działalności,
  - b/ nie stosuje się do uchwał władz naczelných Towarzystwa /§.23.stat.wzor./, nie przestrzega jego statutu, lub
  - c/ którego liczba członków spadła poniżej 50-ciu.

Zarząd Oddziału rozwiązanego przez Zarząd Główny P.T.T. może odwołać się do Zjazdu Delegatów. Odwołanie należy wnieść do Zarządu Głównego w ciągu miesiąca od otrzymania uchwały rozwiązującej. Do czasu rozstrzygnięcia odwołania Oddział zawiesza działalność.

W powyższych przypadkach rozwiązania Oddziału majątek jego przechodzi w całości na Polskie Towarzystwo Ta-

trzańskie. Jeśliby jednak ono oświadczyło, że nie przyjmuje majątku Oddziału, to Walne Zgromadzenie uchwała przeznaczenie majątku.

W razie rozwiązania Polskiego Towarzystwa Tatrzańskie-
go Walne Zgromadzenie Oddziału ma w ciągu 6 miesięcy uchwa-
lić odpowiednie zmiany statutu, a w szczególności zmianę na-
zwy, w przeciwnym razie Oddział uważa się za rozwiązany na
mocy niniejszego paragrafu statutu z upływem wymienionego
terminu 6-miesięcznego.

1934. ⁴⁰⁰
K

STATUT

POLSKIEGO TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO

oraz STATUT WZOROWY ODDZIAŁU P.T.T.

Nazwa, siedziba, charakter prawny, zakres terytorjalny.

§ 1. Towarzystwo nosi nazwę "Polskie Towarzystwo Tatrzańskie" w skróceniu P.T.T. i używa pieczęci z takim samym napisem i wyobrażeniem kozicy. -

Towarzystwo jest osobą prawną. -

§ 2. Siedzibą Towarzystwa jest Kraków. Zakres działania Towarzystwa rozciąga się na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej. -

Cele i środki.

§ 3. Celem Towarzystwa jest :

- a/ rozwój turystyki górskiej w Polsce we wszystkich jej formach tak letnich jak i zimowych,
- b/ udostępnianie gór polskich i ułatwianie ich zwiedzania,
- c/ zapoznavanie swoich i obcych z polskimi górami i rozbudzanie zamiłowania do ich zwiedzania,
- d/ popieranie rozwoju letnisk, uzdrowisk i stacyj sportów zimowych górskich oraz inicjatywa w zakładaniu nowych,
- e/ ochrona przyrody gór polskich, ich krajobrazu i etnograficznych właściwości mieszkańców,
- f/ ułatwianie i popieranie naukowych badań gór polskich i obcych oraz prac artystycznych z nimi związanych. -

§ 4. Do osiągnięcia powyższych celów dąży Towarzystwo przez:

- a/ nabywanie nieruchomości w górach, budowanie i utrzymywanie w górach schronisk zagospodarowanych lub niezagospodarowanych i domów wycieczkowych oraz ułatwianie członkom pobytu w górach,

- b/ budowę, znakowanie i konserwację dróg i ścieżek górskich,
- c/ wydawanie i popieranie publikacji turystycznych, naukowych, literackich i artystycznych, odnoszących się do gór polskich, oraz map i przewodników górskich,
- d/ urządzenie zbiorowych wycieczek, wystaw turystycznych itp.
- e/ urządzenie kursów narciarskich i innych kursów związanych z turystyką górską,
- f/ organizację i popieranie turystyki wysokogórskiej we wszystkich jej formach,
- g/ nadzorowanie i kształcenie przewodnictwa górskiego,
- h/ organizację ratownictwa w górach,
- i/ utrzymywanie biur informacyjnych,
- j/ współdziałanie z organami państwowymi i inicjatywą prywatną oraz przedsięwzięcie wszelkiej działalności w kierunku ustalania i realizacji zasad ochrony przyrody i krajobrazu w górach, jak również swojszczyzny wśród tubylczej ludności górskiej,
- k/ popieranie alpinarjów i stacyj naukowych oraz prac naukowych i artystycznych, dotyczących gór polskich,
- l/ utrzymywanie bibliotek, zbiorów, muzeów i czytelni,
- m/ przedstawianie władzom ustawodawczym i administracyjnym wniosków, dotyczących ułatwień rozwoju, propagandy i ochrony urzędzeń turystyki górskiej w Polsce,
- n/ inicjowanie i przeprowadzanie ankiet w sprawach związanych z celami Towarzystwa,
- o/ utrzymywanie stosunków z polskimi i obcymi towarzystwami o pokrewnych celach,
- p/ urządzenie zebrań towarzyskich, odczytów, obchodów, tygodni propagandy turystyki górskiej itp.
- r/ wszelkie inne środki zgodne z prawem i niniejszym statutem, które mogą się przyczynić do osiągnięcia celów Towarzystwa wymienionych w § 3.

Organizacja Towarzystwa.

§ 5. W skład Towarzystwa wchodzi : jako członkowie a/ miejscowe stowarzyszenia noszące nazwę " Polskie Towarzystwo Tatrzańskie, Oddział w ....", b/ "Klub Wysokogórski P.T.T..." -

Oddziały P.T.T.

§ 6. Oddziałem P. T. T. jest terytorjalna grupa złożona przynajmniej z 50 osób, zrzeszona do współpracy dla osiągnięcia celów P.T.T. przewidzianych statutem.

Zarząd Główny przydziela poszczególnym Oddziałom dokładnie oznaczone obszary, w szczególności gminy, powiaty lub województwa, zarządzając, że członkowie oddziału zamieszkali w tych gminach, powiatach względnie województwach mają należeć do danego Oddziału. - To samo dotyczy cudzoziemców zamieszkałych w Polsce. Natomiast tak cudzoziemcy, jak obywatele polscy zamieszkali zagranicą mają wolność wyboru Oddziału P.T.T.

§ 7. Oddziałem P.T.T. staje się grupa osób, a/ która zorganizowała się po uprzednim zatwierdzeniu przez Zarząd Główny P.T.T. statutu, ułożonego według statutu wzorowego/ stanowiącego załącznik do niniejszego/ przedstawiając dowód, że przynajmniej 50 osób zgłosiło gotowość przystąpienia do niej, a następnie b/ została zarejestrowana stosownie do przepisów prawa o stowarzyszeniach.

Zarząd Główny P.T.T. doręcza założycielom uchwałę w sprawie zatwierdzenia statutu najpóźniej do 3 miesięcy od dnia otrzymania projektu. - Obowiązek zgłoszenia i rejestracji ciąży na założycielach Oddziału. - Ponadto założyciele winni są niezwłocznie donieść Zarządowi Głównemu P.T.T. o dokonaniem zarejestrowaniu, podając numer Monitora Polskiego, w którym ogłoszenie nastąpiło.

§ 8. Oddział P.T.T. jest obowiązany:

a/ pracować z Polskim Towarzystwem Tatrzańskim w zakresie ogólnych celów Towarzystwa, w ramach środków, którymi rozpo-

- rządza i wedle zasad wytycznych ustalonych w niniejszym statucie oraz przez Zjazd Delegatów i Zarząd Główny.-
- b/ uczestniczyć przez swych przedstawicieli w Zjeździe Delegatów Oddziałów P.T.T.,
  - c/ przesyłać Zarządowi Głównemu P.T.T. wykaz imienny swoich członków z rozróżnieniem członków zwyczajnych, uczestników i uczestników-narciarzy,
  - d/ płacić do kasy P.T.T. składkę roczną./§ 9/,
  - e/ nadsyłać corocznie Zarządowi Głównemu P.T.T. sprawozdanie z działalności za rok ubiegły do dnia 15 lutego, a sprawozdanie finansowe do 1.marca.
  - f/ przedstawiać Zarządowi Głównemu P.T.T. do zatwierdzenia za pośrednictwem właściwej Komisji Miedzyoddziałowej /§ 41-43/ plany i kosztorysy większych robót budowlanych oraz terenowych, które Oddział zamierza wykonać,
  - g/ w razie zmiany statutu P.T.T., pociągającej za sobą zmianę statutów Oddziałów, w przeciągu 6 miesięcy od dnia otrzymania wskazówek Zarządu Głównego i ściśle według nich dostosować statut Oddziału do statutu P.T.T. w brzmieniu zmienionem, a następnie postarać się o przeprowadzenie zmiany statutu Oddziału trybem przewidzianym w prawie o stowarzyszeniach.
- Przepis o obowiązku rejestracji ma odpowiednie zastosowanie także w wypadku zmiany statutu Oddziału,
- h/ udzielać Zarządowi Głównemu P.T.T. lub jego delegatom na żądanie wszelkich wyjaśnień dotyczących się działalności Oddziału i zezwalać na przejrzanie ksiąg kasowych Oddziału delegatom Zarządu Głównego i Głównej Komisji Kontrolującej,
  - i/ donosić Zarządowi Głównemu o zawieszeniu w prawach członka, o wykluczeniu członka, oraz o uchwałach Walnego Zgromadzenia lub Sądu Honorowego, uchwalających zawieszenie lub wykluczenie/ §§ 14-15 stat.wzor./; Zarząd Główny zawiadamia o tych decyzjach wszystkie inne Oddziały P.T.T., oraz Klub Wysokogórski.-

§ 9. Zarząd Główny określa najpóźniej na 2 miesiące przed początkiem roku administracyjnego wysokość wszystkich opłat członków Oddziału na rzecz P.T.T. płaconych do kasy Zarządu Głównego P.T.T.

Równocześnie Zarząd Główny ustala terminy, w których poszczególne raty składki rocznej mają być wnoszone do kasy P.T.T.

Składka roczna, którą Oddział jest obowiązany wpłacić do kasy P.T.T. wynosi sumę równą iloczynowi wynikającemu z pomnożenia wyżej wymienionych opłat przez ilość członków względnie uczestników Oddziału, którzy w danym roku administracyjnym na rzecz Towarzystwa uścili powyższe opłaty.

Ponadto Zarząd Główny określa w tym samym terminie wysokość składki członkowskiej oraz wpisowego na rzecz Oddziału, przy czym na wniosek Zarządu danego Oddziału może zezwolić na pobieranie specjalnego dodatku do składki członkowskiej oddziałowej na cele inwestycji turystycznych w górach.

Zdolność prawna Oddziałów.

§ 10. Oddziały P.T.T. są osobami prawnymi. Zdolność prawna ich podlega ograniczeniu tylko w zakresie nabywania obszarów w górach; mających znaczenie ze względu na ochronę przyrody. Obszary takie mogą być nabywane jedynie na rzecz Towarzystwa, jako całości. O tem, czy pewien obszar ma wyżej podane znaczenie, decyduje Zarząd Główny P.T.T.

Bez zgody Zarządu Głównego P.T.T. nie może Oddział P.T.T. alienować ani obciążać swych nieruchomości. Zakaz ten winien być w odnośnych wykazach hipotecznych ksiąg gruntowych uwidoczony w ciągu roku od daty zarejestrowania niniejszego statutu.

§ 11. Zarząd Główny może zawiesić Zarząd Oddziału aż do zwołania się mającego Walnego Zgromadzenia członków Oddziału i ustanowić delegata, a to w wypadku pogwałcenia obowiązków, wynikających z należenia do P.T.T., działania na szkodę P.T.T., w razie stwierdzonych nadużyć finansowych oraz w razie całkowitej

tej bezczynności Oddziału, a zwłaszcza nie odbycia żadnego posiedzenia przez 6 miesięcy od ostatniego Walnego Zgromadzenia członków Oddziału.-

Ustanowiony delegat pełni funkcje tymczasowego Zarządu w porozumieniu z Zarządem Głównym P.T.T. wzgl. Prezydjum Zarządu Głównego P.T.T. oraz zwołuje Walne Zgromadzenie członków Oddziału w ciągu 2-óch miesięcy.-

Walne Zgromadzenie, po wysłuchaniu sprawozdania zawieszonego Zarządu Oddziału oraz delegata, wybiera nowy Zarząd Oddziału.-Dotychczasowi członkowie Zarządu mogą być wybrani ponownie większością $5/8$ głosów /obecnych na Walnym Zgromadzeniu/ członków Oddziału, uprawnionych do głosowania.-Odpowiednie zastosowanie mają tu §§ 26 i 27 stat.wzor.

Oddział P.T.T. przestaje być członkiem P.T.T. tylko przez rozwiązanie Oddziału P.T.T. z zachowaniem § 43 stat.wzor.

§ 12. Zarządy Oddziałów mogą na swym obszarze administracyjnym zakładać koła, sekcje, oraz ustanawiać delegatów P.T.T. stosownie do przepisów odnośnych paragrafów stat.wzor.-

Koła P.T.T. winny stosownie do przepisów prawa o stowarzyszeniach zawiadomić o swem powstaniu powiatową władzę administracji ogólnej, miejsca siedziby koła, dołączając: 1/ egzemplarz statutu Oddziału oraz P.T.T., 2/ dowód zgody Zarządu Głównego P.T.T. na powstanie koła, 3/ wykaz składu osobowego kierownictwa koła wraz z adresami, oraz 4/ adres lokalu koła.-

Klub Wysokogórski przy Zarządzie Gł.P.T.T.

§ 13. Klub Wysokogórski P.T.T. jest członkiem P.T.T. i posiada osobowość prawną; ma on na celu uprawianie i popieranie turystyki wysokogórskiej w górach polskich i obcych, Klub Wysokogórski P.T.T. rządzi się statutem, uchwalonym przez Walne Zgromadzenie K.W.P. T.T., a zatwierdzonym przez Zarząd Główny P.T.T., oraz zarejestrowanym w myśl przepisów prawa o stowarzyszeniach.-W statucie tym muszą być uwzględnione postanowienia §§ 8, 10, 11.

§ 14. Zarząd K. J. P. T. T. może organizować własne koła przy Oddziałach P. T. T.

§ 15. Członkiem Klubu Wysokogórskiego P. T. T. może być wyłącznie członek Oddziału P. T. T. lub członek honorowy P. T. T. przyjęty przez Zarząd Klubu Wysokogórskiego na zasadach w statucie Klubu wyszczególnionych.

Członkiem honorowym Klubu może zostać każdy członek Oddziału P. T. T., lub członek honorowy P. T. T., zaś nie należący do P. T. T., za zgodą Zarządu Głównego P. T. T.

§ 16. Zarząd Główny P. T. T. wyznacza swego delegata, który bierze udział w posiedzeniach Zarządu Klubu i Walnych Zgromadzeniach z głosem stanowczym. - Klub Wysokogórski P. T. T. bierze udział w posiedzeniach Zarządu Głównego i w Zjeździe Delegatów przez swego delegata z jednym głosem stanowczym.

Członkowie honorowi.

§ 17. Członków honorowych mianuje Zjazd Delegatów na wniosek Zarządu Głównego P. T. T. z pośród osób, które położyły szczególne zasługi dla P. T. T. lub jego celów. - Odnośne wnioski należycie umotywowane winny być przedkładane Zarządowi Głównemu na piśmie przez członków Zarządu Głównego, Oddziały, lub Klub Wysokogórski przynajmniej na 3 miesiące przed terminem Zjazdu Delegatów.

Członkowie honorowi nie mają obowiązku opłacania składek. - Legitymacje dla nich wystawia Zarząd Główny P. T. T. - Mają oni prawo brania udziału z głosem stanowczym w Zjeździe Delegatów P. T. T. / § 21. stat. /

Rok administracyjny.

§ 18. Rokiem administracyjnym jest rok kalendarzowy.

Majątek P. T. T.

§ 19. Majątek Towarzystwa dzieli się na majątek zakładowy, kapitał obrotowy, oraz fundusze specjalne. - Do majątku

zakładowego należą wszystkie nieruchomości Towarzystwa z przynależnościami, pozatem wpływają, tu sumy przekazane do niego przez Zjazd Delegatów. Pozostałe przedmioty majątkowe stanowią kapitał obrotowy.

Fundusze specjalne przeznaczone na cele ściśle określone wola ofiarodawców, względnie na podstawie uchwały Zjazdu Delegatów, mogą być używane tylko zgodnie z ich przeznaczeniem.

Funduszami specjalnymi oraz kapitałem obrotowym dysponuje Zarząd Główny P.T.T.

Majątkiem zakładowym dysponuje Zjazd Delegatów, do którego zakresu należą też wszystkie uchwały, dotyczące aljencji i obciążania nieruchomości.

Zarząd Główny jest uprawniony do oddawania majątku Towarzystwa, znajdującego się w poszczególnych częściach gór, w administrację Oddziałom, przy czym określi prawną formę i warunki tego zarządu.

Majątkiem nieprzekazanym w zarząd Oddziałom administruje Zarząd Główny.

Władze Towarzystwa.

§ 20. Władzami Towarzystwa są:

- a/ Zjazd Delegatów P.T.T.,
- b/ Zarząd Główny P.T.T.,
- c/ Prezydjum P.T.T.

Zjazd Delegatów.

§ 21. W Zejeździe Delegatów z głosem stanowczym mają prawo brać udział:

- a/ delegaci Oddziałów i delegat Klubu Wysokogórskiego,
- b/ członkowie honorowi Towarzystwa,
- c/ członkowie Zarządu Głównego.

Członkowie Zarządu Głównego nie głosują nad'absolu-

torjum dla Zarządu. Z głosem doradczym mogą brać udział w Zjeździe Delegatów członkowie Głównej Komisji Kontrolującej.

§ 22. Każdy Oddział P.T.T. wyznacza delegatów w ilości nie większej od ilości głosów, które służą Oddziałowi.

Jeżeli Oddział jest reprezentowany przez więcej niż jednego delegata, to jeden z nich ma posiadać upoważnienie do głosowania, inny delegat może być upoważniony do głosowania na wypadek nieobecności delegata głównego przy głosowaniu. Delegat ma być zaopatrzony w legitymację, ujawniającą treść jego funkcji.

Kumulacja mandatów dwóch Oddziałów jest niedopuszczalna.

Liczba głosów, które służą Oddziałowi na Zjeździe Delegatów, zależy od liczebności Oddziału i wynosi:

1	głos	jeżeli Oddział liczy.....do	100	członków
2	głosy	" " " " " "	150	" "
3	"	" " " " " "	200	" "
4	"	" " " " " "	300	" "
5	głosów	" " " " " "	400	" "
6	"	" " " " " "	500	" "
7	"	" " " " " "	600	" "
8	"	" " " " " "	800	" "
9	"	" " " " " "	1000	" "
10	"	" " " " " "	1300	" "

Powyżej 1300 członków za każde następne choćby tylko zaczęte 300 członków przybiera o 1 głos więcej.

Liczy się tylko tych członków zwyczajnych, co do których Oddział wpłacił za rok ubiegły najpóźniej do dnia 15 stycznia roku bieżącego składki wymienione w § 9. - Ilość uczestników P.T.T. oraz uczestników - narciarzy nie wchodzi w rachubę.

Obrady Zjazdu Delegatów są dostępne dla wszystkich członków Oddziału P.T.T., nie mają oni jednakże prawa zabierania głosu.

§ 23. Zwyczajny Zjazd Delegatów ma się odbyć corocznie najpóźniej do dnia 15 maja, w miejscowości oznaczonej przez Zjazd poprzedni, a w braku takiej uchwały lub w razie

przeszkody w miejscowości oznaczonej przez Zarząd Główny. -

Nadzwyczajny Zjazd Delegatów może się odbyć w każdym czasie i w jakiejkolwiek miejscowości, a zostanie zwołany bądź na podstawie uchwały poprzedniego Zjazdu Delegatów, bądź na mocy uchwały Zarządu Głównego, bądź na żądanie trzech Oddziałów, reprezentujących conajmniej piątą część ogólnej liczby członków wszystkich Oddziałów wedle stanu z końcem ubiegłego roku administracyjnego. W ostatnim wypadku obowiązany jest Zarząd Główny zwołać nadzwyczajny Zjazd Delegatów najpóźniej do trzech miesięcy od dnia otrzymania żądania. Przy obliczeniu ogólnej liczby członków wszystkich Oddziałów ^{oraz/} liczby członków tych Oddziałów, które ^{zwołania/} żądają Zjazdu nadzwyczajnego, stosuje się § 22.

- § 24. O terminie Zjazdu Delegatów i jego porządku obrad Zarząd Główny wyśle zawiadomienia listami poleconymi do wszystkich Oddziałów i Klubu Wysokogórskiego, do osób mających prawo brać udział w Zjeździe z głosem stanowczym i do członków Głównej Komisji Kontrolującej, co najmniej na miesiąc wcześniej. -
- § 25. Do zakresu działania Zjazdu Delegatów należy /poza sprawami przekazanymi Zjazdowi Delegatów w myśl innych postanowień niniejszego statutu/:
- a/ uchwalenie programu działalności Towarzystwa w ramach niniejszego statutu,
  - b/ ustalenie zasad wytycznych działalności Oddziałów i Klubu Wysokogórskiego,
  - c/ zatwierdzenie sprawozdania Zarządu Głównego z działalności za rok ubiegły, oraz uchwalenie absolutum z rachunków,
  - d/ uchwalenie rocznego budżetu,
  - e/ wybór prezesa Towarzystwa, wiceprezesów, członków Za-

- rzędu Głównego, oraz Głównej Komisji Kontrolującej,
- f/ kontrola działalności Oddziałów i Klubu Wysokogórskiego,
- g/ mianowanie na wniosek Zarządu Głównego członków honorowych Towarzystwa,
- h/ zmiana statutu Towarzystwa, nie wyłączając statutu wzorowego Oddziału/stanowiącego załącznik do niniejszego statutu/.
- i/ rozporządzenie funduszem zakładowym Towarzystwa, w szczególności zbycie i obciążenie, oraz przeniesienie kapitału obrotowego do funduszu zakładowego,
- j/ rozwiązanie Towarzystwa,
- k/ przystąpienie do Związku Stowarzyszeń wzgl. do związków międzynarodowych /§ 48/.

§ 26. Do ważności uchwał Zjazdu Delegatów potrzebna jest obecność takiej liczby delegatów, aby reprezentowana była co najmniej czwarta część ogólnej liczby członków, obliczonych według § 22. -

Zjazdowi przewodniczy Prezes Towarzystwa, ewentualnie jeden z wiceprezesów, według porządku w jakim zostali wybrani. W razie ich nieobecności przewodniczy jeden z obecnych delegatów lub członków Zarządu Głównego wybrany przez Zjazd Delegatów. W tym wypadku otwiera Zjazd najstarszy wiekiem członek Zarządu Głównego obecny na Zjeździe. -

Uchwały Zjazdu zapadają zwykłą większością głosów obecnych, o ile statut niniejszy nie stanowi inaczej. - W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący, a przy wyborach los. -

Głosowanie przy wyborach odbywa się kartkami lub przez akklamację, w innych sprawach przez podniesienie rąk. W razie wątpliwości, lub na żądanie czwartej części obecnych może przewodniczący zarządzić głosowanie imienne. -

Obliczenie głosów odbywa się według § 22.

Z. posiedzenia spisuje się protokół.

Zjazd może uchwalić poufność obrad. Zjazd Delegatów może uchwalić regulamin, zawierający zasady prowadzenia obrad Zjazdu, dotyczące kwestyj unormowanych w niniejszym paragrafie. -

- § 27. Prawo stawiania wniosków na Zjazd Delegatów mają Zarząd Główny oraz Zarządy Oddziałów wgl. Klubu Wysokogórskiego. Wnioski Zarządu Głównego mają być rozesłane Oddziałom /Klubowi Wysokogórskiemu/ wraz z porządkiem obrad. Wnioski Oddziałów /Klubu Wysokogórskiego/ mają być zgłoszone Zarządowi Głównemu na piśmie najpóźniej do 14-tu dni przed terminem Zjazdu Delegatów; wnioskodawca ma jednocześnie przesyłać odpisy wniosku wszystkim Oddziałom. Wnioski nagłe w sprawach nieobjętych porządkiem dziennym mogą być przedmiotem obrad tylko o tyle, o ile wniesie je na piśmie 10 członków Zjazdu Delegatów, a za nagłością oświadczy się większość $\frac{2}{3}$ głosów obliczonych wedle § 22 statutu. - Nie mogą one dotyczyć zmiany statutu i rozwiązania P.T.T. -

Zarząd Główny.

- § 28. Zarząd Główny: składa się z prezesa, czterech wiceprezesów i 24 członków wybranych przez Zjazd Delegatów na przeciąg trzech lat z pośród członków Oddziałów P.T.T., którzy ukończyli 21 lat. Ponadto w skład Zarządu Głównego wchodzi z głosem stanowczym przedstawiciel Klubu Wysokogórskiego oraz Tatr. Ochot. Pogot. Rat. Sekcji Ratowniczej Oddziału P.T.T. w Zakopanem wyznaczeni na jeden rok, z głosem stanowczym w sprawach ratownictwa i z niem związanych. -

Wybór ma być dokonany tak aby przynajmniej bądź prezes i jeden z wiceprezesów, bądź dwaj wiceprezesi, oraz sześciu członków Zarządu, w tem sekretarz i skarbnik

mieli stałe miejsce zamieszkania w Krakowie.-

Członkiem Zarządu Głównego nie może być osoba, zależna finansowo od P.T.T., od Oddziału P.T.T. lub Klubu Wysokogórskiego P.T.T.-

§ 29. Zarząd Główny powinien najpóźniej w miesiąc po wyborze wybrać z pośród swoich członków, zamieszkałych w Krakowie sekretarza, skarbnika i ich zastępców. Sekretarz i skarbnik nie mogą pełnić tych samych funkcji w Zarządzie któregokolwiek z Oddziałów wzgl. Klubu Wysokogórskiego P.T.T.

§ 30. Z pośród 24 członków Zarządu ustępuje corocznie 8-miu; na ich miejsce Zjazd Delegatów przeprowadza wybory uzupełniające. W pierwszych dwóch latach ustępują wyznaczeni losem, w dalszych wedle kolejności wyboru.-

Członka Zarządu, który nie wziął udziału w trzech po sobie następujących posiedzeniach bez usprawiedliwienia lub nie spełnia zleconych sobie funkcji, może Zarząd pozbawić mandatu.-

Na miejsce członka Zarządu, opróżnione w ciągu roku administracyjnego, ma Zarząd prawo kooptacji na czas do najbliższego Zjazdu Delegatów.-

§ 31. Do kompetencji Zarządu Głównego należą:

- a/ zarządzanie wszystkimi sprawami Towarzystwa,
- b/ zarządzanie majątkiem,
- c/ dysponowanie funduszami obrotowym i specjalnymi,
- d/ zatwierdzenie nowopowstałych Oddziałów oraz rozwiązanie Oddziałów P.T.T./§ 43 stat.wzor./

§ 32. Posiedzenie Zarządu Głównego zwołuje prezes lub zastępujący go wiceprezes przynajmniej 4 razy do roku.- Ponadto posiedzenie Zarządu Głównego należy zwołać, gdy tego zażąda pisemnie 6-ciu członków Zarządu.- Między dniem wpłynięcia żądania, a dniem posiedzenia nie może

upłynąć więcej niż 2 tygodnie.-Zwołanie posiedzenia Zarządu Głównego następuje pisemnie conajmniej na tydzień przed terminem.-Z posiedzenia spisuje się protokół.-

§ 33. Do ważności uchwał Zarządu Głównego potrzeba obecności conajmniej 12-tu członków Zarządu, oraz prezesa lub jednego z wiceprezesów.-Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów obecnych.-Zamiejscowi członkowie Zarządu otrzymują zwrot kosztów podróży.-

§ 34. W wyjątkowych wypadkach może prezes lub zastępujący go wiceprezes zażądać powzięcia uchwały w drodze pisemnej. Zarządzenie takie nie jest dopuszczalne, jeżeli tej formie głosowania sprzeciwi się 6-ciu członków Zarządu Głównego.-

§ 35. Zarząd Główny uchwała regulamin dotyczący swej działalności.-

§ 36. Zarząd Główny P.T.T. może dla poszczególnych czynności wynikających z celów P.T.T. tworzyć Komisje jako organy, których zakres i sposób działania określa specjalnym regulaminem.-

Prezydjum.

§ 37. Do wykonania uchwał Zarządu Głównego, przygotowania spraw i wniosków na posiedzenia Zarządu Głównego oraz do załatwienia spraw przekazanych przez Zarząd Główny i spraw nagłych, powołane jest prezydium. Prezydium składa się z prezesa, wszystkich wiceprezesów, sekretarza, skarbnika, oraz przewodniczących komisji międzyoddziałowych.-Zarząd Główny uchwała regulamin prezydium.

Prezes.

§ 38. Prezes asygnuje wydatki uchwalone przez Zarząd Główny, przewodniczy Zjazdowi Delegatów i Zarządowi Głównemu,

kieruje czynnościami Zarządu Głównego, jego komisyj, oraz biur Towarzystwa, przyjmuje i zwalnia płatnych funkcjonariuszy Towarzystwa, sprawuje kontrolę nad stanem kasy i prowadzeniem ksiąg, oraz nad majątkiem Towarzystwa, wraz z sekretarzem podpisuje protokół Zjazdu Delegatów oraz posiedzeń Zarządu Głównego. -

Prezesa zastępują wiceprezesi.

W razie ustąpienia prezesa i wiceprezesów do czasu wyboru nowego Prezydium, spełnia funkcje prezesa najstarszy wiekiem członek Zarządu Głównego. -

S e k r e t a r z .

§ 39. Sekretarz przygotowuje wszelkie od Zarządu Głównego wychodzące pisma i ogłoszenia, podpisuje je wraz z prezesem, prowadzi protokół posiedzeń Zarządu Głównego, kopja listów, przechowuje akta Towarzystwa, wreszcie kieruje biurem Zarządu Głównego.

W razie nieobecności sekretarza, spełnia powyższe funkcje jego zastępca.

S k a r b n i k .

§ 40. Skarbnik kieruje prowadzeniem ksiąg rachunkowych Towarzystwa, lokuje i przechowuje fundusze Towarzystwa według wskazówek Zarządu Głównego, przechowuje dokumenty dotyczące majątku Towarzystwa, czyni wypłaty w granicach uchwał Zarządu Głównego za asygnatą podpisaną przez Prezesa lub inną osobę upoważnioną do tego przez Zarząd Główny, kontroluje wypłaty i wpłaty czynione przez biuro, przedkłada Zarządowi Głównemu na każdym posiedzeniu stan kasy P.T.T. podpisany przez buchaltera z dowodami na ulokowaną gotówkę, wreszcie najdalej na miesiąc przed terminem Zjazdu Delegatów P.T.T. przedkłada zamknięcia rachunkowe z roku ubiegłego, preliminarz zaś budżetu na

rok przyszedł w ostatnim miesiącu roku administracyjnego.

W razie nieobecności skarbnika spełnia powyższe funkcje jego zastępca.-

Komisje Międzyoddziałowe P.T.T.

§ 41. Zarząd Główny dzieli obszar gór polskich na poszczególne strefy gospodarki turystycznej i wyznacza Oddziałom P.T.T. tereny ich pracy.

Oddziały, prowadzące pracę turystyczną w pewnej grupie gór /np.w. Tatrach, Beskidach Zachodnich, Beskidach Wschodnich, względnie ich częściach/ porozumiewają się w sprawach gospodarki turystycznej i uzgadniają ją za pośrednictwem Komisji Międzyoddziałowej.- O ilości Komisji Międzyoddziałowych, terenie ich działania i przydzieleniu poszczególnych Oddziałów do danej Komisji decyduje Zarząd Główny.-

§ 42. Zadaniem Komisji Międzyoddziałowych jest :

- a/ dokonywanie rozdziału strefy gospodarki turystycznej między poszczególne Oddziały, wewnątrz terenu przydzielonego Komisji,
- b/ uzgadnianie i zatwierdzanie programu pracy poszczególnych Oddziałów w górach,
- c/ udzielanie Zarządowi Głównemu opinii w sprawach dotyczących robót w górach na terenie działania Komisji,
- d/ inne sprawy przekazane jej przez Zarząd Główny.

§ 43. Członkami Komisji Międzyoddziałowych są każdorazowi prezesi, ewentualnie wiceprezosi dotyczących Oddziałów, względnie delegaci wyznaczeni stale na jeden rok przez Oddział.-

Przewodniczącą Komisji i zastępcę wyznacza zśród swych członków Zarząd Główny, Komisja zaś wybiera senn sekretarza. Przewodniczący Komisji lub jego zastępca obowiązany jest zwoływać posiedzenia Komisji przynajmniej

498
26

dwa razy do roku, przyczem oznacza on miejsce zebrania i porządek obrad. Na żądanie przynajmniej dwóch Oddziałów, lub Zarządu Głównego winien przewodniczący zwołać posiedzenie Komisji w ciągu jednego miesiąca.-

Z posiedzenia spisuje się protokół zawierający uchwały Komisji, który winien być przesłany Zarządowi Głównemu i należącym do Komisji Oddziałom, w ciągu dni ośmiu.-

Główna Komisja Kontrolująca.

§ 44. Dla kontroli rachunkowej Zarządu Głównego wybiera Zjazd Delegatów corocznie Główna Komisja Kontrolująca, złożona z trzech członków, którzy wybierają z pośród siebie przewodniczącego.

Komisja ta sprawdza stan kasy Towarzystwa, oraz książki kasowe i rachunkowe, ilekroć uzna za stosowne, przynajmniej zaś raz w roku najpóźniej na 14 dni przed Zjazdem Delegatów, oraz przedkłada na dorocznym Zejeździe Delegatów sprawozdanie z odpowiednimi wnioskami.-

Komisja może na wniosek Zarządu Głównego badać również kasowość poszczególnych Oddziałów i Klubu Wysockogórskiego, oraz składać Zarządowi Głównemu odpowiednie sprawozdanie.-

Reprezentacja Towarzystwa.

§ 45. Towarzystwo reprezentuje na zewnątrz prezes, a w razie jego nieobecności jeden z wiceprezesów.- Dokumenty i zobowiązania mają być podpisane przez prezesa lub jednego i wiceprezesów, i przez sekretarza lub jego zastępcę, oraz zaopatrzone w pieczęć Towarzystwa.

Biuro P. T. T.

§ 46. Na czele Biura stoi kierownik, który prowadzi Biuro PTT oraz pomaga sekretarzowi. Obowiązki funkcyjnarjuszów Biura ustala Prezydjum.- Funkcyjnarjusze Biura PTT na

żądanie prezesa lub sekretarza mają obowiązek brać udział w posiedzeniach Zjazdu Delegatów, Zarządu Głównego, Prezydium i Komisyj z głosem doradczym.

Załatwianie sporów.

§ 47. Spory między Oddziałami wynikające ze spraw Towarzystwa, rozstrzyga sąd polubowny, do którego każdy z wiodących spór Oddziałów P.T.T. wzgl. Klub Wysokogórski mianuje po jednym sędzią, a ci wybierają superarbitra. Jeżeli jedna ze stron zamianuje sędziego polubownego, winna druga strona uczynić to w ciągu 14-tu dni, inaczej przechodzi prawo mianowania na Zarząd Główny. W razie braku zgody na osobę przewodniczącego sądu, wyznacza go Zarząd Główny. Miejsce sądu oznacza jego przewodniczący. Postępowanie przed sądem polubownym ustala regulamin, opracowany przez Zarząd Główny. Orzeczenie sądu polubownego jest ostateczne.-

Sąd polubowny rozstrzyga nadto spory wynikające ze spraw Towarzystwa między członkami rozmaitych Oddziałów lub Klubu Wysokogórskiego oraz te spory między Oddziałami wzgl. Klubem Wysokogórskim, które Zarząd Główny przekaże mu do rozpatrzenia.

Stosunek do innych stowarzyszeń.

§ 48. P.T.T. może wstępować mocą uchwały Zjazdu Delegatów jako członek do związku stowarzyszeń wzgl. do związków międzynarodowych o celach związanych z celami P.T.T. i na ten wypadek poddać się obowiązkowi nałożonemu w statutach tych związków.-

Oddziały, Klub Wysokogórski, Koła i Sekcje Oddziałów P.T.T. nie mogą bez zezwolenia Zarządu Głównego P.T.T. należeć do innych stowarzyszeń wzgl. związku stowarzyszeń.

Zmiana statutu.

§ 49. Wniosek o zmianę statutu Towarzystwa mogą przedstawić

Zarząd Główny lub przynajmniej trzy Oddziały, reprezentujące razem nie mniej, niż 1/4 ogółu członków Oddziałów P.T.T. obliczonych według stanu z końcem ostatniego roku administracyjnego w sposób wskazany w § 22. Wniosek taki ma być doręczony Zarządowi Głównemu pisemnie przed 1-ym stycznia roku, w którym ma być rozpatrywany. - Zjazd Delegatów uchwała zmianę większością 2/3 głosów przy obecności takiej liczby delegatów, ażeby przynajmniej 2/3 głosów, obliczone według § 22, były reprezentowane.

Rozwiązanie Towarzystwa.

---

§ 50. Rozwiązanie P.T.T. dokonuje Zjazd Delegatów /§ 25. p. j./
Rozwiązanie Towarzystwa może nastąpić na wniosek Zarządu Głównego lub na wniosek Oddziałów P.T.T. reprezentujących połowę członków wszystkich Oddziałów P.T.T. obliczonych według stanu z końca ostatniego roku administracyjnego w sposób wskazany w § 22. Wniosek Oddziałów ma być doręczony Zarządowi Głównemu na piśmie z podaniem motywów. -

Uchwała rozwiązująca Towarzystwo wymaga większości 3/4 głosów przy obecności takiej liczby delegatów, aby przynajmniej 3/4 głosów obliczonych wedle § 22 było reprezentowane. -

W razie rozwiązania P.T.T. majątek jego przechodzi na rzecz Oddziałów, wskazanych przez ostatni Zjazd Delegatów P.T.T. Jeśli Zjazd Delegatów uchwały takiej nie powziął, lub jeśli uległy rozwiązaniu również wszystkie Oddziały, majątek przechodzi na rzecz polskich towarzystw turystycznych, istniejących w chwili rozwiązania Towarzystwa, które przyjmą na siebie obowiązek prowadzenia gospodarki turystycznej na terenie działalności P.T.T. - Odnosne towarzystwo wzgl. towarzystwa oznaczy komisja likwidacyjna wybrana przez ostatni Zjazd Delegatów, a w razie niewyznaczenia członków komisji likwida-

cyjnej przez Zjazd Delegatów, komisje likwidacyjną stanowią członkowie ostatniego Zarządu Głównego.

Interpretacja statutu.

§ 51. W razie wątpliwości wynikłych na tle interpretacji niniejszego statutu, łącznie ze statutem wzorowym Oddziału P.T.T., wątpliwości te rozstrzyga Zarząd Główny P.T.T. względnie wyznaczona przez niego specjalna komisja rzeczoznawców.

Przepisy przejściowe.

§ 52. Członkowie dożywotni, wpisani na podstawie dawnego statutu P.T.T., do końca 1922 r. utrzymują nadal ten charakter, a ich prawa i obowiązki określają poprzednie statuty P.T.T. Będą oni przydzieleni przez Zarząd Główny P.T.T. do Oddziałów, na których obszarze administracyjnym mają swe miejsce zamieszkania.

Członkowie dożywotni opłacają tylko roczne składki do Oddziałów oraz należności związane z wystawieniem legitymacji.

§ 53. a/ P.T.T. Oddział w Warszawie ma wyłączne i nieograniczone w czasie prawo użytkowania schroniska granitowego na Hali Gasienicowej wraz z budynkami gospodarczymi

i kawałkiem gruntu o powierzchni 1 hektara zajęтым przez to schronisko, jego budynki gospodarcze i obejście, oraz przejmuje wszelkie z tem związane ciężary.

b/ P.T.T. Oddział w Krakowie ma wyłączne i nieograniczone w czasie prawo użytkowania nowego i starego schroniska nad Morskim Okiem w Tatrach wraz z budynkami gospodarczymi, oraz gruntem zajęтым przez te objekty i obejście gospodarcze, oraz przejmuje wszelkie z tem związane ciężary.

c/ P.T.T. Oddział w Zakopanem ma wyłączne i nieograniczo-

ne w czasie prawo użytkowania schroniska w Dolinie Pięciu Stawów Polskich w Tatrach wraz z budynkami gospodarczymi, oraz gruntem zajęтым przez te objekty i obejście gospodarcze, oraz przejmuje wszelkie z tem związane ciężary.-

Prawa te jako prawa rzeczowe, winny być zainstabulowane w stanie biernym nabytych dotychczas przez P.T.T. idealnych części nieruchomości obejmujących wyżej wymienione objekty.-

Wspomniane prawa nie mogą być wymienionym Oddziałom odjęte przez Zarząd Główny P.T.T. ani Zjazd Delegatów P.T.T. bez zgody Walnego Zgromadzenia zainteresowanego Oddziału, z wyjątkiem wypadku przewidzianego w § 11. ust. 4 stat. wzgl. § 43 ust. 4. stat. wzor.

§ 54. Sekcja Turystyczna P.T.T. przekształca się na Klub Wysokogórski P.T.T. na zasadach podanych w §§ 13 - 16 statutu, a to z chwilą zarejestrowania jej statutu w myśl prawa o stowarzyszeniach.-

§ 55. Sekcja Narciarska P.T.T. ^{w Zakopanem/} przekształca się na sekcję narciarską Oddziału P.T.T. w Zakopanem, który przejmuje cały majątek S.N.P.T.T.

Sekcja narciarska Oddziału P.T.T. w Zakopanem ma wyłączne i nieograniczone w czasie prawo użytkowania schroniska na hali Pysznej oraz przejmuje wszelkie związane z tem ciężary.-

§ 56. "Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Sekcja P.T.T.", przekształca się na "Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Sekcja Ratownicza Oddziału P.T.T. w Zakopanem".

§ 57. Wybory Zarządu Głównego odbędą się na najbliższym Zjeździe Delegatów P.T.T. w r. 1935 na podstawie niniejszego statutu;

Prawa i obowiązki Zarządu Głównego posiada do tego czasu Zarząd, w składzie uzupełnionym przez wybory w dniu 6. maja 1934 r.

499
29

Protokół

z posiedzeń Zjazdu Delegatów Pol.Tow.Tatrzańskiego odbytego
w Warszawie, w lokalu Warszawskiego Tow.Wioślarskiego przy
ul.Foksal 19, w dniach 5 i 6/V.1934 r.

Sesja I, dnia 5/V.b.r.

Lista obecnych.

Członkowie Zarządu Głównego:

P.prezes St.Osiecki, wiceprezesi: prof.dr.W.Goetel, dr.W.Majewski,
dyr.T.Malicki, sekretarz generalny mg.Wł.Krygowski: - red.J.Czo-
ponowski, inż.A.Firich, inż.M.Kozłowski, prof.Z.Lubertowicz, dr.M.
Orłowicz, mjr.B.Romaniszyn, dr.T.Smoluchowski, dyr.St.Sojka, prof.
St.Sowa, dr.Ē.Stolfa.-

Nieobecność usprawiedliwili: inż.M.Maczyński, prof.K.Sosnowski.

Zastępcy:

Dr.L.Gorski, mg.I.Mileska.

Przedstawiciel Główniej Komisji Kontrolującej: dr.K.Maślankiewicz.

Delegaci Sekcyj:

/po jednym głosie/

Narciarskiej : I.Bujak
Turystycznej : B.Chwaścinski
Ochrony gór : dr.M.Sokołowski
Ratowniczej : J.Oppenheim

Delegaci Oddziałów:

Oddział ^{za} w Białej /głosów 9/	Pp.: dyr.St.Sojka
Oddział w Bielsku /głosów 16/	prof.Z.Lubertowicz
Oddział w Bochni /głosów 2/	delegat nieobecny
Oddział w Cieszynie /głosów 12/	prof.St.Sowa
Oddział w Drohobyczu /głosów 7/	inż.M.Kozłowski

Oddział w Gorlicach /głosów 3/	delegat nieobecny
Oddział w Jarosławiu /głosów 2/	B.Kotzian
Oddział w Jordanowie /głosów 2/	dr.Leon Szumski
Oddział w Kaliszu /głos 1/	prof.Stan.Nowosielski
Oddział w Katowicach /głosów 17/	dyr.A.Kęsa
Oddział w Kielcach /głosów 4/	adw.Jerzy Cybulski
Oddział w Kołomyży /głosów 5/	delegat nieobecny
Oddział w Krakowie /głosów 15/	dr.Jan Nowicki, inż.Jan Kiełpiński
Oddział w Krościenku /głosów 2/	Juljan Masztelarz
Oddział w Krynicy /głosów 3/	Jan Kamyk
Oddział we Lwowie /głosów 11/	W.Niedenthal, dr.M.Romanowska
Oddział w Łodzi /głosów 4/	dr.inż.Em.Loth, inż.Herman Wendt, Czesław Bayer, Wacław Wagner
Oddział w Nowym Sączu /głosów 5/	prof.F.Rapf
Oddział w Nowym Targu /głosów 3/	delegat nieobecny
Oddział w Poznaniu /głosów 7/	dr.T.Smoluchowski, dr.St.Dedio
Oddział w Rabce /głosów 3/	red.J.Czoponowski
Oddział w Radomiu /głosów 2/	delegat nieobecny
Oddział w Sosnowcu /głosów 9/	inż.J.Ferch
Oddział w Stanisławowie /głosów 8/	Z.Dziurzyński, St.Czuczewicz
Oddział w Stryju /głosów 2/	dr.F.Lassota
Oddział w Tarnowie /głosów 7/	ks.mjr.W.Pinda
Oddział w Warszawie /głosów 13/	inż.J.Jaroszyński, K.Kubacki, dr.A.Rosenkranz

Oddział w Wilnie
/głos 1/

dr.St.K.Zaremba

Oddział w Zakopanem
/głosów 9/

Z.Miłoszewska,I.Bujak

Oddział w Żywcu
/głosów 8/

delegat nieobecny

Członkowie honorowi:

Prof.Kaz.Kulwieć,dr.J.Nowicki,prof.dr.W.Goetel,dr.M.Orłowicz,St.Osiecki.

Urzednicy Centralnego Biura P.T.T.:mg.W.Mileski,B.Małachowski,J.Ożgowa.

Ogółem na sesji reprezentowanych było 181 głosów.

O godz.10.35 Prezes St.Osiecki otworzył obrady,witając obecnych imieniem Zarządu Głównego i Oddziału Warszawskiego P.T.T.,oraz prze stawiając zebranym do aprobaty porządek obrad sesji w dniu 5/V.br., obejmujący uchwalenie nowego statutu Towarzystwa.

Kierownik Centralnego Biura P.T.T. mg.W.Mileski odczytuje listę obecności członków Zarządu Głównego i ich zastępców oraz delegatów oddziałów i sekcji i członków honorowych Towarzystwa,stwierdzając potrzebne quorum do odbycia Zjazdu Delegatów.

Prezes Osiecki przedstawia sposób głosowania nad projektem statutu,opracowanym przez Komisję Statutową P.T.T. i zatwierdzony przez Zarząd Główny P.T.T.

Następnie rozpoczęto odczytywanie poszczególnych paragrafów nad którymi przeprowadzono głosowanie.

Uchwała Nr.1.W wyniku przeprowadzonych głosowań,uchwalono w brzmie-

-----
niu,takiem,jak załączony do niniejszego protokołu,statut Polskiego Tow.Tatrzańskiego.Głosowanie w sprawach zasadniczych wymieniamy: głosowanie nad brzmieniem § 6,w którym wniosek delegata Oddziału Kaliskiego pragnął widzieć zmianę minimalnej liczby członków Oddziału P.T.T. na 30 osób zamiast 50;za wnioskiem tym wypowiedziało się głosów 7,reszta przeciw.

Następne głosowanie odbyło się nad projektem brzmienia § 9,a mianowicie nad sposobem określania wysokości składki:pp.Bajer i Rapf proponowali,aby wysokość skład-

ki rocznej uchwałał corocznie nie Zarząd Główny, lecz Zjazd Delegatów P.T.T. - Za wnioskiem tym oddano głosów 33, przeciw wnioskowi głosów 100, 48 głosów wstrzymało się.

Na wniosek formalny p. Bajera uchwalono w dalszym ciągu głosować nad poszczególnymi paragrafami zwykłą większością głosów a potem nad całym statutem en bloc głosować z wymaganiem kwalifikowanej większości głosów według określenia dotychczasowego statutu P.T.T., tj. 2/3.

W § 28 uchwalono dodać po postanowieniu dotyczącym Klubu Wysokogórskiego przepis, odnoszący się do Tatr. Och. Pog. Ratunkowego /Sekcji Ratowniczej Oddziału P.T.T. w Zakopanem/.

W § 49 w ostatnim zdaniu zamiast: "połowa głosów" uchwalono: " 2/3 głosów".

W § 55 dodano postanowienie odnoszące się do praw przyszłej Sekcji Narciarskiej Oddziału P.T.T. w Zakopanem w zakresie administrowania schroniskiem na Hali Pyszej.

Zamiast projektowanych §§ 57 i 58 uchwalono nowy § 57 w brzmieniu następującym:

" Wybory Zarządu Głównego odbędą się na najbliższym Zjeździe Delegatów P.T.T. w r. 1935 na podstawie niniejszego statutu P.T.T.; prawa i obowiązki Zarządu Głównego posiada do tego czasu Zarząd w składzie uzupełnionym wyborami w dniu 6/V. 1934 r."

Paragrafy 1, 2, 7, 10, 12, 14, 16, 17, 18, 20, 22, 24, 25, 29, 30, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 45, 52, 54, - zostały przyjęte bez zmian według brzmienia projektu statutu uchwalonego przez Zarząd Główny w dniu 25/III. 1934 r. - Inne paragrafy poza wyżej wymienionymi doznały w trakcie głosowania drobnych zmian treściowych lub stylistycznych, które zostały uwzględnione całkowicie w załączonym tekście.

501
31

Uchwała Nr.2. W podobny sposób, jak projekt statutu P.T.T. głosowano nad poszczególnymi paragrafami projektu statutu wzorowego dla Oddziałów P.T.T. opracowanego przez Komisję Statutową i zatwierdzonego przez Zarząd Główny P.T.T. w dniu 25/III.1934 r.

W szczególności przyjęto bez zmian §§:1,2,3,7,8,10,11, 12,13,14,15,16,17,21,22,23,24,26,28,31,32,33,35,36,38, 41,42,43.

Z drobnymi poprawkami, których brzmienie w pełni zostało uwzględnione w załączonym tekście statutu wzorowego przyjęto § 5,6,18,19,20,25, /poprawka prof. Rapfa/: zamiast "na dwa tygodnie naprzód" nowe brzmienie: "przynajmniej na tydzień przed terminem"/, 27,30 /nowe określenie składu zarządu oddziału i sposób powoływania nowych członków na miejsce ustępujących/.

Uchwała Nr.3. W zarządzonym głosowaniu en bloc nad świeżo uchwalonym tekstem statutu P.T.T. i statutu wzorowego dla Oddziałów P.T.T. wypowiedziało się 176 głosów za uchwaleniem statutów zgodnie z powyższym przegłosowaniem poszczególnych ich paragrafów wbrew 5 głosom Oddziału Nowosądeckiego.

Uchwała Nr.4. Zjazd Delegatów poleca wszystkim Oddziałom i Sekcjom P.T.T., aby przeprowadziły przystosowanie się do postanowień świeżo uchwalonego statutu P.T.T. oraz nowego statutu wzorowego dla Oddziałów P.T.T. najpóźniej do dnia 31/XII.1934., tak, aby najbliższy Walny Zjazd Delegatów w 1935 r. mógł się bez żadnych przeszkód odbyć na podstawie nowego statutu Towarzystwa.

Uchwała Nr.5. Zjazd Delegatów P.T.T. upoważnia Prezesa oraz Sekretarza Generalnego do przeprowadzenia zmian gramatycznych i stylistycznych oraz wynikłych ze stanowiska i zaleceń władz rejestracyjnych pod warunkiem nie zmieniania ogólnych zasad organizacyjnych ustalonych w obu

statutach.

Uchwała Nr. 6. Zjazd Delegatów P.T.T. upoważnia Zarząd Główny względnie Prezydium P.T.T. do poczynienia starań celem rejestracji zmienionego statutu.

Na powyższym Prezes Osiecki zamknął obrady I sesji o godz. 14-tej.

Następnie uczestnicy Zjazdu udali się na zaproszenie Oddziału Warszawskiego P.T.T. na wspólny obiad w sali hotelu "Polonja".

II sesja, dnia 6/V.1934 r.

Lista obecnych.

Członkowie Zarządu Głównego:

PP. Prezes St. Osiecki, wiceprezesi: prof. dr. W. Goetel, dr. W. Majewski, dyr. T. Malicki, sekretarz generalny mg. Wł. Krygowski; red. J. Czoponowski, inż. A. Firich, mg. R. Górski, inż. A. Konopczyński, inż. M. Kozłowski, prof. A. Lenkiewicz, prof. Z. Lubertowicz, dr. M. Orłowicz, mjr. B. Romaniszyn, dr. T. Smoluchowski, dyr. St. Sojka, prof. St. Sowa, dr. E. Stolfa.
Nieobecność usprawiedliwili: inż. M. Mączyński, prof. K. Sosnowski.

Zastępcy:

Dr. L. Gorski, dr. Z. Grabowski, mg. I. Mileska.

Przewodniczący Głównej Komisji Kontrolującej: dr. K. Maślankiewicz.

Delegaci Sekcyj:

/po jednym głosie/

Narziarskiej: I. Bujak

Turystycznej: dr. K. Piotrowski, B. Chwaściński

Ratowniczej: J. Oppenheim

Ochrony Gór: dr. M. Sokołowski

Delegaci Oddziałów:

za
Oddział w Białej
/głosów 9/

Pp.:
dyr. St. Sojka

Oddział w Bielsku
/głosów 16/

prof. Z. Lubertowicz

Oddział w Bochni /głosów 2/	delegat nieobecny
Oddział w Cieszynie /głosów 12/	prof. St. Sowa
Oddział w Drohobyczu /głosów 7/	inż. M. Kozłowski
Oddział w Gorlicach /głosów 3/	delegat nieobecny
Oddział w Jarosławiu /głosów 2/	B. Kotzian
Oddział w Jordanowie /głosów 2/	dr. L. Szumski
Oddział w Kaliszu /głos 1/	prof. Stan. Nowosielski
Oddział w Katowicach /głosów 17/	dyr. A. Kęsa
Oddział w Kielcach /głosów 4/	adw. Jerzy Cybulski
Oddział w Kołomyży /głosów 5/	delegat nieobecny
Oddział w Krakowie /głosów 15/	dr. Jan Nowicki, inż. Jan Kiełpiński
Oddział w Krościenku /głosów 2/	Juljan Masztelarz
Oddział w Krynicy /głosów 3/	Jan Kamyk
Oddział we Lwowie /głosów 11/	prof. A. Lenkiewicz, W. Niedenthal, dr. M. Romanowska
Oddział w Łodzi /głosów 4/	dr. inż. E. Loth, C. Bayer, W. Wagner
Oddział w Nowym Sączu /głosów 5/	prof. F. Rapf
Oddział w Nowym Targu /głosów 3/	delegat nieobecny
Oddział w Poznaniu /głosów 7/	dr. T. Smoluchowski, dr. St. Dedio, mg. St. Groński
Oddział w Rabce /głosów 3/	red. J. Czoponowski
Oddział w Radomiu /głosów 2/	delegat nieobecny
Oddział w Sosnowcu /głosów 9/	inż. F. Ferch
Oddział w Stanisławowie /głosów 8/	inż. A. Firich, dr. St. Czuczewicz

Oddział w Stryju /głosów 2/	dr. F. Lassota
Oddział w Tarnowie /głosów 7/	ks. mjr. W. Pinda
Oddział w Warszawie /głosów 15/	inż. J. Jaroszyński, dr. A. Rosenkranz, inż. St. Bernadzikiewicz, prof. K. Drewnowski, B. Rothert, Różycka
Oddział w Wilnie /głos 1/	dr. S. K. Zaremba
Oddział w Zakopanem /głosów 9/	Z. Miłoszewska, I. Bujak
Oddział w Żywcu /głosów 8/	delegat nieobecny

Członkowie honorowi:

Kaz. Kulwieć, gen. M. Zaruski, dr. J. Nowicki, St. Osiecki, prof. dr. W. Goetel, dr. M. Orłowicz.

Uwaga: Zgodnie z uchwałą Prezydium Zarządu Głównego z dnia 25. III. b. r. do głosowania nad sprawą absolutorjum dla Zarządu Głównego za ubiegły rok dopuszczona została delegacja byłego Krak. Oddziału Akademickiego P.T.T. z liczbą głosów 7, w osobie mg. I. Mileskiej.

Wobec powyższego było na Zjeździe Delegatów reprezentowanych łącznie głosów 197, do głosowania zaś nad absolutorjum, uwzględnivszy delegację byłego Krak. Oddziału Akademickiego 204.

Ponadto w pracach Zjazdu Delegatów wzięli udział urzędnicy Centralnego Biura P.T.T. mg. W. Mileski, B. Małachowski, J. Ożgowa oraz urzędniczka Biura Oddziału Warszawskiego Z. Iwanicka. -

Podajemy poniżej listę gości, którzy zaszczyli obrady Zjazdu Delegatów swą obecnością :

- 1/ Nacz. St. Podworski /Ministerstwo Komunikacji, Wydział Turystyki
Radca St. Lenartowicz " " " "
- 2/ inż. J. Kostyrko /Ministerstwo Rolnictwa i Nacz. Dyrekcja Lasów Państwowych/
- 3/ A. Patkowski /Zarząd Główny Pol. Tow. Krajoznawczego/
- 4/ St. Lewicki /Pol. Biuro Podróży "Orbis"/
- 5/ por. Trzapałko /Warszawski Klub Narciarski/

PP.: J.Kołodziejczyk /Oddział Warszawski Pol.Tow.Krajoznawczego/

Poseł Czapiński /Tow.Uniwersytetu Robotniczego/

ppłk.T.Korniłowicz

red.M.Minchejmerowa

H.Napieralska

inż.A.Karpiński

M.Konopczyńska

red.W.Ólszewski /Redakcja "Wiadomości Turystycznych"/

W.Giełżyński /Redakcja "Il.Kurjera Codziennego"/

Wł.Marth / Redakcja "Il.Kurjera Codziennego"/

S.Białasiewicz /Redakcja "Gazety Warszawskiej"/

St.Korotyński /Redakcja "Kurjera Warszawskiego"/

I. Otwarcie Zjazdu.

O godz. 10.45 Prezes St.Osiecki otwiera obrady witając uczestników Zjazdu oraz przybyłych gości i zawiadamiając z radością o dokonaniem dnia poprzedniego ostatecznym uchwaleniu przez Zjazd Delegatów nowego statutu Towarzystwa.-

Następnie uczestnicy Zjazdu uczcili przez powstanie pamięć zmarłych w okresie roku sprawozdawczego członków Towarzystwa:w szczególności Prezes Osiecki podkreślił stratę jaką poniósł polski świat wysokogórski przez zgon wybitnego taternika śp.Wiesława Stanisławskiego.-

Kierownik Centralnego Biura P.T.T. mg.W.Mileski odczytuje pisma i depesze,które przybyły z życzeniami dla Zjazdu Delegatów, a mianowicie :od zarządu głównego Klubu Czeskosłowackich Turystów w Pradze,od Tatrzańskej Komisji Klubu Czesk.Turystów w Starym Smokowcu,od Drużstwa Dámanovských Jaskyn w Lipt.Św.Mikulászu,od Pol.Tow.Turystycznego "Beskid Śląski" w Czechosłowacji,od Wiceministra komunikacji inż.A.Bobkowskiego,od Delegata Ministra J.R. i O.P. do spraw ochrony przyrody prof.dr.Wł.Szafera,od wojewody śląskiego dr.M.Grażyńskiego,od dyrektora kolei państwowych we Lwowie inż.Łaguny,od Pol.Związku Narciarskiego,od Prezesa Związku Podhalań dyr.J.Zachemskiego,od Redakcji "Wiadomości Turystycznych".

Po odczytaniu życzeń Prezes Osiecki wita obecnego na sali inż.A.Karpińskiego świeżo przybyłego dopiero z co ukończonej

Polskiej Wyprawy Alpinistyczno-Naukowej w Andy południowo amerykańskie zorganizowanej przez P.T.T. oraz Ligę Morską i Klonjalną-,winszując Wyprawie na jego ręce pełnych sukcesów,jakie osiągnęła.-

II. Przyjęcie protokołu z poprzedniego roku.

Na wniosek dr.J.Nowickiego uchwalono wobec rozesłania protokołów z poprzedniego Zjazdu Delegatów wszystkim uczestnikom zwolnić sekretarjat Zjazdu od odczytywania tego protokołu i zatwierdzić go z poprawką prof.F.Rapfa,którą podajemy poniżej :

W Uchwale Nr. 21 protokołu z posiedzenia Zjazdu Delegatów P.T.T. z dnia 6/V.1933 r. należy skreślić w ustępie 2 słowa " i Nowosądeckiego".

III.Sprawozdanie Zarządu Głównego.

Drukowane sprawozdanie Zarządu Głównego P.T.T. zostało rozesłane do wszystkich Oddziałów i rozdane przez urzędników Centralnego Biura wszystkim uczestnikom Zjazdu.-Wiceprezes prof. dr.W.Goetel w dłuższym przemówieniu sprawozdawczem,podkreślił najbardziej charakterystyczne momenty z działalności i rozwoju Towarzystwa w ubiegłym roku: w szczególności prof.Goetel zobrażował prace poszczególnych komórek i organów Towarzystwa,podkreślając rozrost i tempo pracy zarówno władz naczelnych jak i poszczególnych komisyj, biur i delegatur centrali Towarzystwa,jak również intensywną działalność Oddziałów,Kół i Sekcyj P.T.T..- W dalszym ciągu przemówienia prof.Goetel podkreślił przychylność i pomoc z jaką P.T.T. spotyka się u przedstawicieli władz i organów państwowych a w szczególności ze strony Ministerstwa Komunikacji,Ministerstwa Spraw Zagranicznych,Ministerstwa Rolnictwa i władz leśnych,Min.Oświaty,Min.Spraw Wojskowych i Państw.Urzędu Wychowania Fizycznego i P.W.,urzędów wojewódzkich,powiatowych i gminnych oraz klimatycznych.-

Następnie p.B.Małachowski w nieobecności Skarbnika Generalnego przedstawia sprawozdanie finansowe Towarzystwa za rok ubiegły,

504
30

objaśniając w szczególności najbardziej charakterystyczne pozycje.-
Sprawozdanie finansowe załączone jest na końcu niniejszego protokołu.-

Prezes Csiecki w swoim przemówieniu podkreślił znaczenie indywidualnych zniżek kolejowych dla zorganizowanych turystów i daje wyraz zapatrywaniu, że dalsza akcja ze strony najpoważniejszych towarzystw turystycznych skłoni władz kolejowe niewątpliwie do przywrócenia tego tak ważnego przywileju turystycznego.-Prezes wspomniał również o dokonywanych obecnie przez centralne władze Towarzystwa łącznie z Pol.Tow.Krajoznawczem staraniach o udzielenie członkom P.T.T. i F.T.K. korzystania z 1.000 km. i 2.500 km ulgowych indywidualnych biletów kolejowych.-

Wiceprezes T.Malicki przedstawia poszczególne stadja walki ideowej o ochronę Tatr, jaka rozwinęła się w końcu okresu sprawozdawczego oraz podkreślił niezmiennie i jednolite oraz konsekwentne stanowisko P.T.T. w tej sprawie, a mianowicie realizowanie w pełni racjonalnych potrzeb turystyki górskiej w terenie tatrzańskim przy stałym uwzględnianiu zasad ochrony pierwotnego krajobrazu i przyrody Tatr i przy stanowczym sprzeciwieniu się jakimkolwiek budowom kolejek, bitych gościńców, sanatorjów i kolejek w głębi Tatr.-W tym miejscu mówca odczytał pełny tekst "listu otwartego" 9 członków Towarzystwa, którzy - wbrew poglądom ogółu członków P.T.T., wyrażonym niedwuznacznie w niezależnych od siebie, a w treści jednakowych uchwałach wszystkich Oddziałów, Kół i Sekcyj P.T.T., - stanęli na odmiennym stanowisku, aniżeli cała góraska rodzina turystyczna zrzeszona w P.T.T..-Stanowisko wypowiedziane przez Wiceprezesa Malickiego spotkało się z niezmiernie gorącym i jednomyślnym przyjęciem ze strony uczestników Zjazdu.-

IV. Sprawozdanie Głównej Komisji Kontrolującej.

Dr.K.Maślankiewicz składa imieniem Głównej Komisji Kontrolującej sprawozdanie z jej prac w okresie sprawozdawczym, nadmieniając, że w czasie tym Komisja 2 razy kontrolowała finanse i księgowość Zarządu Głównego oraz Centralnego Piura P.T.T. jak również

przeprowadziła kontrolę ksiąg Oddziałów Łódzkiego, Zakopiańskiego, Kręka, Oddziału Akademickiego, Sekcji Narciarskiej P.T.T. i Sekcji Ratowniczej P.T.T..-Mówca zawiadamia, że szczegółowe uwagi co do wykonywania poszczególnych pozycji budżetowych oraz zalecenia oszczędnościowe odnośnie do niektórych działów budżetu zostały przedłożone Zarz.Głównemu na piśmie.-Dr.K.Maślankiewicz imieniem Głównej Komisji Kontrolującej stawia wniosek o udzielenie absolutorjum Zarządowi Głównemu za jego działalność finansową za r. 1933 .-

Nad sprawozdaniem Zarządu Głównego i Głównej Komisji Kontrolującej Prezes zarządził dyskusję.-C.Bajer, delegat Oddziału Łódzkiego w dyskusji nad sprawozdaniem zwraca uwagę, żeby o ile możliwości się starać, aby kredytowe pozycje Oddziałów zmniejszyć przez ściąganie należności na rzecz Zarządu Głównego oraz aby na przyszłość unikać tak wielkich pozycji.-Również proponuje, aby ze względu na to, że nie jesteśmy Towarzystwem zarobkowym unikać nazwy rachunku strat i zysków, lecz go nazwać rachunkiem wynikowym z działalności Zarz.Głównego.-Sprawy te powierzono Prezydjum do rozważenia i załatwienia.-

Między godziną 13 a 15 nastąpiła przerwa obiadowa.-

- - - - -

Od godziny 15 rozpoczęły się dalsze debaty Zjazdu, przyczem wobec aktualności treści znacznej części projektów uchwał przedstawionych Zjazdowi przez Zarząd Główny i wiązanie się ich z częścią sprawozdania wygłoszoną przez Wiceprezesa T.Malickiego, debata objęła w tej części obrad również rozpatrywanie projektów rezolucyj Zarządu Głównego.-

W szczególności nadzwyczaj gorąco przedstawiciele Oddziałów i Sekcyj oraz poszczególni członkowie Zarządu Głównego wypowiedali się w sprawie toczącej się walki o ochronę Tatr, stojąc jednomyślnie na stanowisku ochrony przyrody górskiej i tworzenia górskich Parków Narodowych oraz sprzeciwiając się usiłowaniam wprowadzenia w Tatry kolejek linowych, bitych gościnców oraz hoteli i sanatorjów.

W wyniku dyskusji uchwalono jednogłośnie przez akklamację w tych sprawach wnioski 1 - 5 /działu V/.

/Patrz załączony do niniejszego protokołu tekst uchwał/.

Wnioski te są oparte na podstawie siedmiu rezolucyj jednomyślnych Zarządu Głównego z dnia 25/III.b.r. oraz licznych uchwał Oddziałów, Sekcyj i Kół Towarzystwa.

W dalszym ciągu dyskusji nad sprawozdaniem i nad propozycjami uchwał Zarządu Głównego, Zjazd jednogłośnie uchwały te przyjął.

/Patrz w załączniku "Uchwały Waln. Zjazdu Delegatów"/

W następstwie dyskusji nad sprawozdaniem finansowym Zarządu Głównego za rok 1933 uchwalono absolutorjum dla Zarządu Głównego za rok 1933, wbrew 5 głosom przeciwnym Oddziału Nowosądeckiego.

V. Program robót i działalności na r. 1934.

Prof. Dr. W. Goetel przedstawia program prac Towarzystwa na r. 1934 w zakresie robót w górach, udziału we współpracy z organami oficjalnymi i innymi towarzystwami i organizacjami w kraju oraz międzynarodowej współpracy alpinistycznej, jak również intensywnej działalności wysokogórskiej /wyprawy alpinistyczne i naukowe w Atlas Marokański i do kraju Torrella na Spitsbergen/; o programie powyższych 2 wypraw poinformowali Zjazd ponadto inż. J. Kiełpiński i inż. St. Bernadzikiewicz.

Ponadto prof. dr. W. Goetel wspomniał o szczegółowych planach P.T.T. w dziale wydawnictw, propagandy, organizacji narciarstwa, przewodnictwa górskiego itd. - Jeżeli chodzi o szczegółowy program prac P.T.T. w górach /budowa i rozbudowa schronisk, rozszerzenie sieci szlaków itp./, to Towarzystwo opracowało szczegółowy program, który został uzgodniony z Pol. Związkiem Narciarskim i przedstawiony Wydziałowi Turystyki Ministerstwa Komunikacji i Państw. Urzędowi Wych. Fizycznego i P.W. do aprobaty i ostatecznego ustalenia na czerwcowym Zjeździe Turystyczno-Uzdrowiskowym w Jaremczu.

Przedstawiony przez prof. dr. W. Goetla program prac i działal-

ności Towarzystwa na r.1934 został jednogłośnie przyjęty.-

VI. Uchwalenie wniosków Zarządu Głównego, Oddziałów
i Sekcyj.-

Przeprowadzono szczegółową dyskusję nad pozostałymi wnioskami Zarz.Głównego P.T.T. oraz przedstawionymi w terminie statutowym wnioskami Oddziałów. Przy okazji tej dyskusji omówiono także wnioski nagłe zgłoszone przez członków Zarządu Głównego, Oddziały oraz dezyderaty, które wpłynęły na Zjazd; dłuższą dyskusję wywołał również wniosek nagły Zarządu Głównego w sprawie ściślejszej współpracy z Pol.Tow.Krajoznawczem i zbadania możliwości fuzji z tem Towarzystwem.-

W wyniku obrad przyjęto rezolucje w brzmieniu, podanem w załączniku do niniejszego protokołu w działach: uchwały a/ organizacyjne, b/ finansowe, c/ dotyczące stosunków z władzami, innymi organami i stowarzyszeniami, d/ dotyczące spraw turystycznych alpinistycznych i komunikacyjnych, e/ dotyczące ochrony przyrody górskiej i f/ różne.- Uchwały te i dezyderaty zostały przyjęte jednogłośnie, jedynie przy głosowaniu nad uchwałą Nr. 2 /działu III/ wstrzymała się od głosu delegacja Oddziału Drohobyckiego /7 głosów/.

VII. Uchwalenie preliminarza budżetowego.-

P.B.Małachowski w imieniu nieobecnego skarbnika przedstawia projekt preliminarza budżetowego, opracowanego przez Zarząd Główny P.T.T.-Przyjęto jednogłośnie ten projekt z poprawkami dr.K.Maślankiewicza i p.B.Małachowskiego.-Tekst preliminarza jest załączony na końcu niniejszego protokołu.

VIII. Wybory.

Wybory uzupełniające do Zarządu Głównego zostały dokonane na wniosek Komisji Matki, wybranej w składzie następującym: przewodniczący dr.J.Nowicki, oraz członkowie inż.A.Firich, inż. J.Jaroszyński, inż.M.Kozłowski, dyr.St.Sojka.-W szczególności wybrano na miejsce dr.T.Górskiego, który ustąpił oraz mg.Wł.

Krygowskiego, który był kooptowany na czas do najbliższego Zjazdu Delegatów oraz na miejsce wylosowanych pp.inż.M. Mączynskiego, dyr.St. Sojki, dr.T. Smoluchowskiego oraz prof.St. Sowy następujące osoby na członków Zarządu Głównego.-

ppłk.Władysława Ziętkiewicza, prof.Stanisława Sowę, dyr. Stanisława Sojkę, inż.Mieczysława Mączynskiego, mg.Władysława Krygowskiego, dr.Włodzimierza Łabę.- Również na wniosek Komisji Matki wybrano na zastępców członków Zarządu Głównego na r.1934 pp.: dr.Jana K. Dorawskiego, dr.Ludwika Gorskiego, dr. Zbigniewa Grabowskiego, mg.Irenę Mileską, inż.Aleksandra Praczyńskiego, dr.Edwarda Ralskiego, red.Jana Alfroda Szczepańskiego.-

Wreszcie na członków Głównej Komisji Kontrolującej wybrano: dr.Kazimierza Maślankiewicza, Dreszera Marjana, dr.Marjana Książkiewicza.-

Wybory powyższe zostały dokonane jednogłośnie.-

IX. Wolne wnioski.

Uchwalono jednogłośnie wniosek inż.J.Kiełpińskiego w sprawie wyrażenia pełnego uznania za znakomite wyniki wyprawy alpinistyczno-naukowej w Andy Argentyńskie /patrz niżej uchwała Nr 5 /działu IV/.

Uchwalono przyjąć dezyderat członka honorowego gen.M. Zaruskiego powierzający Zarz.Głównemu zajęcie się organizacją górskiego przewodnictwa zimowego /Nr. 6., działu IV/

Wobec jednoczesnego wpłynięcia zaproszenia od Oddziału Babiogórskiego, odbycia następnego Zjazdu Delegatów P.T.T. w Żywcu oraz takichże zaproszeń od Oddziału Krakowskiego i Stanisławowskiego odbycia Zjazdu w schroniskach nad Morskiem Okiem i na Zaroślaku, uchwalono sprawę wyboru miejsca następnego Zjazdu Delegatów powierzyć ustaleniu przez Zarząd Główny.

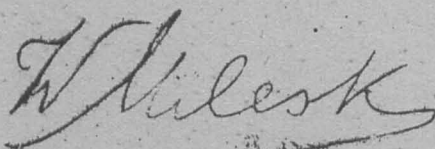
Następnie Zjazd Delegatów uchwalił wysłać depesze hołdowniczo

do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej prof. dr. I. Mościckiego oraz do Ministra Spraw Wojskowych, Marszałka Józefa Piłsudskiego.-

Na zakończeniu Zjazdu wiceprezes Zarządu Głównego dr. W. Majewski w imieniu wszystkich uczestników Zjazdu wyraził gorące podziękowanie Oddziałowi Warszawskiemu za gościnne przyjęcie wszystkich uczestników i pomoc w sprawnej organizacji Zjazdu.-

Na powyższem Prezes Osiecki zamknął obrady o godz. 19.30.-

Za zgodność

Kierownik Centralnego Biura P.T.T.

Kraków, dnia 30 czerwca 1934 r.

U.C.H.J.A.Ż.Y

WALNEGO ZJAZDU DELEGATÓW P.T.T. odbytego

w Warszawie w dniu 6/V.1934 r.

/załącznik do protokołu/

I.

Sprawy organizacyjne.

- 1/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. wzywa wszystkie Oddziały i Koła do zakładania sekcij narciarskich, jako jednostek najlepiej się nadających do propagandy turystyki zimowej w górach.-Zjazd Delegatów wzywa również Oddziały i Koła do stałego wszechstronnego popierania działalności narciarskiej w łonie P.T.T.
/Wn.Zarządu Głównego/
- 2/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. poleca Zarządowi Głównemu zająć się organizacją sekcij ochrony przyrody przy wszystkich Oddziałach i Kołach oraz Naczelnej Organizacji przy Zarządzie Głównym.-Zadaniem tych sekcij byłaby realizacja postulatów ochrony przyrody na terenach objętych turystyczną działalnością poszczególnych oddziałów czy też kół.-/Wn.Zarz.Głównego/.
- 3/ Celem rozwinięcia wzmożonej akcji propagandowej zaleca się Zarządowi Głównemu oraz Oddziałom powołanie do życia komisij propagandowo-prasowych.- /Wn.Od.Lwowskiego z poprawką p.Cz.Bayera/
- 4/ Zjazd Delegatów P.T.T. uważa za pożądane wydanie przez P.T.T. albumu, zawierającego widoki pogranicznych parków narodowych i rezerwatów górskich, oraz fotografie schronisk i urządzeń turystycznych P.T.T."/ Wn.Od.Lwowskiego z poprawką p.Z.Lubertowicza/

II.

Sprawy Finansowe

- 1/ Zjazd Delegatów P.T.T. uchwała przyjąć projekt preliminarza budżetowego, przedstawiony przez Zarząd Główny PTT wraz z poprawkami zgłoszonymi na Zjeździe w brzmieniu, załączonym do protokołu.-

/.

- 2/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. wzywa Zarząd Główny do rozpatrzenia w jesieni b.r. sprawy obniżenia składek i opłat członków Towarzystwa. / Wn. Od. Bielskiego. /

III.

Stosunki zewnętrzne.

- 1/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. w trosce o dobro i dalszy rozwój potęgi naszego Państwa stoi na stanowisku najściślejszego współdziałania z organizacją wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego. W związku z tem Walny Zjazd Delegatów P.T.T. wzywa wszystkie Oddziały i wszystkie Koła do udzielania tej instytucji wszelkiej pomocy w akcji, zmierzającej do oparcia zagadnienia fizycznego wychowania młodzieży na najszerszych podstawach. / Wn. Zarz. Głównego /
- 2/ Dążąc do ściślejszego zespolenia ruchu turystycznego i krajoznawczego w Polsce, Walny Zjazd Delegatów P.T.T. uważa za pożądane zbadanie możliwości połączenia P.T.T. z Pol. Tow. Krajoznawczem. -
- W tym celu Walny Zjazd Delegatów P.T.T. poleca Zarządowi Głównemu wyłonienie komisji, która łącznie z odpowiednią komisją P.T.K. przeprowadzi niezbędne prace i przygotuje potrzebne wnioski na Zarząd Główny. -
- Równocześnie Walny Zjazd Delegatów P.T.T. upoważnia już obecnie Komisję do zastępowania obu Towarzystw w sprawach wspólnych o charakterze ogólnym. - / Wn. Zarządu Głównego /
- 3/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. stoi na stanowisku współpracy P.T.T. z Państwową Radą Ochrony Przyrody i wyraża przekonanie, że w akcji, zmierzającej do ochrony przyrody górskiej, można zawsze dostatecznie zabezpieczyć interesy turystyki. - / Wn. Zarządu Głównego /
- 4/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. wita serdecznie powstanie i rozpoczęcie działalności Tow. Przyjaciół Huculszczyzny, które roz-

508
38

wija prowadzone przez Polskie Towarzystwo Tatrzańskie prace na polu kulturalnego i gospodarczego podniesienia Huculszczyzny równoległe z działalnością Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego na polu turystyki i ochrony przyrody.-Polskie Towarzystwo Tatrzańskie wyraża radość spowodu energicznie prowadzonej już obecnie przez Towarzystwo Przyjaciół Huculszczyzny działalności i oświadcza gotowość ścisłej współpracy we wszelkich potrzebnych dla dobra sprawy pracach.-/Wn.Zarz.Główn./

IV.

Turystyka - Alpinizm -

Komunikacja

- 1/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. zwraca się do Ministerstwa Komunikacji o ponowne przychylne rozważenie wprowadzenia indywidualnych zniżek turystycznych całorocznych dla członków głównych towarzystw turystycznych w Polsce na przejazdy kolejami państwowymi.- /Wn.Zarządu Głównego/
- 2/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. uprasza Zarząd Główny P.T.T. o nieustawanie w staraniach około nowelizacji konwencji turystycznej polsko-czechosłowackiej, szczególnie w zakresie rozszerzenia pasa turystycznego i to zarówno w części zachodniej, jak i wschodniej Karpat, w myśl postulatów, opracowanych w swoim czasie przez P.T.T.-/ Wn.Od.Zakopiańskiego/
- 3/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. wzywa Zarząd Główny do poczynienia wszelkich kroków celem przyspieszenia zawarcia konwencji turystycznej polsko-rumuńskiej. /Wn.Od.Zakopiańskiego/
- 4/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T., doceniając wielkie znaczenie wypraw alpinistycznych w góry zagraniczne, zaleca Zarządowi Głównemu i Oddziałom Towarzystwa organizowanie i popieranie takich wypraw.- /Wn.Zarządu Głównego/
- 5/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. wyraża pełne uznanie Polskiej

Wyprawie Alpinistyczno-Naukowej w góry Ameryki Poł. za uzyskanie znakomitych sukcesów alpinistycznych w górach egzotycznych oraz spopularyzowania alpinizmu polskiego zagranicą.-
/Wn.nagły Sekcji Turystycznej PTT/

- 6/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. poleca Zarz.Głównemu zwrócić baczniejszą uwagę na organizację górskiego przewodnictwa zimowego.- / Wn.nagły członka honor.gen.M.Zaruskiego./
- 7/ Celem podniesienia turystyki w górach polskich Walny Zjazd Delegatów P.T.T. apeluje do Ministerstwa Komunikacji o zarządzenie uruchomienia wagonów motorowych na linii Stanisławów-Worochta, Lwów-Ławoczne, i Katowice-Zakopane.-
/Dezyderat Od.Stanisławowskiego/
- 8/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. uważa za bardzo pilne uruchomienie kolejek leśnych państwowych i prywatnych dla ruchu turystycznego, oraz uregulowanie całokształtu spraw związanych z uruchomieniem tychże, rozkładu jazdy przy równoczesnem ustaleniu niskich cen przejazdu oraz ułatwienie dostępu z kolei normalnotorowych do kolei wąskotorowych i wita pierwsze kroki poczynione w tym kierunku przez uruchomienie kolejki Worochta-Foroszczenka.- /Dezyderat Od.Stanisławowskiego/
- 9/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. uważa za pilne przyspieszenie budowy linii kolejowej wąskotorowej Kutry-Hryniawa-Jawornik z odgałęzieniem do Burkutu oraz budowy normalnotorowej kolei Kołomyja-Kosów-Kuty.-/Dezyderat Od.Stanisławowskiego/
- 10/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. uważa za bardzo pilne wykonczenie drogi/t.zw."Pflantzer-Baltina"/ z Azdżeluży do Kosmacza.
/Dezyderat Od.Stanisławowskiego/
- 11/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. uważa za konieczne dla rozwoju turystyki utworzenie lotnisk na Huculszczyźnie.
/Dezyderat Od.Stanisławowskiego/

V.

Ochrona przyrody.

- 1/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T., opierając się o statut Towarzystwa,

liczne rezolucje poprzednich Walnych Zjazdów Delegatów, uchwały Oddziałów, Kół i Sekcyj P.T.T. oraz posiedzeń Zarządu Głównego P.T.T., ponawiane od szeregu lat, stoi niezmiennie na stanowisku, że ochrona przyrody górskiej jest jedną z zasadniczych podstaw należytego rozwoju turystyki górskiej. - Za najlepszą i najskuteczniejszą formę ochrony przyrody górskiej uznaje Walny Zjazd Delegatów P.T.T. tworzenie górskich Parków Narodowych i rezerwatów w najpiękniejszych obszarach Karpat, jak: Tatry, Pieniny, Babia Góra, Czarnohora itd, z zapewnieniem, że racjonalne uprawianie turystyki letniej i zimowej nie dozna z tego powodu ograniczeń i że realizacja Parków Narodowych będzie się odbywała w pełnym porozumieniu P.T.T. przy równoczesnym stałym uwzględnianiu interesów miejscowej ludności. -

Walny Zjazd Delegatów P.T.T. uważa za najpilniejsze utworzenie na podstawie ustawy o ochronie przyrody z dnia 10.III. 1934. Parku Narodowego w Tatrach, jak też uważa za niezbędną obecność przedstawicieli P.T.T. w komisjach górskich parków narodowych. -

Walny Zjazd Delegatów P.T.T. w trosce o zachowanie pierwotnego i nieskażonego stanu przyrody i krajobrazu Tatr, uwzględniając ponadto oddawna zajmowane przez P.T.T. stanowisko, sprzeciwiające się nadmiernemu uprzystępnianiu Tatr, jako pomniejszającemu wartości estetyczne, wychowawcze i turystyczne tych gór, sprzeciwia się stanowczo wszelkim projektom budowy nowych dróg jezdnych w obrębie Tatr /zarówno polskich jak czechosłowackich/.

Walny Zjazd Delegatów P.T.T. wychodząc z założenia, że budowa jakichkolwiek kolejek na obszarze Tatr /zarówno po stronie polskiej jak i czechosłowackiej/ jest niezgodna z duchem i zasadami ochrony przyrody oraz postulatami turystyki, jest przeciwny wszelkim tego rodzaju inwestycjom. -
/Wniosek skombinowany Zarz. Główn. i paru Oddziałów/

- 2/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. uważa za konieczne rozszerzenie Parku Narodowego Czarnohorskiego na wszystkie kotły w Czarnohorze od Howerli aż do całej grupy Pop-Iwana włącznie na wysokości od 1.300 m w wyż, z zachowaniem na stałe jeziora. na potoku Szybene.-/Wn.O.Stanisławowskiego/
- 3/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. uprasza Państwową Radę Ochrony Przyrody o poczynienie odpowiednich zarządzeń celem utworzenia rezerwatu /matecznika/ fauny oraz flory w górach Czywczyńskich, łącznie z analogicznymi sąsiednimi parkami przyrody, projektowanymi w Czechosłowacji i Rumunii.-
/Wn.Od.Stanisławowskiego/
- 4/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. uważa za konieczne ochronę krajobrazu w dolinie obu Bystrzyc, Prutu i obu Czeremoszów.-
/Dezyderat Od.Stanisławowskiego/
- 5/ Zjazd Delegatów P.T.T. zaleca Oddziałom P.T.T., pracującym w górach utworzenie wzorem Od.Łódzkiego funduszu przeznaczonego na rozsadzania limby na terenach gospodarki górskiej tych oddziałów.- /Dezyderat Oddz.Łódzkiego/

VI.

Różne - Podziękowania.

- 1/ Zjazd Delegatów P.T.T. wyraża pełne uznanie i podziękowanie Wosjkowemu Instytutowi Geograficznemu za wykonanie znakomitych map terenów górskich, zarówno pod względem treści, jak i wyglądu zewnętrznego, oraz za szczególne uwzględnienie na mapach szlaków turystycznych wyznakowanych przez Pol.Tow.Tatrzańskie.-
/Wn.Od.Lwowskiego/
- 2/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. wyraża prawdziwe uznanie Panu Wojewodzie stanisławowskiemu Zygmuntowi Jagodzińskiemu za wybitne i bardzo owocne popieranie turystyki i rozwoju letnisk i uzdrowisk w Karpatach Wschodnich./Wn.Od.Stanisławowskiego/.
- 3/ Walny Zjazd Delegatów wyraża prawdziwe uznanie Panu Generałowi Tadeuszowi Kasprzyckiemu, przewodniczącemu Zarządu Głównego
PTT

Towarzystwa Przyjaciół Huculszczyzny, Panu Dyrektorowi inż. Wołkanowskiemu Józefowi, przewodniczącemu Ekspozytury Zarządu Głównego T.P.H. w Stanisławowie i Panu Generałowi Kazimierzowi Łukoskiemu, przewodniczącemu Sekcji turystyczno-uzdrowskiej T.P.H. Ekspozytury w Stanisławowie za wydatne popieranie turystyki i narciarstwa w Karpatach Wschodnich.-

/ Wn. Od. Stanisławowskiego /

4/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. wyraża podziękowanie Dyrektorowi Lasów Państwowych we Lwowie Panu inż. Szubertowi za wybitne popieranie turystyki w Karpatach Wschodnich.-

/ Wn. Od. Stanisławowskiego /

5/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. wyraża Wiceprezesowi Zarządu Głównego P.T.T. Panu prof. dr. W. Goetlowi pełne zaufanie i uznanie za Jego pracę w związku z zagadnieniami ochrony przyrody.-

/ Wn. Od. Drohobyckiego /

6/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. wyraża niniejszem serdeczne i gorące podziękowanie panom Dr. T. Górskiemu, byłemu skarbnikowi generalnemu, i B. Jaxa-Małachowskiemu, byłemu sekretarzowi generalnemu Towarzystwa, za ich bezinteresowną pracę w Zarządzie Głównym PTT, która przyczyniła się do pomyślnych wyników w dziedzinie usprawnienia agend finansowych i administracyjnych Centrali P.T.T.

/ Wn. Zarządu Głównego /

7/ Walny Zjazd Delegatów P.T.T. poleca Zarządowi Głównemu przesłanie pełnego tekstu jednomyślnych uchwał w sprawie ochrony przyrody Walnego Zjazdu Delegatów P.T.T. z dnia 6.V.1934 r. do wiadomości autorom "Listu Otwartego" z dnia 5 maja 1934 r.

/ Dezyderat Od. Tarnowskiego /

54
5

Protokół

z posiedzenia Walnego Zjazdu Delegatów Polskiego Tow. Tatrzańskiego, odbytego dnia 23/VI.1935 r. w Stanisławowie, w sali Związku Kolejowców Polskich, przy ul. Trzeciego Maja 19.

Lista obecnych pp.:

Członkowie Zarządu Głównego:

Prezes St. Osiecki, wiceprezesi: prof. dr. W. Goetel, dr. W. Majewski, dyr. T. Malicki, sekretarz gen. mg. W. Krygowski; inż. A. Firich, inż. A. Konopczyński, prof. A. Lenkiewicz, prof. Z. Lubertowicz, dr. M. Orłowicz, mjr. B. Romaniżyn, dyr. St. Sojka, prof. St. Sova, dr. E. Stolf, ppłk. W. Ziętkiewicz.

Zastępcy członków Zarządu:

Dr. L. Gorski, mg. I. Mileska.

Delegaci Sekcyj:

Narciarskiej: In. Bujak

Turystycznej: Red. J. A. Szczepański

Ratowniczej: In. Bujak

Przewodniczący Gł. Komisji Kontrolującej: dr. K. Maślankiewicz

Nieobecność usprawiedliwili: skarbnik gen. dr. W. Łaba, prof. K. Sosnowski, prof. dr. M. Sokołowski.

Delegaci Oddziałów:

za	Po.:
Oddział w Białej /głosów 7/	dyr. St. Sojka
Oddział w Bielsku /głosów 13/	prof. Leopold Heilig
Oddział w Bochni /głos 1/	delegat nieobecny
Oddział w Cieszynie /głosów 10/	Adam Sabela
Oddział w Częstochowie /głosów 0/	/Oddział świeżo zatwierdzony, delegat nieobecny/
Oddział w Drohobyczu /głosów 3/	inż. M. Kozłowski
Oddział w Gorlicach /głos 1/	delegat nieobecny
Oddział w Jarosławiu /głos 1/	Bol. Kotzian

Oddział w Jordanowie /głos 1/	delegat nieobecny
Oddział w Kaliszu /głos 1/	delegat nieobecny
Oddział w Katowicach /głosów 14/	dyr. A. Kęsa
Oddział w Kielcach /głos 1/	delegat nieobecny
Oddział w Kołomyji /głos 1/	Ign. Gruszecki, inż. L. Morawetz, Inż. F. Haczewski, prof. B. Litz
Oddział w Kosowie /głosów 0/	/Oddział świeżo zatwierdzony/ delegaci: inż. O. Friser
Oddział w Krakowie /głosów 13/	Jan K. Petecki
Oddział w Krynicy /głos 1/	Jan Skimina
Oddział we Lwowie /głosów 9/	prof. A. Lenkiewicz
Oddział w Łodzi /głosów 4/	Cz. Bajer
Oddział w Nowym Sączu /głosów 3/	prof. F. Rapf
Oddział w Nowym Targu /głos 1/	dr. M. Romanowska
Oddział w Poznaniu /głosów 5/	dr. T. Smoluchowski, mg. Wł. Groński
Oddział w Rabce /głos 1/	delegat nieobecny
Oddział w Radomiu /głos 1/	delegat nieobecny
Oddział w Stanisławowie /głosów 4/	T. Buczek, inż. A. Tirich, Lochs mid, Z. Dziurzyński
Oddział w Stryju /głos 1/	dyr. Fr. Swiderski
Oddział w Szczawnicy /głos 1/	delegat nieobecny
Oddział w Tarnowie /głosów 4/	Tom. Wysocki
Oddział w Warszawie /głosów 10/	inż. J. Jaroszyński
Oddział w Wilnie /głos 1/	delegat nieobecny
Oddział w Zagłębiu Dąbrowskiem /głosów 6/	delegat nieobecny /usprawiedli- wiony/

Oddział w Zakopanem
/głosów 5/

Ign. Bujak

Oddział w Żywcu
/głosów 5/

delegat nieobecny

Członkowie honorowi:

Prezes St. Osiecki, prof. dr. W. Goetel, dr. M. Orłowicz /patrz wyżej/.

Goście:

Zygmunt Jagodziński - Wojewoda Stanisławowski, dr. Z. Stroński - prezydent m. Stanisławowa, płk. Kaliciński - dowódca 48 p.p. przedstawiciel Dow. Dywizji, dr. Broniewski - naczelnik Wydz. Bezp. Publ. Urz. Wojew. Stanisławowskiego, inż. Tyrała - naczelnik Wydz. Kom. Urz. Wojew. w Stanisławowie, insp. Zakrzewski - zast. Wojew. Kom. Policji Państwowej, Antoni Pajczkowski - starosta powiatowy stanisławowski, inż. J. Swoboda - kierownik Oddz. Drogowego Urz. Wojewódzkiego, Stanisław Dusznik - kierownik Oddz. w Urz. Wojew. w Stanisławowie, Antoni Miller - naczelnik Oddz. Ruchu P.K.P. w Stanisławowie, Franciszek Kułakowski - kierownik Oddz. Urz. Wojew. w Stanisławowie, Władysław Ziemiński - wiceprezydent m. Stanisławowa, Stanisław Staniewicz - starosta powiatowy kosowski, Eug. Staniewiczowa, Józef Krawczyński - sekretarz Wojewody stanisławowskiego, dr. Cysarz - wiceprezes sądu okr. w Stanisławowie, przedstawiciel Związku Strzeleckiego, dr. A. F. Boniecki - przedstawiciel Pol. Zw. Narciarskiego, dr. F. Uhorczyk - przedstawiciel Zarządu Głównego Pol. Tow. Tur. Krajoznawczego, St. Michalski - przedstawiciel Zw. Harcerstwa Polskiego, Józef Janojca - prezydent m. Kołomyji, p. Minchejmerowa - przedstawicielka "Kurjora Porannego", W. Niedenthal - referent Wydziału Turystyki Min. Komunikacji, Wojciech Przedwojewski - reprezentant Pol. Zw. Plastyków i Miłośników Sztuki "Orjon", oraz członkowie Oddz. Stanisławowskiego P.T.T. - dr. L. Arnold, T. Kusiba, Dionizy Jakimowicz, Anatol Balko.

Ponadto wzięli udział w obradach Zjazdu mg. W. Mileski - kierownik Centralnego Biura P.T.T. i sekretarz Komisji Międzyoddz. Tatrzańskiej i Zachodnio-Beskidzkiej, dr. M. Romanowska - sekretarka Komisji Wschodnio-Beskidzkiej P.T.T., J. Ożgowa - urzędniczka Centralnego Biura P.T.T.

I. Otwarcie obrad.

O godz. 9.20 Prezes St. Osiecki zagaja posiedzenie Zjazdu Delegatów, zawiadamiając, że posiedzenie miało się odbyć w terminie wcześniejszym, jednakże powodu żałoby narodowej po śmierci śp. Marszałka J. Piłsudskiego uległo opóźnieniu.

Prezes Osiecki uczcił pamięć Zmarłego, Pierwszego Marszałka Polski, jako opiekuna i twórcę wychowania fizycznego a w jego ramach także turystyki górskiej, co objawiało się również osobistymi zainteresowaniami Marszałka J. Piłsudskiego przy budowie schronisk przez Pol. Tow. Tatrzańskie, poczem obecni oddali hołd Jego pamięci przez uroczyste jednogminutowe milczenie.

Następnie Prezes podał do wiadomości obecnym uchwały i zarządzenia powzięte przez P. T. T. po śmierci śp. Marszałka J. Piłsudskiego a mianowicie:

Dnia 14 maja br. odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Zarządu Głównego Pol. Tow. Tatrzańskiego, na którym uczczono pamięć śp. Marszałka trzymiutowym milczeniem i uchwalono zarządzić żałobę organizacyjną w całym Towarzystwie. W szczególności postanowiono okryć krepą odznaki organizacyjne, noszone przez członków P. T. T., wywiesić na wszystkich lokalach i na wszystkich schroniskach oraz stacjach turystycznych i noclegowych P. T. T. flagi żałobne, wreszcie odwołać uroczyste doroczne posiedzenie W. Zjazdu Delegatów Towarzystwa na czas do zakończenia żałoby narodowej.

Niezależnie od manifestacji żałobnej Zarządu Głównego Oddziały, Koła i Sekcje P. T. T. odbyły uroczyste posiedzenia żałobne dla uczczenia pamięci Zmarłego.

Dnia 18 maja br., jako w dzień złożenia zwłok śp. Marszałka na Wawelu, Zarząd Główny P. T. T. polecił jako wyraz hołdu Towarzystwa pamięci śp. Marszałka zapalenie stosów żałobnych na szczytach gór; ognie żałobne płonęły wieczorem powyższego dnia na Stożku, Cieślarze, Kiczorach, Starym Groniu, Błotnym, Stołowie, Cisowym, Pochodzitej, Pilsku, Babiej Górze, Hrubym Reglu, Sarniej Skałce, Krokwi, Giewoncie, Gubałowie, Turbaczu, Jaworzynie Krynickiej, Ciuchowym Dziale, Popoweskiej, Wysokim Wechu, Korczance, Trościanie, Przełęczy Użockiej, na szczytach Gorganów w okolicach Rafajłowej, na Cho-

miaku, Howerli i Sumarymie, manifestując żałobny hołd pamięci Marszałka wzdłuż całego łańcucha Karpat Polskich.

Ponadto Zarząd Główny oraz Oddziały, Koła i Sekcje Pol. Tow. Tatrzańskiego uchwaliły przystąpić do akcji finansowego współudziału przy budowie Kopca Marszałka J. Piłsudskiego na Sowińcu i przekazały odpowiednie kwoty Komitetowi Budowy Kopca.

Pol. Tow. Tatrzańskie przystąpiło również do Głównego Komitetu uczczenia pamięci Marszałka J. Piłsudskiego w Warszawie.

Uchwała Nr. 1.

Na wniosek Zarządu Głównego odczytany przez wiceprezesa prof. dr. W. Goetla Zjazd Delegatów uchwalił jednomyślnie następującą rezolucję Prezydium Zarządu Głównego P.T.T.:

"Łącząc się z hołdem, składanym przez całe społeczeństwo pamięci Twórcy Niepodległej Polski, Marszałka Józefa Piłsudskiego i pragnąc utrwalić wspomnienie o Jego Wielkiej Osobie w swym gronie, Walny Zjazd Delegatów P.T.T. postanawia nazwać główny szlak turystyczny P.T.T., biegnący od Ziemi Cieszyńskiej na zachodzie, aż po Góry Czywczyńskie na wschodzie rdzennym grzbieciem Karpat "szlakiem górskim im. Marszałka Józefa Piłsudskiego".

Uchwała Nr. 2.

Również jednomyślnie została przyjęta propozycja Zarządu Głównego P.T.T. powzięta na wniosek dr. E. Stolfy: Oddziały P.T.T. dokonają uroczyscie w ciągu miesięcy letnich pobrania ziemi i skał z najwyższych szczytów poszczególnych grup gór polskich, poczem w jesieni b.r. nastąpi zjazd delegacji Oddziałów P.T.T. w Krakowie celem złożenia ziemi i skał na budującym się Kopcu Marszałka J. Piłsudskiego na Sowińcu. Walny Zjazd Delegatów P.T.T. poleca Prezydium przeprowadzenie powyższej akcji.

Prezes Osiecki wita następnie przybyłego na obrady Zjazdu Pana Wojewodę Stanisławowskiego Jagodzińskiego, jako osobę szczególnie przychylną wszelkim pracom i poczynaniom

P.T.T. na terenie Karpat Wschodnich, p.dr. Z. Strońskiego, prezydenta m. Stanisławowa, p.płk. Kalicińskiego przedstawiciela dowódcy dywizji, p.dr. Broniewskiego, naczelnika Urzędu Bezpieczeństwa, p. insp. Zakrzewskiego, zastępcę Kom. Policji Państwowej, p. inż. Tyrałę, naczelnika Wydziału Komunikacyjnego, dr. Cysarza, wiceprezesa Sądu Okręgowego - przedstawiciela Związku Strzeleckiego, dr. A. F. Bonieckiego, reprezentanta Pol. Związku Narciarskiego, dr. F. Uhorczaka, reprezentanta Pol. Tow. Krajoznawczego, mjr. B. Romaniszyna, przedstawiciela Ligi Ochrony Przyrody i wszystkich innych przybyłych gości.

Pan Wojewoda Jagodziński wygłosił następnie piękne przemówienie, w którym zobrazował w plastyczny sposób rolę Pol. Tow. Tatrzańskiego w akcji gospodarowania w Karpatach Wschodnich i jego pionierską działalność na polu rozwoju turystyki we wschodniej części gór polskich; Pan Wojewoda zaznaczając swoją szczerą i serdeczną przychylność dla Towarzystwa i jego wszelkich poczynąń, wyraził życzenia znakomitych wyników prac Towarzystwa i owocnych obrad Zjazdu Delegatów.

Nastąpiły przemówienia powitalne Prezydenta miasta dr. Z. Strońskiego imieniem m. Stanisławowa, wiceprezesa sądu dr. Cysarza - imieniem Związku Strzeleckiego, dr. A. Bonieckiego - imieniem Zarz. Głównego Pol. Związku Narciarskiego, mjr. B. Romaniszyna - imieniem Oddziału Krakowskiego Ligi Ochrony Przyrody, p.dr. F. Uhorczaka - imieniem Pol. Tow. Krajoznawczego i inż. A. Firicha - imieniem Oddziału Stanisławowskiego P.T.T., jako gospodarza obecnego Zjazdu.

Kierownik Centralnego Biura odczytuje pisma i depesze z życzeniami dla Zjazdu:

1/ krajowe, które nadesłali: Pol. Tow. Turystyczno-Krajoznawcze /Zarząd Główny w Warszawie/, Tow. Przyjaciół Huculszczyzny /Zarząd Główny w Warszawie/, Polski Związek Narciarski, Podolskie Tow. Turystyczno-Krajoznawcze /Tarnopol, Minister T. Schaetzel z Warszawy, inż. A. Zaczyński - burmistrz m. Zakopanego, p. Teżycki - referent turystyczny Lwowskiego Urzędu Wojewódzkiego, mjr. H. Gąsiorowski - delegat P.T.T. w Grudziądzu, prof. B. Dyakowski - Prezes Krak. Oddziału Ligi Ochrony Przyrody, Redakcja "Wiadomości Turystycznych" w Warszawie;

2/ zagraniczne: Pol. Tow. Tur. Sport. "Beskid Śląski" w Czechosłowacji, Klub Czeskosłowackich Turystów /Zarząd Główny w Pradze/, Klub Alpinistów Czesko-

słowackich w Pradze, Związek Taterników Słowackich "James" /Koszyce/, Towarzystwo Jaskiń Demenowskich Lipt. Św. Mikulas z.

Po odczytaniu depeesz, uczestnicy Zjazdu wzięli in gremio udział w Mszy Św. żałobnej w kościele farnym, celebrowanej z okazji zakończenia żałoby narodowej po śmierci śp. Marszałka J. Piłsudskiego, urządzonej przez miejscowy garnizon.

II. Zatwierdzenie protokołu z poprzedniego Zjazdu Delegatów.

Po rozpoczęciu ponownie obrad o godz. 11-tej prof. F. Rapf imieniem Oddziału w Nowym Sączu, zgłosił następującą poprawkę do protokołu ze Zjazdu Delegatów z dnia 5/V.1934 r., rozesłanego w dniu 17/VII.1934 r.

"Na str. 4 powyższego protokołu po wierszu 3-cim od góry skreślić ustęp, zaczynający się od słów "Na wniosek formalny . . . ." aż do słów" . . . . dotyczy czasowego statutu P.T.T. tj. 2/3" i w miejsce jego wstawić ustęp następujący:

Przy głosowaniu nad wnioskiem, aby składka oddziałowa była uchwalana przez Zarząd Główny, za wnioskiem oddano głosów 100, przeciw 69 /przy 12 wstrzymujących się/ na 181 obecnych. Delegat Oddziału Nowosądeckiego p. Rapf oświadcza, że w myśl § 64. dotyczącego statutu zmiana statutu może być uskuteczniiona kwalifikowaną większością 2/3, a ponieważ ostatnie głosowanie 100 głosów nie jest kwalifikowaną większością 2/3, przeto uważa on, że § 9 projektu statutu nie przeszedł, że zatem obowiązuje nadal odpowiedni § starego statutu, tj. że składkę oddziałową uchwała Zarząd Oddziału.

Wówczas na wniosek formalny p. Cz. Bajera uchwalono w dalszym ciągu głosować nad poszczególnymi paragrafami zwykłą większością głosów, a potem nad całym statutem en bloc kwalifikowaną większością 2/3.

Delegat Oddziału Nowosądeckiego p. Rapf zakwestjonował prawomocność takiego sposobu głosowania i zgłosił do protokołu swe zastrzeżenia w tej sprawie".

Uchwała Nr. 3.

Z powyższą poprawką protokół ze Zjazdu Delegatów z roku

1934, którego nie odczytywano ze względu na rozesłanie wszystkim uprawnionym przyjęto jednomyślnie.

III. Sprawozdanie Zarządu Głównego.

Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego P.T.T. składa wiceprezes prof.dr.W.Goetel podkreślając najbardziej charakterystyczne momenty z działalności i życia Towarzystwa w ubiegłym roku - odsyłając uczestników Zjazdu do wydanego drukiem i rozesłanego "Sprawozdania Roczno P.T.T." Prof.dr.W.Goetel zwraca uwagę na wzrost komórek organizacyjnych P.T.T. o 2 nowe Oddziały, na wzrost liczby schronisk i stacyj noclegowych P.T.T. oraz na szereg prac adaptacyjnych i inwestycyjnych, co wpłynęło na znaczny wzrost miejsc noclegowych, - wreszcie na wzrost łącznej długości znakowanych barwnie szlaków turystycznych. Rozwój pracy organizacyjnej i energiczna działalność wszystkich organów Towarzystwa jest tem charakterystyczniejsza, że liczba członków Towarzystwa uległa spadkowi ze względu na trwający kryzys gospodarczy, na odjęcie przez władze państwowe niektórych ulg zorganizowanym turystom /jak np. indywidualnych turystycznych zniżek kolejowych/ a co zatem idzie, że znacznie również spadły dochody Towarzystwa i że obniżono dwukrotnie składkę do P.T.T. ze względu na kryzys. Prof.dr.W. Goetel podkreślił ogrom dokonanych wysiłków w zakresie uzgodnienia z pokrewnymi organizacjami oraz z czynnikami państwowymi programu akcji zmierzającej do racjonalizacji i wprowadzenia planowości w gospodarce turystyczną w Karpatach Polskich; wspomniał o współpracy na terenie karpaccich zjazdów turystycznych, o współdziałaniu z Wydziałem Turystyki Min. Komunikacji, z Państwowym Urzędem Wychow. Fizycz. i P.W., z Państwową Radą Ochrony Przyrody, z Wojsk. Instytutem Geograficznym, z Pol. Związkiem Narciarskim, z Pol. Tow. Krajoznawczem, Tow. Przyjaciół Huculszczyzny itp. -

Następnie prof.dr.W.Goetel przedstawił rozwój akcji P.T.T. w dziale wydawniczym, propagandowym, narciarstwa, wysokogórskich wypraw egzotycznych, ratownictwa górskiego, międzynarodowej współpracy alpinistycznej itd. - W końcu prof.Goetel podkreślił, że najważniejsze zadania czekają Towarzystwo we wschodniej połaci Karpat, gdzie jeszcze pozostaje bardzo wiele do zrobienia dla ich właściwego rozwoju turystycznego.

Wreszcie prof.dr.W.Goetel zaznaczył charakterystyczny moment,

518
48

że prace P.T.T. oparte są przede wszystkim o ideowość i ofiarność jednostek pracujących zarówno we władzach centralnych jak w Oddziałach, kołach i sekcjach Towarzystwa oraz złożył za energiczne i pełne poświęcenia prace podziękowania wszystkim współpracującym w P.T.T. miłośnikom gór i pracownikom na polu rozwoju turystyki górskiej w Polsce.

Prezes St. Osiecki przedstawia proponowany przez Zarząd Główny skład Komisji-Matki, która by dla ułatwienia obrad Zjazdu przygotowała listę nowych władz Towarzystwa; zaznaczając, że wobec wejścia w życie nowo zatwierdzonego statutu P.T.T. wszystkie władze centralne Towarzystwa ustępują a na ich miejsce będą przeprowadzone nowe wybory; wniosek co do ich nowego składu ma przygotować Komisja-Matka. Jednomyślnie uchwalono propozycję Zarządu Głównego co do składu osobowego Komisji-Matki a mianowicie: prof. A. Lenkiewicz - przewodniczący oraz pp. inż. J. Jaroszyński, dyr. A. Kęsa, inż. M. Kozłowski, mg. W. Krygowski, dyr. T. Malicki, dyr. St. Sojka jako członkowie.

Uchwała Nr. 4.

Po dokonaniu powyższego wyboru Prezes Osiecki składa sprawozdanie z działalności finansowej Towarzystwa, podkreślając, że Towarzystwo opiera swą działalność przede wszystkim na składkach członkowskich P.T.T., subwencje bowiem otrzymane z zewnątrz w roku sprawozdawczym stanowią nikły odsetek dochodów Towarzystwa. Składkę opłaciło w roku ubiegłym zgorą 13.800 członków.

Równowaga finansowa, utrzymana przez P.T.T. mimo zmniejszenia zarówno liczby wpłaconych składek jak i wysokości rocznej składki członkowskiej na rzecz Zarządu Głównego wynika z rzeczowej i oszczędnej polityki Zarządu w dziale rozchodów. Rozchody Zarządu Głównego skierowane są przede wszystkim na subwencjonowanie Oddziałów Towarzystwa na roboty w górach, na wydawnictwa /rocznik "Wierchy", który wszyscy członkowie P.T.T. otrzymują darmo, jak również kwartalnik "Przegląd Turystyczny", na którego miejsce obecnie otrzymują miesięcznik "Turysta w Polsce"/, na pomoc dla zorganizowanego w łonie PTT.

narciarstwa, na subwencjonowanie polskich wysokogórskich wypraw pozaeuropejskich, które poszczycić się mogą pierwszorzędnymi wynikami naukowymi i alpinistycznymi oraz na niezbędną administrację.

Prezes Osiecki zwrócił uwagę, że w drukowanym "Sprawozdaniu Rocznym P.T.T." zobrazowana jest działalność nie tylko władz centralnych ale i całości Towarzystwa, przy czym podkreślił, że wysokość zarówno majątku nieruchomego i ruchomego P.T.T., jak również obrotów Towarzystwa w ciągu roku dowodzą, że P.T.T. gospodarczo stanowi poważną siłę finansową i że przeważnie staje się z biegiem czasu, wobec malejących subwencji z zewnątrz - samowystarczalne.

Imieniem Głównej Komisji Kontrolującej przewodniczący tejże dr. K. Maślankiewicz przedkłada sprawozdanie z działalności tej Komisji. W ciągu ubiegłego roku przeprowadzano kontrole zarówno księgowości i finansów Zarządu Głównego, jak również szeregu Oddziałów i Sekcyj Towarzystwa. Zaznaczając, że na posiedzeniu Zarządu Głównego w dniu poprzednim przedłożył imieniem Gł. Komisji Kontrolującej szereg uwag i spostrzeżeń o konieczności unikania na przyszłość niektórych drobnych niedociągnięć formalnych w kasowości i księgowości oraz o konieczności ścisłego przestrzegania oszczędności budżetowych, dr. K. Maślankiewicz stawia imieniem Komisji wniosek o udzielenie absolutorjum dla ustępującego Zarządu Głównego P.T.T., oparty o zatwierdzenie bilansu oraz zestawienie przychodów i rozchodów wraz z alegatami.

Prezes Osiecki otwiera dyskusję nad sprawozdaniem z działalności Zarządu Głównego i nad sprawozdaniem finansowym.

Po przeprowadzonej dyskusji, w czasie której Prezes Osiecki udzielał odpowiedzi na skierowane doń zapytania uchwalono jednomyślnie absolutorjum dla ustępującego Zarządu Głównego.

Na wniosek delegata Oddziału Łódzkiego P.T.T. p.Cz.

Uchwała Nr.6. Bajera został również uchwalony przez aklamację następujący wniosek:

"Walny Zjazd Delegatów P.T.T. w Stanisławowie w dniu 23 czerwca 1935 r. przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie Zarządu Głównego z działalności P.T.T. i z rezultatów finansowych w roku 1934.

Zjazd podkreśla wybitne zasługi Zarządu Głównego a w szczególności Jego Prezydium i Przewodniczących Komisji Międzynarodowych w kierunku utrzymania zwartości organizacyjnej P.T.T., rozbudowy jego agend, sprawnego działania Centralnego Biura, doskonałej reprezentacji ideologii górskiej i turystycznej P.T.T. i wyraża ustępującemu Zarządowi gorące podziękowanie za Jego pracę".

Na powyższym przerwano obrady o godz. 12.40.

IV. Program działalności na rok następny.

O godz. 13.15 podjęto na nowo obrady.

Wiceprezes prof. dr. W. Goetel przedkłada zebranim do aprobaty program pracy P.T.T. na rok 1935. - W szczególności został omówiony szczegółowo program inwestycji w górach w zakresie budowy nowych schronisk i dokończenia robót przy budujących już się schroniskach.

Uchwała Nr.7. Zjazd Delegatów uchwalił program ten bez zmian. Program ten wśród robót, zgłoszonych przez P.T.T. na Zjeździe Karpackim w Wiśle w dniu 10/V.1935 r. obejmuje w szczególności:

a/ budowy nowych schronisk:

Polica
Kocierz

- Oddział Jordanów /schronisko II klasy/
- Koło Andrychów i Oddział Sosnowiec /schronisko II klasy, /przyczem przesunięto termin tej budowy ze względu na istotną potrzebę i warunki lokalne z kolejności dalszej na I-szą kolejność, z tem, że w roku 1935 nie zgłasza P.T.T. prośby o subwencję na powyższy cel/.

- Przehyba - Oddział Nowy Sącz /schronisko II klasy/
Przełęcz Wyszowska - Oddział Lwów /schronisko II klasy/
Mołoda - Oddział Lwów /schronisko II klasy/
Ruszczyzna - Oddział Lwów /schronisko III klasy/
Kukul - Oddział w Stanisławowie /schron strzeżony/
Kopilasz - P.T.T. zgłosiło przystąpienie wiosną 1935 r. do budowy schroniska, powołując się na fakt, że na poprzednim zjeździe w Jaremczu P.T.T. odstąpiło od budowy schroniska na Pop Iwanie na rzecz A.Z.S. połowę otrzymanej subwencji i powodując dla siebie przez to znaczne straty i trudności. - P.T.T. podkreśliło jednak wówczas swe stanowisko co do przystąpienia do budowy w roku 1935 schroniska w okolicy Stoha /lub Przełęczy Kopilasz/.

P.Z.N. zgłosił również wniosek o budowę schroniska w okolicy Stoha na r. 1935 przez jedną z organizacji Polskiego Związku Narciarskiego; wobec powyższego powierzenie budowy tego schroniska pozostawia się Wydziałowi Turystyki M.K.

b/ przebudowy, remonty i wykończenie już istniejących schronisk:

- Turbacz - Oddział Nowy Targ /dalsza budowa schroniska/
Pięć Stawów Polskich - Oddział Zakopane /wykończenie schroniska/
Jaworzyna Krynicka - Oddział Krynica /wykończenie schroniska/
Malmanstal - Oddział Drohobycz /przebudowa części schroniska i remont całości/
Ciuchowy Dział - Oddział Drohobycki /przebudowa schroniska/
Doboszanka - Oddział w Stanisławowie /wybór miejsca w ścisłym porozumieniu z Lasami Państwowymi i przebudowa schroniska na II klasę/
Burkut - Oddział Kosów /w pierwszej kolejności, remont obecnego schroniska, w przyszłości budowa całkiem nowego/

512
47

Popadyniec
Bałtagul

- Oddział Kosów /remont i urządzenie schroniska/
- Oddział Kosów /remont i urządzenie schroniska/.

Co do projektów budowy nowych schronisk w Dolinie Kościeliskiej i na Babiej Górze uznano za niezbędne odbycie w powyższych sprawach wizyj lokalnych, poczem zostaną opracowane odnośne projekty.

Uchwała Nr.8.

Również uchwalono program robót w zakresie szlaków turystycznych, przyczem główny nacisk postanowiono położyć na wykończenie odcinków brakujących w Beskidzie Niskim na "Szlaku Górskim P.T.T. Imienia Marszałka J. Piłsudskiego" i na dokładne skontrolowanie ewentualnych jego braków, na sporządzeniu najpotrzebniejszych warjantów narciarskich, na dalszą przebudowę magistrali turystycznej w Tatrach /odcinek Zawrat - Pięć Stawów Polskich - Świstówka/ na naprawę ścieżki nad Reglami i wiele innych robót, zgłoszonych przez Międzyoddziałowe Komisje P.T.T. do robót w górach i zatwierdzonych przez Zarząd Główny P.T.T.

Uchwała Nr.9.

Uchwalono w dalszym ciągu prowadzić dotychczasową działalność P.T.T. w zakresie wydawniczym /Wierchy, Turysta w Polsce, wydawnictwa Oddziałów, Tatarnik, Informator P.T.T. itd./, propagandowym /udziału w wystawach, odczytach itd./, współpracy międzynarodowej /udział w Międzynar. Kongresie Alpinistycznym oraz w Zjeździe Rady Asocjacji Słow. Tow. Turystycznych/, działalności alpinistycznej /wspomożenie wyprawy w Kaukaz/, wycieczkowym /zamierzona wycieczka zbiorowa członków P.T.T. na zaproszenie Klubu Alpejskiego Francuskiego do Francji/, współpracy z Wojsk. Instytutem Geograficznym nad przygotowaniem nowych odcinków map turystycznych, ochrony przyrody i akcji górskich narodowych /z naciskiem na przyspieszenie prac około organizacji Parków Narodowych w Tatrach i na Babiej Górze oraz rezerwatu dla zwierzyny karpackiej na pograniczu polsko-rumuńsko-czechosłowackim w Górach Czywoczyńskich. Również zatwierdzono

program współpracy P.T.T. z Pol.Tow.Krajoznawczem i z innymi organizacjami turystycznymi, zrzeszonymi w Związku Pol.Tow. Turystycznych, jak również przyjęto do wiadomości uchwałę Zarządu Głównego P.T.T. o rozbudowie Komisji Porozumiewawczej P.T.T. i P.Z.N. przy jednoczesnym utworzeniu terenowych podkomisji tejsze, któreby współpracowały z odpowiednimi komisjami dla robót w górach P.T.T. /patrz uchwała Zarz.Głównego z dnia 22/VI.1935 r.Nr.33./

W programie swej pracy P.T.T. będzie kładło coraz większy nacisk na swoją działalność w Karpatach Wschodnich, rozumiejąc znaczenie ideowe i gospodarcze tej akcji dla państwa w tej części naszych terenów górskich w tem przekonaniu, że ze względu na założenie ideowe swej pracy, P.T.T. uzyska pełnię poparcia ze strony czynników państwowych dla swych poczynañ w tym terenie.

Prezes Osiecki stwierdza, że program pracy P.T.T. przedstawiony przez Prezydium uzyskał jednomyślne poparcie Zjazdu, co stanowi zarazem aprobatę dla prac Zarządu Głównego i Oddziałów Towarzystwa nad planem akcji P.T.T. we wszystkich jej gałęziach.

V. Uchwalenie wniosków Zarządu Głównego i Oddziałów

Przyjęcie preliminarza budżetowego.

Uchwała Nr.10. Przedłożony przez Zarząd Główny preliminarz budżetowy Zarządu Głównego P.T.T. na rok 1935, został uchwalony bez zmian, jak poniżej:

P r z y c h o d y

a/ Zwyczajne:		
13.000 członków a zł.6.-	. . . . .	78.000.-
1.000 akademików a zł.3.-	. . . . .	3.000.-
5.000 legitymacyj a zł.2.-	. . . . .	10.000.-

Nalepki A.S.T.T.	. . . . .	1.800.-
Nieruchomości:		
Noclegi	. . . . .	3.000.-
Restauracja	. . . . .	1.000.-
Biblioteka Publiczna	. . . . .	720.-
Szkoła Przem. Drzewnego	. . . . .	2.200.-
Roztoka	. . . . .	200.-
Różne	. . . . .	130.-

	Do przeniesienia złotych	100.050.-

518
40

Z przeniesienia złotych	100.050.-
Różne	2.450.-
b/Nadzwyczajne:	
Subwencje instytucyj samorządowych	10.000.-
Subwencje instytucyj rządowych	15.000.-

	Zł. 127.500.-

W y d a t k i

a/Zwyczajne:		
Wydawnictwa: "Wierchy"	19.500.-	
"Turysta w Polsce"	2.000.-	
Druk statutu	500.-	22.000.-

Subwencje:		
Specjalne: "Taternik"	3.000.-	
T.O.P.R.	1.500.-	
F.Świerza	1.500.-	6.000.-

Na roboty w górach	16.000.-	
Komisja Narciarska	5.000.-	27.000.-

Administracja		31.050.-
Ubezpieczenie, podatki, koszty prawne		2.000.-
Podróże		9.000.-
Druk legitymacyj i nalepek		2.000.-
Dworzec Tatrzański		3.000.-
Morskie Oko - spłata pożyczki hipotecznej		1.100.-
Wkładki do innych towarzystw		2.500.-
Prenumerata wydawnictw		350.-
Rezerwa do dyspozycji Prezydium		4.500.-
b/Nadzwyczajne:		
Subwencje na roboty w górach, Dworzec Tatrzański, etc.		23.000.-
		-----
	Zł. 127.500.-	-----

O godz.14-tej Prezes Osiecki zarządził przerwę, po której o godz.15.40 podjęto obrady.

Bez dyskusji uchwalono następujące wnioski:

Uchwała Nr.11. Wniosek Oddziału Krakowskiego P.T.T.

"Zjazd Delegatów P.T.T. zezwala Oddziałowi Krakowskiemu P.T.T. stosownie do powziętej w dn.30 kwietnia 1935 r. przez Walne Zgromadzenie tegoż Oddziału uchwały - na wystawienie deklaracji, mocą której wszystkie w księgach hi-

potecznych gmin katastralnych Murzasichle i Brzegi na rzecz Oddziału Krakowskiego P.T.T. dokonane wpisy prawa własności idealnych części poszczególnych realności mają być sprostowane na rzecz Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w Krakowie".

Uchwała Nr.12. Wniosek Oddziału Stanisławowskiego P.T.T.:

Pol.Tow.Tatrzańskie zwraca się z prośbą do Ministerstwa Komunikacji o przydzielenie specjalnej corocznej dotacji na cele wykonania i uzupełniania urządzeń sanitarnych oraz sprzętu ratowniczego w schroniskach P.T.T. na obszarze Karpat Wschodnich.

Uchwała Nr.13. Wniosek nagły Zarządu Głównego P.T.T.:

"Zjazd Delegatów P.T.T. uchwała stworzyć "Górską Odznakę Turystyczną P.T.T., jako Odznakę, o którą mogą się ubiegać członkowie P.T.T. i nieczłonkowie, jedynie w okresie letnim, po wykazaniu się odbyciem określonej liczby wycieczek oraz przy wykonaniu warunków określonych w Regulaminie Górskiej Odznaki Turystycznej P.T.T. - Jednocześnie powierza się Prezydium Zarządu Głównego P.T.T. przygotowanie Regulaminu Odznaki, sporządzenie spisu przewodników do Odznaki, wybicie odpowiednich blankietów sprawozdawczych i uruchomienie Górskiej Odznaki Turystycznej możliwie w jaknajrychlejszym czasie.

Wobec zgłoszenia przez długoletniego naczelnego redaktora rocznika P.T.T. "Wierchy" rezygnacji z tego stanowiska Zarząd Główny przedstawił następujący wniosek nagły, przyjęty przez aklamację:

Uchwała Nr.14. Zjazd Delegatów P.T.T. wyraża głęboki żal spowodu ustąpienia p.prof.dr.J.Gw.Pawlikowskiego ze stanowiska naczelnego redaktora "Wierchów" i przesyła Mu serdeczne podziękowanie za wieloletnią, wybitną pracę dla P.T.T.

Prezes Osiecki zgłosił następujący wniosek w sprawach dotyczących ochrony przyrody górskiej: "Zjazd Delegatów PTT. poleca Zarz.Głównemu opracować do dnia 31/VII.br.i podać

do wiadomości publicznej rezolucję w sprawie ochrony przyrody w myśl uchwał Zjazdu Delegatów P.T.T. z dnia 6/V.1934 r."

Delegat Oddziału Łódzkiego P.T.T. p.Cz.Bajer zgłasza wniosek następujący:

"Wobec powtarzających się nadal zakusów różnych czynników na niezmiennosc krajobrazu i ochrony przyrody górskiej, Walny Zjazd Delegatów P.T.T. potwierdza w całej rozciągłości niezmiennosc stanowiska P.T.T., któremu dało wyraz wiele poprzednich Zjazdów /również z okresu przed uzyskaniem niepodległości Państwa Polskiego/, że trwa niezłomie na stanowisku ochrony gór i ich krajobrazu oraz przeciwstawia się najenergiczniej wszelkim przeciwnym tej idei poczynaniom, potwierdza dążenia tworzenia parków narodowych górskich i rezerwatów pierwotnej przyrody a w szczególności w Tatrach po obu stronach granic państwowych: Zjazd Delegatów przeciwstawia się również energicznie projektom budowy kolejek na terenie tatrzańskim i innych gór wysokich".

Po zwróceniu uwagi przez Prezydium, że wniosek nie został podany w statutowym terminie do wiadomości Zarządu Głównego i innych Oddziałów i że nie posiada charakteru w którymby mógł być rozpatrywany jako wniosek nagły, delegat Oddziału P.T.T. w Łodzi wycofuje swój wniosek, natomiast zgłasza, jako wniosek rezolucję posiedzenia Zarządu Głównego P.T.T. z dnia 22/VI.1935 r. do uchwalenia jej przez Zjazd Delegatów i składa wniosek treści następującej:

"Zjazd Delegatów P.T.T. trwa niezmiennie na stanowisku ochrony przyrody i krajobrazu gór a w szczególności całych Tatr i oświadcza się przeciw projektom budowy kolejek linowych w terenie wysokich gór".

Do wniosku przedstawiciela Oddziału w Łodzi przyłącza się również p.J.K.Petecki, delegat Oddziału w Krakowie.

Wobec zgłoszenia 2 wniosków Prezes Osiecki zarządza głosowanie, w którym na 130 głosów reprezentowanych na sali

Uchwała Nr. 15. 95 głosów wypowiedziało się za rezolucją Prezydium, 30 głosów za wnioskiem pp. Bajera i Peteckiego, przyczem 5 głosów wstrzymało się od głosowania.

Wobec wyniku głosowania i na skutek apelu p. inż. A. Konopczyńskiego w sprawie uzupełnienia tekstu wniosku Prezydium przyjęta uchwała brzmi:

"Zjazd Delegatów poleca Zarządowi Głównemu opracować do dnia 31/VII.br. i podać do wiadomości publicznej rezolucję w sprawie ochrony przyrody w myśl uchwały Zjazdu Delegatów P.T.T. z dnia 6/V.1934 r. brzmiącej:

Walny Zjazd Delegatów P.T.T., opierając się o statut Towarzystwa, liczne rezolucje poprzednich Walnych Zjazdów Delegatów, uchwały Oddziałów, Kół i Sekcyj P.T.T. oraz posiedzeń Zarządu Głównego P.T.T., ponawiane od szeregu lat, stoi niezmiennie na stanowisku, że ochrona przyrody górskiej jest jedną z zasadniczych podstaw należytego rozwoju turystyki górskiej. Za najlepszą i najskuteczniejszą formę ochrony przyrody górskiej uznaje Walny Zjazd Delegatów P.T.T. tworzenie górskich Parków Narodowych i rezerwatów w najpiękniejszych obszarach Karpat, jak: Tatry, Pieniny, Babia Góra, Czarnohora itd. z zapewnieniem, że racjonalne uprawianie turystyki letniej i zimowej nie dozna z tego powodu ograniczeń i że realizacja Parków Narodowych będzie się odbywała w pełnym porozumieniu z P.T.T. przy równoczesnym stałym uwzględnianiu interesów miejscowej ludności. Walny Zjazd Delegatów P.T.T. uważa za najpilniejsze utworzenie na podstawie ustawy o ochronie przyrody z dnia 10.III.1934. Parku Narodowego w Tatrach, jak też uważa za niezbędną obecność przedstawicieli P.T.T. w komisjach górskich parków narodowych.

Walny Zjazd Delegatów P.T.T. w trosce o zachowanie pierwotnego i nieskażonego stanu przyrody i krajobrazu Tatr, uwzględniając ponadto oddawna zajmowane przez P.T.T. stanowisko, sprzeciwiające się nadmiernemu uprzystępnianiu Tatr, jako pomniejszającemu wartości estetyczne, wychowawcze i turystyczne tych

gór, sprzeciwia się stanowczo wszelkim projektom budowy nowych dróg jezdnych w obrębie Tatr /zarówno polskich jak czechosłowackich/.

Walny Zjazd Delegatów P.T.T. wychodząc z założenia, że budowa jakichkolwiek kolejek na obszarze Tatr /zarówno po stronie polskiej jak i czechosłowackiej/ jest niezgodna z duchem i zasadami ochrony przyrody oraz postulatami turystyki, jest przeciwny wszelkim tego rodzaju inwestycjom".

Po głosowaniu Zjazd Delegatów przyjął do wiadomości następujące oświadczenie p. Cz. Bajera w imieniu tych, którzy głosowali przeciw wnioskowi Prezydium:

"Wszyscy członkowie sprzeciwiający się wnioskowi Prezydium zaznaczają, że sprzeciw ten dotyczy jedynie zewnętrznej formy wniosku, w żadnym zaś wypadku nie może być uważany, jako sprzeciw przeciwko jednomyślności Towarzystwa w sprawach ochrony przyrody górskiej".

VI. Wybory do naczelnych władz Towarzystwa.

W imieniu Komisji Matki, przewodniczący prof. A. Lenkiewicz zawiadamia, że wobec wejścia w życie nowego statutu, wszystkie naczelne władze Towarzystwa ustępują i na obecnym Zjeździe dokonane być mają wybory członków Zarządu Głównego P.T.T.

Przy sposobności w imieniu członków Zarządu Głównego zwraca się mówca z gorącym podziękowaniem za dotychczasową pracę do Prezesa St. Osieckiego, przyczem podziękowanie to zamienia się w długotrwałą aklamację wszystkich obecnych.

Prezes Osiecki serdecznie dziękuje za uznanie jego pracy dla P.T.T., zaznaczając, że jest wzruszony uczuciami obecnych i że praca w P.T.T. z całej jego działalności społecznej dała mu najwięcej przyjemności i satysfakcji. Jednocześnie prosi o zwolnienie go ze stanowiska w Prezydium, obiecując o ile możliwości dalej pracować w P.T.T.

Prof. A. Lenkiewicz odczytuje następnie protokół Komisji Matki, z projektem składu osobowego nowych władz Towarzystwa:

- Prezes: Dr. Walery Goetel
I. Wiceprezes: Osiecki Stanisław
II. " Dr. Majewski Wacław
III. " Dyr. Malicki Tadeusz
IV. " Dr. Dorawski Jan

Członkowie Zarządu:

- 1/. Płk. Barzykowski Stanisław
- 2/. Buczek Tadeusz
- 3/. Inż. Firich Antoni
- 4/. Inż. Fucik Wiktor
- 5/. Dyr. Guzecki Michał
- 6/. Inż. Jaroszyński Jan
- 7/. Dyr. Kęsa Antoni
- 8/. Inż. Kozłowski Marjan
- 9/. Inż. Konopczyński Adam
- 10/. Mg. Krygowski Władysław
- 11/. Prof. Lenkiewicz Adam
- 12/. Prof. Lubertowicz Zygmunt
- 13/. Dr. Łaba Włodzimierz
- 14/. Dr. Orłowicz Mieczysław
- 15/. Prof. Rapf Feliks
- 16/. Inż. Skórkowski Tadeusz
- 17/. Dyr. Sojka Stanisław
- 18/. Prof. Sosnowski Kazimierz
- 19/. Prof. Sowa Stanisław
- 20/. Płk. Srokowski Włodzimierz
- 21/. Inż. Wołkanowski Józef
- 22/. Wróbel Tomasz
- 23/. Płk. Zieleniewski Tadeusz
- 24/. Ppłk. Ziętkiewicz Władysław

Do powyższej listy dodatkowo wpłynęły kandydatury zgłoszone przez pp.: Bajera i Peteckiego: 1/dr. Emila Stolfy, 2/ mjr. Bronisława Romaniszyna, 3/ red. Jana Alfreda Szczepańskiego. Po ustaleniu sposobu głosowania, tj. że najpierw odbędzie się głosowanie kart-

kami na prezesa i czterech wiceprezesów a następnie również kartkami na dwudziestuczterech członków Zarządu Głównego, przy czym wolno również głosować na osoby niezgłoszone formalnie dotychczas w czasie obrad Zjazdu, przystąpiono do

Uchwała Nr.16. głosowania, przy czym na skrutatorów powołano pp.inż.A.Konopczyńskiego, inż.M.Kozłowskiego, dr.T.Smoluchowskiego.

Podczas głosowania kartkami została na wniosek Prezydium wybrana w składzie proponowanym przez Komisję Matkę Główna Komisja Kontrolująca:

Uchwała Nr.17. Członkowie: 1/ Dreszer Marjan
2/ Dr.Książkiewicz Marjan
3/ Dr.Maślankiewicz Kazimierz, przewodniczący.

Zastępcy:

1/ Nodzeński Adam
2/ Żmuda Piotr
3/ Dr.Ralski Edward

Uchwała Nr.18. W wyniku obliczeń Komisji skrutacyjnej wybrano w następującym składzie Prezydium Zarządu Głównego:

Prezes:	Dr.Goetel Walery	/123 gł./
I.Wiceprezes:	Osiecki Stanisław	/109 " /
II.	" Dr.Majewski Wacław	/124 " /
III.	" Dyr.Malicki Tadeusz	/124 " /
IV.	" Dr.Dorawski Jan	/123 " /

Wszystkich głosów oddano 124.

Ponadto następującą liczbę głosów do Prezydium P.T.T.

otrzymali:

Dr.M.Orłowicz /13 głosów/
Inż.A.Konopczyński / 2 " /
Prof.K.Sosnowski / 1 " /

Uchwała Nr.19. Na członków Zarządu Głównego wybrano pp.:

1/.	Inż.Firich Antoni	/128 głosów/
2/.	Inż.Jaroszyński Jan	/128 " /
3/.	Mg.Krygowski Władysław	/128 " /

4/Prof.Lubertowicz Zygmunt	/128 głosów/
5/Dr.Łaba Włodzimierz	/128 " /
6/Dr.Orłowicz Mieczysław	/128 " /
7/Prof.Lenkiewicz Adam	/127 " /
8/ Płk.Zieleniewski Tadeusz	/125 " /
9/ Inż.Konopczyński Adam	/124 " /
10/ Inż.Fucik Wiktor	/123 " /
11/ Dyr.Kęsa Antoni	/123 " /
12/ Dyr.Sojka Stanisław	/123 " /
13/ Prof.Sowa Stanisław	/123 " /
14/ Inż.Kozłowski Marjan	/122 " /
15/ Prof.Sosnowski Kazimierz	/122 " /
16/ Dyr.Guzecki Michał	/120 " /
17/ Wróbel Tomasz	/120 " /
18/ Ppłk.Ziętkiewicz Władysław	/118 " /
19/ Płk.Barzykowski Stanisław	/117 " /
20/ Buczek Tadeusz	/117 " /
21/ Płk.Srokowski Włodzimierz	/115 " /
22/ Prof.Rapf Feliks	/107 " /
23/ Inż.Skórkowski Tadeusz	/ 87 " /
24/ Inż.Wołkanowski Józef	/ 86 " /

Wszystkich głosów oddano 128.

Ponadto następujące osoby, które w wyniku głosowania nie weszły w skład Zarządu Głównego otrzymały poniższą ilość głosów:

Dr.E.Stolfa	/51 głosów/
Mjr.B.Romaniszyn	/46 " /
J.A.Szczepański	/34 " /
Cz.Bajer	/ 4 " /
Dr.J.Nowicki	/ 2 " /
Małachowski B.	/ 2 " /

VII. Zakończenie Zjazdu.

Uchwała Nr.20. Jednomyślnie uchwalono wysłać depesze hołdownicze do Pana Prezydenta Rzplitej Prof. Ignacego Mościckiego, do kierownika Ministerstwa Spraw Wojskowych gen. T. Kasprzyckiego, Ministra Korunikacji inż. M. Butkiewicza.

Wobec braku dalszych wniosków, Prezes uznając porządek obrad za wyczerpany zamknął Zjazd Delegatów o godz. 17.50, dziękując obecnym za żywy udział w Zjeździe a w szczególności gospodarzom tj. przedstawicielom Oddziału Stanisławowskiego za sprawną organizację Zjazdu i serdeczną gościnę.

Za zgodność:

/-/ W. Mileski

Kierownik Centralnego Biura P.T.T.

Kraków, dnia 30/VII.1935 r.

523
53

Protokół

Walnego Zjazdu Delegatów Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, odbytego dnia 17/V.1936 r. w Krakowie w lokalu Krakowskiego Tow. Technicznego, przy ul. Straszewskiego 28.

Obecni pp.:

Członkowie Zarządu Głównego:

Prezes prof. dr. W. Goetel, wiceprezesi: Stan. Osiecki, dr. W. Majewski, dyr. T. Malicki, sekr. generalny mg. W. Krygowski, skarbnik gen. dr. W. Łaba, ppłk. St. Barzykowski, T. Buczek, inż. A. Firich, dyr. T. Guzecki, inż. J. Jaroszyński, dyr. A. Kęsa, inż. A. Konopczyński, inż. M. Kozłowski, prof. A. Lenkiewicz, prof. Z. Lubertowicz, dr. M. Orłowicz, prof. F. Rapf, dyr. St. Sojka, prof. St. Sowa, ppłk. W. Srokowski.

Delegaci Klubu Wysokogórskiego P.T.T.: prof. dr. M. Sokołowski, red. J. A.

Szczepański i J. Wojsznis.

Przewodniczący Gł. Komisji Kontrolującej dr. K. Maślankiewicz, zastępca członka Gł. K.K. doc. dr. E. Ralski.

Delegaci Oddziałów:

Oddział w Białej /głosów 7/ - dyr. St. Sojka; Oddział w Bielsku /głosów 13/ - Al. Kisielewski i prof. Z. Lubertowicz; Oddział w Bochni /głos 1/ - delegat nieobecny; Oddział w Cieszynie /głosów 9/ - prof. St. Sowa; Oddział w Częstochowie /głos 1/ - sędzia Wład. Pol; Oddział w Drohobyczu /głosy 2/ - inż. M. Kozłowski; Oddział w Gorlicach /głos 1/ - prof. J. Dziopek; Oddział w Jarosławiu /głos 1/ - Bol. Kotzian; Oddział w Jordanowie /głos 1/ - dr. L. Szumski; Oddział w Kaliszu /głos 1/ - prof. Stan. Nowosielski; Oddział w Katowicach /głosów 13/ - adw. E. Kaźmierczak, dyr. A. Kęsa, dr. Jerzy Stolfa; Oddział w Kielcach /głos 1/ - A. Wasung; Oddział w Kołomyji /głos 1/ - delegat nieobecny; Oddział w Kosowie w b.r. bez prawa głosu - delegat nieobecny; Oddział w Krakowie /głosów 12/ - dr. E. Stolfa, J. K. Petecki, dr. J. Nowicki; Oddział w Krościenku /głos 1/ - dr. A. K. Werner; Oddział w Krynicy /głos 1/ - nieobecność delegata usprawiedliwiona; Oddział we Lwowie /głosów 9/ - prof. A. Lenkiewicz i dyr. M. Guzecki; Oddział w Łodzi /głosów 4/ - Kaz. Jarociński, inż. H. Wendt, Cz. J. Bajer; Oddział w Nowym Sączu /głosów 3/ - prok. mg. J. Denkiewicz; Oddział w Nowym Targu /głos 1/ - dr. Z. Mieszkowski; Oddział w Poznaniu /głosów 5/ - prof. dr. Ant. Jakubski; Oddział w Rabce /głos 1/ - delegat nieobecny; Oddział w Radomiu /głos 1/ - delegat nieobecny; Oddział w Sanoku w b.r. bez prawa głosu - L. Jasiński; Oddział w Sosnowcu /głosów 5/ - nieobecność delegata usprawiedliwiona; Oddział w Stanisławowie /głosów 4/ - inż. A. Firich, Buczek Tad., Kusiba Tad., Dziurzyński Zenon; Oddział w Stryju /głos 1/ - dr. F. Lassota; Oddział w Tarnowie /głosów 3/ - prof. M. Godowski i T. Wysocki; Oddział w Warszawie /głosów 11/ - inż. J. Jaroszyński, J. Różycka; Oddział w Wilnie /głos 1/ - delegat nieobecny; Oddział w Zakopanem /głosów 5/ - dyr. T. Malicki, J. Oppenheim /również za Tatr. Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe/, T. Zwoliński, I. Bujak; Oddział w Żywcu /głosów 6/ - delegat nieobecny.

Członkowie honorowi: inż. J. W. Czerwiński, prof. dr. W. Goetel, dr. J. Nowicki,

dr. M. Orłowicz, wiceprezes St. Osiecki.

Członkowie Komisji Ochrony Gór P.T.T.: ppłk. T. Kornilowicz, mjr. B. Romaniszyn,

-----
prof. dr. T. Kowalski.

Goście:

Kpt. Gorazdowski - delegat Państw. Urz. Wych. Fiz. i P.W., St. Nowacki - delegat Okr. Urz. W.F. i P.W. w Krakowie, dr. Arvay, M. Skalski - przedstawiciel "Gazety Polskiej", dr. W. Anczyc, T. Pawłowski, W. Paryski, J. Pierzchała /wszyscy trzej członkowie Oddz. Zakopiańskiego P.T.T./ oraz członkowie zarządu Oddz. P.T.T. w Krakowie: St. Groński, B. Moeser, dr. J. Lilpop, dr. B. Pawłowski, dr. A. Sokłowski.

Nadto wzięli udział w obradach Zjazdu mg.W.Mileski, kierownik Centralnego Biura P.T.T. i sekretarz Komisji Międzyoddziałowych Tatrzańskiej i Zachodnio-Beskidzkiej oraz J.Ózgowa, urzędniczka Centralnego Biura P.T.T. Nieobecność usprawiedliwili: T.Wróbel, członek Zarządu Głównego P.T.T. i Oddziały P.T.T. w Sosnowcu i Krynicy /patrz wyżej/.

I. Otwarcie Zjazdu.

O godz. 9.55 prof.dr.W.Goetel otwiera obrady Zjazdu, wita obecnych i przypomina w obliczu rocznicy śmierci Marszałka J.Piłsudskiego żałobę w której obradował ostatni Zjazd poczem podaje do wiadomości, że uchwalony w ub.r. sposób uczczenia pamięci Marsz.J.Piłsudskiego został przez P.T.T. całkowicie przeprowadzony. Wszyscy uczestnicy Zjazdu powstają, poczem Prezes Goetel oddaje hołd pamięci zmarłych w b.r. dwóch zasłużonych członków Towarzystwa, a mianowicie śp.Dr.Tadeusza Smoluchowskiego, znanego polskiego alpinisty oraz założyciela i długoletniego prezesa Oddziału Poznańskiego P.T.T. jak również śp.prof.dr. Ludomira Korczyńskiego, prezesa Pol.Tow. Balneologicznego w Krakowie.

Prof.dr.W.Goetel odczytuje porządek obrad i przedstawia plan prac Zjazdu Delegatów, wraz z rozkładem dnia. Mg.W.Mileski zawiadamia o przyznanych zniżkach kolejowych powracającym ze Zjazdu uczestnikom, przedstawia przyznaną Oddziałom liczbę głosów, wreszcie przypomina, że delegaci winni przedstawić bezwzględnie na początku obrad pełnomocnictwa swych Oddziałów.

Prof.dr.W.Goetel wyjaśnia powód opóźnienia terminu Zjazdu Delegatów o kilka dni w stosunku do terminu statutowego, motywując to odbywającymi się Zjazdami oficjalnymi w Katowicach i Krynicy, przyczem Zjazd Delegatów przyjął wyjaśnienie do zatwierdzającej wiadomości.

Uchwała Nr.1.

Uchwała Nr.2.

Na wniosek dyr.A.kęsy uchwalono następny Zjazd Delegatów odbyć dnia 30 kwietnia 1937 w Katowicach z okazji 15-lecia istnienia Oddziału Górnośląskiego P.T.T.

II. Zatwierdzenie protokołu z poprzedniego Zjazdu Delegatów.

Zwolniono Prezydium z odczytywania protokołu z poprzedniego Zjazdu Delegatów ze względu na rozesłanie wszystkim członkom Zarz.Głównego i Oddziałom Towarzystwa oraz uchwalono protokół ten zatwierdzić bez zmian.

Uchwała Nr.3.

III. Sprawozdanie Zarządu Głównego.

Sekretarz gen.mg.W.Krygowski przedstawia sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego podkreślając najbardziej charakterystyczne momenty z działalności Towarzystwa w ubiegłym okresie, odsyłając częściowo uczestników Zjazdu do wydanego drukiem i rozesłanego "Sprawozdania Roczno P.T.T."

Mówca podkreśla zahamowanie spadku liczby członków przy równoczesnym wzroście liczby Oddziałów, schronisk i miejsc noclegowych, wreszcie długości szlaków turystycznych znakowanych, zaznaczając, że praca Towarzystwa opierała się w przeważnej mierze na funduszach własnych przy ofiarnej pracy wszystkich placówek P.T.T. i ich ludzi.

Wiceprezes St.Osiecki zaznacza, że w oparciu o 63-letnią tradycję P.T.T. wykazuje przy wysokim poziomie

ideowości swych prac wysoką żywotność organizacyjną i terenową, poczem podkreśla działalność wysokogórską i narciarską w obrębie P.T.T. oraz zapoczątkowanie ściślejszego kontaktu z młodzieżą, a to przez rozpoczęcie akcji obozów górskich dla młodzieży, zawarcia układu ze Zw. Hańcerstwa Polskiego, organizację młodzieżowych kół turystyki górskiej itp.

Dr. W. Łaba, składa doroczne sprawozdanie finansowe Zarz. Głównego P.T.T., objaśniając poszczególne pozycje i uzasadniając - w odpowiednich rubrykach zmiany, widoczne ze sprawozdania w porównaniu z preliminowanym w ubiegłym roku budżetem.

W wyniku obszernej i szczegółowej dyskusji uchwalono poniższe wnioski:

- Uchwała Nr.4. Postanowiono wcześniej rozsyłać Oddziałom blankiety sprawozdawcze i wezwać wszystkie Oddziały do nadsyłania w statutowym terminie Zarz. Głównemu tychże blankietów wypełnionych, a to celem szybszego druku sprawozdania i możliwości wcześniejszego zwoływania Zjazdu Delegatów.
- Uchwała Nr.5. Na wniosek dyr. A. Kęsy uchwalono, aby Oddziały podawały Zarządowi Głównemu corocznie listę członków wykluczonych, a Zarząd Główny winien powyższe listy podawać następnie do wiadomości wszystkim Oddziałom z zaznaczeniem, że żadnemu Oddziałowi wymienionych w tych listach osób przyjmować do swego grona nie wolno.
- Uchwała Nr.6. Na wniosek prof. Rapfa uchwalono, aby Zarząd Główny rozesłał przy końcu bież. roku administracyjnego okólnik zawierający oprócz przypomnienia o wysokości opłat P.T.T. zestawienie wytycznych administracyjnych jednolitych dla wszystkich Oddziałów, dotyczących sposobu przyjmowania członków, przenoszenia się członków z terenu jednego Oddziału do drugiego itp.
- Uchwała Nr.7. Na wniosek dr. J. Nowickiego uchwalono na najbliższym posiedzeniu Zarządu Głównego rozpatrzyć jego dezyderat, aby w drukowanym "Sprawozdaniu Rocznym P.T.T." zamieszczać in extenso protokół ze Zjazdu Delegatów P.T.T. zawierający wszystkie zgłoszone wnioski i przyjęte uchwały.
- P. J. K. Petecki stawia wniosek, aby tegoroczne drukowane "Sprawozdanie" uzupełnić wstawieniem na str. 13 Oddziałów i nazwisk osób, które głosowały przeciw wnioskowi Prezesa Osieckiego i niektórych członków Prezydium w sprawie ochrony przyrody górskiej. - Na wniosek prezesa prof. dr. W. Goetla i przy uwzględnieniu wyżej wymienionego wniosku dr. J. Nowickiego, odnoszącego się do "Sprawozdań" w latach następnych uchwalono odrzucić wniosek p. J. K. Peteckiego, za którym wypowiedziało się 35 głosów, przy 54 sprzeciwiających się i 41 wstrzymujących się.
- Uchwała Nr.8. Następnie uchwalono przez aklamację wniosek dr. J. Nowickiego o przyjęcie przedstawionego sprawozdania z działalności Zarządu Głównego z wyrażeniem podziękowania Zarz. Głównemu z Prezydium na czele za rzetelną i wydatną pracę.
- Uchwała Nr.9. Na wniosek Oddziału w Częstochowie, przedstawiony przez p. W. Pola uchwalono jednogłośnie podziękowanie Centralnemu Biuru Pol. Tow. Tatrzańskiego za energiczną pracę i sprawną oraz pożyteczną dla Towarzystwa działalność.

Na interpelację p. J. K. Peteckiego w sprawie zajęcia stano

wiska przez naczelne władze P.T.T. wobec ogłoszonego w czasopiśmie "Prosto z mostu" artykułu prof. dr. J.G. Pawlikowskiego w sprawach działalności P.T.T. w roku ubiegłym prof. dr. W. Goetel wyjaśnił, że Zarząd Główny P.T.T. skierował do autora artykułu odpowiednie pismo wyjaśniające i proszące autora o sprostowanie mylnych informacji, /co było zrozumiałe wobec małego kontaktu prof. Pawlikowskiego z aktualną pracą P.T.T., - jednak P.T.T. od prof. Pawlikowskiego nie otrzymało dotychczas odpowiedzi.

IV. Sprawozdanie Głównej Komisji Kontrolującej.

Przewodniczący Gł. Komisji Kontrolującej dr. K. Maślankiewicz odczytał sprawozdanie Komisji za rok 1935 w poniższym brzmieniu:

"Główna Komisja Kontrolująca przeprowadziła szczegółową rewizję ksiąg oraz sprawdziła wszystkie poszczególne pozycje bilansu z odpowiednimi rachunkami w księgach oraz z przedłożonymi zestawieniami za rok 1935 i stwierdziła zgodność wszystkich pozycji bilansu z przedłożonym materiałem dowodowym.

Rachunek bilansu Zarządu Głównego P.T.T. za rok 1935 zamyka się sumą zł. 1.389.399.52. - Rachunek strat i zysków sumą zł. 169.544.38, zaś nadwyżka bilansowa za rok 1935 wynosi zł. 62.45.

Wobec zgodności wszystkich rachunków z przedłożonymi aktami, Główna Komisja Kontrolująca przedstawia Zjazdowi Delegatów Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego wniosek o zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok 1935, oraz wniosek o udzielenie Zarządowi absolutorjum z czynności w roku sprawozdawczym, wyrażając zarazem pełne uznanie za gorliwą i wydatną pracę.

Kraków, dnia 14 maja 1936 r.

/-/ Dr. Kazimierz Maślankiewicz
-/ Dreszer Marjan
-/ Dr. Marjan Książkiewicz "

Uchwała Nr. 11. Wniosek Gł. Komisji Kontrolującej został jednogłośnie zatwierdzony przez Zjazd Delegatów.

O godz. 11.55 przerwano obrady, poczem uczestnicy Zjazdu udali się na zaproszenie Oddziału P.T.T. w Krakowie na wspólny obiad w restauracji w Hotelu "Pollera". Po obiedzie uczestnicy Zjazdu udali się do sali kinowej w Muzeum Przemysłowym, gdzie został wyświetlony film z wyprawy Klubu Wysokogórskiego P.T.T. w Andy Argentyńskie, poprzedzony słowem wstępnym inż. Stef. Osieckiego, autora filmu.

Po powrocie uczestników na obrady odczytano pismo Zarz. Głównego Pol. Związku Narciarskiego, z życzeniami owocnych obrad dla Walnego Zjazdu.

V. Program działalności i robót w górach na rok 1936.

Prof. dr. W. Goetel przedkłada do aprobaty Zjazdu uchwalony przez Zarząd Główny program działalności P.T.T. na 1936 r.

W szczególności wspomina o zamierzonej organizacji nowych Oddziałów Towarzystwa i ożywieniu Oddziałów wykazujących słabszą działalność, o staraniach celem uzyskania rozleglejszych ulg dla członków Towarzystwa, o

525
58

usiłowaniach wprowadzenia w życie konwencji polsko-rumuńskiej, o zamierzonych oszczędnościach budżetowych /dla których powołana zostanie w obrębie Zarządu Głównego P.T.T. specjalna komisja oszczędnościowa/ o zamierzonej rozbudowie działalności na polu współpracy z młodzieżą, oraz powołaniu Komisji P.T.T. do spraw młodzieży, o dalszej akcji wydawniczej, o reorganizacji Komisji Górskiej Odznaki Turystycznej P.T.T., Komisji Narciarskiej P.T.T., o stworzeniu Komisji Ochrony Gór P.T.T. oraz o przydzieleniu jej wszystkich spraw ochrony przyrody górskiej w obrębie P.T.T. do ostatecznego przygotowania naczelnym władzom Towarzystwa.

Następnie Prezes przedstawił uchwalony plan inwestycji górskich w Karpatach, podkreślając przedłużenie kontraktu z Nacz. Dyrekcji Lasów Państwowych na dzierżawienie schroniska pod Baranią Górą na dalszych 15 lat, współpracę z Kierownictwem Parku Narodowego Pienińskiego przy konserwacji i znakowaniu szlaków turystycznych w Pieninach, możliwość uzyskania od 2 p.s.p. schroniska turystyczno-narciarskiego na przełęczy Łupkowskiej oraz zakupienie przez Oddział w Białej gruntu pod przydział schronisko powyżej jeziora przy zaporze w Porąbce, w końcu utworzenie przez Oddział Tarnowski stacji turystycznej w pobliżu budującej się zapory w Rożnowie. W dalszym ciągu Prezes przedstawia obecną sytuację w dziedzinie inwestycji turystycznych w Karpatach i w związku z tym konkretne plany P.T.T. i zawiadania o niepomysłnych i pomysłnych objawach z dziedziny ochrony przyrody górskiej, które wydarzyły się w roku ubiegłym i przedstawia konkretne prace terenowe w dziale ochrony przyrody, nad którymi P.T.T. pracuje i ma dalej pracować. W końcu mówca wymienia kierunki działalności naukowej P.T.T. i jego oddziałów oraz zaznacza, że P.T.T. będzie nadal utrzymywało stosunki zewnętrzne z organami i władzami państwowymi, opiekującymi się lub mającymi styczność z turystyką, jak również z organizacjami społecznymi, pracującymi w terenie górkim i w dziedzinie turystyki oraz alpinizmu i to zarówno w kraju jak i zagranicą; w szczególności docenia P.T.T. znaczenie dalszego rozwoju dobrych i ścisłych stosunków z Międzynarodową Unją Alpinistyczną i Asocjacją Słowiańskich Tow. Turystycznych.

chwala Nr. 12. Nad powyższym programem działalności rozwinęła się obszerna dyskusja w wyniku której powyższy program zatwierdzono przez aklamację. W związku z tym jednak zostały również przyjęte liczne dezyderaty oraz zatwierdzono kilka projektowanych i uchwalonych przez Zarząd Główny poczyniań.

chwala Nr. 13. W szczególności przyjęto do zatwierdzającej wiadomości przedstawiony przez prof. dr. M. Sokołowskiego plan tego-rocznych zagranicznych wypraw alpinistycznych Klubu Wysokogórskiego P.T.T., zawarty układ pomiędzy Zarządem Głównym P.T.T. a Naczelnictwem Związku Harcerstwa Polskiego, organizację Komisji Ochrony Gór wraz z wystosowaniem apełu do wszystkich Oddziałów P.T.T. celem energicznej akcji na polu tworzenia przy Oddziałach i Kołach Sekcyj ochrony gór P.T.T., konieczność interwencji w Państw. Radzie Ochrony Przyrody przeciwko grożącej niewłaściwej zabudowie wylotu przełomu Dunajca na granicy Parku Narodowego Pienińskiego, niezmienniania stanowiska P.T.T. wobec akcji zbyt niemiernego i sprzecznego z zasadami Towarzystwa uprzystępniania Tatr, wreszcie konieczność zorganizowania Straży górskiej w Tatrach.

VI. Wnioski Zarządu Głównego i Oddziałów

Za zgodą Zjazdu Delegatów P.T.T. uchwalono połączyć przedłożone przez Oddział Górnośląski i przez Oddział Poznański oraz przygotowane przez Prezydium P.T.T. wspólnie z Komisją Ochrony Gór wnioski dotyczące ochrony przyrody górskiej.

Wnioski te zostały uchwalone przez Zjazd Delegatów w postaci poniższej.

- Uchwała Nr. 14. Walny Zjazd Delegatów P.T.T. sprzeciwia się wszelkim dalszym projektom sztucznego udostępniania i uprzemysławiania Tatr w związku z wybudowaną kolejką na Kašprowy Wierch, a w szczególności budowie nowych dróg, hoteli i udogodnień komunikacyjnych.
- Uchwała Nr. 15. Walny Zjazd Delegatów P.T.T. protestuje przeciwko barbarzyńskiemu niszczeniu alei starych drzew przy budowie nowej szosy do Kuznie, przez co droga ta została pozbawiona najpiękniejszej swojej ozdoby.
- Uchwała Nr. 16. Walny Zjazd Delegatów P.T.T. wzywa Zarząd Główny, aby wszelkimi siłami bronił teraz i w przyszłości nietykalności Tatr, której skuteczną obroną będzie utworzenie Parku Narodowego Tatrzańskiego.
- Uchwała Nr. 17. Walny Zjazd Delegatów P.T.T. wzywa wszystkich członków P.T.T. do wzięcia udziału w bezpośredniej działalności na terenie gór w duchu zasad ochrony przyrody górskiej przez zapisywanie się na członków Sekcji Ochrony Gór przy Oddziałach P. T. T.
- Uchwała Nr. 18. Walny Zjazd Delegatów P.T.T. wzywa Zarząd Główny do rozwinięcia najżywszej propagandy kulturalnego zachowywania się w Tatrach osób, które je zwiedzają, i przeciwdziałania zaśmiecaniu gór, otoczenia schronisk i szlaków najbardziej uczęszczanych.
- Uchwała Nr. 19. Walny Zjazd Delegatów P.T.T. uważa powołanie do życia "Straży Górskiej" za właściwy środek wykonawczy do przeprowadzenia tych celów i powierza Zarządowi Głównemu zrealizowanie tego projektu.

Prof. dr. W. Goetel przedstawia następnie wniosek Zarządu Głównego P.T.T. w sprawie przyjęcia subwencji z Min. Komunikacji na podstawie przedłożonych warunków. Po dyskusji Przewodniczący poddał pod głosowanie powyższy wniosek w uchwalonym brzmieniu następującym przez Zarząd Główny:

- " Zjazd Delegatów zatwierdza przyjęcie tych subwencji Min. Komunikacji z przyznanych na roboty w górach na r. 1935. które dotychczas przez Oddziały P.T.T. zostały pobrane i zużytkowane. W przyszłości na warunkach wymienionych w piśmie Min. Komunikacji Nr. Tur. I. 21/152/35 z dnia 28/7. 1935 r. Pól. Tow. Tatrzańskie nie może przyjąć subwencji."
- Uchwała Nr. 20. Powyższa uchwała zapadła większością 93 głosów, przy 22 przeciwnych i 21 wstrzymujących się.

Prezes dr. W. Goetel przedstawia następnie wniosek Zarządu Głównego poniższej treści:

"Zarząd Główny P.T.T. upoważnia delegatów P.T.T. w Komisji Porozumiewawczej P.T.T. i P.Z.N. do przeprowadzenia roko-

526
56

wań z Polskim Związkiem Narciarskim w tym kierunku, że P.T.T. gotowe jest dać na okres zimowy zniżki członkowskie w drodze wzajemności wszystkim klubom Pol. Związku Narciarskiego, posiadającym obecnie własne schroniska".

Uchwała Nr. 21.

Powyższa uchwała została przyjęta jednomyślnie.

Prezes dr. Goetel przedkłada i uzasadnia wniosek Zarządu Głównego, powzięty na zasadzie zatwierdzenia sprawozdań delegatów P.T.T. w Komisji Porozumiewawczej P.T.T. i P.T.Kraj., o poniższej treści:

" Walny Zjazd Delegatów P.T.T. wysłuchawszy sprawozdania Komisji Porozumiewawczej P.T.T. i P.T.Kraj. powołanej na podstawie uchwał Walnego Zjazdu Delegatów P.T.T. z dnia 6/5.1934, uchwała co następuje:

Uznając na podstawie dotychczasowego zbadania sprawy fuzję P.T.T. i P.T.Kraj. za niedojrzałą, Walny Zjazd Delegatów P.T.T. uważa za bardzo pożądaną i wskazaną dalszą ścisłą współpracę P.T.T. i P.T.Kraj. w rozmaitych aktualnych sprawach ideowych, organizacyjnych i gospodarczych, obchodzących oba Towarzystwa; dla powyższej współpracy i przygotowania wspólnych wystąpień obu organizacyj na zewnątrz w poszczególnych sprawach, należy utrzymać nadal działalność Komisji Porozumiewawczej P.T.T. i P.T.Kraj. obradującej na podstawie regulaminu, którego opracowanie z punktu widzenia P.T.T. powierza się Prezydium dla uzgodnienia z P.T.Kraj."

Prof. A. Lenkiewicz przedstawia dodatkowo Zjazdowi wyjaśnienia sprawozdawcze z działalności Komisji oraz delegatów P.T.T. w tejże i prosi o uchwalenie w wyniku tego sprawozdania następującego wniosku:

" Walny Zjazd Delegatów, wysłuchawszy sprawozdania przedstawicieli P.T.T. w Komisji Porozumiewawczej P.T.T. i P.T.Kraj. uważa za rzecz bardzo pożądaną i wskazaną dalszą ścisłą współpracę P.T.T. i P.T.Kraj. w rozmaitych aktualnych sprawach ideowych, organizacyjnych i gospodarczych, obchodzących oba Towarzystwa, oraz dalsze pertraktacje zmierzające do stworzenia możliwości połączenia się obu Towarzystw. Dla powyższej współpracy i przygotowania wspólnych wystąpień obu organizacyj na zewnątrz w poszczególnych sprawach, należy utrzymać nadal działalność Komisji Porozumiewawczej P.T.T. i P.T.Kraj. obradującej na podstawie regulaminu, którego opracowanie z punktu widzenia P.T.T. powierza się Prezydium dla uzgodnienia z P.T.Kraj."

P. A. Wasung delegat Oddziału w Kilecach przedkłada nadto wniosek treści następującej:

"Zjazd Delegatów wypowiada się za połączeniem P.T.T. z Pol. Tow. Kraj. i zleca przedstawicielom P.T.T. w Komisji Porozumiewawczej P.T.T. i P.T.K. złożenie na następnym Walnym Zjeździe Delegatów sprawozdania i wniosków z akcji prowadzonej w tym kierunku."

Nad powyższymi wnioskami wywiązała się dyskusja poczem Przewodniczący zarządził głosowanie.

Uchwała Nr. 22. W wyniku głosowania wniosek Zarządu Głównego został przyjęty 103 głosami przy 27 sprzeciwiających się.

Uchwała Nr. 23. W dalszym ciągu przyjęto jednomyślnie uchwałę, zawierającą deklarację prostującą mylnie zainstalowaną na rzecz P.T.T. parceli w Zakopanem, treści następującej:

" Prawo własności 4/18 cz. realności lwh. 5198 gm. kat. Zakopane, w skład której wchodzi pgr. lkat. 8915/33 i 8915/36 jest zaindebentylowane na podstawie kontraktu kupna-sprzedaży z daty Zakopane. 9 września 1932 r. LR. 1975 na rzecz Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego Zarząd Główny. Wpis ten jest mylny, albowiem wymienionym wyżej kontraktem Polskie Towarzystwo Tatrzańskie Zarząd Główny nabyło od Jana Pawlicy inne realności, a 4/18 cz. realn. lwh. 5198 gm. kat. Zakopane zostały mylnie kontraktem tym objęte, nieruchomość ta nie była bowiem przedmiotem kupna-sprzedaży, tak iż wymienione tu 4/18 cz. realn. lwh. 5198 stanowią dotychczas własność Jana Pawlicy i znajdują się w jego posiadaniu.

Podpisane zatem Polskie Towarzystwo Tatrzańskie Zarząd Główny działające przez swych do podpisywania tego rodzaju dokumentów upoważnionych pp. prof. dr. Walerego Goetla, prezesa Pol. Tow. Tatrzańskiego, zamieszkałego w Krakowie przy ul. Wybickiego 1, A oraz redaktora Jana Alfreda Szczepańskiego, sekretarza generalnego Pol. Tow. Tatrzańskiego, zamieszkałego w Krakowie przy ul. A. Potockiego 8, uznaje powyższą pomyłkę i zezwala niniejszem, aby prawo własności 4/18 cz. realn. lwh. 5198 gm. kat. Zakopane w miejsce tegoż Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego Zarząd Główny na rzecz Jana Pawlicy zaindebentylowane zostało. "

Jednogłośnie uchwalono również następujące wnioski Zarządu Głównego:

Uchwała Nr. 24. Zjazd Delegatów zwraca się z apelem do wszystkich Oddziałów P.T.T., posiadających nieruchomości, aby starały się, jak najrychlej uporządkować stan prawny powyższych nieruchomości.

Uchwała Nr. 25. Zjazd Delegatów zwraca się do Oddziałów, posiadających schroniska górskie, aby zobowiązywały przy wszelkich w przyszłości zawieranych umowach o dzierżawę schronisk zarządców schronisk do przyjęcia na nich obowiązków obserwatorów stacji meteorologicznych III i IV stopnia i zdaniania sprawy Państwowemu Instytutowi Meteorologicznemu, który rozpoczął zakładanie takich stacji przy wszystkich ważniejszych schroniskach P.T.T.

W dalszym ciągu omówiono wnioski zgłoszone przez Oddziały na Zjazd Delegatów i poparte odnośnymi uchwałami Zarządu Głównego.

W wyniku dyskusji uchwalono wnioski następujące:

Uchwała Nr. 26. Wniosek Oddziału Lwowskiego P.T.T.:
"Wobec zagrożenia interesów P.T.T. na terenie Karpat Wschodnich, oraz wypierania go nie tylko przez kluby o obcej P.T.T. ideologii ale i przez organizacje mniejszościowe, nadto ze względu na utrzymanie polskiego stanu posiadania na terenie Małopolski Wschodniej, Walny Zjazd Delegatów P.T.T. uchwała zwrócić główny wysiłek finansowy Towarzystwa w kierunku sfinansowania inwestycji turystycznych na terenie Karpat Wschodnich, a to nie tylko przez zwiększenie subwencji Zarządu Głównego na te cele, ale także i przez zachęcenie wszystkich zasobniejszych Oddziałów P.T.T. całej Polski do pomocy finansowej".

Wnioski Oddziału Stanisławowskiego P.T.T.:

Uchwała Nr. 27. "Zjazd Delegatów poleca Zarządowi Głównemu przyspieszenie kroków w sprawie zawarcia konwencji turystycznej polsko-

rumuńskiej, do tego zaś czasu w sprawie ułatwień w uzyskiwaniu przepustek turystycznych.

Uchwała Nr.28. Z uwagi na coraz bardziej posuwającą się motoryzację Państwa i jej coraz większe znaczenie dla ruchu turystycznego Walny Zjazd Delegatów P.T.T. zwraca się do Ministerstwa Komunikacji o przyznanie członkom P.T.T. jak najbardziej wydatnych zniżek przy przejazdach zarówno indywidualnych jakoteż zbiorowych autobusami P.K.P.

Uchwała Nr.29. Zjazd Delegatów zaleca wszystkim Oddziałom P.T.T. utworzenie Sekcyj fotograficznych.

Uchwała Nr.30. Wniosek Oddziału Poznańskiego w sprawie sposobu organizowania wypraw Klubu Wysokogórskiego P.T.T. w góry zagraniczne uchwalono zgodnie z życzeniem wyrażonym na poprzednim posiedzeniu Zarządu Głównego przekazać Prezydium Zarządu Głównego P.T.T. celem przestudjowania i możliwego uwzględnienia po uzyskaniu dalszych wyjaśnień ze strony Oddziału Poznańskiego przy wszelkich następnych organizowanych pod firmą P.T.T. polskich wyprawach wysokogórskich.

Uchwała Nr.31. Uchwalono jednogłośnie wniosek Oddziału Zakopiańskiego: Zjazd Delegatów wzywa Zarząd Główny, aby zajął się wybraniem dla P.T.T. pieśni organizacyjnej, jako hymnu polskich turystów górskich. Zjazd Delegatów uważa, że przeprowadzenie powyższego winno się stać drogą rozpisania konkursu.

VII. Uchwalenie preliminarza budżetowego.

Uchwała Nr.32. Na podstawie wniosku zgłoszonego przez Zarząd Główny został po dyskusji uchwalony preliminarz budżetowy Zarządu Głównego P.T.T. na 1936 r., którego tekst załączamy na końcu niniejszego protokołu.

W dyskusji nad preliminarzem uczestnicy Zjazdu wypowiedzieli się dodatnio o skonstruowaniu preliminarza w sposób oszczędny i przewidujący, przyczem wiceprezes St. Osiecki zwrócił uwagę, że podstawą preliminarza jest samowystarczalność finansowa Towarzystwa i nie wstawianie w dochody zwyczajne pozycji, przewidujących subwencje organów rządowych przy jednoczesnym utrzymaniu równowagi budżetowej.

VIII. Wybory uzupełniające do władz Towarzystwa.

Zgodnie z § 30 statutu P.T.T. zostali na posiedzeniu Zarządu Głównego w dniu 16/V.br. wylosowani niżej wymienione osoby, stanowiące 1/3 część składu Zarządu Głównego P.T.T., wybranego w 1935 r.:

Pp.: Inż. A. Firich, dyr. A. Kęsa, inż. A. Konopczyński, prof. A. Lenkiewicz, prof. Z. Lubertowicz, prof. F. Rapf, ppłk. W. Srokowski, T. Wróbel. W miejsce tych osób Przewodniczący zarządził wybór na nowych członków Zarządu Głównego w liczbie 8-miu wybranych na lat 3. Nadto na miejsce opróżnione po dyr. J. Wołkanowskim analogicznie zarządzony został wybór uzupełniający jednego członka Zarządu Głównego na 2 lata. P. J. K. Petecki wniosł imieniem Oddziału w Krakowie o odbycie wyboru najpierw na IV wiceprezesa Zarządu Głównego w związku z ustąpieniem Dr. Dorawskiego a później nowych członków Zarządu Głównego, - przytoczn pp. Nowicki i Wasung na stanowisko

Uchwała Nr.33. IV wiceprezesa stawiają kandydaturę mg.W.Krygowskiego. Kandydaturę poparł również wiceprezes St.Osiecki, poczem w zarządzonej głosowaniu p.mg.W.Krygowski został wybrany jednogłośnie IV wiceprezesem Zarządu Głównego PTT.

Uchwała Nr.34. W zarządzonej głosowaniu na opróżnione miejsca członków Zarządu Głównego zostali wybrani:
a/ na 3 lata pp.dyr.A.Kesa, inż.A.Konopczyński, prof.A.Lenkiewicz, prof.Z.Lubertowicz, J.K.Petecki, prof.F.Rapf, ppłk.W.Srokowski, T.Wróbel; b/ na 2 lata p.red.J.A.Szczyński.

IX. Wybory Gł.Komisji Kontrolującej.

Uchwała Nr.35. Na wniosek Zarządu Głównego uchwalono wybrać Gł.Komisję Kontrolującą w składzie następującym: jako członków G.K.K. pp.: doc.dr.M.Książkiewicza, dr.K.Masłankiewicza i A.Nodzeńskiego; na zastępców członków G.K.K. : M.Dreszera, doc.dr.E.Ralskiego i P.Zmudę.

X. Wolne wnioski i interpelacje.

Uchwała Nr.36. Na wniosek p.Cz.Bajera z poprawką Prezydium P.T.T. uchwalono wezwać wszystkie Oddziały i Klub Wysokogórski P.T.T., aby założyły katalogi posiadanych zbiorów przezroczy, a przede wszystkim cykliów przezroczy wraz z tekstami odczytów powiadającym im odczytów oraz, aby zgłosiły powyższe Centralnemu Biuru P.T.T., które w ten sposób będzie dysponowało zestawieniem zbiorów przezroczy, należących do Oddziałów P.T.T.

P.T.Zwoliński przedstawia w swoim wyłącznie imieniu wniosek nagły o utworzenie komisji porozumiewawczej P.T.T. i "Tow.Budowy i Eksploatacji Kolejki Linowej Kuźnice - Kasprowy Wierch", uzasadniając powyższe potrzebami współpracy terenowej.

Uchwała Nr.37. Wniosek ten został jednomyślnie odrzucony po przemówieniu wiceprezesa Osieckiego, który stwierdził, że stanowisko całego P.T.T. w powyższej sprawie pozostaje nadal jednolite przeciwne akcji Tow.Kolejki na Kasprowy a nadto podobne stanowisko zajmuje w tej sprawie Oddział Zakopiański P.T.T., który również poglądy p.Zwolińskiego jednomyślnie odrzucił.

Następnie przewodniczący prof.dr.W.Goetel zawiadomił o utworzeniu Komisji Organizacyjnej Parku Narodowego Tatrzańskie, do której wejdzie wielu przedstawicieli P.T.T. w charakterze bądź członków bądź ekspertów; Komisja Parku Narodowego stanie się fachowym miarodajnym organem dla wszelkich spraw związanych z gospodarką turystyczną i ochroną przyrody na terenie Tatr.

Uchwała Nr.38. Uchwalono przekazać do uchwalenia Zarządowi Głównemu następujący dezyderat zgłoszony przez p.T.Wysockiego: "Zjazd Delegatów uchwała rozciągnąć opłatę zniżkową członkowską przysługującą żonom członków, również na innych członków rodziny w wypadku, gdy głowa rodziny jest członkiem zwyczajnym P.T.T."

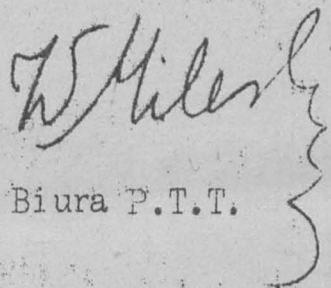
Uchwała Nr.39. Dezyderaty p.Kisielewskiego przekazano do Prezydium Zarządu Głównego względnie do Komisji Ochrony Gór P.T.T. celem dalszego urzędowania /dotyczą one ochrony narpstnicy i "srebrnych liści" na obszarze Beskidów Śląskich, umieszczania na schroniskach lub na masztach obok schronisk lamp orientacyjnych w nocy oraz zaopatrzenia wszystkich schronisk P.T.T. w kolejowe i autobusowe rozkłady jazdy ewent. w formie tablic, dotyczących obszaru danej grupy górskiej/.

Uchwała Nr.40. Wreszcie po krótkiej dyskusji uchwalono powierzyć Prezydium Zarz.Głównego P.T.T. sprawę wzmożenia akcji wykładowo-propagandowej przy Oddziałach P.T.T. a droga wygłaszania prelekcji /możliwie z obrazami świetlnymi/ w czasie akcji wykładowej innych organizacji społecznych na prowincji.

XI.

Na powyższym obrady Zjazdu Delegatów zostały przez Prezesa prof.dr.W.Goetla zamknięte o godz.19.45.

Za zgodność

Kierownik Centralnego Biura P.T.T.

Kraków, dnia 26/VI.1936 r.

PRELIMINARZ BUDŻETOWY

Dochody

I. Zwyczajne :

1/ Legitymacje i nalepki		
a/ 10.700 członków po zł. 6.-	61.800.-	
b/ 2.700 " " 3.-	8.100.-	
c/ 5.000 legitymacyj po zł. 2.-	10.000.-	
d/ 15.000 nalepek A.S.T.T. " 15	1.950.-	81.850.-
2/ Nieruchomości :		
A/. Dworzec Patański		
a/ Nalepki	4.000.-	
b/ Restauracja	1.000.-	
c/ Biblioteka Publ.	720.-	5.720.-
B/. Szkoła Przem. Drzewnego	2.200.-	
C/. Rostoka /schronisko/	200.-	
D/. Różne	150.-	8.270.-
3/. Górska Odznaka Turystyczna		2.000.-
/Odanaki, protokoły, regulaminy/		
4/. Zwroty Oddziałów dłużnych /O. Katowice/		1.147.-
5/. Subwencje samorządowe		2.700.-
6/. Różne		2.833.-
		98.200.-
II, Nadzwyczajne: zwroty od Oddziałów dłużnych		8.000.-

Razem zł.

106.300.-

ZARZĄDU GŁÓWNEGO P.T.T. NA 1956 r.

530
60

Wydutki

I. Zwyczajne:

1/ Subwencje			
A/. Oddziałom na roboty w górach	10.700.-		
B/. Klubowi Wysokogórskiemu P.T.T.			
a/na Fundusz Alpinistyczny	1.500.-		
b/ " wypr.w góry zeurop.	2.500.-		
c/ " Taternika	2.500.-	6.500.-	

C/ Inne			
a/O.Krak.spłata pożycz.	1.060.-		
b/Naukowe	600.-		
c/Mjr.H.Gąsiorowskiemu	750.-		
d/T.O.P.R.	1.500.-	3.910.-	21.110.-

2/ Roboty w górach Zarządu Głównego			1.300.-
3/ Wydawnictwa			
a/Wierchy	17.500.-		
b/Sprawozdanie roczne	1.500.-		19.000.-

4/ Narciarstwo			3.250.-
5/ Górską Odznaką Turystyczną			
a/Dalsza wypłata za wybicie odznak	2.400.-		
b/Druki do G.O.T., regulaminy	500.-		2.900.-

6/ Posiedzenia, zjazdy, podróże			8.500.-
7/ Administracja/Kraków i Zakopane/			
a/Centralne Biuro płace	14.720.-		
b/ " " utrzymanie	7.045.-	21.765.-	
		-----	
c/Biuro Zakopane płace	5.700.-		
d/ " " utrzymanie	735.-	6.435.-	
		-----	
e/Ubezpieczalnia społęcz.	1.790.-		29.990.-

8/ Nieruchomości			
a/Dworzec Tatrzański/utrzym.i rem./	4.000.-		
b/Administracja nieruchomości	400.-		4.400.-

9/ Ubezpieczalnia, podatki, koszta prawne			1.300.-
10/ Druk legitymacyj i nalepek			2.000.-
11/ Różne:			
a/prenumeraty wydawnictw	230.-		
b/składki do innych towarzystw	1.900.-		2.130.-

12/ Do dyspozycji Prezydium			2.420.-

			98.300.-

II. Nadzwyczajne

/na subwencje Oddziałom, roboty w górach i inne prace bież/.

8.000.-

Razem zł.

106.300.-

531
61
Odpis

Urząd Wojewódzki Krakowski
Wydział Komunikacyjno-Budowlany
Oddział Sztuki.

w Krakowie, dnia 9 maja 1935 r.

L.K.B.S.9/2/Kr.35.

Do

Archiwalia Starostwa
nowotarskiego.

Zarządu Głównego
Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego

w Krakowie
-----

ul.Potockiego 5.

W związku z pismem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego z dnia 1 maja br. L.1024/35 uprzejmie zawiadamiamy, że sprawę zabezpieczenia starych aktów Starostwa Powiatowego nowotarskiego zajął się p.Starosta powiatowy już w marcu br. i wydał odpowiednie zarządzenia, przed ukazaniem się w dn.28/IV. artykułu w I.Kurjera Codziennego.

Od dnia 18.IV.br. rozpoczęto porządkowanie aktów, które odbywa się w porozumieniu z archiwum Ziemią krakowską-wobec czego obawy korespondenta I.K.C. były przedwczesne i nieuzasadnione.

Za Wojewodę:

/-/ Inż.Arch.B.Treter

Konserwator Okr.Krakowskiego.

L.1080/35.

Kraków, dnia 14/V.1935 r.

JWielmożnemu Panu

Prof.dr.J.Gw.Pawlikowskiemu

we Lwowie
-----

przesyła się do wiadomości.

Z polecenia *Fryderyk*
P.T.T.

Milecki

WITOLD MILECKI

L. 977/35/2.

Kraków, dnia 8/V. 1935 r.

Do wszystkich członków honorowych Oddziałów i Sekcyj
oraz członków Zarządu Głównego i Głównej Komisji Kontrolującej
Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

W powołaniu się na pismo nasze L. 977/35, z dn. 24/IV. br. którym zwołałismy doroczny walny Zjazd Delegatów P.T.T. na dzień 26/V. br. do Stanisławowa, komunikujemy obecnie, że obrady Zjazdu będą się odbywały w sali Zjednoczenia Mieszczan, przy ul. Sobieskiego.

Początek obrad o godz. 9.15 rano.

Kwatery dla uczestników zarezerwowane w hotelu "Union" przy ul. Sa-
pieżyńskiej.

Ze względu na otrzymanie w kilka dni po rozesłaniu zwołania Zjazdu Delegatów od władz administracyjnych o zatwierdzeniu nowego statutu P.T.T. i o wciągnięciu P.T.T. do rejestru stowarzyszeń, obrady Walnego Zjazdu Delegatów w Stanisławowie będą się toczyły już na podstawie nowego statutu P.T.T. - Wobec powyższego obowiązuje już obecnie § 22 nowego statutu PTT, w myśl którego poszczególnym Oddziałom Towarzystwa przysługiwać będzie na Zjeździe następująca liczba głosów:

Oddział	ilość wpłaconych składek członk. za 1934 r.	liczba głosów
1/ Biała	582	7
2/ Bielsko	1934	13
3/ Bochnia	34	1
4/ Cieszyń	1042	10
5/ Drohobycz	165	3
6/ Gorlice	44	1
7/ Jarosław	56	1
8/ Jordanów	40	1
9/ Kalisz	36	1
10/ Katowice	2240	14
11/ Kielce	77	1
12/ Kołomyja	70	1
13/ Kraków	1949	13
14/ Krynica	96	1
15/ Lwów	936	9
16/ Łódź	216	4
17/ Nowy Sącz	182	3
18/ Nowy Targ	72	1
19/ Poznań	346	5
20/ Rabka	61	1
21/ Radom	29	1
22/ Stanisławów	279	4
23/ Stryj	50	1
24/ Szczawnica	50	1
25/ Tarnów	226	4
26/ Warszawa	1249	10

27/ Wilno	30	1
28/ Zagłębie Dąbrowskie	412	6
29/ Zakopane	325	5
30/ Żywiec	314	5

Ponadto po jednym głósie przysługiwać będzie na Zjeździe delegatom Sekcyj Turystycznej, Narciarskiej, Ratowniczej /TOPR/ i Ochrony Gór, wchodzącym przez swych delegatów do Zarządu Głównego, wybranego w 1934 r., oraz członkiem honorowym i członkiem Zarządu Głównego P.T.T.

W myśl § 26 nowego zatwierdzonego statutu P.T.T. do ważności uchwał Zjazdu Delegatów w dniu 26/V.br. potrzebna będzie obecność liczby delegatów Oddziałów reprezentujących łącznie 33 głosów.

Równocześnie nadmieniamy, że wnioski Oddziałów i Sekcyj na Zjazd Delegatów winny być w myśl § 27 nowego statutu P.T.T. nadesłane Zarządowi Głównemu najpóźniej do dnia 12 maja br., a odpisy ich przesłane równocześnie wszystkim Oddziałom i Sekcjom P.T.T.

Zarząd Główny o sprawie żniżek powrotnych ze Stanisławowa namięta i poczynił kroki celem ich uzyskania.

Z poważaniem i górskim pozdrowieniem

Za Zarząd Główny

Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego

Sekretarz Generalny:

Wiceprezes:

w/z

Bolesław Tomaszewski

L. W. Goetel

Turistik, Alpinismus, Wintersport.

56. Jahrbuch des Karpathenvereines, amtliche Zeitschrift des Beskidenvereines, des Kleine Karpathen-Turistenvereines, des Tatrawereines, des Verbandes der Kurorte und Sanatorien in der Hohen Tatra und anderer Vereinigungen.

II. Teil: Mitteilungen.

„Der Felsen Welt mein Arbeitsfeld.“
Dr. Guhr.

4. Jhg., 8.—9. Folge.

Herausgeber: der Karpathenverein.

Aug.—Sept. 1930.

Bezugspreis auf ein Jahr 10 Kč.
Dieses Blatt kostet 2 Kč.

Für Mitglieder des Karpathenvereines kostenlos,
für Mitglieder des Beskidenvereines ermäßigt.

Schriftleitung und Verwaltung:

Kesmark (Zips), Tschechoslowakei
Hauptplatz 86/L. Postfach 28. Fernruf 47.
Zweigstellen: Troppau, Café Niedermeyer, Breslau 8, Feldstr. 28
Dresden-N. Pfarrgasse 8. Postcheckkonto Prag 3747.

Neugier.

Das Tal ist ein funkelndes Kleinod
Voll Felder und Auen und Seen.
Neugierig sich recken die Berge
Im Kreis, um hineinzusehn.

Die Borden sind grüne Zungen.
Sie tragen auf spitzigem Fuß
Manch duftendes Fichtensträußchen
Zum Schutze vor Sonnenglut.

Und über ihre Scheitel
Schaun ernster die Väter hinein
Mit grauversteintem Staunen, —
Blasköpfig muß mancher sein.

Ganz hinten erhebt sich der Urahn:
„Laßt mich, daß ich Warmes doch seh!“
Er trägt auf dem frierenden Haupte
Ein Käppchen, das schimmert wie Schnee.

Friedrich Lám.

Auf dem Grat.

Meine Schuhe traben wie zwei frohe Raben
Auf dem abgeholzten, kahlen, schmalen Grat.
Warm und rot mich malen Abendsonnenstrahlen,
Erika, Wachholder säumen meinen Pfad.

Rechts und links die breiten Tale niedergleiten.
Schattendunkle Tannen hemmen ihren Lauf.
Bläulich nebeln Wiesen unter diesen Riesen.
Violette Berge stehn dahinter auf.

Kann nicht weiterschreiten, muß die Arme breiten
Sonnenwanderfelig, höhenfröhlich aus, —
Gleich dem Nar, dem hohen, der, im Abendlohen
Still die Schwingen breitend, ruht in Simmels Haus.

Friedrich Lám.

Weißwasser-Schuhhaus des K.=B.

Die letzte Ausschusßsitzung des K.=B. hat wieder den richtigen Weg der Vereinstätigkeit betreten.

Es wurde beschlossen noch diese Saison mit dem Bau einer Schukhütte im Weißwasser-Tal zu beginnen, um das Schuhhaus vor Beginn der Ski-Saison dem Verkehr zu übergeben.

Dieses Schuhhaus wird im herrlichen Weißwassertal bald ein beliebter Ausflugsort werden und den besten Stützpunkt bilden zu den weiteren Ausflügen in die Umgebung des Grünen Seetales und in die Beler Kalkalpen. Das Karfunkelturm-Schuhhaus aber wird an Zugänglichkeit und Besuch viel gewinnen.

Unten an der Tatra-Gürtelstraße wurde im letzten Jahrzehnt viel gebaut. Es ist unsere K.=B.-Pflicht auch die herrlichen Hochtäler noch besser zu erschließen und sie für die Ausflügler und Turisten zugänglicher zu machen.

Der Beschluß ist schön, doch die Durchführung schwer, da unsere Kassa wie gewöhnlich erschöpft und leer steht. Nun heißt es Opferwilligkeit und stramme Zusammengehörigkeit zu beweisen. Die Ausschusßmitglieder müssen vorgehen. Ein jedes Ausschusßmitglied hat sein Opfer zu bringen. Daselbe müssen auch die Mitglieder tun. Das kleinste Scherlein wird angenommen. Doch wir erwarten auch große Spenden. Wir haben Leute, die aus dem Tatrawerkehr Nutzen ziehen, wir haben Leute, die als Zipser in den ersten Reihen stehen wollen, von denen erwarten wir entsprechende Spenden. Wir können Ausreden nicht annehmen, wir brauchen aber eine hübsche Summe zu dem Bau unseres neuen Schuhhauses und diese Summe muß zusammengeschossen werden.

Nun haben wir die Gelegenheit es abermals zu beweisen, ob wir die Tätigkeit des K.=B. entsprechend unterstützen und die alten Traditionen unserer Vorgänger bewahrt haben!

Spendet zum Baue des K.=B. Schuhhauses im Weißwassertale!

Alle Igloer Ausschusßmitglieder.

Karpathenvereinstag 1930.

I. Die Jahresversammlung.

Der Tag, an welchem der Karpathenverein seine Jahresversammlung in Allschmecks abhält, ist seit 58 Jahren der Feiertag der Hohen Tatra. An diesem Tage versammeln sich aus Fern und Nah die Freunde der Hohen Tatra, die mit ihren Scherstein dazu beitragen, damit dieses Juwel unseres Landes die würdige Fassung habe und den Tausenden von Fremden, die zu ihrer Bewunderung herbeikommen, sich in Kultur und Schönheit zeige.

Die Besten unseres Landes und unseres Volkes haben vor 58 Jahren den Karpathenverein gegründet, damit er das Gebirge bekannt mache, erschließe, erforsche, seinen Besuch fördere und dadurch auch dem Volke unter der Tatra neuen Erwerb an die Hand gebe. Fast sechs Jahrzehnte hindurch haben sich alle Freunde der Hohen Tatra immer wieder dem Karpathenverein angeschlossen. Er ist immer ein Sammelpunkt der Männer gewesen, die ihre Kraft, Zeit, Mittel für die Förderung unseres Gebirges hergegeben haben und keinen Lohn haben wollten, sondern sich am Werke freuten, das sie geleistet haben. Eine unendliche Summe von selbstloser Begeisterung steckt in der Hütten und Türmen, Wegen und Stegen, die heute den Wanderer in der Hohen Tatra empfangen, unendlich viel Liebe und Arbeit hat in Form von Büchern und Landkarten, Artikeln und Bildern Jahr für Jahr den Ruf des Gebirges verkündet und dadurch immer wieder dafür gesorgt, daß das Interesse der Bergfreunde für dieses entlegene Gebirge Europas nicht erlahme, sondern es als einen festen Bestandteil derjenigen Kenntnisse betrachte, die ein gebildeter Mann besitzen soll, der Gegenden, die er besucht haben muß. Und wenn wir heute, in einer Zeit, wo wirtschaftliche Krise herrscht und alle Gegenden Europas über schlechten Besuch klagen, in der Hohen Tatra eine ganz gute Saison haben, so hat die uneigennütige Arbeit des Karpathenvereines ihren bedeutenden Anteil daran.

So ist auch die diesjährige Hauptversammlung des Karpathenvereines ein Treffen der meisten Bergfreunde gewesen, die sich um ihn scharen. Aus dem Ausland und dem Inland, aus dem Norden und den Süden waren sie herbeigekommen, in Arbeit ergraute Männer und frische Jünglinge, bekannte Kämpfer unseres Vereines ebenso, wie arbeitslustige Neulinge. Sie alle vereinte die Liebe zu den Bergen, die Liebe zur Heimat und die Begeisterung für die edlen Ziele des Karpathenvereines.

Um 11 Uhr konnte im Kursalon des Höhenkurortes Allschmecks der Hauptobmann des Karpathenvereines, Chefarzt Dr. Michael Guhr, die Beratung eröffnen. Er sprach folgende Worte zur Einführung:

Geehrte Freunde!

Emerson sagt an einer Stelle: „Das Leben fährt rasch dahin. Wir jagen irgend einem fliehenden Schatten nach, oder wir werden durch irgend eine Furcht oder Weisung, die sich an unsere Fersen heftet, gejagt. Aber wenn wir plötzlich einen Freund treffen, dann machen wir Halt, unsere Hitze und Eile erscheint nährlich genug, jetzt verlangen wir nach Ruhe, festen Besitz und nach der Kraft, diesen Augenblick durch die Kräfte des Herzens bis ins Unendliche auszudehnen. Der Augenblick ist bei allen edlen Beziehungen alles.“

Eine edle Bestrebung ist der Karpathenverein. Der Augenblick, den ich mit den Kräften meines Herzens in das Unendliche dehnen möchte, ist die Jahresversammlung, wo ich die Freunde treffe, bei denen ich in der Hast des Lebens Halt machen möchte.

Freunde sind es, die edle Beziehungen in diesem Vereine zueinander führen, um das Schöne dieser Erde zu fördern. Schön ist das Stück Erde, das wir Karpathen nennen. Schön ist das Ziel, das dem Karpathenverein vor 57 Jahren gesetzt wurde und das wir treu verfolgen. Freunde versammeln sich zum Zweck der Erschließung der Natur, jenes Teiles der irdischen Welt, der einst als unzugängliche Wildnis von den Menschen, die Rechtes im Schilde führten, gemieden wurde, der der Schlupfwinkel jener Primitiven

war, die mit der Waffe in der Hand auf Kosten des Lebens der Schwächeren nach sichere Existenz strebten.

Die Wildnis ist verschwunden. Menschen der Kultur durchziehen diese Berge. Daß sich diese Menschen als Freunde finden, daß sie den Augenblick des Zusammenseins als schön empfinden, als begehrenswert und ihm sehnsüchtig zurufen: „Verweile doch, du bist so schön!“ sei das Bestreben eines jeden Gebirgsvereines!

Ich kenne es als Bestreben des Karpathenvereines.

So sind unsere Beziehungen zu allen Gebirgsvereinen von dem Grundgedanken der Freundschaft, der Aufrichtigkeit und der Treue durchdrungen. Wir nahmen Teil an der Freude der uns übergestellten Verbände des Winterportes, der Gebirgs- und Wandervereine gelegentlich ihres Dezenniumsbestandes.

Wir freuten uns, den Eröffnungsfeierlichkeiten der Schutzhütten beiwohnen zu können, die der Klub unserer Landesbrüder einweihete. Wir trauernten an der Bahre jener, die an der Reihe der Bergsteiger durch Mißgeschick oder Ungeschick in dem gefährlichen Bereich der Berge dem Können des Menschen hingerafft wurden.

In Ehrfurcht gedenken wir eines Ruffiny, der vor 60 Jahren die Eishöhle zu Dobšchau entdeckte und einführte. Von Nahrung ergriffen beuge ich mich vor dem Andenken Sydows, der im Jahre 1830 einen Führer über die Zentral-Karpathen verfaßte mit solchem Fleiße der Gründlichkeit und Sachlichkeit, daß er auch noch heute als musterhaft gelten kann.

Wie die Glieder einer endlosen Kette reihen sich die Ereignisse in dem Leben des Karpathenvereines. Am letzten Sonntage des Monats unserer Generalversammlung begeht der Siebenbürgische Karpathenverein das Fest seines 50-jährigen Bestandes. Es lebt in unserem Gedächtnisse die lebhafteste Rede und das liebe Wesen des Vereinsobmannes Dr. Fritz K e p p, der unseren Verein vor 7 Jahren mit seinem Besuch beehrte. Ich ersuche die Vereinsmitglieder an dem Festtage des S. K. V. in Hermannstadt am 31. August d. J. je zahlreicher teilzunehmen. Die Generalversammlung ersuche ich, sich daselbst würdig vertreten zu lassen. Der Karpathenverein möge eine Denkschrift in künstlerischer Ausführung dem Substanten widmen und die Hauptfunktionäre des Siebenbürgischen Vereines in die Reihe unserer Ehrenmitglieder aufnehmen.

Als grau gilt die Theorie. Grau ist der Arbeitskittel, grau der Arbeitstag, doch farbig die Blume und Frucht, die der Arbeit entspricht. Die Schaffungsjahre des Museumsausbaues, der Ausbau des Karfunkelturmschutzhäuses, des Schleierhauses, die Wegebauten, Propagandaarbeiten für den Fremdenverkehr hinterließen eine Schuldenlast, die mit schweren Kumulus- und Stratuswolken, mit undurchdringlichen Nebelbildungen den immer heiterblauen Horizont unseres Vereinslebens in Grau hüllten.

Wo die Not am größten, sehen unsere Wackeren ein. Unsere Besten fanden wir diesmal in Poprad in den Kreisen jener, die mit ihren freiwilligen Liebespenden die Schuldenlast, welche aus dem Musealbau entstanden war, zum großen Teil tilgen halfen.

Dank und Freude erfüllt uns, wenn wir des Zipser Balles in Bela gedenken. Der Geschmack, die Hingabe, die Opferfreude waren großzügig. Bei dem Betreten des Saales empfand man, daß dies auch ein Emersonscher Augenblick der edlen Beziehungen sei, den man in die Unendlichkeit ziehen möchte. Verewigt sei der Name Szutorisz, Schmeiß und aller anderen in unserem Herzen und in unserer Geschichte!

Herrlich glänzten die Farben unseres Vereines im Feenreich zu Bela ebenso, wie auf dem Felde des Winterschnees und Eises und der Sportbewegungen.

Jährlich wächst die Zahl der Schneelaufstiegen und der sportlichen Wettbewerber. Aus unserer Mitte stammt jener R o l a n d, der der Skipatrouille unseres Staates selbst in Norwegen zum Siege verhalf.

Böllnitz und Kaschau, die auch durch Hüttenbau sich so hervortun, fördern auch die Wintersporte bei den Sprungschanzen und im Marathonlaufe.

Kremnitz, Neusohl, erste im edlen Wettbewerb, Keszmark, Leutschau, Poprad allen voran. Wie auf der Leinwand Lenbachs wächst aus dem Grau ein farbenreiches Bild unseres Vereinsjahres.

Noch sind die Schulden nicht getilgt und es harren neue Aufgaben unser. Wege im Weißwassertale, die Hütte am Arefbrunnen, die elektrische Wasserkraft am Grünen See, das Observatorium auf der Gerlsdorfer Spitze.

Männer und Frauen, Jünglinge und Mädchen, auf zur Arbeit! Die Fahne unseres Vereines ist die Fahne der Freundschaft. Freundschaft ist Kultur. Gelb die Farbe des Edelerges, das nie rottet. Blau die Farbe der Treue und Vollaktivität im Spektrum des weiterhaltenden Sonnenlichtes. Die Edelwerte der Erde, auf der wir leben und der Sonne, die uns erhält, verkünden die Farben unseres Vereines.“

Herzlicher Beifall empfing diese tiefgründigen, begeisterten Worte.

Hauptobmann Chefarzt Dr. Guhr gedachte dann mit herzlichen Worten unseres Ehrenobmannes Direktor Nikolaus Fischer in Iglo, der seit mehr als 40 Jahren in dem aktiven Dienste des Vereines steht, seitdem von keiner einzigen Hauptversammlung gefehlt hat und diesmal durch Krankheit am Erscheinen verhindert war. Die Versammlung beschloß ihn durch eine Zuschrift zu begrüßen. Dann begrüßte der Hauptobmann unseren anderen Ehrenvorsitzenden, Direktor Franz Dénes, den ältesten Gründer und aktivsten Mitarbeiter des Karpathenvereines, der seit 50 Jahren in dessen Vorstand tätig ist, ferner die Ehrenmitglieder Dr. Ladislaus Jármay, langjähriger Schmeckler Vertreter und Führerobmann des Vereines, sowie Julius Andreas Siposs, den hochverdienten Förderer des Fremdenverkehrs, weiters die Ehrenmitglieder Desider Reichart, Karl Bruckner, Zoltán Pater, Dr. Nikolaus Szontagh, Viktor Scholz, Ernst Krompecher. Mit herzlichen Worten empfing er den geschäftsführenden Obmannstellvertreter des uns so nahe befreundeten Beskidenervereines, Sig M. Ostrau, Oberinspektor Heinrich Kresta, dann den Obmann unserer Sektion Sachsen in Dresden, Hans Gebler, den Vertreter der Sektion M. Ostrau, Ing. Klaar, die Obmänner der Sektionen Kaschau, Böllniz, Krompach, Eperies, Iglo: die Herren Dr. Erwin Payer, Ing. Koloman Heutschn, Wilhelm Körpöti, Dr. Karl Flórián, Direktor Aladár Marcsek, die Vertreter der Sektionen Leutschau, Kesmark, Poprad; unseren Abgeordneten Andor Nitsch, den Direktor des Staatskurortes Tatra-Lomniz Ing. Georg Orság, den Hausherrn in Tatra-Allschmecks Generaldirektor Gustav Hoepfner und die vielen Mitglieder und Freunde des Vereines, die zur Hauptversammlung erschienen waren. Er teilte mit, daß Direktor Elemér Kőbégby und Prof. Alfred Groß sich durch anderweitige Inanspruchnahme im Dienste des Vereines für ihr Fernbleiben entschuldigen lassen und stellte den Antrag, von der Hauptversammlung heraus den Präsidenten der Republik Thomas G. Masaryk, den Landespräsidenten Dr. Johann Drobný, die Minister für Schulwesen, Handel, Eisenbahn, Gesundheit und öffentliche Arbeiten in einer Adresse zu begrüßen.

Im Namen der Begrüßten dankte Oberinspektor Kresta für die herzliche Bewillkommung und wünschte der Versammlung den besten Verlauf.

Nachdem zur Führung der Verhandlungsschrift Hauptschriftwart Prof. Hesty, zur Beglaubigung die Mitglieder Karl Bruckner und Paul Stenczel gewählt wurden, legte der erstere den Tätigkeitsbericht über das Jahr 1929—30 vor.

Die Hauptversammlung nahm den Jahresbericht einstimmig und ohne Bemerkung zur Kenntnis und der Hauptobmann sprach Prof. Hesty für seinen Bericht und seine unermüdete und aufopfernde Tätigkeit mit welcher er der eigentliche Träger der Vereinsarbeit ist, den Dank des Vereines aus.

Hauptsäckelwart Direktor Siegmund Bernáth legte hierauf die Schlussrechnungen über das Jahr 1929 vor, welche ohne Bemerkung genehmigt wurden. Der Kostenvoranschlag für 1931 wurde ebenfalls einstimmig zur Kenntnis genommen und auf Grund der Meldung der Rechnungsprüfer Edmund Kolos und Paul Stenczel dem Säckelwart nebst Dank für seine gewissenhafte und umsichtige Säckelführung die Entlastung erteilt.

In den Hauptausschuß wurde auf die erledigte Stelle von weiland Dr. Alfons Kiss der Direktor des Baderortes Oberrauschenbach, Prof. Kornel Huzsik gewählt.

Hauptschriftwart Prof. Hesty meldete dann, daß der uns nahestehende Siebenbürgische Karpathenverein am 31. August 1930 sein 50-jähriges Bestandsfest begehe. Mit Rücksicht auf die herzlichen Bande, die uns verbinden, stellte er den Antrag, daß der Karpathenverein den Siebenbürgischen Karpathenverein zu seinem Ehren-

mitglied wähle und mit einer künstlerischen Denkschrift begrüße, seinen Obmann Prof. Dr. Friedrich Kapp aber, der uns vor 7 Jahren in so herzlicher Weise aufgesucht hatte, zu seinem Ehrenmitgliede wähle. Der Vorschlag wurde mit einstimmiger Begeisterung angenommen und mit der Anfertigung der Adresse Direktor Elemér Kőbégby beauftragt.

Mit einem kräftigen Beifall für den Vorstand schloß die würdig verlaufene Hauptversammlung, nachher aber einte noch ein von Gastwirt Adalbert Polizer im Großen Speisesaal prächtig gedeckte Tafel bei vorzüglicher und reichhaltiger Speisenfolge die Freunde und Gäste des Vereines. Eine ganze Anzahl von Tischsprüchen zeugte von dem Geiste herzlicher Freundschaft, welche die Anhänger des Karpathenvereines eint. Hauptobmann Chefarzt Dr. Guhr begrüßte den Vertreter des Hausherrn Generaldirektor Gustav Hoepfner, Generaldirektor Gustav Hoepfner sprach dem Vereinsvorstand die Anerkennung der Tatraorte aus, Obmannstellvertreter Prof. Dr. Karl Flórián sprach einen launigen Damentrost, Zweigobmann Hans Sebler überbrachte den Gruß der reichsdeutschen Mitglieder, Chefarzt Dr. Guhr begrüßte den Direktor von Allschmecks, Desider Reichart, sowie die Ehrenmitglieder Franz Dénes und Dr. Ladislaus Jármay, Vereinsanwalt Dr. Bela Forberger aber sprach in treffenden Worten von den praktischen Aufgaben des Karpathenvereines, denen er als nächste die Erbauung der Schutzhütte beim Kressebrunnen hinstellte und dafür auch sofort eine Sammlung einleitete. Die Sammlung ergab sofort einen Ertrag von beiläufig 10.000 K. und so schloß der Karpathenvereinstag mit dem würdigsten Akkord, der möglich war: mit einer Tat opferfreudiger Gemeinliebe für die edlen Aufgaben des Vereines!

Dieser Geist und dieses Beispiel möge unsere Mitglieder auch weiterhin führen und begeistern!

II. Tätigkeitsbericht über 1929/30.

Gestatten Sie es, daß wir unseren diesjährigen Bericht nicht mit der Schilderung unserer Vereinstätigkeit beginnen, sondern einiger allgemeiner Schöpfungen gedenken, die auf den Fremdenverkehr in unserem Arbeitsgebiete von entscheidendem Einfluß gewesen sind und auch uns ein höchwichtiges Arbeitsgebiet wurden.

Am 15. Juni waren es 60 Jahre, daß die heute wohl weltberühmte Dobšchauer Eishöhle entdeckt wurde. Diese Entdeckung wurde für den Besuch des Tatragebietes von entscheidender Bedeutung, denn sie hat unsere Gegend mit einer ganz neuartigen Sehenswürdigkeit bereichert, die wirklich fast einzig dasteht in der Welt und seit 6 Jahrhunderten mit unvermindertem Reiz fortwirkt. Der erstlaute Ruf des Entdeckers, unseres Landmannes cand. mont. Eugen Ruffinyi aus Dobšchau: „Kommt herunter, es ist eine wunderbare Eisswelt hier unten“, wird auch seitdem von jedem, der die Höhle zuerst befrucht, mit derselben Begeisterung wiederholt. Die Eishöhle ist mit ein Anziehungspunkt zum Besuche der Hohen Tatra, hat zwischen Gömör und der Zips eine neue Verbindungslinie des Fremdenverkehrs geschaffen und wir müssen seines Entdeckers ebenso, wie der Stadt Dobšchau, die sie mit anerkannter Sorgfalt in Stand hält und hütet, dankbar gedenken.

Aber auch in unserer unmittelbaren Umgebung weht historische Luft. Die diesjährige Winteraison war die fünfunds-zwanzigste in der Hohen Tatra, es sind 25 Jahre her, daß in Tatra-Allschmecks das Grand Hotel erbaut und die erste Winteraison eingeführt wurde. Diese Schöpfung war eine Tat und bedeutet in der Entwicklung der Hohen Tatra einen Markstein auf Jahrhunderte. Durch die Winteraison ist in der Hohen Tatra die Grundlage zur Rentabilität der Kurorte überhaupt gegeben worden, sie hat die Möglichkeit zur Entwicklung des ganzjährigen Betriebs und damit zum heutigen Aufschwunge der Hohen Tatra gegeben. Daß das Grand Hotel auch an sich eine geniale Schöpfung ist, das erste größere Festgebäude in der Tatra war, zum erstenmale elektrisches Licht einführte, eine ganze Reihe anderer Errungenschaften des modernen Hotelbaues hier bekannt machte und auch heute in unverminderter Schönheit und Güte seine Bestimmung erfüllt, wollen wir nicht vergessen und der Jubilanten dieses Ereignisses, Architekt Guido Hoepfner, Generaldirektor Gustav Hoepfner und Direktor Desider Reichart mit Dank gedenken.

In der Entwicklung der Tatragegend haben wir auch in diesem Jahre drei bedeutsame Schöpfungen, an welchen wir umso weniger wortlos vorübergehen wollen, als sie durch die Mitarbeit unserer Vereinsführer und auch unseres Vereines entstanden sind. In Tatra-Wegterheim wurde zum Sanatorium Dr. Guhrs ein mäch-

tiger neuer Flügel dazugebaut, ein modernster Bau mit 72 Zimmern, der dem leitenden Arzt die Möglichkeit gibt, um sein Forschungsmaterial zu vermehren und sein Forschungsgebiet, auf dem er auch im Ausland anerkannte Ergebnisse aufweist, auszubauen. In Bad Oberhausenbach hat der Besitzer Graf Samoyzski durch großartige Neubauten dieses uralte, bekannte Bad zu einer modernen Sehenswürdigkeit gemacht, die nicht nur für das ganze Tatragebiet eine neue Anziehungskraft darstellt, sondern auch als selbständiges Besuchsziel zur Vermehrung des Fremdenverkehrs beiträgt. In der Niederen Tatra aber hat der mit der Tatra so eng verbundene Abgeordnete Josef v. Szent-János in Lhermalbad St. Johann einen Ort geschaffen, der nicht nur an sich schon seine Anziehungskraft bemerkbar macht, sondern ein ganz neues Gebiet dem Fremdenverkehr erschließt. Dem Karpathenverein, der seine Tätigkeit auf das ganze Land erstreckt und seit 58 Jahren der Fokus jedes Fortschrittes ist, gebührt es, dieser bedeutenden Marksteine und Schöpfungen würdigend zu gedenken!

Von den Schöpfungen kommen wir auf Schöpfer und gedenken vor allem jener Mitarbeiter, denen es vergönnt ist ein hohes Alter in unserem Kreise zu erleben. Zwei der Gründer unseres Vereines, unser Ehrenobmann Direktor Franz Dénes und unser Ehrenmitglied Geza v. Szontagh konnten in unserer Mitte in rüstiger Gesundheit ihr 85. Lebensjahr feiern, unser Ehrenmitglied Dr. Lad. Jármay konnte seinen 80. und Dr. August Szász sein 70. Geburtsfest begehen. Wir begrüßen diese unsere Mitarbeiter zu ihrem Jubelstunde und gedenken in herzlichster Dankbarkeit der wertvollen Arbeit, die sie in unserem Vereine im Interesse unserer Berge und unserer Heimat geleistet haben.

Wir haben leider auch Verluste zu verzeichnen in der Reihe unserer Mitarbeiter, die uns umso schmerzvoller betreffen, als auf Ersatz nur schwer gehofft werden kann. Unsere Ehrenmitglieder Adolf Gabriel und Senior Julius Székely, sowie unser Ausführendes Mitglied Dr. Alfons Kiss sind aus unserer Mitte geschieden. Senior Julius Székely war einer unserer Gründer, der insbesondere den heute blühenden Kurort Matlarenu mitbegründet hat und ihm allezeit ein treuer Hüter blieb. Adolf Gabriel war einer der Erforscher und Erschließer der Beler Tropfsteinhöhle, der Erbauer unserer Wege und Brücken in den Beler Kalkalpen, der jahrzehntelange Vertreter unseres Vereines in Bela. Dr. Alfons Kiss aber wurde am Beginn seiner Lebensarbeit, gerade als wir die ersten Früchte seiner Tätigkeit in dem ersten internationalen ärztlichen Fortbildungskurs in der Hohen Tatra und in manchen wertvollen sozialen Anregungen reifen zu beginnen sahen, als ein tragisches Opfer seines Berufes aus unserem Kreise gerissen. Wir wollen den leueren Toten ein stilles Gedenken weihen und ihr Andenken in unseren Herzen bewahren!

Gestatten Sie es nun, daß wir nach dieser etwas zu lang geratenen, aber unserem Empfinden nach notwendig gewordenen Einleitung zur knappen Schilderung der Vereinsarbeit übergehen.

Der erste Teil unserer Tätigkeit war der Bekanntmachung unseres Landes gewidmet. Da gebührt der erste Platz der Presse und ihren Mitarbeitern, die uns jederzeit mit fast unbeschränkter Freundschaft und Zuverlässigkeit zur Verfügung stand. In Hunderten von Tageszeitungen, Wochenblättern und Zeitschriften des In- und Auslandes erschienen im vergangenen Jahre meist auch illustrierte Aufsätze über die Hohe Tatra, sie sprachen an manchen Tagen zu Millionen von Zeitungslesern. Das Material und die Bilder zu diesen Artikeln hatte zumeist unser Verein beigelegt, ihre Versendung bürdete uns viel Arbeit und viele Kosten auf, aber der Erfolg war der Mühe wert! Wir können nicht umhin, die wackeren Mitarbeiter aufzuzählen, die uns dabei uneigennützig zur Seite standen. Es sind in erster Reihe Redakteur Fritz Heinz Reimesch, seine Frau, die Schriftstellerin Hilde Reimesch-Dominik und sein Bruder, der Zeichner Ragimund Reimesch, die von Berlin aus durch Radio, Zeitungskorrespondenzen, Maternkorrespondenzen und Einzelversendung die deutsche Presse der ganzen Welt mit Artikeln über die Hohe Tatra versahen und uns eine Flut von Korrespondenz, aber auch der Tatra Hunderte von Besuchern einbrachten. Von Dresden aus arbeitete unsere Sektion Sachsen, insbesondere ihr rühriger Obmann Hans Gebler an der Bekanntmachung der Hohen Tatra in ähnlicher Weise. Von Breslau aus spannte die Sektion Schlesien mit Dr. Stecher an der Spitze ihre Fäden, in Posen erstand uns in Redakteur Strya ein Freund, der wie Dr. Stonawski in Bielitz die deutsche Presse Polens mit Aufsätzen und Bildern über unser Gebiet versah. In Österreich brachte der zweimalige Besuch österreichischer Journalisten, die durch die Tatrabäder in großzügiger Weise eingeladen wurden und unter der Führung des Karpathenvereines die ganze Tatragegend kennen lernen, eine Flut von Artikeln, die uns zwar den Besuch aus Österreich selbst nur wenig steigerten, aber in den anderen Nachfolgestaaten, die noch immer unter dem Einfluß der Wiener Presse stehen, einen ganz vorzüglichen Eindruck hinterließen. Eine ungemein große Zahl von Artikeln brachte auch der vorjährige Fortbildungskurs des Zipsler Ärztevereines, die umso wertvoller waren, weil sie in allgemeinen und fachlichen Zeitschriften erschienen und dadurch eine bleibendere Wirkung versprechen. Einzelne Artikel veröffentlichten über das Tatragebiet eine ganze Reihe von Journalisten und anderen Tatrafreunden und last, but not the least hat der Journalist der Tatra-

bäder, Redakteur Dr. Wilhelm Nemény die ganze Presse des Inlandes, Deutschlands, Österreichs, Ungarns, Polens, Rumaniens und Jugoslawiens mit seinen Artikeln, Berichten und Bildern fortwährend in Atem gehalten. Wir glauben sagen zu dürfen, daß der Karpathenverein auf diesem jetzt wichtigsten Gebiete der Fremdenwerbung seine Arbeit musterhaft getan hat!

Erst in den kleinsten Anfängen steckt unsere Werbung für die Heimat durch das Radio, zu welchem wir erst die richtigen Verbindungen schaffen müssen. Redakteur Reimesch, Prof. Dr. Birk und auch einige andere Herren, die wir dem Namen nach nicht kennen, haben von Berlin aus im Radio über die Hohe Tatra gesprochen, Redakteur Gebler von Dresden aus, Prof. Buhe und Prof. Dr. Schneider von Breslau aus, einige Damen und Herren von anderen Stationen aus. Unser Nachrichtendienst bedarf in dieser Richtung noch einer Ausweitung die wir uns angelegen sein lassen müssen.

Die Werbung für unser Gebiet durch Vorträge, insbesondere Lichtbildervorträge hat einen weiteren Ausbau erfahren. Die Zentrale hierfür war unser lieber Prof. Groß, dessen Lichtbilder nicht nur im Inland, in Deutschland, Österreich, Ungarn, Polen und Rumänien, sondern sogar in Amerika für unsere Heimat geworben haben. Soweit wir feststellen können, wurden mit seinen Lichtbildern, die fast alle unserer Vortragenden benötigen, im Berichtsjahre rund 120 Vorträge gehalten. Das war nur dadurch möglich, daß er seinen Lichtbilderbestand mit ungeheuren Opfern an Zeit, Arbeit und Geld unaufhörlich erweitert und verbessert und in uneigennützigster Weise Jedem zur Verfügung stellt, der über unsere Tatra und die Zips sprechen will. Diese ideale Arbeit ist einer der wertvollsten Aktivposten in der Tätigkeit unseres Vereines und kann nicht genug gewürdigt werden. Neben seinen Bildern benötigen wir noch die Lichtbilder, die unsere Altmeister Direktor Otto Bruckner, Prof. Dr. Florián und der judendeutsche Lichtbildner Lehrer Karl Streer in Dauba hergestellt haben; mit diesen wurden etwa 40 Vorträge gehalten. Von den Vortragenden erwähnen wir Pfarrer Georg Wagner aus Leutschau, der an 8 Orten Deutschlands sprach, Pfarrer Johann Kárpáti, der in Böhmen 13 Vorträge hielt, Redakteur Hans Gebler sprach in Sachsen, Thüringen und Hannover an 8 Orten, Ing. Friedrich Schmied, unser Leutschauer Landsmann an 4 Orten der Nordküste, Dr. Nemény in Preßburg und an 5 Orten Karpathenrußlands. Unser Hauptschriftwart konnte in diesem Jahre nur an 10 Orten vortragen; eine für ihn in Sachsen, Mittel- und Norddeutschland vorbereitete Vortragsreise wurde durch das Landesamt in Preßburg in der letzten Minute vereitelt.

Die Tatrawerbung durch den Film machte im verflossenen Jahre nur einen kleinen Schritt weiter, indem der Karpathenverein den vorjährigen historischen Festzug in Kesmark mit dem darauffolgenden Sängersitz, Fellschießen und Tatrareisen durch die Firma Merkur in Prag in Film aufnehmen ließ und diesen 600 m langen Film die Firma in ganz Böhmen, Mähren und Schlesien spielen ließ, der Verein aber eine Kopie in der Zips und der Slowakei. Dieser Film geht nun nach Amerika und wird dort durch unseren lieben Zipsler Bund von Amerika für die Heimat werben. Die anderen Filme des Karpathenvereines konnten für den Winterbesuch des Gebirges an 20 Orten der Slowakei werben, leider war der vorzügliche Beler Festzugsfilm in diesem Jahre nicht greifbar gewesen. Die Filmwerbung für die Tatra ist zusammen mit dem Radio das Werbemittel der Zukunft! In der Hand des Karpathenvereines sind diese Werbemittel erfahrungsgemäß am wirksamsten und darum würden unsere Badeorte im eigenen Interesse handeln, wenn sie den Karpathenverein mehr als bisher in ihrer Erwerbung und Anwendung unterstützen würden.

Schließlich konnten wir der Tatrawerbung auch in diesem Jahre auch durch Ausstellungen dienen. In dieser Hinsicht sind uns zwar so manche mühevoll vorbereiteten Gelegenheiten zu Wasser geworden, indem die wirtschaftliche Krise die Abhaltung von uns mit Material beschickter Ausstellungen vereitelt, aber wir konnten auch manche Erfolge erzielen. Zwei Dauerausstellungen über die Slowakei, die durch unseren Verein mit Material versorgt wurden, gehen von Baden und von Thüringen aus durch viele Städte Deutschlands, eine dritte ständige Ausstellung in Dresden konnten wir in den letzten Monaten mit wertvollen Material versehen, von welchem wir die künstlerischen Bilder unseres Meisters Kószegehy und das vorzüglich gelungene Modell eines Zipsler Bauernhofes von unserem Kunstschöpfer Lehrer Gömböri in Bela besonders hervorheben können. Auf die große hygienische Ausstellung in Dresden fanden die Tatrabäder das herrliche Panorama der Hohen Tatra, das von der Meisterhand unseres Direktors Kószegehy im vorigen Jahre der Mittelpunkt der touristischen Ausstellung in Gylo gewesen war. Auch anderes Material konnten wir dorthin senden und außerdem waren unsere Tatrabilder und Werbeschriften bei den Mustermessen in Reichenberg und Leipzig ausgestellt. Unser Kunstmaler Kószegehy hat an der Alpinen Kunstausstellung in Budapest teilgenommen, wo seine Bilder Aufsehen erregten.

Eng anschließend an diese Werbearbeit für die Hohe Tatra, die uns die Sektionen als unsere erste Aufgabe vorschreiben, war die weitere Arbeit in der Aufklärung und Führung der geworbenen Gäste, ja es läßt sich oft schwer die Grenze ziehen, wo die Werbung aufhört und die Aufklärung beginnt. Denn unsere

Aussätze, Vorträge und Ausstellungen bringen in erster Reihe eine Flut von Anfragen dem Karpathenverein, an den sich naturgemäß die Interessierten mit mehr Zutrauen wenden, als an die Badeorte selbst, die sie — wir wollen feststellen meist mit Unrecht — für besorgen halten. Es vergeht kein Tag im Jahre, der nicht mindestens 5—10 Anfragen um Prospekte und andere Aufklärungen bringen würde und die Zahl der von uns versendeten Briefe beträgt im Jahre gegen 4000, die Zahl der verwendeten Prospekte weit über 50.000; außerdem versorgten wir rund 50 ausländische Reisebüros regelmäßig mit Prospekten aus unserem Gebiete. Gewöhnlich ist es mit der Antwort allein nicht getan, bald kommen die Bitten, Wohnungen zu besorgen, Führer zu verschaffen und wenn es sich um größere Gesellschaften handelt, dann kommt die Forderung, den Wanderplan auszuarbeiten und schließlich auch die Durchführung der Reise zu übernehmen. Wir haben im vergangenen Jahre rund 120 individuell ausgearbeitete Wanderpläne Gesellschaften und Schulen zur Verfügung gestellt und daß man mit ihnen nicht unzufrieden war, beweist der Umstand, daß neustens sogar die Staatsbahndirektionen die Wanderpläne ihrer für den Herbst vorbereiteten Sonderzugfahrten unserem Verein zur Begutachtung unterbreitet haben.

Gestatten Sie es, daß ich den von uns auch durchgeführten Gesellschaftsreisen einen eigenen Abschnitt widme, da diese im vergangenen Jahre einen bedeutenden Teil unserer Arbeitskraft absorbierten. Der Grund, warum wir diese übernahmen, liegt neben dem naturgemäßen Zuwachs an Mitgliederzahl, der uns sehr zugute kommt, in dem Bestreben, diese Gesellschaftsfahrten zu wirklichen Werbefahrten für unser Gebiet zu machen. Dazu veranlassen uns zwei Umstände. Erstens ist die Hohe Tatra im ganzen Inlande und Auslande derart als teuer verschrien, daß dieser Ruf ihr mit der Zeit gerade den für die Stetigkeit wichtigsten Teil der Besucher, die Masse der kleinen Leute entfremden kann, mit den Reichen allein ist aber die Saison nur kurz und launenhaft. Andererseits aber bringt uns der erste Besuch landfremder Einzelgäste oft Beschwerden und Klagen. Darum geht unser Bestreben bewußt dahin, daß eine je größere Zahl von Fremden die Tatra zuerst unter unserer Führung kennen lernen, billig und mit Vermeidung aller störenden Eindrücke. Diese Hunderte, die wir geführt haben, die werden begeisterte Werber für die Hohe Tatra, den sie haben hier billig, gut und angenehm gelebt und reiche Kenntnisse gesammelt. Von denen, die einzeln herkommen und hier zufällig Gastwirten mit Kurzsichtigkeit und Habgier in die Hände fallen, von unverlässlichen Leuten unrichtig informiert werden, geht so mancher als erbitterter Feind der Tatra weg. Aus diesem Grunde haben wir die Reiseführungen übernommen und wollen diesen Teil unserer Arbeit sogar ausbauen durch die allmähliche Heranziehung von berufsmäßigen Reiseberatern und Reiseführern. Im vergangenen Jahre haben wir die gemeinsame Tatrafahrt des Reisevereines Lusatia in Zittau und des Gebirgsvereines in Reichenberg, vier Winterfahrten des Reiseparvereines in Dresden, je eine Fahrt der Urlaubsreiseorganisation in Bodenbach, des Kulturvereines Bessing Prag, des evang. Jungmännerbundes in Breslau, der Naturwissenschaftlichen Gesellschaft in Liegnitz, der Österreichisch-Tschechoslowakischen Gesellschaft in Wien und auch die Reisen im Anschluß an den zweiten Fortbildungskurs des Zipser Ärztevereines vorbereitet und durchgeführt und wir glauben, daß wir in diesen 70 Tagen in den rund 550 Teilnehmern dieser Reisen ebenso viele begeisterte Freunde unseres Landes gewonnen haben, wofür zum Teil auch schon die Beweise vorliegen. Außer diesen konnten wir auch eine Reihe von bedeutenden Persönlichkeiten des In- und Auslandes auf ihren Fahrten durch unser Gebiet begleiten; wir erwähnen nur die berühmte dänische Dichterin Karin Michaelis, die Forscher Bendz, Lucerna, Machatschek, Vebing, Mothes u. A. und etwa 30 Reisegeellschaften und Schulen konnten wir zu den von uns ausgearbeiteten Reiseplänen auch die Führer beistellen, die uns aus der Reihe unserer Lehrer und Hochschüler, sowie aus der Reihe unserer engeren Mitarbeiter sich gerne zur Verfügung gestellt hatten. Die Reisen des Reiseparvereines in Dresden übernahm von uns in dankenswerter Weise unsere Sektion Sachsen, daneben sei auch noch der wiederholten Tatrareisen unserer Sektion Schlesien und des Reisebüros „Verkehrsauskunft“ in Breslau gedacht.

Der zweite Teil unserer Arbeit bezog sich auf die Erschließung unseres Gebirges. Da müssen wir in erster Reihe das Wiederaufgreifen des Planes zur Errichtung eines Observatoriums mit Drahtseilauflauf auf die Gerlsdorfer Spitze erwähnen. Dieser unser Plan hatte seit seiner Aufwerfung im Jahre 1922 geruht, da damals die Vertreter des Landesverteidigungsministeriums seine Ausführung für eine Staatsaufgabe erklärten, die Vorbereitungsarbeiten mitnahmen und den Plan selbst in Durchführung nahmen. Wir müssen da in Dankbarkeit des Stabsmajors Dr. Vipler von der Luftzeugabteilung gedenken, der für den Plan ein tiefes Interesse gefaßt hatte und sehr ernst an der Ausarbeitung tätig war. Leider wurde er Opfer eines plötzlichen Todes. Mit seinem Abgange ruhten die Akten im Landesverteidigungsministerium, kamen dann in das Landesamt und weil wir dort einen Mann fanden, der für den Plan ein warmes Interesse gefaßt hatte, nämlich den Ministerialrat Dr. Rosenauer, so haben wir den Plan wieder aufgegriffen. Eine gutbesuchte Ausschußsitzung im März beschäftigte sich mit der Sache und sandte ihr urgierendes Memorandum an das Landesamt. Wir werden nunmehr den Plan nicht mehr fallen lassen, sondern unablässig betreiben,

denn wir schätzen ihn als einen der bedeutendsten ein, deren Verwirklichung den Fremdenverkehr der Hohen Tatra heben könnte.

Über unsere Schuhhäuser berichten wir, daß die Sektion Schlesien die Sichtanlage im Schlesierrhaus in ein eigenes Gebäude verlegt hat und diejer Tage in Betrieb gesetzt hat. Im Schlesierrhaus wurden zahlreiche kleine Verbesserungen durchgeführt. Das gleiche ist vom Karfunkelturmhaus zu berichten, in welchem der Pächter den Speiseaal durch die Zunahme einer Vorratskammer erweiterte, einen Abfluhkanal anlegte und die Schäden im Inneren des Hauses behob. Beide Schuhhäuser hatten guten Besuch. Das Téryschuhhaus sollte in diesem Sommer dem Staate übergeben werden. Damit wir aber wegen der Ablösung mit dem Staate in keinen Prozeß kommen sollen, haben wir in einer Eingabe das Angebot gestellt, daß wir das Schuhhaus dem Staate unentgeltlich als Eigentum überlassen, wenn er es auf weitere 30 Jahre unserem Vereine verpachtet. Dieses Angebot fand im Ministerium für Landwirtschaft eine günstige Aufnahme, die Erledigung ist uns jedoch schriftlich noch nicht zugekommen und so unterblieb die Übergabe des Schuhhauses an den Staat. Wir wollen hoffen, daß diese Sache für uns günstig erledigt bleibt und wir nicht gezwungen sein werden ein Haus zu verlassen, das unsere Väter gebaut und wir 35 Jahre hindurch klaglos betreut hatten.

Einen erfreulichen Gewinn kann der Verein in zwei Schuhhäusern in dem Zipser Erzgebirge verzeichnen. Unser Zweig Kaschau hat sein Ludwig-Schuhhaus auf der Kaschauer Alpe bedeutend erweitert, die innere Einrichtung verbessert und vergrößert. Unser Zweig Böhmisch aber hat mit der Unterstützung des Hauptvereines sein vor 4 Jahren abgebranntes Gábor-Schuhhaus auf der Kaschauer Alpe neu aufgebaut. Unsere Sektion Muránskýtal erwarb auf dem Hradek bei Elsch ein Steigerhaus und richtete dort an vorzüglich gelegener Anotenpunkt einen wertvollen Stützpunkt ein. Zu unserer Freude konnte auch die im vorigen Frühjahr abgebrannte Dr. Guhr-Skihütte wieder aufgebaut werden, ebenso wurden an der Dr. Guhr-Schanze neue Verbesserungen durchgeführt.

Mit herzlichem Dank melden wir, daß unser Ausschußmitglied Frau Gertrud Kallivoda-Scholz die Verwaltung der finanziellen Angelegenheiten des Karfunkelturmhauses übernommen, die Anteilsscheine den Zeichnern zugestellt und bei dieser Gelegenheit etwa 3000 K an der Schenkung von Anteilsscheinen, 2000 K aber an der Zeichnung von neuen Anteilsscheinen erwirkt hat. Der Schuhhausauschuß hat für die Schuhhäuser eine neue Schuhhausordnung zusammengestellt.

Die Wegbauten in der Hohen Tatra mußten sich in diesem Jahre auf eine Herrichtung des mittleren Teiles des Fahrweges zum Grünlen See beschränken. Unsere Sektion Schlesien hat den Johannes Müller-Weg herrichten lassen und auch andere Sektionen haben Wegbauten durchgeführt. Wegmarkierungen hingegen haben wir infolge der noch immer nicht geklärten Rechtslage des Markierungswesens in der Slowakei auch in diesem Jahre nicht durchgeführt.

Ziemlich umfangreich war in diesem Jahre unsere Mitarbeit der Verfassung von Führerwerken und Kartenwerken über Slowakei. Wir nahmen Teil an der Bearbeitung einer ungarischen die Autokarte der Slowakei, an einem ungarischen Autoführerbuche der Slowakei und an der dritten Ausgabe des vorzüglich ungarischen Tatraführers des Verlages Turistaság és Alpinizmus. Unser Mitarbeiter Elemér Köszeghy aber bereitete mit unserer Mitarbeit Orientierungskarten von Teutschau, Resmark und dem Dunajek-Durchbruch vor. Auch zu einem Buch der Tschl. Autoliga über Autotouren in der Tschechoslowakei steuerten wir Material und Texte bei und übernahmen die Umarbeitung des Tatrabandes in Griebens Reiseführer.

Eine große Sorgfalt konnten wir dem alpinen Rettungswesen in der Hohen Tatra zuwenden, welches unser Rettungsausschuß mit Chefarzt Dr. Guhr und Sekretär Dr. D. Reichart an der Spitze in musterwürdiger Weise betreut. In der Arbeitsgemeinschaft für Rettungswesen in der Hohen Tatra haben wir mitgearbeitet an der Verbesserung der Organisation, insbesondere durch die Herstellung richtiger Fernsprecheranschlüsse in der Hohen Tatra, ferner an der Zusammenstellung von Rettungsmannschaften in jedem Badeorte. Wir haben die uns anvertrauten Rettungsstellen mit neuem Verbands- und sonstigem Material versehen, ebenso für die Rettungsmannschaften neues Verbandsmaterial geben können, denn auf die rührige Vermittlung Dr. Reicharts hin haben die Firmen Medica, Cizek und Kleinig dem Verein ausgiebige Schenkungen an Verbandsmaterial gemacht. Das Publikum wurde durch eine neue Kundmachung mit dem Verhalten und der Organisation bei Unglücksfällen bekannt gemacht. Zur Deckung der vorläufigen Kosten bei Unglücksfällen haben alle an der Arbeitsgemeinschaft beteiligten Vereine einen Rettungsfond geschaffen, zu welchem auch unser Verein beisteuerte. Unser hochgeschätztes Ehrenmitglied Dr. August Száh hat für die Anschaffung eines Rettungswagens eine Sammlung eingeleitet, zu welchem unsere Sektion Subtatra 1000 K beigetragen hat. Auch wir haben die Sammlung dazu eröffnet. Unsere Rettungsmannschaften haben an einer Reihe von Rettungsexpeditionen und Forschungsarbeiten teilgenommen, von welchen wir die gelungene Rettung eines Hallenser Hochschülers von der Ostwand der Gerlsdorfer Spitze hervorheben.

Die Bergsteigergruppe konnte unter der Leitung unseres Prof. Groß eine Reihe namhafter Erfolge in der Erschließung neuer Wege in der Hohen Tatra aufweisen. Auch sonst war die bergsteigerische Tätigkeit unserer Jungmannschaft wieder lebhafter als im vorigen Jahre. Ganz bedeutende Erfolge können wir auf dem Gebiete der alpinen Jugenderziehung aufweisen, wo unser Prof. Groß eine Arbeit leistet, die neben Übungsaussflügen auch Kurse und Vortragsabende, sowie gesellige Veranstaltungen aufweist und überall als musterhaft anerkannt wird. Auch in unseren Zweigvereinen in Preßburg, Rimahombat und Kaschau, in Leutschau und Poprad wurde musterhafte Jugendarbeit geleistet. Zur Erleichterung des Gebirgsbesuches für die Jugend haben wir auch die Zahl unserer Jugendherbergen vermehrt, es wurden neue Herberge eingerichtet in der kath. Schönte zu Schwedler, in der evang. Schule zu Großlomoniz. Die Zahl der Jugendherbergen im Tatragebiet, die von uns eingerichtet sind oder uns nahesteht, ist 24. Den besten Besuch hatten naturgemäß die beiden Keszmarker Jugendherbergen aufzuweisen; knapp hinter ihnen folgt die Jugendherberge in Neuwaldsdorf, die infolge ihrer Lage in der Tatra die beste Zukunft hat. Auch die Herberge in Sublechnitz hat guten Besuch gehabt und die meisten der Herbergen haben sich als notwendig erwiesen. Wir nahmen auch an der Bewegung zur Gründung eines Zipser Jugendbundes teil und unterstützten das Ferienlager der Zipser deutschen Pfadfinderschaft im vorigen Jahre mit 1000 K. Für eine Reihe von in- und ausländischen Jugendgruppen haben wir Wanderpläne ausgearbeitet, Führer gestellt und sie mit Rat und Tat in dem Besuch unseres Landes unterstützt, denn wir sehen in ihnen die besten Vorkämpfer für unseren Fremdenverkehr ebenso, wie für den Nachwuchs in dem Karpatenverein.

Die wissenschaftliche Erschließung der Hohen Tatra konnten wir auch in diesem Jahre fördern und es kamen dabei sehr wertvolle Ergebnisse heraus. Unser Hauptobmann Dr. M. Guhr setzte seine Forschungen und Veröffentlichungen über die medizinische Verwendung des Höhenklimas bei den Stoffwechselerkrankungen fort. Er hielt darüber mehrere Vorträge auf den bedeutendsten wissenschaftlichen Kongressen des In- und Auslandes und konnte über Aufforderung in einer Reihe von medizinischen Zeitschriften über seine Forschungen berichten. Direktor Ludwig K. Vág setzte seine Arbeiten über die wirtschaftlichen Grundlagen und Wirkungen des Fremdenverkehrs im Tatragebiet fort und konnte darüber auf einem Vortragsabend der Österreichisch-Tschechoslowakischen Gesellschaft in Wien berichten. Die von unserem Verein unterstützten Seensforschungen des Dr. Josef Schaffer und Dr. Karl Sedlmayer wurden in einer Reihe von ungemein wertvollen Abhandlungen in verschiedenen wissenschaftlichen Zeitschriften des In- und Auslandes verarbeitet und die Tiefenschichtenkarte von 21 durch sie vermessenen und untersuchten Tatraseen wurde in der vornehmsten geographischen Zeitschrift der Welt, in Petermanns Mitteilungen veröffentlicht. Univ.-Prof. Liebus unternahm ungemein wertvolle neue Ausgrabungen in der Luffnahöhle bei Hermanek und wird darüber in unserer Zeitschrift berichten. Wir konnten auch die volkskundlichen Forschungen unseres Ehrenmitgliedes Prof. Dr. Gréb unterstützen und über Lehnhäuser und das deutsche Bauernhaus in der Zips Material versenden und zum Sammeln anregen. Wir unterstützten die Herausgabe von Dr. Grébs Zipser Volkskunde, der Zeitschrift „Zipser Heimat“, sowie die Arbeiten der Arbeitsgemeinschaft für Zipser Heimatsforschung und bereiten die Ausgabe der Philippischen Zipser Sagen vor. Ebenso konnten wir die Arbeit der Zigeunerforscherin Frau Direktor Fentsch aus Breslau und die Arbeiten vieler anderer Forscher unterstützen. Zum Bilderatlas des internationalen Lehrertages in Prag und zum Almanach des Deutschen Lehrervereines in Berlin steuerten wir Text und Bilder bei. Wir unterstützten auch die Forschungen für Zipser Familiengeschichte und Prof. Sestý und Dr. Reichart führten ihre Studien über die Geschichte der Erschließung und Entwicklung der Hohen Tatra erfolgreich weiter. Ein Ergebnis dieser Forschungen war die Geschichte des Kurortes Oberrauschenbach, die in unseren Sonderheften erschien, sowie die neuen Karten des Dunajekdurchbruchs mit der vollständigen Aufnahme der dortigen Fels- und Flußnamen.

Eine besonders wertvolle Arbeit leistete unser Ausschuss für Denkmalschutz durch die Unterstützung der Arbeiten, die unser Direktor Kőzeghy durch die Aufdeckung von Fresken aus dem 13. Jahrhundert in der einstigen Antoniterkirche in Drauz leistete. Wir unterstützten ihn mit 1000 K. und haben seine wertvolle Arbeit über diese bisher ganz unbeachteten Kunstdenkmäler durch Herausgabe in unseren Sonderheften allgemein zugänglich gemacht. Ebenso unterstützten wir ihn auch in seinen Forschungen über die Vergangenheit und Kunstgeschichte des Roten Klosters am Dunajek und bereiten die Ausgabe seines kunstgeschichtlichen Führers der Tatragegend vor. Unser Ausschuss griff auch wiederholt bei beabsichtigten Denkmalszerstörungen schützend ein, so beim Abbruch des Kiray'schen Hauses in Leutschau, bei der Beschädigung des Badány'schen Hauses in Keszmark und beim geplanten Neubau des Bata'schen Hauses in Keszmark.

Die große Sammlung der Natur und Geschichte der Tatragegend, unser Karpatenmuseum in Poprad war auch im verfloßenen Jahre Gegenstand unserer steten Ob Sorge. Die unter der Leitung unseres Pfarrers und Bürgermeisters Emmerich Varga

stehende Musealkommission war emsig bestrebt die alten Bauschulden des Museums abzutragen und hat mit Hilfe einer ungemein dankenswerten Sammlung unseres Herrn Direktors Vág und mit Hilfe von Erlagseinsammlungen in einer Anzahl von Zeitungen und Zeitschriften, insbesondere im „Prágai Magyar Hirlap“ die Schuldenlast des Museums von 45.000 K. auf 19.000 K. herabgedrückt, eine wahrlich schöne Leistung! Die Sektion Subatra unseres Vereines hat zu diesem Ergebnis mit einer Spende von 10.000 K., die Stadt Poprad auch im vergangenen Jahre mit 5000 K. beigetragen. Herzlichen Dank!

Der langjährige Kustos unseres Museums, Herr Lehrer Adalbert Greisinger, hat abgedankt und wir haben Herrn Stationsvorsteher Josef Barunek an seine Stelle gewählt. Der neue Kustos hat sich mit großem Eifer an seine Aufgabe herangemacht und hat nicht nur den Garten des Museums in Ordnung gebracht und gereinigt, das Alpinetum wieder auf den Stand von etwa 70 Pflanzen gebracht, sondern auch im Inneren etwa 30 Bilder neu gerahmt und hergestellt, viele Anschriften neu gemacht und manche geschickte Neuordnung eingeführt. In Poprad wurden zwei neue Orientierungstafeln aufgestellt und überall neue Reklametafeln angebracht. Die Sammlungen sind wieder durch zahlreiche Spenden vermehrt worden, mehrere Abteilungen wurden durch unseren geschätzten Abteilungsleiter Prof. Kocyan aus Dolny Kubin in mehrwöchiger Arbeit geordnet. Der Besuch unseres Museums ist in diesem Jahre viel lebhafter, als im vergangenen, schon bisher sind die Einnahmen aus den Eintrittsgeldern höher, als im ganzen vorigen Jahre.

Neben dem Karpatenmuseum konnten wir auch das Tatra-museum in Felka unterstützen und arbeiten an der Sammlung und Vorbereitung für das im Entstehen begriffene Keszmarker städtische Museum mit. Unser Direktor Kőzeghy aber hat als Kustos und Sammler das Zipser Historische Museum in Leutschau betreut und vermehrt.

Den Niederschlag unserer geistigen und insbesondere der wissenschaftlichen Bestrebungen finden wir seit mehr als 50 Jahren in unseren Jahrbüchern, bzw. jetzt in unserer Zeitschrift. Leider konnte der illustrierte Teil derselben, die „Abhandlungen“, auch in diesem Jahre infolge mangels an Mitteln nicht erscheinen, wir waren aber bestrebt, die „Mitteilungen“ reichhaltiger zu gestalten und tatsächlich erschienen diese in bedeutend vermehrtem Umfang in 12 Nummern, 12 Bogen, das sind 96 Seiten stark, mit wertvollem Inhalt. Die ungarische Ausgabe, die „Közlemények“ erschienen ebenfalls, wenn auch mit einer üblichen Verpätung und sind vorzüglich redigiert gewesen, haben einen sehr abwechslungsreichen und gediegenen Inhalt. Von den Sonderheften konnten 3 erscheinen: die zweite Auflage der Sommerfrähen im Tatragebiet, dann die Arbeit Kőzeghy's: „Die Denkmäler der Antoniter in Drauz“ und von Prof. Sestý „Bad Oberrauschenbach einst und jetzt“, alle drei ohne jede Belastung des Vereinsäckels. Ebenso ließ unser geschätzter Komponist Johann Moray die zweite Folge seiner „Zipser Lieder“ in unserem Verlage erscheinen und wir haben auch an dem gemeinsamen Prospekt der Tatra-bäder und an einer Reihe von Bäderprospekten redigierend mitgearbeitet.

Zur Förderung des Fremdenverkehrs und zur Erleichterung unserer Jugend und Pflege unseres Nachwuchses hat der Verein auch die Förderung einiger Sportarten aufgenommen, die mit unserer Arbeit in innigerer Verbindung stehen. Unsere Tennisaufteilungen in Keszmark, Georgenberg und der Hohen Tatra veranstalteten den Runderkampf der Zipser Städtemannschaften um den Dr. Guhr-Pokal, den im vorigen Jahre Keszmark gewonnen hatte. Ebenso veranstalteten sie auch in diesem Jahre das verbandsoffene Turnier um die Meisterschaft der Karpaten und Tatra-Altschmucks bei guter Beteiligung und schönem Erfolg. Unsere Autoabteilung konnte im vorigen Jahre das internationale Tatra-Bergrennen wegen des schlechten Zustandes der im Umbau befindlichen Gürtelstraße nicht veranstalten, dieses Jahr aber machte ihr das Landesamt einen Strich durch die Pläne und verbot das Rennen unter nichtigen Vorwänden. Die Abteilung veranstaltete aber einige vorzüglich gelungene „Fuchsjagden“ sowohl in der Zips, als auch in Böhmer und war für die Verbesserung der Straßen und die Hebung des Fremdenverkehrs rege tätig. Im verfloßenen Jahre konnten wir auch den Besuch ausländischer Autoklubs im Rahmen größerer Gesellschaftsausflüge begrüßen, so die Landesgruppe des Allg. D. Autoklubs aus Gleiwitz und die Autoklubs aus Miskolez und Gyöngyös. Seit kurzer Zeit haben wir auch den Schwimmsport in unserem Rahmen einbezogen und veranstalteten gutgelungene Schwimm- und Tobogganwettkämpfe in Bad Oberrauschenbach.

Die Förderung des Wintersports wurde durch unsere Schneelaufgruppe in wirklich vorbildlicher Weise besorgt. Die landesoffenen Bestläufe des Tatrakreises wurden in Kremnitz abgehalten und sind vorzüglich gelungen. Die 16. internationalen Skiwettkläufe der Hohen Tatra wurden, wie üblich, in Tatra-Wehrheim abgehalten und bedeuteten einen Schritt vorwärts in der Entwicklung des Skilaufs. Es konnten in Keszmark, Poprad, Kaschau und Kremnitz auch schöne Jugendläufe veranstaltet werden, als Neuerung in der Tatra aber zwei alpine Abfahrtsläufe, die vorzüglich gelungen sind. Unsere Wettkläufer konnten eine Reihe auswärtiger, auch ausländischer Veranstaltungen besuchen und haben dort sehr ehrenvoll abgeschnitten, so daß unser Karpatenverein

heuer unbedingt der erfolgreichste Verein im SDW gewesen ist. Neben der sportlichen wurde aber auch die Erziehungsarbeit nicht vergessen. Prof. Groß hielt zwei Jugendkurse in der Tatra, Meister Szabó zwei in Poprad, Dr. Reichart als Neuerung im SDW einen Steilhangkurs beim Grünen See. Unsere Rodelweckfahrten in Allschmecks sind, wie üblich, gut gelungen. Wir haben auch den Schneelaufunterricht in den Kurorten in unseren Bereich einbezogen, haben durch den SDW 7 unserer Mitglieder zu Amateur-Skilehrern diplomieren lassen und werden auch die Berufsskilehrerfrage organisch lösen. Unsere nunmehr 10 Jahre alte Arbeit für den Schneelauf in der Tatra erhielt in diesem Winter eine ehrenvolle Anerkennung von internationaler Bedeutung. Dem Polnischen Skiverband wurde von hochstehender Seite ein Ehrenpreis übergeben für jenen ausländischen Verein, der sich um die Förderung des Skilaufs in Polen am meisten verdient gemacht hat. Der Polnische Skiverband widmete diesen Ehrenpreis dem Karpathenverein als Anerkennung des Umstandes, daß die polnischen Skiläufer auf den Wettkäufen des Karpathenvereines jene Tüchtigkeit erlangt haben, welche ihnen ihre nunmehr international anerkannten Erfolge eingetragen haben. Das ist wohl die schönste Anerkennung jener Arbeit, die unser Verein unter der Leitung von Dr. Guhr seit einem Jahrzehnt für den Skilauf entfaltet und die jetzt durch die Mitarbeit unseres Dr. Desider Reichart zu einer ungeahnten Blüte gelangt ist.

Von unseren gesellschaftlichen Veranstaltungen ist der Zipser Ball in diesem Jahre durch unsere Ortsgruppe in Bela in musterhafter Weise veranstaltet worden und nicht nur moralisch, sondern auch materiell zu einem schönen Abschluß gekommen. Das Gartenfest in Allschmecks konnten wir mangels geeigneter Mitarbeiter nicht abhalten, aber wir hoffen, daß es uns noch gelingen wird in diesem Jahre die Scharte auszuweihen.

Der innere Ausbau unserer Vereinsorganisation ist in ruhigem Schritte weitergegangen. Der Hauptausschuß hat 7 Sitzungen, der Hauptvorstand 12 Beratungen, die Unterausschüsse 34 Sitzungen abgehalten. Unsere Hauptkanzlei konnte die riesenhafte angewachsenen Arbeiten in diesem Jahre besser bewältigen, aber wir dürfen uns der Erkenntnis nicht verschließen, daß wir mit den bisherigen Arbeitskräften nicht auskommen und an den Ausbau denken müssen, wenn die Maschine nicht versagen soll. Die Hauptkanzlei hatte 2300 Briefe zu beantworten, 2600 Rundschreiben und Drucksorten zu verschicken, hat rund 50.000 Prospekte und Drucksachen verschickt, die Vereinszeitschriften in 40.000 Exemplaren zur Verfügung gebracht, 500 Mitglieder aufgenommen, 1500 mündliche Auskünfte erteilt, 860 Aufträge durch Nachgehen erledigt. Unser Haupt-schriftwart war 220 Tage auf Reisen und hat an 72 Sitzungen und ca 400 Beratungen teilgenommen. Unsere Auskunfts-kanzlei in Poprad arbeitete unter der Leitung unseres Auschufsmitgliedes Gustav Eichmüller zur Zufriedenheit. In den Tatraorten aber konnten wir Dank der zuvorkommenden Hilfe der Zipser Kreditbank und der Badedirektion Matlarenau sowohl in Allschmecks, als auch in Matlarenau Sommerauskunftsstellen errichten, die durch die Hochschüler Gustav Zoltan Pösch, bezw. Emmerich Ivánka in lobenswerter Weise versehen werden. Unsere Ortsvertreter am Neu-Tschirmersee, in Hochhagi, Wehrerheim, Neuschmecks, Allschmecks, Karpathia, Tatraomniß, Matlarenau und Höhlenhain führten uns Hunderte von Mitgliedern zu und wir sind den betreffenden Damen und Herren herzlichsten Dank schuldig, ebenso unseren Ortsvertretern in Felka, Bela und in vielen anderen Orten der Zips. Die Ortsvertretung in M.-Dstrau konnte im vergangenen Jahre zu einem Zweigverein umgewandelt werden, welcher mit großem Eifer und erfolgreich arbeitet.

Auch unsere Fremdenverkehrsvertretungen konnten wir weiter ausbauen. Wir haben in Wien die Österreichisch-Tschechoslowakische Gesellschaft mit der Vertretung betrauen können, in Miskolcz aber die Nordungarische Fremdenverkehrskanzlei unter der Leitung unseres lieben Mitgliedes Ing. D. Siposs. Unsere Lloyd-Reiseabteilung in Kaschau arbeitete unter der Leitung unseres Mitgliedes Direktor Gustav Simko erfolgreich. Unsere Kanzlei hingegen hat die Vertretung der Leipziger Mustermesse, der Reichenberger Mustermesse und der Budapester Festveranstaltungen auch in diesem Jahre erfolgreich weitergeführt und dadurch die Förderung unserer Belange in diesen wichtigen Verkehrsmittelpunkten als Gegenleistung erreicht. Wir haben die Liste unserer Begünstigungen neu herausgegeben und die Liste der Jugendherbergen in der Zips zusammengestellt.

Wir dürfen auch der eifrigen Arbeit unserer Zweigvereine nicht vergessen, denn sie sind die Fühler, welche der Verein in sein ganzes Gebiet und auch in das Ausland erstreckt und sie tragen dem Verein frisches Blut zu. Ihre Tätigkeit hängt im Wesentlichen auch in erster Reihe von der Leitung der Männer ab, die sie als ihre Führer gewinnen konnten. So hat eine ganze Reihe unserer Zweigvereine hervorragende Arbeit geleistet.

Unsere älteste und größte Auslandssektion, die Sektion Schlesien in Breslau, hat auch in diesem Jahre ihr Schlesienshaus musterhaft betreut und ausgebaut. Die Maschine für die elektrische Stromerzeugung wurde in einem besonderen Hause untergebracht, die innere Einrichtung des Hauses ergänzt, die Turistenwege, die zum Hause führen, hergerichtet und eine umfassende Informations-tätigkeit entfaltet, welche, der Tatra Hunderte von Besuchern zuführte.

Unsere junge Sektion Sachsen in Dresden entfaltete eine ungemein eifrige und erfolgreiche Werbetätigkeit für die Hohe Tatra, entsandte ganze Scharen ihrer Mitglieder in die Hohe Tatra, hielt Lichtbildervorträge in vielen Städten Deutschlands, entfaltete eine emsige Informations-tätigkeit.

Die Sektion Rheinland wuchs riesig an, wandelte sich in einen alpinen Ski- und Turenklub um, blieb aber im Rahmen unseres Vereines, dem der ganze Vorstand und Ausschuß der Sektion als Mitglieder angehören.

Die Sektion Halle entsandte mehrere Gesellschaften in die Hohe Tatra und wird sicher im nächsten Winter schon innere Tätigkeit entfalten.

Die Sektion M.-Dstrau hat ein reges geselliges und Ausflugsleben, erteilt viele Informationen, vermittelt den Tatraaufenthalt ihrer Mitglieder und wirbt auf Lichtbildervorträgen und durch Ausstellungen für den Besuch unseres Vereinsgebietes.

In Preßburg hat sich der Kleinkarpathen-Turistenverein nach jahrelangem Zerfall innerlich wieder konsolidiert und arbeitet bereits reger. Unsere Skizunft Bratislava hat unter der Leitung unseres Landsmanns Direktor Mussoni ihre eifrige Tätigkeit für Skilauf und Jugendarbeit erfolgreich fortgesetzt. Unsere Sektion Sitna in Schemnitz erfreute unser Museum durch wertvolle Schenkungen. Unsere Sektion Neusohl hat an dem Bau eines Fußweges auf den Djumbir mitgearbeitet und bereitet sich zur Herstellung ihres Aussichtsturmes und Schuhhauses auf dem Serrenteil vor.

In Gömör hat unsere Sektion Dobšau ihren Autobusverkehr wieder aufgenommen und auch ein reges geselliges Leben entfaltet. Die Sektion Murantal machte viele gelungene Ausflüge und erwarb ein Schuhhaus auf dem Gradek bei Etsch. Die Sektion Rimatal entfaltete eine rege Ausflugs-tätigkeit, unterstützte den Skilauf der Jugend, markierte und verbesserte die Turistenwege ihres Arbeitsgebietes. Die Sektion Gömör hat ihre Arbeit noch nicht aufgenommen.

In der Zips hat der Tatraverein in engster Zusammenarbeit mit dem Hauptverein alle Interessen der Hohen Tatra gepflegt und gefördert und insbesondere als Mittelpunkt unserer Lichtbildstelle und Vortragstätigkeit, in der Erziehung der Bergsteigerjugend, in der Förderung des Jugendskilaufes und durch Veranstaltung von Jugendskiwettkäufen eine unschätzbare Arbeit geleistet. Die Sektion Subtatra hat durch Lichtbildervorträge, Jugendstikurse, Gesellschaftsausflüge und Skiwettkäufe die Vereinsziele gefördert und bereitet einen Schuhhausbau vor. Der Zweig Iglo hat die Umgebung der Béla Hajts-Bedenktafel hergerichtet, ihre Schuhhäuser in Ordnung gehalten, eine ganz außergewöhnliche rege Ausflugs-tätigkeit entfaltet. Leider hat er den Verlust des Béla Hajts-Schuhhauses auf dem Lapis refugii zu beklagen, statt dem er eine Schuhhütte auf dem Grätel zu errichten beabsichtigt. Der Zweig Leutschau hat in dem Schutze und der Förderung Leutschaus als einer unserer bedeutendsten Sehenswürdigkeiten sein Arbeitsgebiet gefunden und gepflegt. Unser Zweig Kirchdrauf wird das Braniskohaus neu errichten. Unser Zweig Wallendorf wirkte durch Lichtbilderpropaganda und gesellige Ausflüge. Unser Zweig Arompach unterstützte die Herrichtung der Schuhhäuser auf dem Klippberg und auf dem Branisko, veranstaltete wohlge-lungene Ausflüge, Vorträge und gesellige Zusammenkünfte. Unser Zweig Böllniß aber baute sein vor 4 Jahren abgebranntes Gábor-Schuhhaus auf dem Klippberg neu auf und hat damit die Turistik der ganzen Umgegend mit einem wertvollen Stützpunkt beschenkt.

Von unseren östlichen Sektionen wollen wir die Tätigkeit des Zweiges Kaschau hervorheben, der mit fast 700 Mitgliedern der größte Zweig unseres Vereines ist. Er hat eine seiner Größe würdige Tätigkeit entfaltet. Sein Schuhhaus auf der Kaschauer Alpe hat er mit großen Opfern umgebaut und neu eingerichtet, mehrere Quellen gefaßt. Regelmäßige Ausflüge, allwöchentliche Zusammenkünfte, viele Lichtbildervorträge und gutgelungene gesellige Veranstaltungen halten seine Mitglieder fest zusammen und machen ihn zu einer der festesten Säulen unserer Vereinsarbeit. Unser Zweig Eperjes schließlich veranstaltete Ausflüge, Vortragsabende und bereitet sich auf die Herstellung des Branisko-schuhhauses vor.

Wir konnten mit den meisten unserer Zweigvereine eine Verbindung erbalden. Dr. Guhr, Prof. Helfy, Prof. Groß konnten die Zweige und Ortsgruppen in Breslau, Prag, Mähr.-Dstrau, Kaschau, Böllniß, Leutschau wiederholt, Losonc, Jolsva, Kremniß, Sillein, Iglo, Rimaszombat einmal besuchen. Hingegen waren von den Zweigen bei unseren Zusammenkünften regelmäßig vertreten: Aesmark, Poprad, Iglo, Leutschau, Böllniß, Kaschau, Eperjes und die Tatraorte.

Die Tätigkeit des Karpathenvereines wurde von behördlicher Seite wiederholt anerkannt und durch das Handelsministerium mit einer Staatsbeihilfe von 7000 K. auch in diesem Jahre unterstützt. Leider ist diese Anerkennung noch nicht allgemein, besonders bei unserer unmittelbaren Aufsichtsbehörde, beim Landesamt, vermissen wir die Unterstützung, die wir für unsere uneigennützig, staats-erhaltende Arbeit mit Recht erwarten könnten. Hoffen wir, daß

es sich mit der Zeit über unsere Vereinsarbeit eines Besseren belehren läßt. Umso dankbarer müssen wir der Faktoren gedenken, die uns in unserer Arbeit auch in diesem Jahre unterstützt haben. Da nennen wir in erster Reihe die Elektrische Tatrabahn, die einer ganzen Reihe unserer Mitarbeiter Freikarten auf allen ihren Linien gewährte und dadurch unsere Beweglichkeit in der Hohen Tatra ungemein erhöhte. Auch eine ganze Reihe von Badedirektionen förderte unsere Arbeit durch die verschiedensten Mittel, ebenso sind wir der Firma Glesinger für manche Holzspenden zu Bauzwecken zu Dank verpflichtet.

Unser Verhältnis zu den Verbänden, denen wir angehören, wie dem Hauptverband deutscher Gebirgs- und Wandervereine in Außig, dem Hauptverband der deutschen Wintersportvereine in Reichenberg, dem Deutschen Lawn-Tennisverband in Prag, dem Verband der deutschen Heimatmuseen in Troppau und anderen Vereinigungen war auch in diesem Jahre ein herzliches und wir haben von ihrer Seite manche Förderung erfahren. Mit dem Beskidenerverein, Sitz Mährisch-Ostau, einte uns in diesem Jahre so manche gemeinsame Aufgabe. Mit dem Verband der Kurorte und Sanatorien in der Hohen Tatra verband uns innige Mitarbeit, wir sind aber auch dem neuen Verband der Gebirgsunternehmungen in der CSR beigetreten, damit wir auch mit diesen Kreisen eine gute Zusammenarbeit schaffen im Interess. unserer gemeinsamen Ziele. Im Ausland waren es der Polnische Skiverband, der Verband der Beskidenervereine in Polen und der Polnische Tatraverband, mit denen uns altbewährte Freundschaft und enge Zusammenarbeit vereinte. In Österreich sind wir der Fremdenverkehrsabteilung der Österreichisch-Tschechoslowakischen Gesellschaft beigetreten, haben uns auf ihrer ersten Tagung in Brünn

Vom Karpathenverein

Der Hauptausschuß hielt am 2. August in Tatra-Muschmecks eine Sitzung ab, bei welcher die Vertreter der Zweige in Kaschau, Eperies, Böllniz, Iglo, Leutschau, Poprad, Kesmark, der Hohen Tatra, sowie als Gäste die Vertreter des Beskidenervereines, Sitz M.-Ostau und des Verbandes der Beskidenervereine in Polen, Sitz Bielitz, anwesend waren. Mitobmann Prof. Dr. Florian eröffnete die Beratung, die Verhandlungsschrift der vorherigen Sitzung vom 8. Juli in Poprad wurde verlesen und genehmigt. Prof. Hefty berichtete, daß die Forstdirektion in Hradok die Übernahme des Téryschuhhauses in den Besitz des Staates und die Übergabe an den KČST. für den 28. Juli angelehrt hatte. Da der Verein für die weitere Pachtung des Schuhhauses dem Staate ein für den Staat sehr vorteilhaftes Angebot eingereicht hatte, das vom Ministerium sehr günstig aufgenommen wurde, aber noch nicht erledigt ist, hat der Verein die Übergabe zu verschieben gebeten und ist, da diese dennoch versucht wurde, dazu nicht erschienen. Weiters meldet der Hauptschriftwart, daß Dr. Forberger für die Errichtung einer Schutzhütte beim Kressebrunnen eine Sammlung eingeleitet habe und legt die Pläne der Schutzhütte vor, die Ing. Zuber angefertigt hatte. Die Pläne wurden durchberaten und im Prinzip angenommen und der Bauausschuß beauftragt die weiteren Vorarbeiten durchzuführen. Die Meldung, daß die Herstellung des mittleren Teiles des Weges zum Grünen See im Flusse ist, wurde zur Kenntnis genommen, ferner wurde beschlossen dem Bildhauer Karl Sovánka in Kesmark den Auftrag zur Anfertigung des Bronzebrustbildes von Dr. Marj Weiß zu erteilen; die Enthüllung soll dann im Laufe September erfolgen. Die Meldung des Hauptschriftwartes über das Braniskohaus, den Münnichdenkmal und andere Denkmale wurden zur Kenntnis genommen. Auf die Beschwerde von Direktor Elemér Köbegg-Winkler, daß die Diapositivreihe des Zweiges Leutschau durch die Sektion Schlessen zurückgehalten werde, beschloß der Hauptausschuß diesbezüglich bei der Sektion einzuschreiten. Prof. Hefty meldet dann, daß die Sektion Schlessen um die Einschränkung der gegenseitig gewährten Begünstigungen mit anderen Vereinen, insbesondere dem Beskidenerverein ersucht hat, da er durch den Umstand, daß der Beskidenerverein geringeren Jahresbeitrag einhebt, als der Karpathenverein, durch das Gegenseitigkeitsabkommen aber alle unsere Begünstigungen ebenfalls gewähren kann,

vertreten lassen und hoffen Hand in Hand mit ihr zum Wohle unserer Länder zusammenarbeiten zu können.

Wenn wir nun auf diese Weise den Bericht über unsere Jahresarbeit erstattet haben, so gebührt es auch über die Pläne der nächsten Zukunft etwas mitzuteilen. Da sind eine ganze Reihe von Anregungen und Arbeiten, die begonnen sind und vollendet werden müssen. Wir werden die Frage des Observatoriums auf der Gerlsdorfer Spitze im Auge behalten, die Schutzhütte beim Kressebrunnen im Weißwassertale möglichst noch im Herbst unter Dach bringen. Unser Schutzhäuser auf dem Branisko müssen wir neu herstellen, ebenso harren die Denkmale für die Erbauer der Tatra-Gürtelstraße, für Dr. Maximilian Weiß, für Wilhelm Krieger der nahen Errichtung. Die Herrichtung des Fahrweges zum Grünen See wird beendet werden. Eine Reihe von Wegen muß mit neuen Wegtafeln versehen werden, mehrere Kettenanlagen müssen verbessert oder hergestellt werden. Daß wir daneben unsere anderen Arbeitsgebiete nicht vernachlässigen wollen, ist wohl selbstverständlich und so haben wir noch vor Eintritt des Winters eine Reihe von Aufgaben zu erfüllen.

Die wichtigste Aufgabe unseres Vereines ist aber für den Nachwuchs zu sorgen. Wir wurden nicht umsonst daran erinnert, daß wir veralten, daß uns die Nachfolge fehlt und diese gesichert werden muß. Auf so manchen Gebieten unserer Arbeit entbehren wir ihrer Mithilfe nicht, aber eben in der Vereinsarbeit im engeren Sinne, in der Zentralverwaltung und in den Kommissionen, da wäre uns eine Verjüngung hochwillkommen. Und so schließen wir unseren Bericht über das 58. Vereinsjahr mit dem Rufe nach Hilfe von der Jugend her, die die Arbeit der Väter übernehmen und weiterführen soll. Jugend heraus!

in seiner Mitgliedswerbung arg behindert wird. Der anwesende Obmann des Beskidenervereines, Oberinspektor Heinrich Kresta weist dagegen auf die Notwendigkeit je engeren Zusammenschlusses unter den deutschen Vereinen der CSR hin und tritt für die Angleichung der Mitgliedsbeiträge ein. Nach eingehender Beratung wird beschlossen, auf der nächsten Beratung der Arbeitsgemeinschaft der Karpathen-, Beskidener- und Sudetengebirgsvereine im September die Frage zu beraten. Zum Schluß wurde die Frage der Aufnahme des Karpathenvereines und des Beskidenervereines in die sogenannte juristische Konvention betreffs Grenzüberschreitung nach Polen beraten.

Schöne Spende. Ing. Oskar Zuber in Kesmark spendete dem Karpathenverein die Kosten der Verschaltung des Dachstuhles auf seinem Karfunkelturmhaus am Grünen See im Betrage von 4400 Kz als Anteilsschein. Herzlichen Dank und die Bitte an unsere anderen Mitglieder: Vergesst auch Ihr des Karfunkelturmhauses nicht.

Turistenhütte beim Kressebrunnen. Der Karpathenverein erhielt noch im Herbst 1925 von der Stadt Kesmark die Wiese beim Kressebrunnen in einem Umfang von 1082 Quadratklastern in ewige Pacht samt der Quelle, mit der Bedingung, die Quelle zu fassen und dort ein Turistenhaus zu erbauen. Der Verein wollte auch sofort darangehen, aber der Erweiterungsbau des Karfunkelturmhauses am Grünen See verschlang das dritthalbfache der beabsichtigten Summe und so mußte der Karpathenverein den Hüttenbau zurückstellen. Nunmehr hat aber der Hauptausschuß in seiner Sitzung am 8. Juli in Poprad den Beschluß gefaßt die Hütte noch in diesem Herbst zu erbauen, um dadurch den Besuchern des Grünen Sees die Möglichkeit einer geschützten Rast während des langen Anstieges zu geben. Die Vorarbeiten sind bereits getroffen und die Hütte, welche für zeitweilige Bewirtschaftung vorgesehen ist, wird noch vor Winter fertig sein.

Sammlung zum Weißwasser-Schutzhäuser des K. V. Die ersten 10.000 K. sind beisammen. Doch diese Summe ist viel zu klein, als daß wir hievon etwas Bleibendes, für den alten guten Ruf des K. V. Würdiges schaffen könnten. Bisher haben nur Wenige gespendet. Wir wollen die Sammlung organisieren. Ein jedes Ausschußmitglied, ein jedes eifriges Mitglied wird einen Sammelbogen erhalten und wir hoffen daß noch dieses Jahr der Grundstein gelegt werden kann. Auch der Ort des Baues ist noch nicht fest bestimmt. Wir bitten alle Tatrafreunde entweder durch die Presse oder aber uns

schriftlich mitzuteilen, wo der günstige Platz des neuen Schutthauses wäre. Die Namen der Spender werden später veröffentlicht werden. Nun auf zur Sammlung! Zunächst wollen wir berichten, wie vor ca 45 Jahren das Zipser Rettungshaus gegründet wurde. Im Namen des Sammlungs Ausschusses Dr. Forberger.

Weggerführung und Wegbau Seit vielen Jahren führte von der Apotheke in Allschmecks gegen die einstige Kolonie „Schöne Aussicht“ ein Fußweg, der etwa vor 6 Jahren, als die Pension Blasta erbaut wurde, zu einem Spazierweg umgebaut wurde. Als vor zwei Jahren die „Fortuna“ erbaut wurde, da benützten auch deren Gäste diesen Weg, ebenso die Gäste der Pension Alara, Siesta usw. Dieses Frühjahr hat nun der Besitzer der Pension Blasta, durch dessen Gebiet der Weg zur Fortuna usw. ging, dort einen Sonnenbadstelle errichten wollen und daher den Weg gesperrt. Darauf hat Bad Allschmecks den nunmehr blind mündenden Teil des Spazierweges als zwecklos mit Bäumchen besetzen lassen. Die Gäste aller dieser Orte aber und auch die von Allschmecks waren nunmehr gezwungen zu ihren Spaziergängen die durch Autofahrten gefährdete Gürtelstraße zu benutzen, was ein wenig kultureller Zustand war. Zur Behebung dieses Uebelstandes haben daher der Klub Československý Turistov und der Karpathenverein beschlossen gemeinsam mit allen Unternehmungen, die an der Strecke liegen, den einst bestandenen, aber seit Jahrzehnten verwachsenen Spazierweg zwischen Allschmecks und Tatralomniß wieder herrichten zu lassen. Dieser Weg führt zwischen der Landstraße und der Elektrischen Bahn, meist in schönem Walde und dürfte zu einem ebenso beliebten Spazierwege werden, wie der durch den Karpathenverein vor zwei Jahren hergerichtete Weg zwischen Weßterheim und Neuschmecks.

Das internationale Autorennen in der Hohen Tatra soll am 5. Oktober abgehalten werden. Wenigstens hat die Sektion Tatra des MÖSC im Karpathenverein für diesen Tag die Erlaubnis um Absperrung der Straße zwischen Tatralomniß und Allschmecks vom Landesamt erbeten. Über die Entscheidung desselben ist noch nichts bekannt.

Strandfest in Bad Oberrauschenbach. Der Karpathenverein veranstaltete am Sonntag, den 13. Juli sein erstes Strandbadfest in Bad Oberrauschenbach. Die Witterung war leider ungünstig, es herrschte ein kalter Sturm bei drohendem Regenwetter, das sich allerdings nicht entlud, so daß das erste große Tobogganwellsfahren abgefaßt werden mußte. Trotzdem waren viele Hunderte Besucher aus der ganzen Umgebung herbeigeströmt und und besichtigten mit großem Interesse das Schwimmfest, das der Verein mit Unterstützung des Kesmarker Deutschen Turnvereines, der in zwei Lastautos vollzähliger erschienen war, veranstaltete. Die Wettkämpfe fanden in Anwesenheit der gräflichen Familie statt. Zuerst wurde ein internes Tobogganrennen abgehalten, bei welchem zwar der bisherige Bahrekord von 15 m nicht erreicht, aber doch sehr achtungsvolle Weiten erzielt wurden, dann kam ein Wettschwimmen, das bei guter Besetzung schöne Ergebnisse zeigte. Die Leitung der Wettkämpfe hatte der unermüdlige Propagator Oberrauschenbachs, Prof. Dr. Josef Ostadal aus M.-Ostrau, dem im Tobogganrennen Dr. Szarvassy aus Kaschau, Direktor Huzsik und Sekretär Tíršť, beim Wettschwimmen Prof. Groß und Prof. Hesty hilfreich zu Seite standen. Außer Wettbewerb ergöhten die strammen Kesmarker Turner das Publikum mit waghalsigen Kopf- und Rollsprüngen aus dem Anlauf um aus Handstand vom Sprungturm, die hübschen Turnerinnen aber durch nette Reigen und andere Spiele im Wasser, so daß wohl jeder Besucher auf seine Rechnung kam, am meisten die zahlreichen Ausländer, die an den farbenfrohen Trachten der Rauschenbacher Ruthenen noch

557
67

eine besondere Augenweide hatten. Die Preise wurden durch Grafen Jan Zamoycki verteilt, der nach dem Strandfest noch in angeregter Ansprache mit zahlreichen Gästen verweilte. Ausführliche Ergebnisse: 1. häusliche Tobogganwellsfahrt. Herren-Einzelfahren: 1. Josef Kovács, Oberrauschenbach 14.60 m. 2. Gustav Langer, Oberrauschenbach 14.60 m. 3. Hans Ruzalovsky, M. Ostrauer S. C. 14.40 m. Damen-Einzelfahren: 1. Frau Ilonka Munk, Leutschau 13 m. Mädchen-Einzelfahren: Maria Horti, Budapest-Kesmark 13.90 m. 2. Suci Földi, Leutschau, 12.30 m. 1. häusliches Wettschwimmen. Freischwimmen über 50 Meter. Knabengruppe II. 14-15. Jahre. 1. Johann Klimcsak DVB. Kesmark 56 Sek. Jugendgruppe I. 16-17. Jahre. 1. Josef Dravek, DVB Kesmark 52 Sek. 2. Alexander Szántó, Kesmark 55 Sek. Jugendgruppe II. 18-19. Jahre. 1. Ruzalovsky Karl, DSB Witkowitz, 50 Sek. 2. Forberger Ladislav, DVB Kesmark, 57 Sek. Herrengruppe. Über 20 Jahre. 1. Ruzalovsky Hans, MÖSC M. Ostrau, 45 Sek. 2. Jost Herbert, DVB Neu-Oderberg, 46 Sek. 3. Fabrinšky Albert, DVB Kesmark, 49 Sek.

Wasserwettkämpfe in Bad Oberrauschenbach.

Sonntag, am 20. Juli fand in der Veranstaltung des Karpathenvereines der zweite Wasserwettkampftag in Bad Oberrauschenbach statt. Die Nennungen waren zahlreicher, die Ergebnisse ziemlich die gleichen, wie am 13. Juli. Tobogganfahrt. Knaben unter 13 Jahren 1. Walter Steiner, Brünn mit 12.80 M. Knaben von 13-14 Jahren 1. Winkelsberg Alfred, Kaschau 13.60 M. Jungen von 17-18 Jahren 1. Albert Bogsch, Kaschau 13.20 M. Mädchen von 15-16 Jahre 1. Edit Viskha, Budapest 13.20 M. Herrenfahren 1. Ruzalovsky Hans MÖSC M.-Ostrau 14.50 M. 2. Heinrich Spira KB Kesmark 14.40 M. 3. Nándor Tarján, Budapest 14.20 M. Wettschwimmen auf 50 M. im Freistil. Knaben unter 14 Jahren 1. Alfred Winkelsberg, Kaschau. Knaben von 15-18 Jahren 1. Georg Bonyhádi, Budapest. Brustschwimmen für Herren 1. Georg Szarvassy, Kaschau 45.2 Sekunden.

Unsere Tennisspieler in Rosenberg. Am 23. und 24. August wurden in Rosenberg Tennissettkämpfe abgehalten, an welchen sich auch einige Spieler des KB. beteiligten. Unser Verein war durch Dr. Ing. Joltán Bruckner, Karl Czinte, Ernst Generšich und Edmund Frišch vertreten. An dem vom Wetter sehr begünstigten Turnier nahmen vorwiegend Kaschauer und Silleiner Spieler — mithin die I. Klasse der Slowakei — teil und konnten sich unsere Spieler auch in dieser Gesellschaft ehrenvoll behaupten. Ernst Generšich gewann zusammen mit Fr. Weinberger aus Rosenberg das gemischte Doppel. Im Herrendoppel konnte sich das Paar Czinte-Generšich bis zur Schlussrunde durchkämpfen, mußte sich dann aber vor dem Paar Steiner-Schmeichler aus Sillein beugen. Dr. Ing. Bruckner hatte im Kampf um den Bata-Pokal einen schönen Erfolg, indem er den dritten Platz belegen konnte. Im Herreneinzel wurde Edmund Frišch ebenfalls dritter. In dem gleichen Spiele stieß bereits im ersten Gang Czinte auf den Titelverteidiger Schmeichler, der das Spiel erst nach drei harten Sätzen gewinnen konnte. Dieser Kampf war der schönste des Turniers und bis zum letzten Augenblick offen. Ausführliche Ergebnisse: Herreneinzel: 1. Schmeichler, Sillein, 2. Steiner, Sillein, 3. Dr. Ing. Bruckner, Kesmark und Schwarz, Kaschau. Herrendoppel: 1. Schmeichler-Steiner. 2. Czinte-Generšich. 3. Schwarz-Holmann. Gemischtes Doppel: 1. Ernst Generšich-K. Weinberger. 2. Schmeichler-Schmeichler. 3. E. Frišch-Klein. Herreneinzel um die Meisterschaft von Rosenberg: 1. Steiner, Sillein. 2. Schmeichler, Sillein. 3. Schwarz, Kaschau.

Blond-Reiseaufenthalte. In Grado, mit vorzüglicher ungarischer Küche, Portorose, Lido, Riccione,

Abbazia, Arbe, überall in vorzügliche Pensionen mit begünstigter Fahrt im Schnellzug von Wien bis Wien, auf 2 Wochen volle Pension, Trinkgeldern, Kurtagen, Baden, Kabinen in der Hauptsaison von 1350 K. aufwärts. Verlangen Sie einen Reise- und Sommerfrischenprospekt von dem Lloyd Reisebüro in Kaschau, Kováčsgasse 29. Fernruf 780 (Antwortmarke erbeten).

Lloyd-Reisen. Das Lloyd-Reisebüro Gustav Simko in Kaschau, Kováčsgasse 29, Fernruf 780, kündigt einen billigen Aufenthalt mit vorzüglicher ungarischer Küche in Grado, Pension Iris, ferner auf dem Lido in der vorzüglichen Villa Urania an. 2 Wochen mit Schnellzug hin und zurück, voller Pension, Bedienung, Kurtage, Seebad und Zellbenützung 1350 K. Italienisches Visum unentgeltlich. Jeder kann zu beliebiger Zeit hinfahren und zurückkehren. Begünstigte Reise auf die Riviera, auf die wildromantische Insel Korsika, nach Firenze, Milano, Venedig. Dritte Nord-Rundreise hierher. Gebühr von Wien bis Wien mit Schnellzug, voller Verpflegung, Wohnung in 1-2-bettigen Zimmern, Bedienung, Gepäckbeförderung, Führung 2850 K. Fünf Tage in der Hohen Tatra, vom 6.-10. September, in drei Gruppen, Bahn, volle Verpflegung usw. mit Führung 360 K. Ausführliche Auskünfte kostenlos, nur gegen Rückporto.

Die Autosektion des K. V. (Sektion Tatra des MSAC im KV) hielt am 16. August in Tatalomniz eine Ausschüttung ab, welcher Sektionsobmann Fabrikant Ludwig Rákossy vorlas und an welcher auch der Generalsekretär des Klubs Hans Jizška teilnahm. Die Beratung handelte sich um die nächsten Veranstaltungen, insbesondere um das II. internationale Bergrennen in der Hohen Tatra, welches durch das Landesamt nicht gestattet wurde, was umso bedauerlicher ist, weil sich für das Rennen etwa 30 Teilnehmer aus dem Inland und Ausland angemeldet gehabt hätten. Die Beratung beschloß die Genehmigung für eine neue Frist nach der Saison, für Sonntag, den 5. Oktober anzufahren und betraute den Fahrwart der Sektion, Gutsbesitzer Nikolaus Voisch, um die Erlaubnis beim Landesamt vorzusprechen.

Aus den Zweigvereinen.

Schuhhausweihfest auf der Kaschauer Alpe. Der Zweig Kaschau des KV veranstaltete Sonntag, am 17. August die Feier des fünften Geburtstages seines Schuhhauses auf der Kaschauer Alpe. Sie war verbunden mit der Übergabe der im Laufe des Herbstes und des Frühjahrs durchgeführten inneren Umbauarbeiten der öffentlichen Benützung. Zur Feier war sowohl die Mitgliederenschaft, als auch die Bevölkerung der umliegenden Dörfer zahlreich ausgerückt, viele Hunderte waren auf der herrlichen Wiese vor dem Hause versammelt. Eine feierliche Feldmesse mit Ansprachen und Liedern in ungarischer und slowakischer Sprache leitete die Feier ein, dann folgte ein Festmahl, bei welchem Ausschuhobmann Prof. Groß der feiernden Sektion die Grüße des Hauptvorstandes überbrachte. Aus der Tatra waren ein Autobus voll Leute beim Fest, das bei leidlichem, am Nachmittag herrlichen Wetter schönen Verlauf nahm.

Kleinkarpathen-Turistenverein, Pfadfindergruppe. Die Pfadfindergruppe unseres Preßburger Zweigvereines feiert zu Beginn nächsten Jahres das 10-jährige Jubelfest ihres Bestehens. Der Stand der Gruppe ist derzeit folgender: 75 Schülerpfadfinder, 45 Kleinpfadfinder, 23 Lehrlingspfadfinder, 22 Altpfadfinder und 9 Leitungsmitglieder. Nach der Beschäftigung: 130 Schüler, 20 Beamten, 3 Elektromonteur, 1 Maschinenschlosser, 1 Uhrmacher, 2 Gemischtwarenhändler, 3 Schneider, 3 Automechaniker, 1 Droguist, 1 Schmied, 1 Konfektionist, 1 Kochler, 6 Mechaniker, 1 Gärtner. Die Einteilung der Schüler nach Schulgattungen: 62 ungarische Realgymnastasten, 5 deutsche Realgymnastasten, 3 Handelschüler, 6 Hochschüler, 1 Seminarist, 2 Gewerbeschüler, 2 Privatschüler, 1 deutscher Bürgerschüler, 6 slowakische Bürgerschüler, 29 katholische Volksschüler, 9 evang. Volksschüler, 1 Waisenhausvolkschüler, 2 slowakische Volksschüler.

Der Zweig M.-Ostrau des Karpathenvereines entfaltet unter der rührigen Leitung von Obmann Hans Werner und Obmannstellvertreter Prof. Ostadal eine ungemein rührige Tätigkeit. Zu Pfingsten veranstaltete er gleich zwei Ausflüge, einen dritthalbtägigen in die Roháčgruppe der Karpathen, einen aber auf den Gluzek und den Czantory in den Beskiden. An beiden nahmen 16 Mitglieder teil. Die Sonntagstour wurde am 23. Juni auf der Vyssa begangen, es waren 23 Mitglieder anwesend, die Stimmung war eine vorzügliche. Bei dem letzten Zweigvereinsabend waren 26 Personen beisammen, bei der letzten Vereinspartie, eine Badepartie nach Kijowitz waren auch viele Gäste anwesend. Die Zahl der Mit-

glieder nimmt zu, die Sektion hofft demnächst das 100. Mitglied einschreiben zu können.

Der Zweig Neusohl des Karpathenvereines entfaltet in den letzten Monaten wieder eine erfreuliche Rührigkeit. Die Stelle des Obmannes übernahm in dankenswerter Weise der weitbekannte Sportsmann Oskar Bárczy und unter seiner kundigen und rührigen Führung bezieht sich der Beamtenkörper die etwas zersahrene Verwaltung des Zweiges wieder in straffe Organisation zu nehmen. Es wurden die Mitgliederausweise neu aufgelegt, die Zahl der Mitglieder durch persönliche Werbung erhöht, die Schriftführung und die Säckelführung geordnet und ein lebhafter Verkehr mit dem Hauptverein und den Nachbarzweigen eingeführt. Der Zweig wandte dem Bau einer Skifprungschanze seine volle moralische Unterstützung zu, stellte einen Ausflugsplan für den Sommer zusammen, machte eine Bestandsaufnahme über das im Verfall begriffene Schuhhaus auf dem Herrenteil, das er in Ordnung bringen will und legte für den Herbst einen Plan von Lichtbildervorträgen und Filmvorführungen an. Der Zweig veranstaltete am 21. und 22. Juni eine Autofahrt in die Hohe Tatra und seine Mitglieder nahmen unter der Leitung von Oskar Bárczy in den Farben des KSBB an dem Tennisturnier des Karpathenvereines am 26.-29. Juni in Altschmecks teil.

Von den Verbänden.

Internationaler Turistenkongress in Zakopane. Der Verband der Turistenvereine in Polen hat die anderen Turistenverbände zu einer Beratung gemeinsamer Angelegenheiten auf einem Kongress in Zakopane eingeladen. Der Einladung leisteten die Turistenverbände in Schweden, Norwegen, Frankreich, Bulgarien und der Tschechoslowakei Folge. Frankreich war durch unseren alten Skifreund Prof. Dr. Minelle, Bulgarien durch unseren Freund Univ. Prof. Swan G. Rajer aus Sofia vertreten. Der Kongress, der vom 5.-7. August tagte, sprach die Notwendigkeit internationaler Zusammenarbeit zur Lösung gemeinsamer turistischer Angelegenheiten aus, ebenso zur Erleichterung der Reisen und turistischer Besuche und betonte das Bestreben, daß die Turistenverbände ein Gegenseitigkeitsverhältnis zur Gewährung von Begünstigungen bei turistischen Besuchen, sowie Reisebegünstigungen eingehen sollen. Auch andere gemeinsam interessierende Fragen wurden zur Sprache gebracht, so insbesondere die Ausdehnung des Naturschutzes und die Errichtung von Naturschutzgebieten. Der eine Vertreter aus Schweden hielt am 7. abends einen Lichtbildervortrag über ein Naturschutzgebiet in Schweden, das die Ausdehnung von etwa 150 Km. (das ist die Entfernung von dem Dunajek bis Kaschau) hat.

Pieninen-National-Park. Wohl alle unsere Leser kennen die ungemein rührige Arbeit, welche die polnische Landeskommission für Naturschutz seit 10 Jahren entfaltet. Ihr Ziel ist die herrlichen Gegenden der polnischen Karpathen in Naturschutzgebiete umzuwandeln. Das ist natürlich ein Problem, das den Widerstand der Bodenbesitzer erregt, nur mit ungemeinem Kostenaufwand zu bewältigen ist und auch weiterhin jährlich große Opfer erfordert, also insgesamt nur durch Zusammenarbeit der öffentlichen Meinung und des Staates zu lösen ist. Die Kommission hat nun in Polen eine ungemein rege Aufklärungstätigkeit begonnen. Seit 10 Jahren verkündet sie in Wort und Bild und Schrift die Wichtigkeit der Errichtung dieser Naturschutzgebiete. Eine stattliche Reihe von Jahrbüchern, eine Unmenge von kleinen Aufklärungsschriften, eine prächtige Reihe von schönen Bildern in allen Formaten verkündet die rege Arbeit der Kommission und es ist ihr gelungen nicht nur die öffentliche Meinung des Landes für ihre Ideen zu gewinnen (was bei der großen Tatrabegeisterung der Polen schließlich nicht so schwer war), sondern auch den Widerstand der Bodenbesitzer zum großen Teil zu brechen und den Staat für die Pläne zu gewinnen, schließlich, was auch sehr schwer in die Waagschale fällt, auch die Opferwilligkeit der Bevölkerung für diese Ziele in Tätigkeit zu setzen. Nun steht die Kommission nahe am Ziele, alle die ge-

planten Naturschutzgebiete verwirklicht zu sehen. Sonntag, am 31. August wird das erste polnische Naturschutzgebiet öffentlich verkündet und seiner Bestimmung übergeben werden. Es ist dies der Pieninen-National-Park, welcher die Pieninen nördlich des Dunajekflusses, von der Burg Czorsztyn über den Kronenberg bis Szczawnica umfaßt. Dieses herrliche Gebiet ist von nun an Naturschutzgebiet und wird vom Polskie Towarzystwo Tatrzańskie am Sonntag seiner Bestimmung übergeben werden.

Wegbauten des Klub Československých Turistov. Die Zentrale des KČST greift in der Hohen Tatra einen alten Plan auf, indem sie die noch fehlenden Teile des Oberen Turistenweges herstellen lassen will. Von diesem Wege, dessen Aufgabe die Vermittlung einer schnellen Verbindung von Schutzhütte zu Schutzhütte ist, hat der Karpathenverein bzw. seine Sektion Schlesien seinerzeit den mittleren Teil fertiggestellt: vom Bohdorfer See zum Felker See, vom Felker See zum Kämmchen, vom Kämmchen ins Kleinkohlbachtal, das ungarische Forstärar aber hat den Pfad vom Kleinkohlbachtal zum Steinbachsee, vom Steinbachsee auf den Großen Raxenberg als Pürschweg erbauen lassen, vom Großen Raxenberg aber ließ der Karpathenverein noch vor Jahrzehnten einen Fußpfad auf die Forberger Blöcke anlegen, der allerdings schon wieder verwachsen ist. Es fehlte vollkommen die Verbindung vom Bohdorfer See auf die Osterva, während von der Osterva zum Poppersee, vom Poppersee zum Tschirmer See ältere Wege des Karpathenvereines führen, von welchen den letzteren der KČST im vorigen Jahre zu einem Spazierwege verbreitern ließ. Vom Tschirmer See führt dann der Reitweg des Karpathenvereines in das Handeltal und auf den Krivan, doch ist damit für diesen Teil der Tatra noch keineswegs eine ideale Lösung gegeben, denn es fehlt vom Trigau der direkte Weg ins Mlinicaltal, der den staatlichen Fußsteig erreichen könnte, der vom Mlinicaltal über den Soliskorücken gegen das Furkotatal führt. Allerdings müßte auch dieser bis zu den Furkotaseen weitergeführt werden, damit man dann über den bestehenden Fußweg von den Seen zum Sedilkoch hinaufsteigen, ins Suchavodatal absteigen und zum Grünen See unter dem Krivan gelangen könne. — Der jetzige Plan des KČST will von dem Oberen Turistenweg den mittleren Teil volle den. Er sieht einen ganz neuen Weg vom Bohdorfer See zur Osterva vor, der vom See über die Punkte 1850, 1860, 1910, 1921 auf die Osterva führen soll, also in gleichmäßigem Anstieg. Der Bau dieses Weges dürfte recht kostspielig sein, denn er führt zumeist über riesiges Geröll, wo man nur dann einen dauerhaften Weg herstellen kann, wenn man ihn aus großen Platten legt, wie es die Wege unserer Sektion Schlesien in so hervorragender Weise zeigen. Leichter werden die zwei anderen Wege sein, die der Klub plant: vom Kleinkohlbachtal zum Steinbachsee und vom Großen Raxenberg zur Forberger Blöcke. Denn der erstere Weg ist nur die Herstellung eines schon bestehenden, nur stellenweise verdorbenen, sonst ganz guten Pürschweges, bei dem letzteren aber ist durch den Fußpfad Richtung und Grundlage gegeben; zu dem führen beide in grasigem-sandigem, also leichtem Gelände. Es ist ungemein begrüßenswert, daß der Klub auf diese Weise der wirklichen Touristik die Wege erleichtern wird und wir können nur wünschen, daß er in anderen Vereinen Nachfolger haben soll, in dieser Arbeit.

Die Wegmarkierungen in den Kohlbachtälern wurden durch den Klub Čsl. Turisten in diesem Frühjahr erneuert.

Ein Volley-Ball-Turnier in Tatalomniž. Der SK Bysoké Tatry veranstaltete am 15.—17. August in Tatalomniž ein Volley-ball-Turnier und zwar um die Meisterschaft der Republik, verbunden mit einem internationalen Treffen zwischen der ČSR und Polen. Das

Turnier war geradezu glänzend besetzt: von den 16 bekannten Mannschaften haben 15 an dem Turnier teilgenommen: die Klubs aus der Tatra, Prag, Prerau, Rosenberg, Kaschau, Ungvár, Neusohl, Dravský Podzámok, Olmütz, Kremšter, Altschl, Poprad, Turč.-St. Martin und der Akademische Sportverband in Polen aus Warschau. In der Meisterschaft der Hohen Tatra für 1930 kamen die Klubs der Straka-Akademie in Prag und der Sokol Kremšter in den Endkampf, den der erstere bei 3:1 gewann. In der Meisterschaft der Republik kamen dieselben Klubs in den Endkampf und das Ergebnis war wieder das gleiche. In dem Länderkampf siegte die Tschechoslowakei, vertreten durch die Mannschaft der Straka-Akademie in Prag, mit 3:0 gegen die polnische Mannschaft. Das Turnier war sehr gut organisiert und hat einen in jeder Hinsicht glatten Verlauf genommen, wofür dem veranstaltenden Klub und seinem rührigen Sekretär Miloslav Slavik volle Anerkennung gebührt. Sie gebührt aber auch dem neuen Direktor des staatl. Kurortes Tatalomniž, Ing. Georg Országh, der durch die Übernahme des Turniers und die vorzügliche Unterbringung der Gäste zu dessen Gelingen ebenso beigetragen hat, wie der Gastwirt Franek, der sie vorzüglich versorgt hat. Die Veranstaltung war in jeder Hinsicht aber gut gelungen und hatte ein sehr dankbares Publikum.

Fremdenverkehr.

Studienreise in die Zips. Am 3.—5. August weilten 12 Hörerinnen und Hörer des deutsch-historischen Seminars auf der Berliner Universität unter der Leitung des Dozenten Dr. Karl Schünemann auf einer Studienfahrt, die sie über Brünn—Preßburg—Wien—Budapest—Kaschau in die Zips führte, in unserer Heimat. Am 3. besuchten sie unter der Leitung von Direktor Köbegg die Zipser Burg, das Zipser Kapitel und Leutschau, am 4. unter der Leitung von Prof. Hesty Kesmark, Bela, Großlomiž und Hunsdorf, am 5. unter derselben Leitung Poprad, Felka und Georgenberg. Die Gesellschaft interessierte sich in erster Reihe für die Anlage der hiesigen Siedlungen, die Anlage der Häuser und Höfe, für die Rechts- und Erbverhältnisse der deutschen Siedler. Sie fuhr dann nach Berlin heim.

Franzosen in der Hohen Tatra. Am 11. und 12. August weilte eine Gesellschaft von rund 30 Franzosen auf anderthalb Tage in der Hohen Tatra. Sie wurde vom Klub Tschl. Turisten bzw. von seinem Altschmecker Vertreter Stabskapitän Kraus geführt, den Dolmetscher machte in liebenswürdiger Weise der Kommandant von Poprad, Oberst Husarek. Die Gäste waren über den Aufenthalt, der vom Wetter begünstigt war, sehr entzückt. In den nächsten Wochen kommt eine weitere Gruppe von 40 Franzosen in die Tatra, wieder unter der Führung des Klubs, im September aber ist in der Veranstaltung des Cedok der Besuch je einer Gruppe von Hochschülern aus Paris und London angezeigt.

Gesellschaftsreisen in die Hohe Tatra. Am 24. August führte die Staatsbahndirektion Olmütz einen Sonderzug in die Hohe Tatra, leider nur für einen Tag, von Früh bis Abend. Der Zug brachte über 500 Besucher, die Vormittag den Tschirmer See, Nachmittag die Kohlbacher Wasserfälle aufsuchten und am Abend von Poprad wegfuhren. Die Anregung ist sehr dankenswert, aber es wäre für die beabsichtigte Werbewirkung erfolgreicher, wenn solche Ausflüge auf mindestens anderthalb Tage veranstaltet würden. Die von zwei Nachfahrten übermüdeten Teilnehmer werden von der Tatra nur sehr verschwommene Erinnerungen mitgenommen haben. — Die „Schönhengster Ferienfahrten“ in Zwittau veranstalteten vom 23.—26. August eine Tatrafahrt die von caa

170 Teilnehmern besucht war. Die Hälfte wohnte im Sport-Hotel am Kämmchen, die andere Hälfte im Hotel Europa in Poprad. Von dort aus besuchten sie, teilweise unter der Führung des Karpathenvereines, den Tschirmer See und den Poppersee, die Kohlbachtaler Wasserfälle und die Kurorte, das Karpathenmuseum und die Dobschauer Eishöhle. Kleinere Gruppen von 16, bzw. 9 Teilnehmern erstiegen am 23. die Meeraugspitze und am 24. die Schlagendorfer Spitze. Die Leitung und Vorbereitung dieser sehr dankenswerten Fahrt besorgte Senator Fritscher aus Zwittau in vorbildlicher Weise.

Gesellschaftsreisen. In der zweiten Hälfte August veranstalteten die „Naturfreunde“ aus Dresden einen großen Gesellschaftsausflug in die Hohe Tatra, mit 200 Teilnehmern. Sie wurden in 10 Gruppen durch die hiesigen Ortsgruppen der „Naturfreunde“ in Kesmark, Makdorf, Poprad und Iglo geführt, waren auch zum Teil in diesen Ortschaften, zum Teil in den Tatraorten untergebracht und besuchten alle Sehenswürdigkeiten der Tatra, einschließlich der Dobschauer Eishöhle, des Hernad-durchbruchs, der Dunajefahrt und Bad Oberrauschenbachs. Trotzdem die Witterung das Unternehmen wenig begünstigte, schieden die Teilnehmer mit den besten Eindrücken, da sich ihre hiesigen Führer die größte Mühe gaben und ihnen den Aufenthalt in jeder Hinsicht angenehm zu machen verstanden. Ende August kam wieder eine kleinere, aus etwa 20 Teilnehmern bestehende Gruppe in die Tatra und es ist zu erwarten, daß die „Naturfreunde“ aus Dresden und Sachsen nun in immer steigender Zahl die Tatra aufsuchen werden. — Die Tatra-reisen des Reisesparvereines in Dresden wurden unter der Leitung des Obmannes der Sektion Sachsen des Karpathenvereines, Herrn Gebler den ganzen Sommer hindurch fortgesetzt, auf je 3 Wochen fiel eine einwöchige Reise. Sie waren in Tatra-Maklarenau jedesmal vorzüglich untergebracht und schieden immer mit den besten Eindrücken. Auch diese Reisen sind ungemein verdienstvoll.

Aus dem Hochgebirge.

Zweiter Neuschnee im Sommer in der Hohen Tatra. Wir haben dieses Jahr einen ganz merkwürdigen Sommer zu verzeichnen. Erst wochenlange Hitze im Juni gepaart mit Dürre. Dann plötzlicher Wettersturz, der uns den ersten Neuschnee in die Tatra brachte. Dann wieder Hitze, hernach neuerdings jäher Umschlag mit Regen, Sturm und Schnee. Am 9. August also gerade nach vier Wochen nach dem ersten Schneefall, der bekanntlich am 13. Juli war, grüßten uns die Bergesgipfel mit ihren weißen Mützen, die bis tief in die Krummholzregionen der Tatra reichten. Diesmal hielt der Schnee schon Tage lang an, da sich die Luft beträchtlich abgekühlt hat und wir seither scheinbar aus der Trocken- in die Regenperiode getreten sind, zum größten Jammer der vielen Tatragäste und Touristen, aber auch der Tatraetablissemmentsbesitzer und Pächter, denen die Gäste entliefen, und endlich auch der Landwirte, die gerade damals mit der Ernte begonnen haben.

Bergbesteigungen. Die polnischen Bergsteiger Vinzenz Birkenmajer aus Krakau, J. K. Dorawski aus Krakau, Kazimier Kupezyk aus Warschau und J. A. Szczepanski aus Krakau führten vom Schletterhaus aus eine Anzahl bedeutender Neuerbesteigungen aus. Sie erstiegen am 5. Juli die Dr. Otto-Spitze (2313 m) (I. Erst. v. SW, dann I. Erst. über die W-Kante), am 6. Juli die Kleine Gerlsdorfer Spitze (I. Durchsteigung der D-Wand), am 9. Styrbna-Scharte (zw. Eiseespitze und Entental Spitze, I. Erreichung von S., I. Abstieg nach N.) Bohdorfer Hintere Scharte (I. Erst. v. N.). Vom selben Schutzhause aus erreichten Miecz. Stanislawski aus Warschau, Jan Gnojek und Tadeusz

Pawlowski aus Zakopane am 7. Juli die Gerlsdorfer Spitze (I. Erst. über die Ostkante).

Bergbesteigungen. Der bekannte Tatrafahrer Ernst Dubke weilte in der ersten Hälfte Juli in der Hohen Tatra und machte mit seinem Sohn Siegfried und dem Führer Johann Franz sen. folgende Touren: Krivan, Koprovajoch, Elisenturm, Gerlsdorfer Spitze, Grat der Beler Kalkalpen. Mit anderen Touristen machte Führer Franz in diesem Jahre schon dreimal den Jordanweg auf die Lomnitzer Spitze. Der Apotheker Franz Frank aus Wodnylaw in Polen machte mit dem Führer Johann Poczujoch am 29. Juli die Gratwanderung Sun-falvojoch-Tatraspitze (beide Gipfel), am 30. Vorderer Bassei-Satan, am 31. Marthaspitze, am 1. August Martinweg auf die Gerlsdorfer Spitze.

Bergbesteigungen. Am 22. August Dr. Eugen Egervary und Dr. Magdalene Forró: Tatraspitze, am 25. dieselben Gratwanderung vom Polnischen Kamm bis auf die Warze. Am 24. August Alexander Luczy, Zoltan und Roland Geruska, Alexander Paktor und Nikolaus Weiß: Gratwanderung vom Polnischen Kamm auf die Warze. Am selben Tage erstieg die Zipser und polnische Bergsteigerjugend unter der Führung von Prof. Groß den Markasitturm, einige von ihnen machten auch die Gratwanderung auf die Eistalerspitze. Am 26. durchkletterten Prof. Groß und Georg Lingich die Westwand des Schwalbenturmes in direkter Linie auf neuem Wege.

Bergbesteigungen. Von den Führerturen ragen heraus die Führungen unseres Führerobmannes Johann Franz sen. Er war am 18. August mit Dr. Margarete Gans aus Chemnitz auf der Lomnitzer Spitze über den Jordanweg, am 16. mit Ing. Lie aus London ebenfalls Lomnitzer Spitze—Jordanweg, am 22. mit Dr. Frubbs und cand. Pösch Lomnitzer Spitze—Jordanweg, am 26. mit Dr. Uch aus Wiesbaden auf der Gerlsdorfer Spitze. (Überschreitung von D. nach W.).

Unfälle. Am 12. Juli stieg ein tschechischer Tourist aus Zlin mit einer Dame vom Poppersee auf die Osterva und weiter auf die Tuya und den Lukafattel. Sie stiegen dann gegen den Eissee ab. Dort lag aber noch Schnee unter der steilen Lehne und die Dame glitt dabei aus, stürzte ab und erlitt so schwere Verletzungen, daß sie in das Georgenberger Krankenhaus überführt werden mußte, das sie aber nach einigen Tagen genesen verließ. — Am 6. Juli erstiegen zwei Silleiner Bergsteiger den Simonturm über den Ostgrat. Kurz vor dem Gipfel, auf der sogenannten Häberlein-Stufe glitt der erste aus und stürzte gegen die Nordseite ab. Er flog etwa 12 Meter hinab, kam dabei auf die Bank liegen, die die Nordwand durchzieht und fiel auf Hände und Füße, ohne weiter zu stürzen und sich zu verletzen. Sein Gefährte seilte sich zu ihm hinab, sie stiegen dann nochmals auf den Grat hinaus und vollendeten die Tour. Ein fabelhaftes Glück!

Eine erfolgreiche Rettung. Am 19. Juli wurde die ganze Tatra durch die Nachricht alarmiert, daß vom Mittelgrat Notsignal gegeben wurde. Es war eine polnische Gesellschaft unter der Leitung von Dr. Stanislaw Kempel aus Warschau vom Kleinkohlbachtal her auf den Mittelgrat gestiegen, hatte aber eine unrichtige Schlucht durchstiegen und steckte nun in der Ostwand. Das Notsignal wurde zuerst vom Altschmeckser Vertreter des Karpathenvereines, cand. jur. Gustav Zoltan Pösch gehört, der mit einer Gesellschaft auf der Grünseespitze war. Er eilte hinab, forderte im Téryschutzhause dortweilende Polen zum Warten auf, von denen dipl. Ing. Wladislaw Jerzy Przybilowski sich auch bereitwillig angeschlossen und stieg dann mit ihm über die Schlucht der Selben Wand in die Ostwand des Mittelgrates ein. Bald folgte ihnen auch ein wackerer deutscher Bergsteiger, Walter Finger aus dem Riesengebirge. Die drei stiegen trotz zeitweiligen Regens und Schneefalles durch eine Reihe schwerer

Schluchten in die Ostwand hinauf und erreichten die schon ganz erschöpften Polen am Spätnachmittag. Sie begannen mit ihnen sofort den Abstieg gegen das Kleinkohlachtal, aber es ging sehr langsam und sie mußten am Fuße der Schlucht, in welcher die Polen hinaufgestiegen waren, die Nacht verbringen. Frühmorgens gegen 3 Uhr setzten sie den Abstieg fort und konnten gegen 5 Uhr das Geröll unterhalb der Ostwand erreichen und die Geretteten den auf sie harrenden Bergführern übergeben. Inzwischen hatte der Allschmeckser Vertreter des Klub Čsl. Turistov mehrere Rettungsgruppen hinaufgeschickt, von denen die erste mit dem Bergführer Szisak auch von den Fünf Seen her in die Wand einstieg, aber die Verirrten nicht erreichen konnte. Die Polen reisten dann mit dem Autobus nach Zakopane. — Es muß gesagt sein, daß die polnische Gesellschaft sich mit einem unverantwortlichen Leichtsinne in Lebensgefahr begeben hatte. Sie besaß keinerlei Berg- erfahrung, war garnicht für Gebirgsturen ausgerüstet und wollte „Richtung Kirchturm“ in der Tatra Berge besteigen. Ihre ganz unsportliche Denkart äußerte sich in krasser Weise bei der Ankunft der Retter, die statt Worten des Dankes mit Vorwürfen empfangen wurden, warum sie sich nicht besser beeilt hätten! Es wäre Aufgabe der Gebirgsvereine solchen Leuten eine gehörige Verwarnung zu erteilen!

Unglücksfälle. Am 1. August gegen Mittag wurde die Allschmeckser Rettungsmannschaft (Bányóß und Pösch) alarmiert, daß im Großen Kohlachtal ein tödlicher Unfall geschehen sei. Nach Rücksprache mit Dr. Izák, Referenten des KČST in Rettungsangelegenheiten, wurde eine Mannschaft unter seiner Leitung zusammengestellt, an welcher auch Pösch teilnahm. In der Gemse wurde von einer schwerverwundeten Frau gesprochen, so daß Dr. Izák bis zum Schutzhause im Großen Kohlachtal mitging, doch dort erfuhr man, daß es sich um einen Todessturz handelt, worauf Dr. Izák die Führung dem inzwischen eingetroffenen Dr. Reichart übergab. Der Unfall ereignete sich an der Südwand des Spizen Turmes auf der Haberleinroute. Der vorzügliche polnische Bergsteiger Kazimir Kupczyk wollte mit einer Gefährtin die Turm machen. Sie waren die erste Seillänge hinaufgeklettert, von dort stieg Kupczyk durch die Gefährtin gesichert weiter. Das Seil war schon ziemlich aus, als er die berüchtigte Traverse, die schwerste Stelle des Anstieges, begann. Kupczyk kletterte bis zur Mitte, sah den Weiterweg nicht, griff nach dem Führerbuch in seine Tasche, diese entfiel ihm, er griff darnach, glitt aus, stürzte fast 30 m bis zum Standort seiner Gefährtin, dann weiter von ihr hinab und blieb am Geröll liegen. Zum Glück riß er das Mädchen nicht mit hinab, das Seil langte für die Entfernung. Er erlitt einen schweren Schädelbruch und war sofort tot. Das Mädchen blieb unverletzt, ging ins Schutzhause zum Langen See und holte Hilfe. Die Leiche wurde zutal getragen. — Es war jedenfalls unrichtig die Traverse am Ende der Seillänge anzugehen, umso unrichtiger, weil ja vor der Traverse sich ein guter Sicherungsblock befindet, von dem aus das Mädchen den Stürzenden hätte halten können. — Am 3. August stiegen drei Igloer Bergsteiger von der Berggesellschaft „James“ in die Südwand des Markasitturmes, einer der schwersten Wände ein. In der flachen Verschneidung im unteren Drittel der Wand stürzte der eine Teilnehmer, namens Kuzera ab, blieb zwar am Seil hängen, brach aber den einen Arm. Trotzdem stieg er mit Hilfe seiner Gefährtin ab und ging allein zutal. Alle Achtung für dieses stramme Verhalten!

Wieder ein tödlicher Unfall. Der Lemberger Universitäts Hörer Isidor Weinlöw stieg am 15. August mit einem Gefährten vom Fischsee auf das Wildererjoch und von dort auf die leichte, aber sehr steile Ostliche Mengsdorfer Spitze. Beim Abstieg glitt Weinlöw auf den steilen

5239
69
und schneebedeckten Grashalden aus, kollerte etwa 30 m hinunter, erlitt aber so schwere Verletzungen, daß er nach einer Stunde starb. Sein Gefährte holte vom Poppersee, bezw. vom Tschirmer See die Rettungsmannschaft des Klub Čsl. Turistov herauf, aber die traf Weinlöw schon tot an. Seine Leiche wurde nach Stollen gebracht, aber von dort heimgeführt.

Aus den Kurorten.

Einen Film über die Hohe Tatra drehte Ende August die Elektra-Filmgesellschaft aus Prag, welche im vorigen Jahr auch den großen St. Wenzelfilm gedreht hat. Die Führung in der Hohen Tatra hatten die Vertreter des Klub Československých Turistov unter der Leitung des Ortsvertreters in Allschmecks, Stabskapitän Kraus.

Ein Lichtbildervortrag über die Hohe Tatra wurde im Mai außer in den schon erwähnten Städten Sachsens auch in Löbau gehalten und zwar durch unseren geschätzten Pfarrer Julius Kirnbauer, derzeit in Bernstadt in Sachsen.

Zum Direktor von Tatalomniß wurde der weitbekannte Fachmann Ing. Georg Országh, bisher Direktor von Lubochňa (Fenyőháza), früher Pächter von Bad Bartfeld ernannt. Die Öffentlichkeit hofft von ihm eine Besserung des Verhältnisses zwischen der staatlichen Kurortleitung und den zahlreichen Privatunternehmungen in Tatalomniß und die Heranziehung der letzteren zur gemeinsamen Arbeit um die Entwicklung dieses prächtigen Kurortes.

Der I. internationale Tanz-Wettbewerb in der Hohen Tatra, der am 12. abends im Grand Hotel Praha in Tatalomniß abgehalten wurde, hatte einen schönen Verlauf. Den ersten Preis errangen Ing. Vlnánský und Miß Bateov, den zweiten MUC Kraus mit Fr. Scheffelhofer aus Prag, den dritten MUC Polgár mit Fr. Pálka aus Liptau-St. Nikolaus, den vierten MUC Nojal mit Fr. Cablková aus Iglo. Den Wettkampf leitete Arch. Zdenovez, als Preisrichter waren Chefredakteur Benizek, Fabrikant Pavel Zuffa, Badedirektor Ing. Országh tätig, ferner der Vertreter des Amateur-Tanzklubs in Prag K. Olabáč und der Tanzmeister Weigl.

Ein Mädchenheim in der Hohen Tatra. Unser liebes Stadtkind Direktor Edmund Voisch verwirklicht in Tatalomniß in seiner neu erbauten Villa einen Gedanken, der schon seit längster Zeit als empfindliche Lücke in der Hohen Tatra gefühlt wurde. Er richtet vom 1. September an ein Erziehungsheim für erwachsene Mädchen ein, die ihre Studien in dem Hochgebirge weiterführen wollen. Unter seiner Leitung werden hier die Mädchen den Unterricht in den fremden Sprachen, in der Literatur, Kunst und Musik erhalten, während sie unter der Leitung seiner Frau, einer berühmten tüchtigen Hausfrau alle häuslichen Kenntnisse erwerben können, die für eine perfekte Hausfrau und Mutter notwendig sind. Es ließ sich für Direktor Voisch, diesen vielseitigen und idealen Pädagogen und für seine Frau, dem Muster einer Mutter und Hausfrau kein idealerer Lebensabend denken, als daß sie sich jetzt, wo sie ihre eigenen Kinder längst versorgt haben, auch weiterhin in frischer Gesundheit der Erziehung der Jugend widmen, für die Mädchen aber, die auf einige Zeit des Aufenthaltes in der Hohen Tatra teilhaftig werden sollen, ließ sich kein besserer Aufenthalt denken, als in der modernst gebauten Pension und unter der Leitung des Ehepaars Voisch. Wir bitten unsere Leser, ihren Bekannten dieses Mädchenheim zu empfehlen, sie werden ihnen damit einen Gefallenen erweisen, für den sie dankbar sein werden. Die Adresse des Mädchenheimes ist: Zipsler Mädchenheim, Direktor Edmund Voisch, Tatalomniß.

Tatra-Neulomník. Die Urbargemeinde Großlomník hielt am 18. August eine Vollversammlung ab, in welcher es beschlossen wurde, die westlich von Tatalomník, auf dem Gebiet der Urbargemeinde liegenden Gebäude, also das Hotel und Restauration Mehger, die Pensionen Gloria, Tatra und das Kinderheim Horn, das Gemeindehegerhaus und alle noch auf diesem Gelände zu erbauenden Villen und sonstige Gebäude zu einem neuen Ort unter dem Namen Tatra-Neulomník zu vereinigen. Dieser Ort gehört ebenso wie Tatalomník als Niederlassung zur Gemeinde Großlomník.

Eine Bodega beim Großen Wasserfall. Neben dem Spazierwege, der entlang der Kohlbacher Wasserfälle führt, baute der Pächter des Sporthotels am Kämmchen, Jan Pavela, eine Bodega, die seit Pfingsten in Betrieb ist. Zuerst ein Photograph, jetzt eine Bodega — wir verschweigen uns ganz bedeutend!

Bauarbeiten in Höhlenhain. An dem im Feber abgebrannten Gasthausgebäude in Höhlenhain wird fleißig gebaut. An Stelle der großen Gesellschaftsäle, welche früher im Stock waren, wurden jetzt Zimmer gebaut, ebenso noch ein Stock, so daß jetzt im Gasthausgebäude 32 neue Zimmer den Belag des Ortes vergrößern. Außerdem wird dort ein gemeinsamer Schlafraum für 25—30 Personen gebaut.

Wegbauten in Tatalomník. Die Ankunft des Präsidenten Th. G. Masaryk hat in Tatalomník für die Allgemeinheit sehr erfreuliche Schöpfungen entstehen lassen. Badedirektor Ing. Dr. Böggh ließ für seine Spazierritte 4 Promenaden erbauen, die auch für die Spaziergänge des Publikums, wie auch für die Terrinkuren der Erholungsuchenden erwünschte Gelegenheit ergeben. Diese Wege haben eine Steigung von 2, 8, 15 und 30%, auf je 5 Minuten Gehstrecke ist eine Ruhebänk angebracht. Zwei der Wege sind 40 Min., zwei 70 Min. Gehzeit lang. Auch die Herstellung der Gürtelstraße wurde nunmehr beschleunigt, sowohl im Orte selbst, als auch die Asphaltierung in dem Abschnitt nach Mašlarenau und dürfte bis zum 4. September ebenfalls fertig werden.

Kinderheim Horn in Tatalomník. Unser rühriger Landsmann Direktor Horn, der vor dem Kriege die Poprader Bürgerschule geschaffen und bis zu ihrer gewaltsamen Einstellung durch das Schulreferat der tschechl. Republik geleitet hat, seitdem aber ein Kinderheim in Tatalomník (Villa Dr. Guhr) betrieb, konnte nun endlich daran gehen in Tatra-Neulomník ein eigenes Heim zu bauen. Als unterste Villa des Ortes steht jetzt das neue Heim gar stattlich da und wurde im Frühjahr bereits bezogen. Das mit breiter Front nach Süden schauende, zweistöckhohe Gebäude enthält neben den gemeinsamen Räumen 20 Zimmer, meist große Schlafräume, ausgedehnte Liegehallen auf Terrassen, ein riesiges flaches Dach mit Liegeplätzen und einen Garten von 2 Tsch Ausdehnung, mit eigener vorzüglicher Wasserleitung und Kanalisation. Das Heim hat Platz für 50 Kinder und ist in ganzjährigem Betrieb. Es steht unter der persönlichen Leitung von Direktor Horn und kann bestens empfohlen werden.

Die elektrische Tatabahn wird mit 16. September den Verkehr auf ihren Strecken einschränken. In der Relation Poprad-Weßterheim entfallen die von Poprad um 11:10 und um 19:34 abgehenden Züge und in der entgegengesetzten Richtung die von Weßterheim um 9:39 und 13:49 abgehenden Züge. Der Verkehr auf der Strecke bis zum Tschirmer See wird auf täglich 3 Zugpaare beschränkt. Zwischen Allschmecks und Tatalomník erfährt der Verkehr auch eine wesentliche Einschränkung.

Herausgeber: Karpatschverein. Hauptschriftleiter: Julius Andreas Sefst. Verantwortlicher Schriftleiter: Ing. Oskar Zuber. Verwaltungsausschub: Dr. Michael Guhr, Direktor Karl Bruchner, Direktor Otto Bruchner, Direktor G. Vág, Direktor Reichart, Prof. Groß, ferner ein Vertreter eines jeden Zweigvereines.

Schriftenchau.

Karl Sänfel, der Verfasser des so rasch berühmt gewordenen Bergsteigerromans „Der Kampf ums Matt rhorn“ hat jeben den vom Verlag Eugen Diederichs ausgezeichneten großen Romanpreis von Rm. 10.000— erhalten. Der im Verlag S. Engelhorn's Nachf. erschienene Matt rhorn-Roman liegt jetzt im 35. Tausend vor.

Das Nachschlagebuch über alles — für alle! Der Kleine Herder ist Verikon in einem Bande: das vollkommenste und brauchbarste. Über 50 000 Artikel. 4000 Bilder und Karten. Gründlich. Praktisch. Handlich. Jedermann verständlich. 30 Mark. Teilzahlungen. Prospekt umsonst in allen Buchhandlungen oder vom Herder-Verlag in Freiburg in Breisgau.

„Der getreue Eckart“. Das 9. Heft des 7. Jahrganges der Zeitschrift „Der getreue Eckart“ enthält wunderbar feine Bilder von Meister Ferdinand Brunner, zu einem Aufsatz von Dr. Hans Wkiewicz-Kleebohn; dann prachtvolle farbige Blumenbilder von Annie Gabriele, tiefempfundener Begleitungsatz von Annie Werner. Über das große Problem des Rhein-Main-Donau-Kanals läßt sich interessanter Weise Ministerialrat Ing. Baravalle, über den Wert der Milch für unsere Ernährung Dr. A. S. Frischauer vernehmen. Aber „Sammlerfreuden“ plaudert Hofrat Konstantin Danhelovskij, während sich der ausgezeichnete Vefestoff, abgesehen von der bereits genannten Novelle, aus Beiträgen von Sems Lornsen „Der Segelmacher“, Bruno Brem „Eli“ und Ludwig Leuthawäger „Sana“ zusammensetzt. Enghückende Zeichnungen von Sameln steuert mit einem Aufsatz Dr. R. W. K. Rupprecht bei. Der spannende Roman „Die Aufzeichnungen der Prinzessin Worograd“ von Maria Peteani erreicht in diesem Heft seinen Höhepunkt und läßt mit Spannung die Fortsetzung erwarten. Der „Sung-Eckart“ mit seinen reizenden Bildern bildet wie immer das Entzücken der Kinder. Der Preis beträgt vierterjährig tsch. Kr. 27:50, halbjährig tsch. Kr. 55— und ganzjährig tsch. Kr. 110—. Die Zeitschrift ist zu beziehen durch Eckart-Verlag, Wien 5, Spengergasse 21.

Das Karwendel, Walchenjee, Kochellsee, Tegernjee, enthält das neue Blatt 32 Karwendelgebirge der Freytag & Berndt-Touristenwanderkarten 1:100.000 (Sch. 360, RM 2:25, in jeder Buch- und besseren Papierhandlung, wo solche nicht erreichbar, auch direkt vom Verlag Freytag & Berndt A.-G. Wien, VII., Schottenfeldgasse 62, gegen Einsendung des Betrages erhältlich). Vorzüglich ausgeführt in vielfachem Farbendruck, wobei auch die markierten Wege in denselben Farben sich auf der Karte finden wie in der Natur, das sehr plastisch dargestellte Gelände mit Schichtenlinien von 100 zu 100 m versehen, unter Mitarbeit der touristischen Vereinigungen hergestellt, enthält einen großen Teil des Wettersteingebirges, das ganze Karwendel, das Sonnwendgebirge, die Walchen- und Tegernseerberge und die nördlichen Ausläufer der südlich des Innalles gelegenen Berggruppe.

Innsbruck und Umgebung. Neues Blatt 33 der Touristenwanderkarte 1:100.000 von Freytag & Berndt, Wien, VII., Schottenfeldgasse 62. (Preis S. 3.60, RM 2:25). Innsbruck mit seiner weiteren Umgebung ist darauf dargestellt, also auch das ganze Karwendel, ein großer Teil des Wettersteingebirges, das Sonnwendgebirge, der Serleskamm, usw. Das Innthal von Stans bis Jenbach geht durch die Mitte des Blattes; nördlich und südlich gruppiert sich das herrliche Panorama in wirklich fast greifbarer Plastik; Schichten von 100 zu 100 m unterstützen die geschickte Geländedarstellung, die durch harmonische Farbengebung gehoben wird. Die markierten Wege, die in denselben Farben, wie in der Natur erscheinen, wurden unter Mitarbeit der touristischen Vereinigungen eingetragen. Kurz, die Karte kann als ein ebenso schönes, als verlässliches Orientierungsmittel allen Besuchern des Gebietes wärmstens empfohlen werden.

Mit der „Novara“ um die Erde. Die Reise einer österreichischen Fregatte 1857—1859“ (mit 23 Abbildungen und 1 Karte. Halbleinen RM 2:80). Verlag A. Brockhaus, Leipzig, Sammlung: „Reisen und Abenteuer“, Band 47. Karl von Scherzer, der dieses interessante Werk schrieb, ist ein verdienter österreichischer Forschungsreisender. Bei der „Novara“ handelt es sich um jene berühmte Segelfregatte, die unter Admiral Tegetthoff den Leichnam des am 19. Juni 1867 in Pueblo erschossenen Erzherzogs und Kaisers von Mexiko Ferdinand Maximilian in die Heimat zurückbrachte, nachdem sie drei Jahre vorher das kaiserliche Paar nach jenem unglückseligen Strande getragen hatte. Die „Novara“ unternahm in den Jahren 1857—1859 als erstes deutsches Schiff eine Umsegelung der Erde. Obenan unter den Förderern der Weltreise stand, von Begeisterung für jedes wissenschaftliche Streben erfüllt, der greise Alexander von Humboldt. Begleitet von der Anteilnahme der ganzen Welt, stach so die „Novara“ in See. Die Reisenden erlebten soviel, daß Karl von Scherzer einen dreibändigen Reisebericht schreiben konnte, aus dem die wichtigsten und interessantesten Stellen in dem erschienenen Büchlein enthalten sind. Es bietet heute unbeschreibliche Reize, diese Schilderungen von Ländern und Völkern zu lesen, die damals mit der Zivilisation fast noch gar nicht in Berührung gekommen war. Eine derartig hochwertige Sammlung einzigartiger Kuriositäten, ein so buntes Gewirr einer in Umwandlung begriffenen Zeit kann man in der Literatur lange suchen. Fröhliches und Trauriges wohnen da dicht nebeneinander, Sturm und Stille, Regen und Sonnenschein folgen einander in raschem Wechsel, es ist dem Leser, als ob er, auf dem Deck eines schmucken Schiffes sitzend, eine Riesentrevue ständig wechselnder heiterer und ernster, aber nie ermüdender Bilder gebannt an sich vorübergleiten und -tönen sähe.

„Tatra“ Heil- und Tafelwasser

Quellenbesitzer:

Bertalan Szász, Georgenberg (Zips).

Hotel Gemse in der Hohen Tatra

1303 M über dem Meeresspiegel. Beliebter Ausflugsort der Tatrabesucher. Angenehmes Logis. Zuvorkommende Bedienung. Ausgezeichnete Küche. Für Touristen vorzügliches Absteigquartier. — — —

Wildbach Kohlbach

1244 M Hohe Tatra.

Kiosk am Kämmchen

1278 M Hohe Tatra.

Beste Unterkunft für Touristen und Wintersportler das ganze Jahr hindurch.

Hotel-Restaurant

„Carpathia“

Hohe Tatra

Klimatischer Höhenkurort, 910 M ü. d. M. An der Tatragürtelstrasse am Ufer des Kohlbaches. Station der Elektrischen Bahn. Das ganze Jahr geöffnet. — Eigentümer: **ARMIN EICHNER.**

Hotel TATRA Poprad

gegenüber dem Bahnhofe. — Pächterin: Witwe Adolf Politzer

Erstklassiger Speisesaal - Vorzügliche Speisen - Beste Getränke - Aufmerksame Bedienung - Saubere, gut eingerichtete Zimmer

Touristenheim in Zlatá Lomnica

in unmittelbarer Nähe der Bahnhöfe. Gute Küche und Zimmer. Ganzjährig geöffnet. Eigentümer: Witwe Jakob Zern.

BAD

Pistyan

Das „Rheumabad“ der Welt!

67° C heiße Schwefelquellen und Schlammäder, vorzügliche Hotels und Pensionen für alle Ansprüche. Tennis, Fischen, Taubenschießen. Prachtvolle Ausflugsmöglichkeiten.

Prospekte: Badedirektion i. P.

IGLOVIA'
BÉLA KULLMANN
Iglo (Sp. Nová Ves)
Dampfsäge u. Möbelfabrik

TATRA-MATLARENAU

Klimatischer Höhenkurort, 920 Meter über dem Meere.

Ganzjährig in vollem Betrieb.

Wintersport. Modernst eingerichtetes Sanatorium für innere Krankheiten, Nervöse und Erholungsbedürftige. Komplette Wohnung incl. 5 reichlichen Mahlzeiten und ärztlicher Behandlung schon ab Kč 60.—. In jedem Zimmer des Hauptgebäudes fließendes kaltes und warmes Wasser, elektrisches Licht, Zentralheizung, Radio. Im Herbst und Frühjahr Begünstigungen.

Leitende Ärzte: Dr. Holczmann und Dr. Ekstein.

Bahnstation:

Tatranská Lomnica, 2 Km. entfernt. Telefon: Tatr. Lomnica 5.

„Tatra-Kletsch“

Latschenkiefer-Fichtennadel-Badezusatz gegen RHEUMATISMUS, NERVENSCHWÄCHE

bestens empfohlen. — 1 Tube Kč 6.—.

Pharm. Laboratorium Apotheker D. EICHNER, Poprad

HOTEL MÓRY

Neu-Csorber See — Nové Štrbské Pleso.

ZIPSER!

TRINKET NUR ZIPSER BIER!

Tatra-Salobier 12°, Tatrabräu 16°

Tatra-Excelsior 20°, Tatra-Porter 20°

Verlanget überall diese Marken!

Erzeuger:

Erste Zipser Dampfbrauerei
und Mälzerei A.-G., Poprad.

Altschmecks-Grandhotel

SPEISESAAL U. KAFFEEHAUS

GASTWIRT JOHANN VORAČEK

Altschmecks **Geza Bányász** Neuschmecks

Sport-, Galanterie- und Spielwaren.
Herren- und Damenkleidung.

Sie klopfen noch Teppiche?

Ich benütze nur den

„Orion“-Staubsauger!

Inhaber: EDMUND HERZKA, Mähr.-Ostrau
„Orion“-Staubsauger Zentral-Verkaufsbüro.

Sanatorium Dr. Guhr

Tatranská Polianka

Tatra-Weßterheim : Tátraszéplak

1010 Meter über dem Meere.

Höhenkurort mit ganzjährigem, vollem Betrieb.

Sanatorium mit modernen physikalischen Einrichtungen :: Röntgen :: Elektro- u. Hydrotherapie :: Schwedische Gymnastik :: Massage :: Diäto-, Heliotherapie :: Liegekuren :: Terrainkuren.

Leitender Chefarzt Dr. MICHAEL GUHR.
Mehrere Assistenzärzte.

Prospekt und Auskunft erteilt das Sanatorium Dr. Guhr in Tatranská Polianka, Hohe Tatra, Zips.

Altschmecks

Ótátrafüred □ Tatranský Starý Smokovec

ALTBERÜHMTER KLIMATISCHER HÖHENKURORT IM ZENTRUM DER HOHEN TATRA.

1020 Meter hoch gelegen

Herrliche, gegen Norden geschützte Lage. Aller moderner Komfort sowohl im neuen physikalisch-diätetischen Tatra-Sanatorium, wie auch in dem eleganten Kurhotel (Grandhotel). — Mehrere Ärzte. — Apotheke. — Diverse Verkaufsläden. Das ganze Jahr geöffnet. — Mittelpunkt der Turistik und der Elektrischen Tatabahn — Eisenbahnstation: Popradfelka.

Prospekte versendet die
Badedirektion Starý Smokovec

Zipser Bank A.-G. Kesmark

vormals: Kesmarker Sparkassa A.-G.

Hauptanstalt: KESMARK.

Fernruf 26, 27.

Aktienkapital 6,900.000 K

Reserven 2,300.000 K

Drahtanschrift: Zipsbank

Zweiganstalten: Poprad, Pudlein, Göllnitz, Georgenberg, Felka, Bela, Rosenau Leutschau, Iglo, Wagendrüssel, Pleischütz.
Prager Postsparkassenkonto 400,221.

Abwicklung aller in das Fach einer Geldanstalt einschlagenden Geschäfte. — Entgegennahme und Rückzahlung von Einlagen bei den günstigsten Bedingungen. — Gewährung von Darlehen jeglicher Art. — Finanzierung von Unternehmungen. — Überweisungen auf alle Plätze der Welt. — Einlösung fremder Geldsorten.

Schliessfächer (safe deposit).

Dollars werden zum Tageskurs eingelöst.

Dr. SZONTAGH-SANATORIEN A.-G.

Nový Smokovec :: Neuschmecks :: Ujtátrafüred

in der Hohen Tatra (Slovensko).

Klimatische Höhensanatorien, 1010 Meter ü. d. M

Ganzjährig im Betrieb. Sonn- u. Luftkuren. Mast- und Liegekuren. Heliotherapie. Röntgenlaboratorium. Quarzlampenbestrahlungen. Vorzügliche Verpflegung.

Wohnung, Beheizung, volle Verpflegung mit ärztlicher Behandlung von K 60.— aufwärts.

Nähere Auskünfte erteilt die **Direktion.**

C. A. Scholtz

Matzdorf (Slowakei)

Striegel- u. Blechwarenfabrik,
Verzinnerei, Verzinkerei,
Stanz- und Emailierwerke.

Spezialität:

Nahtlose Milchwirtschaftsgeräte.

326
591
71

Zuristik, Alpinismus, Wintersport.

56. Jahrbuch des Karpathenvereines, amtliche Zeitschrift des Beskidenvereines, des Kleine Karpathen-Zuristenvereines, des Tatraverieines, des Verbandes der Kurorte und Sanatorien in der Hohen Tatra und anderer Vereinigungen.

II. Teil: Mitteilungen.

„Der Felsen Welt mein Arbeitsfeld.“
Dr. Guhr.

4. Jhg., 12. Folge.

Herausgeber: der Karpathenverein.

Dezember 1930.

Bezugspreis auf ein Jahr 20 Kř.
Dieses Blatt kostet 2 Kř.

Für Mitglieder des Karpathenvereines kostenlos,
für Mitglieder des Beskidenvereines ermäßigt.

Schriftleitung und Verwaltung:
Kesmark (Zips), Tschechoslowakei
Hauptplatz 86/L. Postfach 28. Fernruf 47.
Zweigstellen: Troppau, Café Niedermeyer, Breslau 8, Feldstr. 28.
Dresden-N. Pfarrgasse 8. Posttschechkonto Prag 3747.

Wintersport im Tatragebiet im Jahre 1930/31.

Zusammengestellt von Prof. Julius Andreas Hesty, Kesmark.

1. Wettbewerbslauf in Bad St. Johann.

28. Dezember 1930.

Es war ein glücklicher Gedanke, daß die Schneelaufgruppe des Karpathenvereines ihren ersten Wettlauf im Winter 1930/31 in Bad St. Johann veranstaltete. Dieses am Nordfuß der höchsten Gruppe der Niederen Tatra, der Djumbirgruppe im Waagtal, in der Liptau gelegene Bad hat in unmittelbarer Nähe ein weit überflächliches, gut gewelltes, abwechslungsreiches Wiesengelände, auf welchem schon die geringste Schneelage genügt, um genussreiches Laufen zu bieten. Das moderne Badgebäude ist wie geschaffen zur Abwicklung einer kleineren Veranstaltung, die großzügige Opferwilligkeit des Rathors, des Abgeordneten Josef Szent-Svány gewährleistet für den Veranstalter eine glatte Abwicklung.

Das erste Werberennen war gut besucht, die unmittelbare Umgebung fehlte zwar, dafür waren aber die im Skilauf vorgeschrittenen Gegenden gut vertreten. Der Kaschauer Athletische Club hatte eine Gesellschaftsfahrt mit 40 Teilnehmern hierher veranstaltet und stellte in lebenswürdiger Weise nicht nur Wettläufer, sondern auch Bahnrichter und Streckenposten, half auch in der Vorbereitung. Vom Deutschen Sportverein Witkowitz waren 6 Gäste da, vom Karpathenverein und Skiklub in Neusohl kamen 4 Läufer, von den Tatrakläufern des Karpathenvereines 6, so daß sich schließlich in 5 Wettlaufnummern 25 Läufer dem Gericht stellten.

Die Schneelage war nur gering, die Schneebeschaffenheit aber tadellos, das Wetter klar und sonnig. Die Laufstrecke führte von den Thermen des Bades St. Johann ins Skianncatal hinein, umkreiste dann ein westliches Seitentälchen der Kamenična, querte das Haupttal, stieg auf den Sattel zwischen Hradek und Rakitovica, fiel in das Basketal, umkreiste den Hradek oberhalb Deutsch-Poruba und führte am Waldesrand um den Nordfuß des Hradek nach St. Johann (654 m) zurück. Für die kleineren Läufe diente das Ende der Strecke.

Die Leitung der Wettläufe hatte als Verbandsvertreter Prof. Hesty, ihm zur Seite standen Ing. Pivovarsky und Dr. Reichart vom Karpathenverein, Dr. Klein und Lachs vom Kaschauer A. C. Zur allgemeinen Freude beehrte auch der Hauptobmann des Karpathenvereines, Chefarzt Dr. Guhr, den Wettlauf mit seinem Besuche, in seiner Gesellschaft Univ.-Prof. Dr. Schmidt aus Prag und Dozent Dr. Egerváry aus Budapest. Die Wettläufe wurden glatt und ohne Unfall abgewickelt und erbrachten sehr gute Zeiten. Die Verteilung der vom Bade gestifteten Ehrenpreise und Ehrenzeichen nahm Prof. Hesty vor und dankte dabei sowohl den Gästen, als auch den Teilnehmern, dem Bade für die großzügige Förderung und dem Kaschauer A. C. für die Hilfe bei der Vorbereitung und Abwicklung. Es war eine glatte, gut gelungene Veranstaltung, der erste Skiwettlauf des Winters im ganzen Lande!

Ausführliche Ergebnisse:

1. Langlauf über 14 Km. 250 m Steigung.

I. Klasse. 2 Teilnehmer.

1. Johann Ruzinsky, KV Neusohl, 48' 54"
2. Paul Novak, KV Neusohl, 55' 19"

II. Klasse. 8 Teilnehmer.

1. Viktor Roland, KAC Kaschau, 50' 13"
2. Alexander Roth, KV Großschlagendorf, 50' 55"
3. Kaciba Josef, KAC Kaschau, 58' 30"
4. Béres Pavel, Skiklub Vanská Bystrica, 58' 45"

Altersklasse, im Alleingang.

Burtovský Nikolaus, 1 St. 15' 34"

2. Langlauf über 8 Km. für Jungmänner. 80 m Steigung.
2 Teilnehmer.

1. Johann Bruck, KV Weßterheim, 39' 57"
2. Brinšky Georg, KAC Kaschau, 44' 06"

3. Langlauf über 3 Km. 50 m Steigung.

II. Jugendgruppe. 3 Teilnehmer.

1. Bruck Karl, KV Weßterheim, 7' 59"
2. Bruck Georg, KV Weßterheim, 9' 13"
3. Lehrner Georg, KAC Kaschau, 10' 43"

I. Jugendgruppe, im Alleingang.

Domarahn Viktor, KV Kesmark, 8' 35"

4. Langlauf über 2 Km. ohne Steigung.

Läuferinnen II. Klasse. 7 Teilnehmer.

1. Skriba Hilde, DSB Witkowitz, 5' 46"
2. Mirguß Fuci, KAC Kaschau, 6' 04"
3. Boczek Bronka, DSB Witkowitz, 6' 05"
4. Fischer Hilda, KAC Kaschau, 6' 22"

2. Der erste Lehrerskikurs des KDW in der Hohen Tatra.

26.—31. Dezember 1930 in Tatra-Weßterheim.

Die Anregung ist ein Verdienst unseres Direktors Otto Bruckner in Kesmark, für die Durchführung gebührt dem Skiauschuß des KDW, der den Gedanken sofort aufgriff, sowie den Besitzern des Höhenkurortes Tatra-Weßterheim, welche mit verständnisvoller Opferwilligkeit den Kurs freundlich aufnahmen. Der Skiauschuß entsandte den Verbandslehrer Friedrich Schleginger aus Gablonz und in seiner Person gewann der Kurs einen Leiter, der durch Lebenswürdigkeit, Unermüdlichkeit und durchdringendes Können die Teilnehmer des Kurses sofort begeisterte und zu einem schönen Ergebnis führte.

Zum Kurse hatten sich 14 Lehrer aus der Zips gemeldet, bis er aber da war, da kamen nur 3, die anderen blieben entschuldigt, meist unentschuldig zuhause. Dafür aber hatten andere Gegenden den Kurs besser geschätzt und Troppau stellte einen, Bosonc einen und Speries zwei Teilnehmer, so daß schließlich doch 7 Damen und Herren den Kurs mitmachten. Die Abungen wurden in der dazu hervorragend geeigneten Umgebung Weßterheims vorgenommen. Ein Ausflug ins Felker Tal zu Schlesiherhaus krönte den Kurs und diente als Beweis dafür, daß er vollkommen gelungen war.

Der Tatrakreis des KDW und der Karpathenverein wollen diesen Kurs auch im künftigen Jahre wieder veranstalten, hoffentlich lassen uns dann die Lehrer nicht im Stich. (Fortsetzung folgt)

Die wintersportlichen Veranstaltungen des Tatra- kreises im SDW und der Schneelaufgruppe des Karpathervereines im Winter 1930—1931.

Skiwettläufe.

Tag	Veranstaltender Verein	Ort	Art der Läufe	Teilende Kampfrichter
26. Dezember	Karp.=Ver. Schneelaufgruppe	Wetzlerheim	Schaupringen	Dr. Kunsch, Dr. Reichart, Dr. Szász
28. Dezember	Karp.=Ver. Schneelaufgruppe	Epf. St. Joh.	Werberennen	Seftn
4. Jänner	Kaschauer Athletischer Club	Kaschau	Lang, Staffel, ver- bands offen, Jugend,	Suban, Furgnyik
5.—6. Jänner	Kaschauer Sport Club	Altschmecks	Lang, Sprung, lan- des offen	Ing. Zuber, Dr. Szász, Dr. Kunsch
16.—18. Jänner	Karp.=Ver. Zweig Kremnitz	Kremnitz	Kreisbestlauf, landes- offen, Jugend	Dr. Eleöd, Seftn, Piovarecsy
24.—25. Jänner	Kaschauer Athletischer Club	Kaschau	Lang, Gelände, Staf- fel, landes offen	Suban, Piovar- csy, Furgnyik,
25. Jänner	Kaschauer Sektion des Karp.=Ver.	Kaschau	Jugend	Suban
1. Feber	Kaschauer Sport Club	Kaschau	Jugend	Suban, Furgnyik
8. Feber	Karp.=Ver. Schneelaufgruppe	Poprad	Jugend	Dr. Szász
8. Feber	Karp.=Ver. Schneelaufgruppe	Kesmark	Jugend	Ing. Zuber
8. Feber	Kaschauer Athletischer Club	Kaschau	50 Km, landes offen	Suban, Furgnyik
22. Feber	Karp.=Ver. Schneelaufgruppe	Altschmecks	Alpiner Abfahrtslauf	Dr. Reichart, Dr. Szász, Dr. Kunsch
26. Feber bis 1. März	Karp.=Ver. Schneelaufgruppe	Wetzlerheim	Tatrabestlauf, landes- offen	Dr. Reichart, Ing. Zuber, Dr. Kunsch und alle ab- kömmlichen Kampfrichter

Skikurse.

26. Dezember—1. Jänner. Jugendführerkurs, Grüner See, Prof. Groß.

25. Dezember—1. Jänner. Lehrerkurs, Kesmark, Fachlehrer Schlesinger—Rumburg.

1. Jänner—8. Jänner. Springerkurs, Wetzlerheim.

Vor Ostern Skikursleiter-Anwärter-Vorbereitungskurs beim Grünen See. Dr. Reichart. (Genaue Daten werden noch angegeben).

Weihnachts-Ferien: Vereinskurse in Eperjes, nachher Neufohl, Lofonc.

Auswärtige Rennen: (Offizielle Teilnahme.)

15. Feber. Beskidenkreis-Bestlauf.

Swazläufe: 11. Jänner: Tschirmersee. Ostern: Tschirmersee.

Ungarischer Ski-Verband: Ungarische Meisterschaften.

Polnischer Ski-Verband: Polnische Meisterschaft in Weichsel (Beskiden), 22. Feber. Pokalspringen in Zakopane 8. März.

Rodel—Bob.

7.—8. Jänner. Tatrameisterschaft. Altschmecks, Kaschauer Sport Club.

1.—2. Feber. SDW Naturbahnmeisterschaft, Teschen.

21.—22. Feber. K.=V.=Werberennen, landes offen, Wetzlerheim, Naturbahn.

Vom Karpathenverein.

Bedenkfeier für Ehrenobmann weil. Nikolaus Fischer.

Der Hauptauschuß hielt Samstag, am 15. November 1930 im Hotel Payer zu Poprad seine Bedenkfeier für den verstorbenen Ehrenobmann des Vereines, weil. Nikolaus Fischer ab. Die Beratung war gut besucht, die Vertreter der Zweige Kaschau, Eperies, Bölnitz, Krompach, Iglo, Leutschau, Poprad, Keszmark, der Städte Keszmark, Poprad, Felka, Georgenberg, der Tatrabäder und zahlreiche Mitglieder des Hauptauschusses waren anwesend.

Hauptobmann Chefarzt Dr. Guhr eröffnete die Feier mit einer innigen Ansprache, in welcher er auf die Bedeutung Fischers für den Karpathenverein, die Hohe Tatra, für seine Stadt Iglo und für das ganze Land hinwies und insbesondere die seelischen und philosophischen Grundlagen seines Wirkens heraus hob. Die gedankenreiche, hochfliegende Charakteristik erweckte einen tiefen Eindruck.

Hauptschriftwart Prof. Hesty entwarf in seiner Rede auf Nikolaus Fischer ein prägnantes Bild der Tätigkeit des Karpathenvereines von 1873 bis 1891, der Kämpfe um den Sitz desselben, die Wahl Fischers zum geschäftsführenden Vizepräsidenten, seiner 30-jährigen Amtsführung, seiner Erfolge, der Übergabe des Hauptstübes an Keszmark, seiner beratenden Tätigkeit bis zu seinem Tode. Er war bemüht, überall die großen Zusammenhänge der Tätigkeit des Karpathenvereines und Fischers mit der Entwicklung und dem Niedergang Ungarns nachzuweisen und die Bedeutung dieser schönen Lebensarbeit hervorzuheben. Der herzliche Beifall bewies, daß der Versuch gelungen war.

Mitobmann Prof. Dr. Florián gedachte Fischers im Namen seiner Geburtsstadt Eperies, mit der er den Zusammenhang immer zu bewahren gewußt hat. Musealobmann Pfarrer Varga erinnerte sich Fischers als sein einstiger Schüler, dem der Direktor des Igloer evang. Gymnasiums immer das Bild treuer Pflichterfüllung blieb.

Dann entwickelte sich eine angeregte Aussprache darüber, wie der Verein das Andenken seines verstorbenen Ehrenobmanns am besten verewigen könnte. Es wurde der Antrag Prof. Hestys angenommen, daß unter den Mitgliedern des Vereines, den gewesenen Schülern und Freunden Fischers eine Sammlung einzuleiten sei, dessen Ertrag als Fischer-Fond zur Verewigung seines Andenkens dienen soll. Ein Zusatzantrag Dr. Floriáns bestimmte, daß der Fond einem praktischen turistischen Zweck zugeführt werden soll.

Hauptobmann Chefarzt Dr. Guhr schloß die würdig verlaufene Bedenkfeier mit dem Hinweis darauf, daß so wie Fischers Bild im Karpathenmuseums, sein Name in der Gipfelwelt der Hohen Tatra bewahrt ist, sein Andenken in den Herzen Aller ruht, die ihn gekannt haben, aere perennius!

Der Hauptauschuß hielt am 15. November im Hotel Payer in Poprad eine gutbesuchte Beratung ab, deren Teilnehmer wir bei der Bedenkfeier aufgezählt haben. Hauptobmann Chefarzt Dr. Guhr eröffnete die Beratung, Hauptschriftwart Prof. Hesty legte die Eingänge vor, in erster Reihe die Dankschreiben des Präsidenten der Republik Thomas G. Masaryk und des Außenministers Dr. Beneš für die Begrüßung seitens der Generalversammlung. Er berichtete, daß eine Abordnung des Vereines bei der Begrüßung des Präsidenten Masaryk am 5. September in Keszmark erschienen war und daß das Landesamt das im Jahre 1928 vorgelegte Verzeichnis der ausländischen Mitglieder genehmigt hatte. Er berichtete sodann über den Stand der Angelegenheit des Téryshaus, der Dr. Weiß-Gedenktafel und anderer Erinnerungsfestlichkeiten.

Der Bericht über die vorzüglich gelungene Gemäldeausstellung unseres Kunstmalers Ábhegy und des im Anschluß daran veranstalteten Vortragsabendes und Teeabendes wurde mit Befriedigung und Dank zur Kenntnis genommen, ebenso der Bericht über die Tätigkeit der Fremdenverkehrskanzleien in Bad Ischmecks und Malarenau. Den beiden Kurorten und den Leitern der Kanzleien, cand. jur. Gustav J. Pösch und cand. chem. Emmerich Svánka wurde der Dank des Vereines ausgesprochen.

Die Meldung des Hauptschriftwartes über die Sektionen Rheinland, Sachsen, Schlesien wurde mit Freuden zur Kenntnis genommen, die Bildung einer Sektion in Hamburg, sowie die Errichtung einer Auskunftsstelle in Wien genehmigt. Mit Bedauern diente die Spaltung in dem Zweigverein Kaschau zur Kenntnis, doch wurde der Hoffnung Ausdruck verliehen, daß der neugebildete Kaschauer Turistenkreis ein gutes Einvernehmen mit dem Karpathenverein pflegen wird; seine Aufnahme in den Hauptverband ÖGW wurde befristet.

Eine längere Aussprache entfesselte die Frage der turistischen Begünstigung bei der Grenzüberschreitung, die dem Karpathenverein noch immer vorenthalten wird. Mit Freude wurde zur Kenntnis genommen, daß das polnische Konsulat in Kaschau auf einen tschechoslowakischen Paß ein kostenloses Visum für dreimaligen Grenzübertritt erteilt; diesbezügliche Ansuchen sind im Wege des

Zweigvereines Eperies oder Kaschau einzureichen. Es wurde ferner beschlossen anzustreben, daß die Bestimmungen der sogenannten turistischen Konvention zwischen der Tschechoslowakei und Polen bezüglich der sogenannten Beskidengrenzkarte auch auf die Hohe Tatra ausgedehnt werde, darüber hinaus aber wurde beschlossen, Abg. Mitsch zu ersuchen dahinzuwirken, daß der Karpathenverein in die Konvention aufgenommen werden möge.

Die Berichte des Hauptschriftwartes über den Ankauf einer Villa in der Hohen Tatra, über die Révayhütte im Krivan-Gatra, sowie über die geplante Hütte am Kressebrunnen wurden zur Kenntnis genommen. Es wurde beschlossen, die Pardubitzer Ausstellung für körperliche Erziehung und Sport zu beschicken und der Zipser Pfadfinderschaft für ihr Winterlager ein Darlehen von 500 K. zu gewähren. Der Poprad-Felker Gruppe der Pfadfinderschaft wurde der untere Ausstellungsaal zu Versammlungszwecken zur Verfügung gestellt. Die Bitte der Musealdienerin im Karpathenmuseum um eine Unterstützung wurde dem Musealausschuß zugewiesen.

Direktor Otto Bruckner stellte den Antrag, für die Lehrerschaft unter der Tatra einen Skikurs zu veranstalten und einzelne Schulen mit Geschenkskiern zu versehen. Der Antrag wurde im Prinzipie angenommen und zur Durchführung der Schneelaufgruppe zugewiesen.

Der Hauptauschuß hielt am 30. Dezember im Hotel Europa zu Poprad seine Jahresabschlussitzung ab. Vertreten waren die Zweige Kaschau, Eperies, Bölnitz, Poprad, Keszmark und die Schneelaufgruppe. Nachdem Hauptobmann Chefarzt Dr. Michael Guhr beruflich verhindert war, führte Mitobmann Prof. Dr. Karl Florián die Beratung. Er begrüßte die Anwesenden und besonders das neue Ausschußmitglied Badedirektor Kornei Kuzsik, der zum erstenmal einer Sitzung beiwohnte und widmete dann warme Worte des Gedankens den Toten des Vereines: Dr. Ladislav Osváld aus Eperies, einem hervorragenden Lichtbildner und warmherzigen Dichter; Paul Bruock aus Neufohl, einem der Gründer und vieljährigen Leiter dieses Zweiges, dann Forstrat Adalbert Bukovcsán aus Altgebirg, der plötzlich seine Frau Magda, gleich ihm eine begeisterte Touristin, verloren hat. Mit herzlicher Teilnahme gedachte er der schweren Erkrankung unseres Ehrenmitgliedes Lyzealdirektor Karl Bruckner, der sich aber bereits auf dem Wege der Besserung befindet, sowie des schweren Autounfalles unseres Zweigobmanns Forstingenieur Ludwig Lángos in Tornalja, der nach langem Krankenlager gesund ist.

Die Verlesung der Sitzungsberichte wurde für die nächste Beratung verschoben, dann wurden die Geschäftsordnungen der Zweige Troppau, M.-Ostau, Rimatal, Bosonc und Seda genehmigt. Ebenso wurde der Hauptvorstand beauftragt, die Sitzungen des Vereines zwecks Genehmigung für Böhmen, Mähren und Schlesien dem Innenministerium und den betreffenden Landesämtern zu unterbreiten. Mit der Verlesung der einzulösenden Anteilsscheine des Karfunkelturmhauses wurde der Hauptvorstand betraut; die Ziehung ergab die Fälligkeit der Nummern 2, 25, 130, 167, 178, 180, 183, 188, 194, 196, die bei Vorweisung in der Zipser Bank und ihren Filialen zum Nennwerte eingelöst werden. Dabei wurde der Wunsch ausgesprochen, daß der Hauptfächerwart des Vereines bei den Ausschlußitzungen anwesend sein möge. Aber die Schutzhäuser berichtete der Hauptschriftwart, daß die Eingabe des Vereines an das Ministerium für Landwirtschaft wegen weiterer Verpachtung des Téryshauses an den Karpathenverein abschlägig beschieden wurde. Nunmehr wird der Verein im Wege unseres Abg. Andor Mitsch ein Gnadengesuch an den Präsidenten der Republik einreichen. Für den Fall der Ablösung des Hauses durch das Staatsärar erbat der Verein eine gerichtliche Abschätzung, wozu am 16. Oktober eine gerichtliche Begehung stattfand. Die Sachverständigen gaben Schätzungen in der Höhe von 140.000 bis 210.000 K. ab, die Entscheidung des Gerichtes ist noch nicht erfolgt. Im Karfunkelturmhaus machte der Pächter Vinzenz Targyik auf eigene Kosten Investitionen in der Höhe von 6000 K. und bat mit Rücksicht darauf, daß der Verein sich mit der bezahlten Pachtsumme von 6000 K. und den eingeleisteten Eintrittsgeldern von 3000 Kronen zufrieden gebe. Der Hauptauschuß willfahrt dem Ansuchen, entschied aber, daß für die weiteren Pachtjahre ein Nachlaß nicht mehr gewährt werden könne, Investitionen des Pächters nicht vergütet werden, ferner daß die Eingänge an Eintrittsgeldern kontrolliert werden, ebenso die Eingänge an Mächtigungsgebühren. Zum Wart des Karfunkelturmhauses wurde — mit warmen protokolllarischen Dank an den bisherigen Schutzhäuserwart Julius Kuhmann jun. — Hauptauschußmitglied Adárá Táry aus Kaschau bestellt. Den Verwaltungern der Révayhütte am Krivan-Gatra, den Brüdern Pálka aus Sillein, wurde die Genehmigung zur Erweiterung der Hütte auf den doppelten Umfang erteilt und mit Befriedigung zur Kenntnis genommen, daß der Zweigverein M.-Ostau sich an den Umbaukosten beteiligen wird und dazu bereits 500 K. überwiesen hat; dem Zweigverein wird dafür der Dank des Hauptauschusses ausgesprochen. Bezüglich des Braniskoshauses wurde der Anspruch des Vereines auf den Grund ebenso wie auf den Oberbau dem Tschl. Klub gegenüber geltend gemacht und Vorberatungen für die Herstellung des Hauses getroffen. Bergverwalter Ing. Koloman Keulsky, Obmann des Zweiges Bölnitztal meldet, daß der Zweigverein die Veranda des Gáborshauses

zu erweitern gedenkt, da sie sich als zu klein erwiesen hat. Schließlich wies der Hauptausschuß den Hauptvorstand an, für das Schlagen des Bauholzes zur Kressbrunnhütte Sorge zu tragen.

Hauptschriftwart Prof. Hesty erstattet dann Bericht über die Herbstarbeit. In den Monaten Oktober—Dezember konnte er Sektionen, bezw. Ortsgruppen in Prag, Troppau, Freudenthal, M-Dstrau, Preßburg, Sillein, Léva, Losonc, Neusohl, Kremnik, Rimahombaf, Rosenau, Dobschau, Kaschau, Eperies, Iglo, Wallendorf, Kirchdrauf, Leutschau, Poprad und Bela besuchen und in den meisten von ihnen auch Vollerfassungen oder Ausschüßsitzungen bewohnen. Er konnte in Troppau 2, in Freudenthal, Bielitz, Léva, Losonc, Neusohl, Kaschau, Eperies, Keszmark und Weßterheim je einen Werbevortrag mit Lichtbildern und Filmen halten. Die Hauptkassiere besorgte im Herbst neben der Versendung der Mitteilungen No. 8—9 und 10—11, sowie der Kozlemények No. 7—8 und 9—10 die Versendung von 8 Rundschreiben an alle Zweige und Ortsvertreter, 8000 Sammelaufrufe für das Karpathenmuseum, 500 Sammelaufrufe für die Winterveranstaltungen, die Einladungen zu allen Sitzungen und Beratungen, zu den Winterwettbewerb, zum Kreis-Skiwettkampf in Kremnik, die Einmahnung der Jahresbeiträge, der Anzeigen und der Fremdenverkehrsbeiträge, 800 einlaufende und 600 ausgegangene Briefe und etwa 10.000 sonstige Versendungen. Insgesamt wurden im Laufe des Jahres 1930 versendet: 27.000 Prospekte, 10.000 andere Vereinsdrucksorten, 40.000 Zeitungen, 2650 Briefe, zusammen rund 80.000 Poststücke.

Die Eingänge an Porzovergütung für Informationen betragen im Jahre 1930 Kz 1140.—, Rm. 95.—, P. 12 und Sh. 10.— die Spenden für den Hauptverein 9100 K., für die Fremdenverkehrsabteilung 8750 K., Ertrag von Veranstaltungen 9200 K. Mitgliederstand ist am 31. Dezember im Hauptverein 1415 ordentliche, 404 Familien- und 254 jugendliche Mitglieder, in den Zweigvereinen rund 2400 ordentliche und 1600 Familien- und jugendliche Mitglieder, so daß der gesamte Mitgliederstand mit den Ehrenmitgliedern rund 6200 sein wird. Die Listen des Vereines für Musealbau, Schutzhäuser und Wegbauten haben sich bis Jahresende auf 140.000 K. vermindert. Im Anschluß an diesen Bericht meldet Musealobmann Bürgermeister Emmerich Varga, daß der Landesauschuß auf Antrag des Landesvertreter Dr. Julius Maly dem Karpathenmuseum für 1930 eine Unterstützung von 6000 K. bewilligt hat, was mit großer Freude zur Kenntnis genommen und sowohl Herrn Landesvertreter Maly, als auch Musealobmann Varga der großzügigen Dank des Hauptausschusses zugesprochen wird. Auf Antrag Lays wird beschlossen, daß die Vereinsabzeichen auf den Schutzhäusern anzubringen sind; auf Antrag Dr. Reicharts, daß die Schutzhäuserordnung in Druck gelegt wird; auf Antrag Dr. Florians, daß das Verzeichnis der Zweigvereine und Ortsgruppen in den Mitteilungen veröffentlicht wird. Dann spricht der Hauptausschuß der Hauptkassiere für die umfassende Tätigkeit den Dank aus.

Betreffs der Winterarbeit verweist der Hauptschriftwart auf den bereits veröffentlichten Plan der sportlichen Veranstaltungen und meldet, daß der Werbewettkampf in Bad Lipkau St. Johann am 28. Dezember vorzüglich gelungen und seit dem 26. Dezember ein Lehrerkursus in Tatra-Weßterheim im Gange ist. Der Hauptausschuß spricht dem Badebesitzer Abg. S. Szent-Pámp, sowie dem Badeekrefär Burloobky einerseits, dem Kaschauer Athletischen Club andererseits für die Unterstützung bei den Wettkämpfen, den Besitzern des Skurortes Weßterheim, seinem Chefarzt Dr. Guhr, dem Hauptverband deutscher Winter Sportvereine und dem Verbandskassier Fachlehrer Friedrich Schlegel für den Lehrkurs einen herzlichen Dank aus. Dr. Reichart meldet, daß am 6. Jänner Verhandlungen zwischen dem HDW, des Svaz Lyžarov und dem P. skie Zwiazek Narciarski stattfinden betreffs Ausbreitung der turistischen Konvention über die Grenzüberbreitung mit Polen auf diese 3 Verbände stattfinden; zugleich wird über die Ausbreitung des Geltungsbereiches bis Krakau und Leutschau beraten. Er verweist ferner auf die Wintersportbegünstigungen (Wintersport-Rückfahrkarten, Rückreisebegünstigung nach bereits 5 Tagen Bäderaufenthalt) und teilt mit, daß auf Eingabe des Vereines neue Strecken mit Wintersport-Rückfahrkarten versehen wurden. Schließlich meldet er, daß der HDW zu den internationalen Skiwettkämpfen in Oberhof usw. zwei unserer Wettkämpfer, Franz Bujak und Franz Bánnyáß entsendet. Prof. Hesty meldet, daß der Verein das Winterlager der Ziper Pfadfinder in der Smrečinyhütte am Königsberg durch ein Darlehen von 500 K. unterstützt hat und daß der Ziper Pfadfinder am 28. Feber im Grand Hotel zu Weßterheim abgehalten wird und zum Protektor der Veranstaltung Minister Dr. Spina gebeten wurde.

Weiters sprach der Hauptausschuß dem Deutschen und Österreichischen Alpenverein und dem Gesamt-Tauernklub für die Unterstützung ihrer Veröffentlichungen den Dank aus, nahm die Dankschreiben des Siebenbürgischen Karpathenvereines, sowie unseres Ehrenmitgliedes Dr. Fritz Repp-Sermannstadt für die Wahl zu Ehrenmitgliedern, sowie das Dankschreiben des Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe für die Forschungs- und Bergungsarbeit nach Lukáš Bednarczyk mit Freuden zu Kenntnis und beschloß, die Verhandlungen bezüglich der gegenseitigen Begünstigungen bei der Arbeitsgemeinschaft zu urgieren. Ebenso diente die Mitteilung zur freudigen Kenntnis, daß der Alpine Verlag die Aufnahme der Karpathenvereins-Schutzhütten in das Taschenbuch für Alpenvereins-

mitglieder beschlossen hat, daß ein Autoführer für die Hohe Tatra und ein Ausführlicher Führer für die Hohe Tatra, beide ungarisch, in der Bearbeitung von Prof. Hesty fertig geworden sind und die Neubearbeitung des vorzüglichen Griebenischen Reiseführers, Band 47: Hohe Tatra und Zentralkarpathen, den früher Dr. Otto leitete, ebenfalls in Prof. Hestys Bearbeitung im Werden begriffen ist. Es wurde beschlossen, mit der Leitung der ungarischen Vereinszeitschrift „Közlemények“ auch weiterhin Substanzial Dr. Josef Möricz zu betrauen, die Zeitschrift auch dem von ihm gegründeten „Košicei Turista Kör“ als Amtsblatt zur Verfügung zu stellen, den begünstigten Beitritt der Mitglieder dieses Vereines zum Karpathenverein zu ermöglichen und dem Hauptverband der deutschen Gebirgs- und Wandervereine die Aufnahme obigen Vereines zu empfehlen. Ferner wurde beschlossen, einerseits zur Tilgung der Bauschulden nach dem Karfunkelturmhaus, andererseits für die Verewigung des Andenkens unseres Ehrenobmanns Direktor Nikolaus Fischer Sammlungen einzuleiten. Schließlich wurde beschlossen, durch den HDW folgende Grundstücke für Schutzhäuserbauten auf beschlagnahmen oder enteignetem Boden anzufordern: Platz der Révayhütte im Smilovtole, Jagdhütte auf der Koptana im Göllnitzale, Pavillon auf dem Sitnya bei Schemnik, Aussichtsturm auf der Palaska bei Pokorágy und Jagdhütte auf der Fabova hola im Rimatale.

Sammlung zum Weißwasserschutzhause des K.V. Bisher sind folgende Spenden teilweise eingeflossen, teilweise gezeichnet: Dr. M. Guhr 1200, Dr. E. Kéler 1000, Sektion Dresden des K.V. 400 K., je 200 K. Andor Mitsch, Dr. B. Forberger, Viktor Beck, Advokaten Dr. Szántó, Familie J. Markovich, Familie Ambrózy, Alexander Luczy, S. A. Strompf, Arpad Forberger, Matthias Voisch, Familie Bugisch, Nikolaus Fischer, D. Zuber, G. Hoepfner, Dr. E. Payer, E. Dénes, je 100 K. Familie Koromzay, V. Voisch, Dr. B. Groß, A. Marček, Dr. D. Reichart, D. A. Florian, A. Sunfalvy, J. Sambula, Ing. K. Heulshy, D. A. Križ, D. Moskovich, Gdm. Széll, A. Lay, J. A. Hesty, J. Krieger, je 50 K. J. Kárpáti, Dr. Szende, J. Mory, Dr. G. Payer, N. N. (Brbo) 40 K. Sammlung des H. Lehrer G. Berg, Leutschau 76-20 K. Wir sprechen all diesen edlen Spendern unseren herzlichsten Dank aus und bitten auch mit den verfaßten Sammelbögen die Sammlung weiter durchzuführen. Die Einfindung der Sammelbögen ist bis 1. Feber 1931 verschoben worden. Es wäre wünschenswert, wenn je mehr kleine Spenden zu verzeichnen wären. Wir danken besonders dem Herrn G. Bergh Lehrer aus Leutschau, der den ersten Sammelbogen, mit kleinen Spenden 76-20 K., gesammelt und eingewendet hat. Außer den oben erwähnten Geldspenden hat die Familie und Fa Wein sich verpflichtet zur Einrichtung des Schutzhäuses die notwendige Weißwätsche beizustellen. Auch andere Firmen und Gewerbetreibenden haben sich bereit erklärt zum Bau des Schutzhäuses Spenden in Natura zu liefern. Ich ersuche unsere eifrige K.V.-Mitglieder, die einen Sammelbogen beanspruchen, sich an die Sektion Iglo des K.V. zu wenden. Im Namen des Sammelausschusses Dr. Forberger.

Sammlung zum Weißwasserschutzhause des K.V. In der vorigen Nummer dieses Blattes wurden die Namen der Spender veröffentlicht und laut diesem Ausweise ist das bisherige Ergebnis der Sammlung 7616-20 Kz. Seither sind folgende Spenden eingeflossen: Dr. Tibor Eledd 100 Kz., Dr. Hoffmann, M. Dstrau 50 Kz und Ladislaus Geruska 10 Kz.— Der heutige Stand der Sammlung beträgt daher: 7776-20 Kz.— Dr. Forberger.

An unsere Mitglieder!

Wir bitten Sie, die folgenden Mitteilungen Ihrer gütigen Aufmerksamkeit zu würdigen:

Neue Begünstigungen für Vereinsmitglieder in der Winteraison: Im staatlichen Höhenkurort Tschirmer See (Strbské pleso) für die Winteraison 25% Nachlaß von den Zimmerpreisen (ohne Licht und Beheizung). Vorweilung des gütigen Mitgliedsausweises Bedingung. Sporthotel am Kámmchen (Hrebienok) 30% von den Zimmerpreisen, 10% von den Speisen. Thermalbad Liptau-St. Johann 15% von den Pensionpreisen, 25% von den Schlittensfahrten. Heilbad Dberauschenbach, Pension Suzsik: 10% vom Pensionpreis.

Keine Begünstigungen gewähren folgende in die Begünstigungsliste aufgenommen gewesenen Unternehmungen: Hotel Payer in Poprad, der Pächler des Léryschtuhhauses und des Karfunkelturmhauses (bei den Speisen); die Nachligungsbegünstigungen bleiben aufrecht.

Mit der Bleibefasel des Vereines wurde befeilt: Sporthotel am Kámmchen (Hrebienok).

Gesperri wurde vom 15. September an das Léryschtuhhaus des Karpathenvereines. Der Schlüssel hängt neben der Türe.

Offen im Winter ist das Schleierhaus am Felker See und das Karfunkelturmhaus beim Grünen See. Letzterer gibt auch volle Verpflegung!

Neue Anstaltsstelle in Preßburg: Redakteur Alois Erben, Nonnenbahn 26.

Ausflug auf den Djumbir. Der Karpathenverein veranstaltet am 24. und 25. Jänner einen Gesellschaftsausflug auf den Djumbir. Gruppe I. Ab Poprad am 24.

1. 8.15 Uhr, an Podtureň 10.00, Bad St. Johann 10.30. Mit Schlitten zum Jagdhaus Podbyštra 1 St. Mittagessen, dann Aufstieg auf den Djumbirjattel zum Schutzhause des KČST. Übernachtung. Am 25. I. Skituren auf den Djumbir, Kralička, Gapel usw. Gruppe II. Ab Poprad am 24. I. 18.06 Uhr, an Podtureň 19.50, Bad St. Johann 20.20 Uhr. Übernachtung. Am 25. früh mit Schlitten bis Podbyštra, dann Aufstieg zum Schutzhause und auf den Djumbir, Mittagessen im Schutzhause. Beide Gruppen fahren 15 Uhr nach Podbyštra ab, mit Schlitten bis Podtureň, um 18.30 Uhr mit der Bahn nach Poprad, an 20.12 Uhr. Führer der Gruppe I. Prof. Hesty, Gruppe II. Dr. Reichart. Anmeldungen sind an den Hauptvorstand des Karpathenvereines, Kesmark, Postfach 28., Fernruf 47. zu richten.

Zu kaufen gesucht werden die Jahrbücher des Karpathenvereines aus den Jahren 1875, 1876, 1877, 1878, 1881, 1882, 1884, 1886, 1887, 1888, 1889, 1891, 1900, 1902, 1903, 1910, 1912 der deutsch-ungarischen bzw. deutschen Ausgabe. Angebote mögen an den Karpathenverein gerichtet werden.

Die Dr. Guhr-Skifprungszchanze oberhalb Tatra-Weßlerheim wird derzeit nach den Plänen von Ing. Zuber umgebaut. Der Schanzentisch wurde zurückgesetzt, der Anlauf zum Teil in den Berg eingegraben, zum Teil wurde der Anlaufsturm erhöht, auch die Aufsprungbahn wird geebnet und der Knick im unteren Teil weggesprengt. Sowohl der Anlaufsturm, als auch die Überbrückung des Felkwassers wird neu gemacht und man hofft, daß die Schanze nach dem Umbau leichter sein wird und Sprünge über 60 m gestatten wird. Die Umbauarbeiten leiten Dr. Guhr, Dr. Reichart, Ing. Piovarcsy und Franz Bujak, die Arbeit wird durch eine Arbeitsmannschaft geleistet, welche die 3. Gebirgsbrigade in Poprad auf die Intervention von General Hussarek in höchst dankenswerter Weise beigelegt hat.

Vortrag über die Hohe Tatra. Einen Massenandrang hatte der Vortrag über die Zips und die Hohe Tatra am 31. Oktober in Bernstadt in Sachsen zu verzeichnen. Schon lange vor Beginn des Vortrages war der „Stadtkeller“ überfüllt und mußte polizeilich gesperrt werden; mit Mühe bahnte sich der Vortragende, der Ortspfarrer Herr P. Kirnbauer, den Weg zum Rednerpult. Alle, die das Glück hatten, unter den Besuchern zu sein, sind begeistert von dem Gehörten und Gesehenen. Sowohl die Ausführungen, die von dem Redner mit tiefem Heimatempfinden vorgetragen wurden — Herr Pfarrer Kirnbauer stammt bekanntlich aus der Zips — als auch die prachtvollen Lichtbilder gaben den aufmerksamen Zuhörern ein vortrefflich klares Bild über Land, Landesitten und Landes Schönheiten der Zips und Hohen Tatra. Ein ausführlicher Bericht ist nicht möglich, da selbst die Presse sich nicht mehr in den überfüllten Saal pressen konnte. Volksklimliche Zipslieder, von Herrn Erich Kenger, ferner 4 Lieder von Mörny, weich und wohlklingend dem Volkscharakter entsprechend gesungen, begleitet in freundlicher Weise von Herrn Kantor Handrack und Volksliedergesang junger Mädchen aus dem Zipser Niederblatt, flochten sich dem Vortrag stimmungsvoll ein. Wie uns mitgeteilt, soll in nächster Zeit der Vortrag wiederholt werden.

Lichtbildervortrag. In der für den Besuch der Tatra sehr wichtigen Stadt Bielitz in Polen hielt am 28. Oktober Prof. Hesty auf Einladung des Wintersportvereines „Makkabi“ im Saale der jüdischen Kultusgemeinde einen Lichtbildervortrag über „Winter und Wintersport in den Karpathen“. An Hand der herrlichen Lichtbilder von Prof. Groß und Dr. Freyer schilderte er in erster Reihe die Geschichte des Wintersportes in der Hohen Tatra, führte ihre wintersportlichen Einrichtungen vor, zeigte die bedeutendsten Skigebiete, sprach über das win-

328
505
73

terliche Bergsteigen und die Gefahren desselben und schilderte dann die anderen Skigebiete der Karpathen, insbesondere die Niedere Tatra mit den Gruppen Königsberg, Djumbir und Prasiva, die Große Tatra und das Skigelände um Kremnitz herum. Die aus der Jugend des Vereines bestehende sportlich ungemein interessierte Zuhörerschaft beiderlei Geschlechtes nahm den Vortrag mit warmem Beifall auf und erkundigte sich nachher sehr eingehend über die Verhältnisse ihr noch weniger bekannten Skilaufgebiete.

Lichtbildervortrag. In der Hauptstadt Schlesiens, in Troppau hielt am 6. November Prof. Hesty einen Vortrag über „Winter und Wintersport in der Hohen Tatra.“ Die Vorbereitung hatte die Ortsgruppe Troppau des Karpathenvereines mit dem Ortsvertreter Alexander Niedermeyer, diesem bekannten Freunde unserer Zips an der Spitze und der Ortsbildungsausschuß mit Prof. Patscheider an der Spitze in umfassender Weise getroffen und im Saale des Gesellenvereines fanden sich über 200 Zuhörer, zum großen Teil der sportbegeisterten Jugend angehörend, ein, darunter auch ein Duzend liebevolle Zipsrinnen, Schülerinnen des dortigen Kindergärtnerinnenkurses und der Haushaltungsschule. Der Vortrag, in welchem Prof. Hesty sowohl die Geschichte des Wintersportes in der Tatra, als auch die einzelnen Wintersportplätze und Sportgebiete eingehend schilderte und mit der Erzählung von Sagen und Märchen, sowie der Vorführung von Tierbildern aus dem Uhrngarten belebte, fand eine sehr herzliche Aufnahme, zu welchem auch die herrlichen Lichtbilder von Prof. Groß und Dr. Freyer ihren bedeutenden Teil beitrugen. Das Publikum zeigte ein lebhaftes Interesse für den Winteraufenthalt in der Tatra. Die Vorbereitung und die Besprechung des Vortrages in der schlesisch-mährischen Presse war eine vorzügliche, wofür unserem Freund Niedermeyer der Dank der Zips gebührt.

Lichtbildervorträge. Unser Altmeister Prof. Alfred Groß hielt am 11. November im Rahmen des Zweiges Kaschau des Karpathenvereines im Leuschauer Haus zu Kaschau einen Lichtbildervortrag über die Zips und die Hohe Tatra. Der Vortrag war durch etwa 200 Mitglieder besucht, welche sowohl von dem ungemein inhaltvollen, lehrreichen Vortrag, als auch über die herrlichen Lichtbilder entzückt waren. Prof. Groß sprach zuerst im allgemeinen über Land und Leute, dann schilderte er die Hohe Tatra, ihre Entstehung, geologische und glaziologische Ausgestaltung, Tier- und Pflanzenwelt. Er brachte zahlreiche interessante Ereignisse aus der Erschließung des Gebirges, Sagen und Geschichten und gewann damit den Beifall der ganzen Zuhörerschaft. — Sonntag, am 16. November sprach Prof. Groß gelegentlich der Gründung des Deutschen Turnvereines in Göllnitz und erregte auch hier, bei der zum Teil aus Jugendlichen, zum großen Teil aber aus der Intelligenz der Stadt bestehenden Zuhörerschaft einen großen Beifall.

Lichtbildervorträge und Filmvorträge. Prof. Hesty setzte seine Vorträge für die Hohe Tatra fort. Am 5. Dez. abends war er im Kreise des Zweigvereines M.-Ostra u des K.-V., am 6. sprach er in Freudenthal im Vortragssaale des Gymnasiums, wo ihn unser Landsmann Pfarrer Hönsch einführte und vorstellte, der Vortrag war gut besucht und fand großen Beifall. Am 7. fand in Troppau die gründende Versammlung eines dortigen Zweigvereines des K.-V. statt, im Anschluß daran aber fanden zwei Werbevorträge statt: ein Filmvortrag im Gartenkaffee Niedermeyer und ein Lichtbildervortrag im Saale der evangelischen Kirchengemeinde. Im Filmvortrag wurden die Wintersportfilme aus der Tatra, der Beler Film und ein neuer Wintersportfilm der Opaviafilmgesellschaft vorgeführt, im Lichtbildervortrag sprach Prof. Hesty über die Zips und die Hohe Tatra. Beide

Vorträge fanden warmen Beifall. Weiters sprach Prof. Hesty am 9. im Zweigverein Kasschau des K. V., am 10. aber im Zweigverein Eperies des K. V. über „Sage und Märchen in der Hohen Tatra“, mit Lichtbildern. Am 12. hatte er eine Werbeberatung in Kremnitz, wo ein Vortragsabend und eine Gesellschaftsreise in die Tatra beschlossen wurde. Am 13. sprach in der Veranstaltung des Karpathenvereinszweiges in der YMCA in Losonc, wo er die Winter-Werbefilme aus der Hohen Tatra vorführte. Am 14. fand in der Veranstaltung des Karpathenvereinszweiges im Apollokino in Neusohl eine Vorführung der Winterportfilme der Tatra statt, der 700 Zuschauer beiwohnten (weitere 200 mußten infolge Platzmangels zurückgeschickt werden). Am 15. hatte der Lévaer Turnverein Prof. Hesty eingeladen und in seiner vorzüglichen Vorbereitung fand im Stadttheater ein Lichtbildervortrag und Vorführung der Winterfilme statt, der die ganze gute Gesellschaft in Léva, etwa 400 Personen beiwohnten. Am 16. fand in Rimabombat eine Versammlung des Karpathenvereines statt, am 17. aber eine Versammlung mit dem Sport-Verein in Rosenau. In allen diesen Orten wurde beschlossen, im Jänner je einen Skikurs, einen Winterportabend und Gesellschaftsfahrten zu den Winterportwochen in der Hohen Tatra zu veranstalten, ebenso wurde die Einführung der Winterport-Rückfahrkarten in die Hohe Tatra beschlossen und alle Maßnahmen zur Förderung des Winterportes und des Tatrabesuches eingehend verhandelt.

Vortrag über die Hohe Tatra. Am 22. Jänner um 18. Uhr spricht der Berliner Vertreter des Karpathenvereines, Redakteur Fritz Heinz Reimesch auf der „Deutschen Welle“ über „Winterport in den Karpathen“.

Aus den Zweigvereinen.

Der Zweigverein Rheinland hielt am 3. Mai in Mühlheim an der Ruhr unter dem Vorsitz seines Obmannes Dr. Wächter seine „ordentliche“ Hauptversammlung ab. Der Obmann wies darauf hin, daß der Zweigverein, der gelegentlich einer Tatrafahrt im Frühjahr 1927 entstanden ist, seitdem dorthin keine Fahrten mehr veranstalten konnte, sondern Jahr für Jahr in die Alpen gefahren ist. Die meisten der Mitglieder, deren Zahl ungemein zugenommen hat, kennen die Tatra nicht. Darum hat der Zweigverein schon vor zwei Jahren den Untertitel „Alpiner Ski- und Turenklub“ angenommen, da dieser Name den Charakter der Vereinigung richtiger und allgemeinverständlicher ausdrückt. Durch das weitere Anwachsen der nur an den Alpen interessierten Mitglieder hat sich nunmehr die Notwendigkeit ergeben den Zweigverein Rheinland des Karpathenvereines und den Alpiner Ski- und Turenklub als getrennte Vereine zu führen, wobei jedoch der A. S. T. K. in korporativem Verhältnis zum K. V. stehen würde. Es soll dabei die größere Körperschaft der A. S. T. K. sein, dessen sämtliche Vorstandsmitglieder, Ausschußmitglieder, Ehrenratsmitglieder und Bezirksobleute von amtswegen dem Zweigverein Rheinland des K. V. angehören; außerdem sollen für den letzteren auch weitere Mitglieder gewonnen werden und im Falle einer neuerlichen Tatrafahrt würden natürlich sämtliche Teilnehmer derselben dem Zweigverein des K. V. angehören. Nach kurzer Beratung nahm die Hauptversammlung diesen Vorschlag einstimmig an, ebenso die neue Geschäftsordnung, welche dieses Verhältnis verfassungsmäßig niederlegt. Schließlich wurde der bisherige Vorstand auf 3 Jahre wiedergewählt. Er besteht aus folgenden Herren: Obmann Sacharzi Dr. Fritz Wächter, Mühlheim (Ruhr), Obmannstellvertreter Justizrat Ernst Neugebauer, Barmen, Schriftführer Rudolf Esser, Oberhausen, Kassenwart Wilhelm Schumacher, Barmen.

Sektion Schlesien. Die Bezieher der Vereinszeitschrift „Turistik, Alpinismus und Winterport“ bitten wir, den Bezugspreis von RM 1.50 sofort auf unser Postcheckkonto Breslau Nr. 38650 Dr. Paul Sieber, Vereinskonto zu überweisen. Nur dann kann regelmäßige Lieferung erfolgen. Auch die Jahresbeiträge, an deren Höhe sich nichts geändert hat, sind im Januar fällig. Wir bitten um rechtzeitige Überweisung.

Zweigverein Mähr.-Osttau. „Den Zweigverein M. Osttau veranstaltete im vergangenen Sommer nachfolgende Ausflüge, die durchwegs gut besucht waren und als vollkommen gelungen bezeichnet werden können: 1. Mai 1930: Bobrownik—Kullschin—Dielhau. 17. und 18. Mai: Rosudec. 25. Mai: Sillauer Tal—Teufelschlucht—Wollmersdorf—Äbnigsberg. 8., 9. Juni (Pfingsten): Rohač-Gebirge; zweite Partie: Složek. 21. Juni: Sonnwendfeier auf der Lissa. 29. Juni: Kiowitz. 5. und 6. Juli: Sulover—Felsen, Rajec—Velká

Láka—Strežno. 19. und 20. Juli: Skafka—Polom—Domnata. 1. bis 3. August: Hohe Tatra. 9. und 10. August: Saworowy—Ropieka—Prasiva—Bojkowiz. 31. August: Weißes Kreuz. 20. September: Klein—Morau—Alfredshütte—Hohe Heide—Schäferrei—Altvater—Karlsbrunn. Die Ausflüge im Winter 1930/31 werden jeweils bei den Vereinsabenden, die jeden Freitag ab 8 Uhr abends in der Weinstube Mansky (Bahnhofsgasse) stattfinden, besprochen werden.— Vom Vereinsauschuß wurde angeregt, im nächsten Sommer weitere Wandersfahrten in die Slowakei (Tatra, Rohač-Gebirge, Tatra) nur einmal im Monat zu veranstalten, um die Vereinsmitglieder unter stets guter Führung mit den meist unbekanntem slowakischen Gebirgsgruppen bekannt zu machen. Dieses Ausflugsprogramm wird den Interessanten in der Zeitschrift des Karpathenvereines, ferner in der „Deutschen Post“ und bei den Vereinsabenden bekanntgegeben werden.— Zeitschriften: Die Ortsgruppe bezieht: „Deutsches Bergland“, Hohenstadt, die „Mitteilungen des deutschen und österr. Alpenvereines“ Wien, die Halbmonatschrift „Der Winter“, die Mitteilungen des Sudetengebirgsvereines „Altwater“. Diese Zeitschriften können jeden Freitag entliehen werden.“

Der Zweigverein M.-Osttau konnte in seiner regelmäßigen Wochenzusammenkunft am 5. Dezember in der Weinstube Mansky in M.-Osttau den Hauptsekretär des Karpathenvereines Prof. Hesty begrüßen, dem Zweigobmann Hans Werner herzliche Worte des Willkommenens widmete. Die zwanglos geführte Aussprache, die von zahlreichen Mitgliedern geführt wurde, ergab die Erledigung zahlreicher Verwaltungsangelegenheiten, besonders mit dem Obmann bezüglich der Werbearbeit, mit Obmannstellvertreter Prof. Ostadal wegen der Genehmigung der Satzungen, mit Sekretär Ing. Maach wegen einer Jugendgruppe und des Smilovhause, mit Kassier Lindner wegen der Winterportbegünstigungen usw. Die Zusammenkunft verlief wie üblich ungemein fidel und war ein würdiger Anstakt zu dem Nikolaabend des Zweigvereines, der dann am 6. Dezember in der Schlaraffia stattfand und vorzüglich gelang. Ausführlichen Bericht später.

Der Zweigverein des Karpathenvereines in Mähr.-Osttau veranstaltete am 6. Dezember 1930 abends 8 Uhr im Schlaraffen-Saale des Restaurants Pichler in Mähr.-Osttau eine Nikolausfeier, verbunden mit der einjährigen Bestandsfeier der Osttau Zweigstelle.— Für die Veranstaltung gelangten Musik-Vorträge, Quartettvorträge, Ballet-Vorführungen, humoristische Vorträge etc. zur Vorführung und fand anschließend eine Tanz-Unterhaltung statt.

Zweigverein Kremnitz. Am 13. Dezember fand in Gegenwart des Hauptschriftwartes Prof. Hesty aus Keszmark eine Vorstandsbesprechung statt, in welcher die Zusammenschreibung der Mitglieder, die Aufstellung der Skiwettläufer, die Veranstaltung eines Skikurses und eines Jugendstiwettlaufes, sowie die Vorbereitungen zu den landesoffenen Kreisstiwettläufen, welche am 16.—18. Jänner stattfinden werden, besprochen wurden.

Zweigverein Banská Bystrica—Neusohl. Am 15. Dezember empfing der Zweigverein mit großen Ehren Hauptschriftwart Prof. Hesty aus Keszmark, in dessen Gegenwart dann unter dem Vorsitz des Zweigobmannes Oskar Bárczy eine Vorstandssitzung stattfand, in welcher hauptsächlich die Vorbereitungen für den Winter besprochen wurden. Es wurde beschlossen einen Skikurs zu veranstalten und die Wettläufer des Vereines zu dem Werbewettlauf nach Bad St. Johann und an andere Orte zu entsenden. Der Rücktritt der Wettläufer Johann Ruzinsky und Johann Apfel zum Verein wurde genehmigt. Nachmittags fand im Kino pod Urpinom eine Vorführung der Winterportfilme aus der Hohen Tatra statt, welcher über 700 Zuschauer beiwohnten, während weitere 200 durch die Polizei nicht mehr eingelassen wurden. Unter der energischen Leitung seines Obmannes Oskar Bárczy führt der Zweigverein ein sehr reges Leben.

Zweigverein Devce-Léva. Der ungemein rührige Lévaer Turnverein veranstaltete am 16. Dezember einen Winterportabend, zu dem er den Hauptschriftwart des Karpathenvereines Prof. Hesty aus Keszmark als Vortragenden gewann. Die Verbindung wurde durch den rührigen Kremnitzer Sportsmann Dully Turczler hergestellt. Der in der Redoute veranstaltete, gutbesuchte Abend begann mit einer Vorführung von rhythmischem Turnen, System Mensendieck, an welchem unter der Leitung der Turnlehrerin Magda Kovács 8 Schülerinnen teilnahmen. Die gut eingeübten und gewandt vorgeführten Übungen wurden mit warmem Beifall aufgenommen. Nachher sprach Prof. Hesty an Hand vorzüglicher Lichtbilder von Dr. Freyer, Prof. Groß u. A. über „Winter und Winterport in der Hohen Tatra“ und führte im Anschluß daran die Winterportfilme aus der Hohen Tatra vor. Der Vortrag wurde vom Publikum, in welchem sich auch zahlreiche dortlebende Zipser, ja Keszmark befanden, mit warmem Beifall aufgenommen. Nach dem Vortrag fand ein gemeinsames Nachtmahl statt, bei welchem beschlossen wurde, daß die Ski- und Turistenabteilung des Lévaer Turnvereines sich in einen Zweigverein des Karpathenvereines umwandeln wird.

Der Zweigverein Lučeneč-Losonc wurde Ende Oktober vom Hauptschriftwart des Vereines, Prof. Hesty besucht. Die Besprechungen ergaben, daß Obmann Bankdirektor Josef Tanka zur Beibehaltung seines Amtes bereit ist und als weitere Amtswalter der bisherige Geschäftsführender Bankbeamter Josef Rittinger, als Sekretärin Privatbeamtin Augusta Sezenszky, als Kassenwart Sporthausbesitzer Marzell Markstein gewonnen werden konnten. Der

Turistik, Alpinismus, Wintersport.

56. Jahrbuch des Karpathenvereines, amtliche Zeitschrift des Beskidenvereines,
des Kleinkarpathen-Turistenvereines, des Tatravereines, des Verbandes der
Kurorte und Sanatorien in der Hohen Tatra und anderer Vereinigungen.

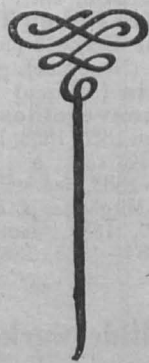
II. Teil: Mitteilungen.

IV. Jahrgang, 1930.

Geleitet von

Prof. Julius Andreas Hefny.

„Der Felsen Welt mein Arbeitsfeld.“
Dr. Guhr.

Herausgeber:

Karpathenverein, Sitz in Kesmark (Zips).

Zipser Bücher:

	Kč
Karpathen-Post , Wochenblatt der Zipser Deutschen, Jahresbezug ...	68.—
Zipser Heimat , Monatschrift für Heimatforschung, Jahresbezug ...	10.—
Der Gründer , Heimatschrift des Gölnitztales, Jahresbezug ...	20.—
Dr. Hugo Grothe: Siebenhundert Jahre deutschen Lebens in der Zips . Ein illustriertes Quellen- und Lesebuch zur Landes- und Volkskunde, Siedlungs- und Geistesgeschichte ...	60.—
Dr. V. Bruckner: Die Vergangenheit der Zipser Sachsen ...	10.—
Dr. J. Gréb: Mundart und Herkunft der Zipser ...	4.—
„ Kesmark . Ein Geschichtsbild ...	4.—
„ Geschichte der Gemeinde Großblomnitz ...	20.—
R. Weber: Die Goldsucher . Gedicht in Zipser Mundart ...	1.50
„ Zipser Geschichts- und Zeitbilder ...	20.—
Dr. A. Hensch: Schmaläunnes lostje Geschichten (mundartlich) ...	10.—
K. Bruckner: Kesmarker Führer ...	5.—
Fr. Lám: Popperwasser . Eine Gedichtsammlung. ...	20.—
Fr. Repp: Zipser Liederblatt (Volkslieder, dreistimmig gesetzt) ...	10.—
Dr. Joh. Loisch: Rudolf Weber, ein Zipser Volksdichter ...	20.—
„ A Szepešség . Emlékkönyv. ...	50.—
J. Haberer: Natur- und Lebensbilder aus der Zips ...	20.—
A. Weber: Einsame und Verkannte (Novellen) ...	20.—
Kujáun (J. Haug): Pětschnäiterchen (Gedichte in Zipser Mundart) ...	30.—
Ing. R. Müller: Bei den Deutschen in der Slowakei und in Karpathorußland ...	10.—
Matúš Pajdušák: Kláštorskó ...	3.—
„ Markušovce ...	6.—
„ Smižany, Ilšovce ...	10.—
„ Schmögen, Sperndorf, Sans-Souci ...	6.—
Das Wappen des Zipser Komitates . Kolortiert 30 K, schwarz ...	5.—

!! Tatra-Schriften !!

	Kč
Ausführlicher Führer durch die Hohe Tatra von Prof. J. A. Hefty und Dr. Johann Vigyázó, ersch. 1922— ...	20.—
Heft I. allg. praktische Ratschläge u. Winterturen, II. Sommer- u. Wintersportplätze, Bäder, Kurorte u. ihre Umgebung, III. Ausflüge in die Täler, auf die Pässe u. die leichtesten Spitzen.	20.—
Dr. Komarnicki: Hochgebirgsführer für die Hohe Tatra 4 Hefte ...	20.—
„ A Magas Tatra hegymászó kalauza , 4 füzet, 1927. évi kiadás ...	40.—
Delmár-Hefty-Thirring-Vigyázó: Autóúton a Tátrába (Felsőmagyarország és Szlovenszko teljes autókalausa, sok rajzzal és képpel) megj. 1931 ...	20.—
Turistik und Alpinismus , I., II., IV. oder V. Jahrgang je ...	30.—
„ „ „ „ III. Jhg. 1.—10. Folge 30 K , komplett ...	100.—
Turistik, Alpinismus, Wintersport , Jahrg. VI.—VII. je ...	100.—
Turistaság és Alpinizmus , III.—VI. VIII.—IX. évf. à ...	10.—
„ „ „ „ X.—XX. évf., à ...	60.—
A Magas Tatra részletes kalauza I. kötet (Tátramonografia) ...	5.—
„ „ „ „ III. „ (Hegymászókalauz) ...	10.—
A Magas Tatra 1: 75000 térképe, 5 szinben 4 K , vásznon ...	8.—
Karte der Hohen Tatra 1: 50.000 m. bes. Felszeichn. 6 K , auf Leinen ...	10.—
Vysoké Tatry 1: 50000, beste und neueste Karte 6 K , „ „ ...	10.—
Zwolinski: Tatry Polskie , 1: 50.000, sehr schöne Karte ...	10.—
Hefty: A sísport kézikönyve , 3. kiadás ...	6.—
„ Skiführer für den Csorber See , mit Plan ...	2.—
Dr. I. Gyórfy: Die Pflanzenwelt der Hohen Tatra , mit Bildern ...	5.—
Dr. J. Partsch: Die Hohe Tatra zur Eiszeit (Standardwerk) ...	120.—
Der Ungarische Simplizissimus (Neudruck), geheftet 16 K , geb. ...	25.—
Erich Walter Czech: Die Skigefährtin (Skizzen) ...	12.—
Jahrbücher des Ung. Karpathenvereines , deutsch 1892—1898, 1904—1908, 1913, 1915—1917, ungarisch 1886, 1888, 1890—1892, 1895—1896, 1898, 1900—1917 für Mitglieder á 6 K , sonst á ...	10.—
Desgleichen, zweisprachig 1880, 1882—1883, deutsch 1899, 1901, 1909, 1911, 1914, ungarisch 1887, 1897, 1899 für Mitglieder á 12 K , sonst á ...	20.—
Desgleichen, zweisprachig 1874—1879, 1881, deutsch 1881—1891, 1900, 1902—1903, 1910, 1912, ungarisch 1884—1885, 1889, 1893, 1894 sind vergriffen, Liebhaberpreis cca á ...	50.—

!! Tatra-Bilderwerke !!

30 versch. Winter-Ansichtskarten in schönem Bromsilber, die Reihe ...	24.—
20 „ „ in Tiefdruck, weiß. Karton, die Reihe ...	6.—
11 „ „ in Tiefdruck, gelb. Karton, die Reihe ...	4.40
60 „ Sommer-Ansichtskarten in klarer Photogravure, die Reihe ...	24.—
20 „ „ in schönem Bromsilber, die Reihe ...	15.—
23 „ „ in schönem Tiefdruck, die Reihe ...	9.20
30 „ „ in herrl. Kupfertiefdruck, die Reihe ...	12.—
18 versch. Zipser Heimat 1. Reihe (Kesmark, Georgenberg, Gölnitz) d. Reihe ...	9.—
12 „ „ 2. „ (Deutschendorf, Schlagendorf, Gerlsdorf) ...	5.—
42 „ Federzeichnungen auf schwächerem braunen Karton die Reihe ...	6.—
Die ganze Sammlung, 240 versch. Tatraansichten, zusammen ...	100.—
5 versch. Tatra-Panoramen , 2-fach in Photogravure, die Reihe ...	4.—
5 „ „ 2-fach in Farbendruck die Reihe ...	5.—
2 „ „ 3-fach in Farbendruck die Reihe ...	3.—
2 „ „ 5-fach in Farbendruck die Reihe ...	5.—
Panorama der Gerlsdorfer Spitze , 5-fach, in Buchdruck ...	3.—
Die ganze Sammlung, 15 verschiedene Panoramen, zusammen ...	18.—
Wolfgang-Müller-Mappe des Kunstwartes (mit 12 Tatabildern) ...	40.—
Die Hohe Tatra . Mappe mit 12 herrlichen Kupferdrucken ...	20.—

Aufsätze.

	Seite
Gebler Hans: Die Bergbahn auf die Gerlsdorfer Spitze	17
Hef. J. A.: Bad Oberrauschenbach einst und jetzt	38
" Das erste intern. Fechturnier in der Hohen Tatra	43
" Der Pienninen-Naturschutzpark in Polen	74
" Der Siebenbürgische Karpathenverein 50 Jahre alt	73
" Der Zipser Ball	17
" Die Dobschauer Eishöhle 60 Jahre bekannt	43, 55
" Ein Subitäum des Wintersportes in der Hohen Tatra	15, 55
" Ein Rettungsauto für die Hohe Tatra	16
" Karpathenvereinstag 1930	54
" Nikolaus Fischer †	69
" Observatorium und Drahtseilauzug auf die Gerlsdorfer Spitze	13
" Wintersport im Tatragebiet im Jahre 1930/31 (I.)	81
" Wintersport in der Hohen Tatra i. J. 1929/30	4, 18
Hofstau E. F.: Du wunderschöne Zips	1
" Weßlerheim	37
Lám Friedrich: Auf dem Grat (Gedicht)	53
" Neugier (Gedicht)	53
Dr. Reichart Desider: Die Anfänge und die Entwicklung des Wintersports in der Tatragegend	1
" Die winterportlichen Veranstaltungen im Winter 1930/31	82
Werner Hans: Nikologruf (Gedicht)	89

Schriftenschau.

Bergland-Verkehrsbücher	76
Csáky Alexander: A 20. század szakácsművészete	31
Das Karwendel, Walchensee, Kochelsee, Tegernsee (Landkarte 1:100.000)	66
Delmár-Hefty-Thirring-Vigyázó: Autóúton a Tátrába (Autoführer)	89
Die Propaganda, Zeitschrift für das gesamte Werbewesen	31
Haensel Carl: Der Kampf ums Matterhorn	10, 66
Hauptverband der deutschen Wintersportvereine, Jahrbuch 1931	90
Innsbruck und Umgebung (Landkarte 1:100.000)	66
Jagd-Abreißkalender der „Deutschen Jäger-Zeitung“ 1931	90
Nitsch Harry: Die Reklame des Hotel- und Gastgewerbes	31
Scherzer Karl: Mit der Novara um die Erde	66
Vág S. Ludwig: Die Hohe Tatra und die Landwirtschaft der Zips	31
Winkler Max: Die Lauffchule	90
Wollereck Heinz: Ski-Seil!	90

Bereinsangelegenheiten.

Vom Karpathenverein, Hauptverein.

Alpine Abfahrtsläufe	24
Ansichtskarten und Bilder gesucht	45
Ausflug auf den Djumbir	84
Auskunftskanzleien	59, 75
Ausstellungen	45, 56
Autobusverkehr	48
Autosektion	25, 45, 61, 62
Bauauschuß	75
Begünstigungen	32, 84
Borcsány Solán †	78
Dénes Franz 85 Jahre alt	25
Denkmalschuß	45, 58
Einladung zur Hauptversammlung	37
Fahrtpreisbegünstigungen	32, 34, 60, 87
Filmvorträge	56, 65, 85
Fischer Nikolaus †	69, 73, 75, 83
Führerwerke	57, 91
Gedenkfeier für Nikolaus Fischer	75, 83
Gesellschaftsreiten	25, 47, 48, 56, 57, 63, 64, 76
Dr. Guhr-Skiprungschanze	85
Hauptauschufßigungen	8, 13, 44, 60, 83
Hauptversammlung	37, 54
Karpathenmuseum	25, 26, 45, 58, 75, 84
Karpathenvereinstag 1930	54
Kettenanlagen	50, 78
Lehrer-Skikurs	81
Lichtbildervorträge	8, 9, 28, 45, 56, 65, 85, 86
Observatorium auf der Gerlsdorfer Spitze	13, 17, 57
Ostadal Josef	47
Pressearbeit	56
Radiovorträge	56, 86, 89
Rettungsauto	17, 57
Rettungswesen	48, 57, 64, 65, 76, 77
Schlittenwettkämpfe	20

	Seite
Schuhhäuser	32, 50, 53, 57, 60, 78, 83, 84
Ski-Sprungläuferkurs	5
Skiwettkämpfe	7, 18, 19, 21, 81
Sommerwohnungen	18
Spenden	60
Staatsbeihilfe	59
Steilhangkurs	25
Tätigkeitsbericht	55
Tennissettkämpfe	25, 44, 58, 61
Wasserwettkämpfe	61
Wegbau	57, 61, 78
Weißwasser-Schuhhaus	53, 60, 84
Wissenschaftliche Erschließung	58
Wintersportliche Veranstaltungen	82
Zeitschrift	58
Zipser Ball	14, 17, 59, 84
Zu kaufen gesucht	45, 85

Abteilungen, Ausschüsse, Ortsgruppen, Zweigvereine des Karpathenvereines.

Abteilung für Fremdenverkehr	59
für Tennis	25, 44, 58, 61
Bergsteigergruppe	58
Freiwilliger Rettungsauschuß	48, 57, 64, 65, 76, 77
Flugd-Reisebüro	31, 50, 59, 61, 62
Mähr.-Schles. Auto-Club, Sektion Tatra im K.-V.	25, 45, 61, 62, 87
Schneelaufgruppe	5, 20, 21, 24, 25, 58, 81
Zweigverein Banská Bystrica—Neusoh!	59, 62, 86
Dobschau	46, 59
Eperies	59, 87
Göllnitztal	8, 26, 46, 59
Gömdorf	58, 87
Halle a. d. Saale	59
Jglo	26, 47, 59, 87
Kaschau	9, 18, 27, 47, 59, 62, 82, 87
Kirchdrauf	59
Klein-Karpathen in Preßburg	59, 62
Kremnitz	7, 82, 86
Krompach-Slovinka	9, 27, 59
Leutschau	59, 60
Levice-Léva	86
Lučenec-Losonc	86, 87
Mährisch-Odrau	47, 59, 62, 75, 86
Murantal in Eitsch	59
Rheinland in Mülheim-Ruhr	59, 86
Rimatal in Rimakombat	59, 87
Sachsen in Dresden	59, 64
Schlesien in Breslau	50, 59, 86
Skizunst Bratislava	27, 46, 59
Sittnya in Schemnitz	59
Sublatra in Poprad	9, 19, 27, 59
Tatrawerein in Resmark	19, 59
Wallendorf	59

Sonstige Vereine und Verbände.

Arbeitsgemeinschaft für freiwillige Rettung in der Hohen Tatra	77
Bruslarski Svaz Rep. Čsl.	7
Deutscher Hauptauschuß für Leibesübungen	47
Hauptverband der deutschen Wintersportvereine	20, 34, 60, 87
Ski-Auschuß	75
Kreis Tatra	7, 9, 82
Hauptverband deutscher Gebirgs- und Wandervereine	34, 60
Kaschauer Athletischer Club	19, 43, 82
Kaschauer Sport Club	5, 82
Klub Ceskoslovenských Turistov	63, 76, 78
Osterreichisch-Tschechoslowakische Gesellschaft	47
Panstwowa Komycja Ochrany Tatry	62
Polskie Związki Narciarski	10, 19, 23
Siebenbürgischer Karpathenverein	73
Skiklub Banská Bystrica	18
S. K. Slavia, Banská Bystrica	19
S. K. Bystrické Tatry	4, 5, 0, 63
Svaz Lyžarov Rep. Čsl.	7, 24
Slovenská zupa	5, 23
Verband der Beskidenervereine in Polen	62
Verband der Kurorte und Sanatorien in der Hohen Tatra	28, 60

Aus der Hohen Tatra.

Allgemeines.

Bären in der Arva	89
Der II. ärztliche Fortbildungskurs	28
Der III. ärztliche Fortbildungskurs	89
Die Lichtanlage beim Schleiferhaus	50
Die polnischen internationalen Skimeisterschaften	10

330
545
75

	Seite
Die Sprungschanze bei Blumental	9
Die Straßenbauten in der Hohen Tatra	50
Die Straße von Großlomniz nach Tatralomniz	78
Eine Bodega beim Großen Wasserfall	66
Eine Deutsche Gesellschaft für innere Medizin	88
Ein Film über die Hohe Tatra	65
Eine Sternfahrt	10
Elektrische Tatabahn	60, 66
Institut für Alpenforschung	89
Kinderheim Horn in Tatralomniz	66
Lichtbildervorträge	28, 65, 88
Neue Skihütte in der Krivan-Tatra	88
Pieninen-Nationalpark	62, 74
Tatravortrag im Radio	89
Todesfall	78
Verlobung	28
Vermählung	28
Vortrag des Direktor Ludwig H. Vág	28
Vorträge über die Hohe Tatra	28, 65, 88
Wildwechsel in der Hohen Tatra	88
Wissenschaftliche Vorträge	28

Aus dem Hochgebirge.

Bergbesteigungen	30, 49, 64, 78
Bergführer beim Tschirmer See	49
Eine erfolgreiche Rettung	64
Eine Rettungsexpedition von der Gerlsdorfer Spitze	48
Ein neuer tödlicher Unfall in der Hohen Tatra	76
Kettenanlagen	78
Schiele Kazimir 40 Jahre alt	78
Skifahrten	30
Tödlischer Unfall	49
Unglücksfälle	30, 48, 64, 65, 76, 77
Vergebliche Rettungsarbeit	77
Wegbauten	57, 61, 63, 76, 78, 88
Zweiter Neuschnee	64

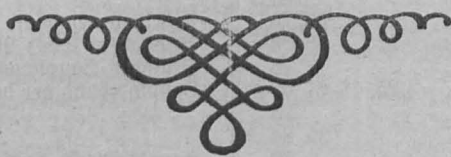
Aus den Kurorten.

Aus Unterschmecks	28
Bad Pistyan	31
Bauarbeiten in Höhlenhain	66
Beginn der Bohrungen in Bad Oberrauschenbach	29
Beim Tschirmer See	49
Brand in Höhlenhain	65
Der I. internationale Tanzwettkampf	30
Der Plakatwettkampf der Tatabäder	28
Der Verband der Tatrakurorte	28

	Seite
Ein neuer Eislaufplatz in Neuschmecks	10
Ein neues Bad in der Niederen Tatra	30
Ein neues Haus bei der Resmarker Tränke	78
Eröffnung in Bad Oberrauschenbach	50, 56
Eröffnung in Bad St. Johann	50, 56
In Tatra-Neuschmecks	50
Künstler in Tatra-Weßterheim	50
Neue Bauten	28
Neue Fassung der Oberrauschenbacher Quellen	29
Sanatorium Dr. Suhr	49, 55
Strandfest in Bad Oberrauschenbach	61
Tatra-Neulomniz	66
Tischtenniswettkämpfe in Neuschmecks	30
Volleyball-Turnier in Tatralomniz	63
Turistengasthaus in Tatra-Matlarenau	89
Wasserwettkämpfe in Bad Oberrauschenbach	61
Wegbauten in Tatralomniz	66
Werbewettkampf in Bad St. Johann	81
Zum Direktor in Tatralomniz	65

Fremdenverkehr.

Achtung, Autofahrer!	89
Autobusverkehr in der Tatra	48
Autoausflüge in die Hohe Tatra	48
Bäderbegünstigung — 5 Tage	88
Beim Gesundheitsminister Dr. Spina	10
Bessert die Zollbehandlung der Tatrakurorte	29, 88
Besuch der Tatraorte	29
Die Beler Tropfsteinhöhle	31
Die Dobshauer Eishöhle	31, 43, 55
Die Eisenbahnermäßigung für Wintersportler	87
Die 50%-ige Rückreisermäßigung	88
Die kleine Entente beim Tschirmer See	48
Die Österreichisch-Tschechoslowakische Gesellschaft in der Tatra	47
Die Winterjaison	10
Eine Zollstelle in Poprad	88
Franzosen in der Hohen Tatra	63
Gesellschaftsausflug aus Dresden	10, 64
Gesellschaftsreisen in die Hohe Tatra	63
Karin Michaelis in der Hohen Tatra	47
Meldet die Sommerwohnungen an	18
Osten im Gebirge	29
Riesiges Skileben in Weßterheim	88
Sonderzug aus Prag	10
Studienreise in die Tatra	63
Tatraausstellung in Dresden	10
Vom internationalen Ärztekongreß	76
Wettkampf für ein Tatrakurort	10

Zweig wird im Laufe November seine Hauptversammlung abhalten, bei welcher ein Lichtbildervortrag über den Winter in den Karpathen stattfinden wird.

Zweigverein Lučenec—Bosonc. Am 14. Dezember fand in Gegenwart des Hauptschriftwartes Prof. Hesty aus Kesmark die ordentliche Jahresversammlung statt, in welcher der Obmann Bankdirektor Eugen Tanka mit Berufung auf seine berufliche Überbürdung eine Wiederwahl ablehnte. Mit Dank für seine bisherige Tätigkeit wurde folgender Vorstand gewählt: Obmann Rechtsanwalt Dr. Alexander Dávid, Obmannstellvertreter Bankbeamter Josef Rittinger, Sekretär Dr. Alexander Pálvi, Schriftführer Fr. Augusta Sehenžky, Säckelwart Marzell Markstein. Es wurde beschlossen einen Skikurs zu veranstalten und den Sekretär Dr. Alexander Pálvi zum Lehrerskikurs nach Wetzlerheim zu entsenden. Nach der Versammlung fand in der YMCA eine Vorführung der Winter-sportfilme aus der Hohen Tatra statt.

Die Zweigvereine in Gömör wollen sich zu einer Gemeinschaft zusammenschließen und zwar entweder zu einer Arbeitsgemeinschaft oder zu einem gemeinsamen Zweigverein, der die bisherigen als Ortsgruppen behalten würde. Die Verhandlungen gehen vom Zweigverein Rimafal in Rimafombat aus und werden mit dem Zweigverein Murántal in Gr. Kaufenbach und Eltsch, dem Zweigverein Gömör in Rosenau, dem Zweigverein Dobšchau und deren Ortsgruppen geführt. Der neue Verein würde den Namen Gömör tragen und mit dem Sitz in Rimafombat Ortsgruppen in Tornalja, Pelső, Rosenau, Dobšchau, Esetnek, Eltsch und Gr. Kaufenbach haben.

Zweigverein Gömör in Rosenau. Um das Interesse für den Winterport in Rosenau wieder wachzurufen, fand am 17. Dezember in Rosenau im Beisein des Hauptschriftwartes Prof. Hesty aus Kesmark unter der Leitung des Ortsvertreters Bankdirektor Bartholomäus Szász eine Beratung mit dem Rosenauer Sport Club statt, in welcher der Beschluß gefaßt wurde, in der Veranstaltung des Clubs einen Skikurs und im Laufe desselben auch einen Winter-sportabend zu veranstalten.

Zweigverein Rimafal in Rimafombat. Der Zweigverein hat seit Jahren Scherereien mit der Behörde wegen ungenügender Erledigung seiner Geschäftsordnung. Um diesen ein Ende zu bereiten, fand am 17. Dezember unter dem Vorsitz des Hauptschriftwartes Prof. Hesty aus Kesmark eine Mitgliederversammlung statt, welche eine neue Geschäftsordnung annahm und dem Hauptauschuß zur Genehmigung unterbreitete. Zugleich wurde beschlossen, einen Vortragsabend über Winterport und einen Skikurs zu veranstalten.

Der Zweigverein Iglo veranstaltete am Mittwoch, den 19. November seinen ersten Vortragsabend in diesem Winter. Der als Vortragende gewonnene vorzüglich Kämpfer des Gründler Deutschtums, Direktor Leopold Grub konnte zwar infolge beruflicher Inanspruchnahme nicht erscheinen, aber er sandte seine Mitarbeiter, Lehrer Samuel Fabrici, an dem die Zuhörerschaft vollwertigen Ersatz hatte. Eingangs spielte Fr. Billy Bogsch auf dem Klavier den „Mondscheinwalzer“ von Godard u. erregte mit ihrem durchdachten, bewußten und technischen vorzüglichen Spiel allgemeinen Beifall. Dann sprach, vom Zweigobmann Madár Maressek eingeführt, Lehrer Fabrici über Zipser Gründe. Er sprach über die Einwanderung und die Geschichte der Gründer, dann führte er in zahlreichen guten Lichtbildern Böllnitz und die anderen Gründer Orte vor. In liebevollem Eingehen auch in Einzelheiten erläuterte er uns Bergbau und Wohnbau, Kirchen und Stadthäuser, indem er ihre Entstehung in die Geschichte hineinstellte und in lebenswahrer Darstellung die wechselvollen Geschichte des biederen Gründervolkes schilderte. In einer Pause las er eine herrliche Probe der Mundartgedichte des berühmtesten Gründler Dichters Kliegl vor und gab auch ein Reize von Sagen, Anekdoten und geschichtlich interessanten Einzelheiten zum Besten. Die tiefe Heimatliebe, die aus jedem Worte des Vortragenden glühte, ergriff auch das Publikum, das diesen Ton freundlich aufnahm und so war der Abend ein rechter Heimatabend geworden, der dem Zweigverein Gewinn und Anerkennung brachte.

Im Zweigverein Kaschau ist eine Spaltung eingetreten, indem der hochverdiente Gründer und Geschäftsführende des Zweiges, Justizrat Dr. Josef Möricz infolge persönlicher Differenzen aus dem Zweigverein ausgetreten ist und unter dem Namen „Kaschauer Juristenkreis“ einen neuen ungarischen Juristenverein gegründet hat. Obmann des neuen Vereines ist General a. d. Adalbert Polinszky, Geschäftsführender Dr. Möricz. Der neue Verein hatte bei der Gründung rund 150 Mitglieder, er will sich besonders mit aktiver Touristik und der Anlage eines Strandbades, sowie der Erbauung eines Schutzhäuses beschäftigen. Der neue Verein gehört ebenfalls dem Hauptverband deutscher Gebirgs- und Wandervereine, Sitz in Aussig an und hält mit dem Karpathenverein freundschaftliche Verbindung aufrecht.

Zweigverein Kaschau. Der Zweigverein begann die Reihe seiner dieswinterigen Lichtbildervorträge am 11. November mit einem Vortrag unseres bekannten Tatrabergsteigers Prof. Alfred Groß, der über die Zips und die Hohe Tatra sprach. Er brachte eine große Zahl seiner bekannt herlichen Lichtbildern mit und sprach an Hand dieser mit der Wärme, der aus tiefer Heimatliebe emporsteigt, über die Zips und Zipser, über die Hohe Tatra und Geschichte. Der Vortrag war durch ungefähr 200 Mitglieder

besucht und wurde von ihnen mit einem frenetischen Beifall aufgenommen. Dem Vortrag folgte ein Teeabend, der ungemein gemüthlich bis in die späten Nachtstunden dauerte. — Den nächsten Vortrag hält am 9. Dezember der Hauptschriftwart des Karpathenvereines, Prof. Hesty, der über „Sagen und Märchen in der Hohen Tatra“ sprechen wird. — Seinen repräsentativen Karpathenvereinsball hält der Zweigverein am 17. Jänner 1931 in allen Räumlichkeiten des Hotels Schalkházy ab.

Der Zweigverein Kaschau veranstaltete am 9. Dezember seinen dritten Vortragsabend im Winter. Von Vereinsobmann Dr. Erwin Payer, unserem Poprader Landsmann eingeführt, sprach Prof. Hesty an Hand prächtiger Lichtbilder über die Erforschung der Gebirge Asiens, des Himalaya, an welche sich im letzten Jahrzehnte der Versuch angeschlossen den höchsten Gipfel des Himalaya und der ganzen Erde den 8832,2 m hohen Tschomo-Lungma oder Mt. Coerest zu ersteigen. Prof. Hesty gab auf vorzüglichen Landkarten gute Übersicht über die Lage dieses Gipfels, beschrieb ausführlich den Zugangsweg und die Länder, Völker, Tiere und Pflanzen, die auf dem Hinweg berührt wurden und besprach dann ausführlich die drei Versuche zur Ersteigung der Tschomo-Lungma, die Erkundung 1921, den Versuch 1922 und den Ansturm 1924, der mit dem Tode zwei der besten englischen Bergsteiger in unbekanntem Grabe unterhalb des Gipfels endete. Die mit zahlreichen vorzüglichen Lichtbildern unterstützten Ausführungen des Vortragenden wurden allseits lebhaft begrüßt. In einer Pause trug ein Mitglied des Zweiges sehr wichtige Fieder mit Lautenbegleitung vor. Nach dem Vortrag blieben die Mitglieder noch lange in gemüthlichem Beisammensein zusammen.

Der Zweigverein Eperies begann nach mehrjähriger Pause wieder seine Vorträge und konnte am 10. Dez. den Hauptschriftwart des Karpathenvereines, Prof. Hesty am Vortragsstische begrüßen. Vom Zweigobmann Prof. Karl Florián eingeführt sprach Prof. Hesty vor einer gewählten Zuhörerschaft über die „Sagen und Märchen der Hohen Tatra“ und konnte mit seinen hochinteressanten Ausführungen über die zahlreichen Sagen und Märchen, die sich an die Tatra knüpfen, sowie der hochinteressanten Versuche und Mühsale der Schatzgräber in der Tatra anderthalb Stunden hindurch die Aufmerksamkeit der Zuhörerschaft restlos fesseln, wozu allerdings auch die vorzüglichen Lichtbilder viel beitrugen, die Prof. Hesty vorführte und welche alle die im Vortrage besprochenen Ortlichkeiten zeigten. Nach dem Vortrage fand ein gemeinsames Nachtmahl im Kegelveerein statt.

Der Zweig Eperies des Karpathenvereines erlitt einen schmerzlichen Verlust durch den unerwarteten Tod seines Schriftwartes Dr. Ladislaus Džwald, der verschieden ist und am 13. Dezember im evangelischen Friedhofe zur ewigen Ruhe bestattet wurde. Pfarrer Viktor Fabry schilderte in einer ergreifenden Rede den großen Verlust, welchen die Familie, die evangelische Kirche und ihre Organisationen durch das Hinscheiden Dr. Džwalds erleiden. Am Grabe sprach im Namen des Karpathenvereines Zweigobmann Prof. Dr. Karl Florián folgende Abschiedsworte: „Lieber Freund! Der Karpathenverein bringt Dir die letzten Grüße stiller Wälder, rauschender Bäche und himmelstürmender Felsen, an deren Pracht Du Dich so oft ergötzt, deren majestätische Schönheit Du in Deinen kunstvollen Lichtbildern so feinsinnig festgehalten und verewigt hast. Der Karpathenverein dankt Dir für Deine liebevolle Mitarbeit an unserer gemeinsamen Sache. Wir, Deine Freunde und Weggefährten, umstehen trauernden Herzens Dein Grab, das Dein irdisches Ich uns so unerwartet für immer entzieht. Dein Andenken aber, das Andenken an Dein liebevolles, schlichtes, für alles Schöne und Gute empfängliches Wesen, das Andenken an einen treuen Freund und immer hilfsbereiten Kameraden wird uns bei unseren Wanderungen weiter begleiten bis an unser Lebensende. „Lieber Freund! Gott mit Dir! Ruhe sanft!“

Die Sektion Tatra des MSAC im Karpathenverein hielt Montag, am 3. November im Hotel Freyer in Kesmark unter dem Vorsitz des Obmannes Ludwig v. Rakossy eine Ausschußsitzung ab. Gegenstand der Sitzung bildete der Vorschlag des Obmannes, im nächsten Jahre vor Pfingsten eine fünftägige Bänder-Sternfahrt zu veranstalten, welcher dann zu Pfingsten das Tatra-Bergrennen folgen soll. Der Obmann brachte zur Sitzung einen ungemein ausführlich und gründlich ausgearbeiteten Vorschlag mit, den der Ausschuß in ausführlicher Verhandlung durcharbeitete. Der Vorschlag wurde vollinhaltlich angenommen und der nächsten Ausschußsitzung des MSAC unterbreitet.

Von den Verbänden.

Die Eisenbahnermächtigungen für die Winter-sportler. Das Eisenbahnministerium hat den Mitgliedern des Hauptverbandes deutscher Winter-sportvereine die Begünstigung der um ein Drittel ermäßigten Winter-sportrückfahrkarten für Reisen von und nach Winter-sportplätzen auch heuer wieder eingeräumt. Die Bedingungen hiesfür sind im großen und ganzen die gleichen wie im Vorjahr. Die ermäßigten Winter-sportrückfahrkarten sind, bis auf Prag und Brünn, ausnahmslos nur

an den Bahnschaltern zu erhalten. Beim Kauf der Karte hat sich der Wintersportler mit der ordnungsgemäß aus-gefertigten, mit der Eisenbahnkontrollmarke für den laufenden Winter versehenen Verbandsausweiskarte zu legitimieren. Der Kauf der Fahrkarte kann bei den Bahnschaltern auch einen Tag vor der beabsichtigten Reise geschehen. Die Fahrkartenausgabestellen sind verpflichtet, die Karte mit dem Datum des Abfahrtstages zu versehen. Außer den ermäßigten Wintersportrückfahrten haben die Mitglieder S. D. W. noch Anspruch auf Ermäßigung bei gemeinsamen Fahrten von mindestens sechs Personen und bei Entfernungen von über 16 Kilom. Die Ermäßigung beträgt 33% in der zweiten oder dritten Klasse der Personen- oder Schnellzüge. Die im Verband organisierte Jugend bis zum vollendeten 18. Lebensjahr genießt bei der Fahrt von wenigstens sechs Personen einschließlich erwachsene Begleitpersonen in der dritten Klasse der Personenzüge eine 50-prozentige Fahrpreisermäßigung. Wegen der Vorschriften für die Zeit vom 1. Jänner bis 30. April wird das Eisenbahnministerium einen neuen Erlaß herausgeben.

Bäderbegünstigung — 5 Tage. Das Ministerium für Eisenbahnwesen setzte für den Winter die Mindestzeit für den Aufenthalt in tschechoslowakischen Kurorten, welche zur Inanspruchnahme einer 50%-igen Fahrpreisermäßigung für die Rückreise berechtigt, von 10 Tagen auf 5 Tage herab.

Wegbau in der Hohen Tatra. Im Laufe des Herbstes baute das Poprader Militär auf Anordnung des Brigadiers General Hussarek den Fußweg vom Poppersee zu den Froschseen neu aus, wobei ein Teil, über die Seewand vollständig umgelegt wurde. Der Bau ist sehr schön gelungen und das Militär hat damit eine Arbeit geleistet, für welches ihm unsere Touristenwelt Dank wissen wird.

Neue Skihütte in der Krivan-Tatra. Der Zweig Žilina des Klub Československých Turistov erbaute in der Krivan-Tatra, auf der Südlehne des bekannten Skiberghes Hleb, zwischen ihm und der Hölle 1247 ein Schuhhaus, das in erster Reihe dem Wintersport zu dienen berufen ist. Neben der Répay-Hütte des Karpaltenvereines ist das die zweite Skihütte in diesem ungemein geschätzten und besonders aus Schlesien sehr besuchten Skigebirge. Der beste Zugang zum neuen Schuhhaus ist von der Station Súľovo.

Fremdenverkehr.

Lichtbildervorträge. Der ungemein rührige Direktor des staatlichen Kurortes Tatralomník, Ing. Georg Orság, hielt vorige Woche im Spiegelsaal des Primatialpalais in Preßburg im Rahmen des Slowakischen Bildungsausschusses einen Lichtbildervortrag über „Die Wirkung der Sporte in der Hohen Tatra auf die Gesundheit.“ An Hand von etwa 80 vorzüglichen Lichtbildern des Bildungsausschusses des Slowakischen Landesverbandes für Fremdenverkehr und des Zweiges Poprad des tschechoslow. Touristenklubs sprach er vor einer vornehmen Zuhörerschaft von etwa 200 Personen in ungemein anregender, lebendiger Darstellung über die gesundheitlichen Wirkungen der Touristik, des Tennisspiels, des Landhockeys, des Skilaufes, Rodelns, Eislaufes und anderer Sportarten und begleitete seine Ausführungen mit vielen launigen und erheiternden Bemerkungen. Das Publikum nahm den Vortrag sehr begeistert auf und es ist unstrittig, daß er sehr viel dazu beitragen wird, um die guten Kreise der Landeshauptstadt zum Besuche der Hohen Tatra zu begeistern. Ing. Orság erhielt für Dezember auch eine Einladung zu einem Lichtbildervortrag über die Hohe Tatra in Budapest, woselbst er im großen Saale der Musikakademie sprechen wird.

Eine Zollstelle in Poprad. Wie die Kaschauer Handelskammer dem Keszmarker Handelsgremium mitteilt, ist das Finanzministerium im Prinzipie geneigt für das Reisegepäck der ausländischen Tatragäste eine Zollbehandlungsstelle in Poprad zu errichten, falls die Interessenten für die Wohnung der Angestellten sorgen. Das Amtslokal hat das Eisenbahnministerium auf der Station Poprad schon zugesichert. Über die Lösung der Wohnungsfrage sind Verhandlungen im Gange.

Riesiges Skileben in Weßterheim. Tatra-Weßterheim, das seit dreihalb Jahrhunderten immer der Mittelpunkt des Skilaufes in der Hohen Tatra gewesen ist, bewährt auch in diesem Winter diesen seinen Ruf. Für die Weihnachtsfeiertage, bis Dreikönig hat sich in Weßterheim eine riesige Menge von Skiläufern zusammengefunden. Der Touristenverein der Budapester Ärzte ist mit 80 Teilnehmern gekommen, ihren Skikurs leitet Franz Bujak. Der Touristenverein „Die Naturfreunde“ aus Budapest ist gar mit 100 Teilnehmern Gast in Weßterheim, seine Mitglieder machen meist kleinere Touren. Der Ski-Touring Klub M.-Ostrau ist unter der Leitung von M. Fisch mit 80 Teilnehmern gekommen, die unter der Leitung ihrer eigenen Skilehrer Touren in die Umgebung machen. Etwa 50 Einzelgäste, ebenfalls meist aus der M.-Ostrauer Umgebung, sind ebenfalls als Wintersportler in Weßterheim eingetroffen und schließlich ist auch der Lehrerskikurs des Karpaltenvereines mit 25 Teilnehmern, unter der Leitung des Verbandskilehrers Schlesinger in Weßterheim untergebracht. Außer seinen ständigen Gästen hat also Weßterheim für die Feiertage fast 350 Skiläufer zu beherbergen, eine gewaltige Arbeit für die Leitung!

Aus der Hohen Tatra.

Eine Deutsche Gesellschaft für innere Medizin wurde gelegentlich der am 8. und 9. November in Prag tagenden Röntgenologenversammlung mit dem Wirkungsbereich für die Tschechoslowakische Republik gegründet. Obmann der Gesellschaft ist Prof. Schmidt von der Deutschen Universität Prag, Obmannstellvertreter die Professoren Mager-Brünn und Nonnenbruch-Prag, Ehrenobmann Prof. Jaksch Prag. In den Beirat wurde als einziger Vertreter der Slowakei Dr. Michael Guhr gewählt.

Wildwechsel aus der Tatra. Der Jagdzeit-schrift „Vadász-Lovec“ wird aus Keszmark berichtet: Am 3. November um 6:30 Uhr früh kamen zwei Rehe über die Felder von der Tatra her zum angeschwollenen Popperfluß, schammen durch und wechselten über die Felder gegen das ferne Leutschauer Gebirge. Zwei Maurer, die auf der Straße nach Keszmark gingen, erblickten sie und wollten die Tiere verfolgen, wurden aber durch den Heger der Keszmarker Jagdgesellschaft daran gehindert. Die Rehe wurden wahrscheinlich durch die Kälte und den Neuschnee gezwungen ein besseres Nährgebiet aufzusuchen, doch ist der Weg immerhin 30—35 Kilometer lang. Es ist verwunderlich, daß sie die Reise auf offenem Felde, in der Nähe bewohnter Gebiete antraten, aber es sind solche Fälle schon mehrfach beobachtet worden. Dazu bemerkt der Schriftleiter: Nicht nur unser Rehwild, sondern auch unser Hochwild, unsere Bären wechseln im Frühjahr und im Herbst über die breite Zipser Ebene von dem Leutschauer Gebirge in die Hohe Tatra hinüber und zurück. Die Ursachen sind: die häufige Störung des Wildes, seine Unruhe zur Zeit der Brunst, die Suche nach besserer Nahrung und Lager. Die Natur selbst sorgt auf diese Weise für die nötige Blutauffrischung, indem sie ihre Geschöpfe zu großen Wanderungen zwingt und dadurch die Degeneration vermeidet.

Turistengasthaus in Tatra-Mallarenau. Die Badedirektion Tatra-Mallarenau erbaute im südlichen Teile des Ortes, neben der neuen Autostraße ein einstöckiges Gasthaus, das dem bekannten Pächler des Schutzhauses am Grünen See, Vinzenz Targyik verpachtet wurde. Targyik hat das Gasthaus sehr hübsch eingerichtet, mit drei Speiseräumlichkeiten und zwei Gastzimmern und bietet Touristen und Autofahrern bekannt vorzügliche Verpflegung und Unterkunft.

Bären in der Arva. Die von unserem Landsmann Lehrer Vidor Turán, dem bekannten Jagdschriftsteller geleitete vorzügliche Jagdzeitschrift „Vadász—Lovec“ bringt in ihrer Dezember-Folge folgenden Bericht: „Seit langer Zeit wurden bei uns in der Arva nicht so viele Bären gemeldet, wie heuer. Als ob dieses liebe, im Aussterben begriffene Wild diesen stillen Winkel der Karpathen gesucht hätte. Von allen Teilen der Arva melden Hirten, Waldfrüchte suchende Frauen, Bauern, daß sie Bären begegnet sind. Dem weidenden Vieh haben diese keinen Schaden zugefügt, bloß auf den östlichen Weiden des Choč haben sie etwa 20 Schafe geschlagen und auf den Weiden der Babiagóra Schaden angefügt. Nach den eingelaufenen Meldungen wurden in diesem Jahre in den Bergen von Párnica—Kralován—Zázriva 5, auf dem Choč 3, auf der Hala bei Kubin 2, auf der Babiagóra 4 und im Roháčgebirge 6 Standbären gesichtet. Aber kein einziger kam zur Strecke. Jedenfalls ist es erfreulich, daß dieses liebe Urwild bei uns, auf verhältnismäßig kleinem Gebiet schon Zuwachs zeigt und doch keinen bedeutenden Schaden anrichtet. (Die Zunahme des Bärenstandes in der Arva ist jedenfalls darauf zurückzuführen, daß sie in ihrem besten Schlupfwinkel, am Džumbir, in den Tälern von St. Johann und Demánova seit der Erbauung des Džumbirschutzhauses durch den steigenden Touristenverkehr gestört werden und daher von der Niederen Tatra in die stilleren Berge von Arva hinüberziehen. D. Schlgt.)

Achtung, Autofahrer! In den letzten Tagen ist es auf der Tatrastraße zu glücklicherweise leichten Zusammenstößen gekommen, weil die Autofahrer es nicht berücksichtigt haben, daß 1. der Verkehr jetzt auf der Bürtelstraße ein äußerst lebhafter ist und bei halbwegs günstigem Wetter Duzende von Schlitten die Straße befahren, die fast immer auch Skifahrer im Kjöring mitführen. Ja es hängen sich auf der Strecke von Schmecks bis Wetzterheim die Skifahrer auch hinter die Autos und laufen natürlich mit einer Schnelligkeit hinterher, die ihnen keine Zeit läßt, um plötzlich entgegenkommenden Autos auszuweichen. Eine 2. weitere Hindernisse bieten die Holzfuhrwerke, die aus dem Walde zwischen Tatalomniß und Karpathia kommen und oft auch ganz unvernünftig rasen, schließlich bietet 3. auch die Straße selbst ein Hindernis, denn sie ist schon gegen Mittag so glatt ausgefahren, daß dem Auto ein plötzliches Ausweichen nichts hilft, denn es kommt ins Gleiten und schleudert den Hinterteil gerade vor das Hindernis, dem es ausweichen wollte. Besonders die Lastwagen, deren Fahrer in dem geschlossenen Kasten, in dem Getöse des eigenen Motors bekannterweise fast nie ein Signal hören, seien auf das langsame und vorsichtige Fahren aufmerksam gemacht!

Der III. ärztliche Fortbildungskurs in der Hohen Tatra wird, wie in einer im Palace-Sanatorium Szontagh unter der Leitung des Vereinsobmannes Chesarz Dr. Guhr abgehaltenen Ausschusssitzung des Vereines der Zipser Ärzte beschlossen wurde, auch in diesem Jahre zu Pfingsten veranstaltet und zwar vom 23.—31. Mai. Zur Stellung der Vortragenden wurde die medizinische Fakultät der Universität Breslau gewonnen, von welcher die prinzipielle Zusage bereits vorlag, dazu sollen noch einzelne Vortragende aus Preßburg, Brünn, Prag, Wien, Budapest, Lemberg und

Krakau gewonnen werden. Die Teilnehmer werden auch in diesem Kurse im Grand Hotel Praha in Tatalomniß wohnen, die Vorträge werden abwechselnd in Neuschmecks, Altschmecks, Wetzterheim, Mallarenau, Tatalomniß und am Tschirmer See veranstaltet. Die Vormittage werden durch die Vorträge, die Nachmittage durch Besichtigungen und kleine Ausflüge ausgefüllt, den Kurstagen werden wie in den Vorjahren 3 Ausflugstage angeschlossen, in welchen unter der Leitung des Karpathenvereines die Zipser Sehenswürdigkeiten besucht werden. Die Leitung der Vorbereitung hat ein Ausschuß des Vereines in der Hand.

Tatravortrag im Radio. Der Berliner Vertreter des Karpathenvereines, Redakteur Friß Reimesch spricht Donnerstag, am 22. Jänner abends um 18 Uhr auf der „Deutschen Welle“ über „Wintersport in den Karpathen“, vornehmlich auch über die Hohe Tatra.

Nikolo-Gruß

verfaßt und gelegentlich der Nikolofeier des Zweigvereines M.-Strau am 6. Dezember 1931 vorgelesen vom Zweigobmann

Hans Werner.

Ich komme zu Euch, Ihr lieben Damen und Herren,
Um Euch zu begrüßen und zu bescheren,
Beloben kann ich leider nur wenig,
Sonst glaubt jeder, er sei der Touristenkönig.
Ich glaube, Niemand kann heute sagen,
Er habe das Karpathenkreuz allein getragen,
Und doch gibt es viele, die, treu zum Verein,
Zu jeder Sitzung kommen, an unseren Ausflügen

sich freuen,

Sich nicht drücken und kein schlechtes Wetter scheuen.
Die tun viel besser als die Andern,
Die nur in Kinos und Tanzdielen wandern,
Denn rosige Wangen, ein freies Gemüt,
Einen gesunden Körper nur die Natur uns gibt.
Der Verein ist bereit, Euch allen zu helfen,
Nur dürft Ihr ihm dies nicht mit Undank vergelten.
Laßt die Sorgen zu Haus, kommt fröhlich und frei,
Genießet das Leben, bleibt immer uns treu!
Strebet nur vorwärts und geht nicht zurück,
Schart Euch um die Führer mit sonnigem Blick,
Dann helfst Ihr Euch selbst und nützt dem Verein —
Und jetzt laßt uns alle recht lustig sein!!!

Institut für Alpenforschung. Mit dem nächsten Monat beginnt das Institut für Alpenforschung in Wien seine Tätigkeit. Mit der Gründung dieses Instituts wird eine Lücke in der Wiener Kulturumwelt allmählich ausgefüllt werden und neue Wege öffnen sich dem Naturfreund für eine bessere Kenntnis der herrlichen Alpenwelt. Die Tätigkeit des Instituts wird aus folgenden Abteilungen bestehen: 1. Archiv für Alpenforschung: a) Geographischer Katalog (mit Karten), b) Geologischer Katalog (mit geologischen Aufnahmen), c) Mineralogischer Katalog (mit Sammlung), d) Botanischer Katalog (mit Herbarium), e) Zoologischer Katalog (mit Tierammlung), f) Paläontologischer Katalog (mit Karten), g) Historischer Katalog (mit Bildersammlung). 2. Internationaler Alpenkatalog in 7 Sprachen (deutsch, englisch, französisch, italienisch, magyarisch, persisch, rumänisch). 3. Archiv für Geschichte der Alpenforschung mit Biographiensammlung der Alpenforscher und Alpenfreunde. 4. Sammlung von Landkarten aus dem Alpengebiet. 5. Sammlung von Ansichten aus dem Alpengebiet. 6. Alpenauskunft. 7. Wissenschaftliche Alpenforschungen. Jede Abteilung steht für alle Alpen-

freunde frei zur Verfügung. Korrespondenz in sämtlichen Sprachen. Tätige Mitarbeiter und Korrespondenten willkommen! Briefe, Drucksachen und jede Zusendung sollen an den Schriftführer persönlich adressiert werden: Prof. Dr. Ravasini, World University, Wien.

Schriftenchau.

Autóuton a Tátrába. Unter diesem Titel ist im Verlage Turistaság és Alpinizmus in Kesmark und Budapest ein reichillustrierter Autoführer für die Slowakei in ungarischer Sprache erschienen. Mitarbeiter sind Walter Delmár, Prof. Hesty, Dr. Thirring und Dr. Vignázó. Der Führer behandelt nach einer Einleitung, in welcher die Wagenbehandlung, Fahrregeln, Grenz- und Zollvorschriften, Grenzüberschreitungsorte, Literatur und Landkarten aufgezählt sind, sämtliche Fahrstrecken, die von Ungarn aus in die Slowakei möglich sind, von Westen gegen Osten zu in 20 Zusammenstellungen, dann die Strecken aus Karpathorussland, aus Polen, Böhmen und Deutschland und Österreich in die Hohe Tatra. Nach einer Zusammenstellung der hauptsächlichsten Unterkünste der Tatra schließt ein Verzeichnis der aus der Tatra möglichen Tagesausflüge per Auto das Heft. Die Touren sind nach den internationalen Bräuchen, mit Angabe der Km vom Ausgangspunkt, vom Endpunkt und vom letzten Durchfahrtsorte angegeben und nach den Militärkarten genau kontrolliert, die Angaben über die durchfahrenen Orte enthalten alle Hinweise auf die Geschichte, historische und Baudenkmäler, sowie Naturschönheiten. Dadurch ist dieser Führer für ganz Nordungarn und die ganze Slowakei und Karpathenrußland zugleich ein Führer für Touristen und Reisende und die 4 Kunstbeilagen, sowie 72 Textbilder nach Federzeichnungen von Géza Lur führen alle Naturschönheiten und Kunstdenkmäler auch im Bilde vor. Das Heft ist nicht nur ein Führer, sondern auch ein Werber für die Gegenden, die es umfaßt. Eine Übersichtskarte der Slowakei im Maßstab von 1:1.000.000 und eine kleine Übersichtskarte der Tatra erhöht seine Brauchbarkeit. Sein Preis ist 20 K. Es ist beim Verlag in Kesmark, Hauptplatz 86. I. Fernruf 47 erhältlich.

Jahrbuch des Hauptverbandes der deutschen Wintersportvereine, 1931. Amaliche Ausgabe des HSW. Im Selbstverlage. Bearbeitet im Auftrage des Hauptverbandes von Adalbert Hinz, Gablonz a. N. — Wer kennt nicht das hübsche HSW-Abzeichen? In schneller Fahrt saust der Skiläufer in diesem Pulverschnee dahin, man erkennt das Gesicht nicht, nur ein Bild prägt sich in unserem Gedächtnis ein: an der Skibluße ein Abzeichen, drei Buchstaben darin: HSW. Und wo wir auch auf HSW-Abzeichen treffen, freuen wir uns, denn wir treffen ja Kameraden. Nun, so treffen wir jetzt auch unter den Büchern Kameraden, alle Freunde, denn das HSW-Jahrbuch ist ja schon ein alter Freund geworden, trotz seines noch jugendlichen Alters. Vor einem Jahr erschien das erste als Jubiläumsjahrbuch und nun wird es jährlich zu uns kommen und erzählen von Winterpracht, frohen Stunden, schneidigen Abfahrten und heißen Kämpfen des weißen Sportes. Dabei bekommen wir ein anschauliches Bild über das Walten unseres Verbandes, über seine Arbeiten draußen im Schnee und beim grünen Tisch. All diese Arbeit für die Ertüchtigung unserer Jugend, Förderung des schönsten Sportes unter zweckdienlicher Leitung. Von den selbständigen Artikeln seien erwähnt: Zur Geschichte des Rodesportes von Dr. Ernst Moeller-Karlsbad. Die 10. Jubiläumsskimeisterschaft von Adalbert Hinz-Gablonz. Aber die „Neuen Möglichkeiten“ von Siegfried Wagner. Mit unserer Jugend auf der Gerlosplatte von Dr. Franz Pawelka. Da n folgen amliche Nachrichten. Tadellose Jugendarbeit! (Zipser Schulen, wo seid ihr?) Sehr lehrreich ist der Bericht über die Wettläufe. Man findet auch bei uns bekannte Namen. Alles auf Kunstdruckpapier mit mehreren Kunstbeilagen, auch zwei Tatrabilder darunter von Prof. Groß und A. Kunfalov. Das Buch gehört in die Bibliothek eines jeden Skiläufers. DR.

Ski-Heil! von Heinz Wollterek-Leipzig. Ein Ratgeber für die Skitur. Sportbibliothek. Verlag Quelle & Meyer, Leipzig. Wenn man ein neues Buch mit obigem Titel in die Hände bekommt, feußt man ganz mechanisch: schon wieder ein „Ratgeber“. Diesmal war es aber eine angenehme Enttäuschung. Es ist ein „richtiger“ Rat-

geber. Man findet alles darin, aber auch nichts mehr, und das ist von großem Vorteil. Kurz, aber bündig. Nach kurzen entwicklungs-geschichtlichen Daten werden die Gefahren des Skilaufs beschrieben. Besonders lehrreich: Bindung und Stöcke als Gefahrenquelle. Dann sehr eingehend die Skifahrten im Frühling besprochen, die ja immer mehr in die Mode kommen. Eine sehr gute Zusammenfassung und Beratung: Wohin gehe ich zum Skilaufen? Hier interessiert uns das Buch besonders, da über die Tatra sehr objektiv gesprochen wird. Die zweite Hälfte des Buches spricht über die Ausrüstung des Skiläufers. Die mitgegebenen Zeichnungen könnten etwas reichlicher sein. Dadurch wäre der Wert des schon ohnehin tadellosen Buches noch mehr erhöht. Das Buch ist eine Sammlung praktischer Winke, die man nur durch jahrelanges Skitourlaufen erlernen kann. DR.

Winkler Mag, Die Lauffschule. Ein methodischer Lehrgang für rasche Erlernung des Skilaufs mit 22 Zeichnungen. Preis Mk. 1.20. Der Verfasser ist als Lehrwart des Deutschen Skiverbandes und Leiter der Kursleiter-Ausbildung des D. u. S. Alpenvereins, sowie als Verfasser des weitverbreiteten Büchleins „Winkler, Der Skilauf“ bekannt. Die Lauffschule bringt eine jahrzehntelange Erfahrung im Skilaufunterricht in der Form einer Lehrmethode, die von fortlaufenden Beschreibungen der Skilaufübungen abzieht und durch Herausheben der Kernpunkte des Themas den Unterricht leichtfaßlich gestaltet. Der Text gliedert sich in kurze Erklärungen, die für die praktische Unterrichtsverteilung in Schlagworten zusammengefaßt werden und in weitere, zwanglos gegebene Winke und Korrekturen. Lehrtechnisch außerordentlich klare Zeichnungen ergänzen den Text des Büchleins. Die Lauffschule beschränkt sich auf die für die Erlernung des Skilaufs notwendigen Übungen; sie ist das Hand- und Merkbüchlein für Schilerer und Schüler zum praktischen Gebrauch in Kursen und Selbstunterricht. Sie ist heute bereits in einer Reihe von Verbänden des Deutschen Skiverbandes, sodann für die Kursleiter-Ausbildung des D. u. S. Alpenvereins, bei den Schutzpolizeien der meisten Länder, den bayerischen Schulen und sonstigen Behörden amtlich eingeführt; die Reichswehr verwendet eine vom Verfasser im gleichen Sinne geschriebene Lauffschule als Dienstvorschrift. Dies berechtigt wohl zu der Hoffnung, daß die Lauffschule nicht nur zur Vereinheitlichung des praktischen Skilaufs beiträgt, sondern auch eine weitestgehende Vereinheitlichung der Lehrmethode im Skilaufunterricht anbahnt. Siehe „Mitteilungen des D. u. S. Alpenvereins“ 1930, Heft 10, Seite 212 und 220.

Jagd-Abreißkalender der „Deutschen Jäger-Zeitung“. Verlag von J. Neumann, Neudamm. Preis 3 Km., in Buchform 5 Km. Er erscheint 1931 bereits im 17. Jahrgang. Neben dem farbigen Titelbild nach Vilsefors konnten im Jahrgang 1931 erstmalig vier farbige Kunstdrucktafeln nach Jagdgemälden von Kuhnerl, Gehris, Schütz und Ohwald eingefügt werden, ohne daß infolge der erhöhten Auslagen eine Preiserhöhung nötig wurde. Der Kalender umfaßt 168 meist doppelseitig illustrierte Blätter, in denen das Weidwerk als Ganzes seinen Ausdruck findet und praktisch, wissenschaftlich und künstlerisch in Erscheinung tritt. Praktische Rat schläge, jagdkundliche Mitteilungen, die Wiedergabe jagdlicher Rechtsentscheidungen, monatliche Wegweiser für Sege, Fütterung, Waffenpflege, Hundezucht und -pflege u. a. m., sowie Rat schläge für Küche, Hof und Garten wechseln mit stimmungsvollen Gedichten, jagdhistorischen Ereignissen, Anekdoten und Humoresken aus dem Jägerleben. Alles dies rankt sich um den ausgesuchten bildlichen Schmuck des Kalenders, bei dessen Begründung die Kamera des erprobten Kamerajägers ebenso beteiligt ist, wie die Künstlerhand berufener Meister und Verherrlicher unseres edlen Weidwerks. Der reiche, anregende Stoff ist knapp gedrängt, alles Überflüssige ist ausgeschlossen, Wichtiges und Wesentliches betont. Mit feiner Kunst durchwehen den Kalender sinnige Beiträge von Malern und Dichtern. Nicht nur dem ausübenden Jäger, nein, auch dem für Jagd, Kunst, Natur und Wissenschaft empfänglichen Menschen schlechthin ist der Kalender ein reichfließender Born der Belehrung, Anregung und Unterhaltung.

Die 17. internationalen Tatraskiwettläufe werden vom 26. Feber - 1. März durch den Karpathenverein in Tatra-Weßterheim zur Austragung gelangen. Zur Austragung kommen Staffelläufe, Jugendstaffelläufe, Geländelauf, Langläufe und Sprunglauf (die letzten 3 in Kombination für die Meisterschaft), Damenläufe und Jugendläufe. Die Sprungläufe werden auf der jetzt umgebauten Dr. Guhr-Schanze im Felkbachdurchbruch oberhalb Weßterheims zur Austragung kommen, die Jugendsprungläufe auf der Kreuzhübel-schanze oberhalb Weßterheims. Die Staffelläufe (3-er Staffel, 20 Km.) gehen um den Wanderpreis der „Karpathen-Post“, die Jugends-taffelläufe (5-er Staffel, 20 Km.) um den Wanderpreis des „Sport-hauses Hohe Tatra.“ Teilnahmsberechtigt sind Mitglieder des HSW, des Svaz Lyzarov, des ungarischen, des rumänischen und des pol-nischen Skiverbandes. Alle weiteren Aufklärungen erteilt die Schneelaufgruppe des Karpathenvereines, Dr. Deßler Reichart, Tatraheim, Post Tatra-Weßterheim.

Herausgeber: Karpathenverein. Hauptschriftleiter: Julius Andreas Hesty. Ver-antwortlicher Schriftleiter: Ing. Oskar Zuber. Verwaltungsausschuß: Dr. Michae l Guhr, Direktor Karl Bruckner, Direktor Otto Bruckner, Direktor A. Bäg, Direktor Reichart, Prof. Groß, ferner ein Vertreter eines jeden Zweigvereines

„Tatra“ Heil- und Tafelwasser

Quellenbesitzer:

Bertalan Szász, Georgenberg (Zips).

Hotel Gemse in der Hohen Tatra

1303 M über dem Meeresspiegel. Beliebter Ausflugsort der Tatrabesucher. Angenehmes Logis. Zuvorkommende Bedienung. Ausgezeichnete Küche. Für Touristen vorzügliches Absteigquartier. — — —

Wildbach Kohlbach 1244 M Hohe Tatra.

Kiosk am Kämmchen 1273 M Hohe Tatra.

Beste Unterkunft für Touristen und Winterportler das ganze Jahr hindurch.

Dieser Platz ist für 1931 zu vermieten.

Hotel TATRA Poprad

gegenüber dem Bahnhofe. — Pächterin: Witwe Adolf Politzer

Erstklassiger Speisesaal - Vorzügliche Speisen - Beste Getränke - Aufmerksame Bedienung - Saubere, gut eingerichtete Zimmer

Touristenheim in Tatralomnitz

in unmittelbarer Nähe der Bahnhöfe. Gute Küche und Zimmer. Ganzjährig geöffnet. Eigentümer: Witwe Jakob Thern.

BAD PISTYAN

Das „Rheumabad“ der Welt!

67° C heiße Schwefelquellen und Schlammäder, vorzügliche Hotels und Pensionen für alle Ansprüche. Tennis, Fischen, Taubenschießen. Prachtvolle Ausflugsmöglichkeiten.

Prospekte: Badedirektion i. P.

Dieser Platz ist für 1931 zu vermieten.

TATRA-MATLARENAU

Klimatischer Höhenkurort, 920 Meter über dem Meere. Ganzjährig in vollem Betrieb.

Wintersport. Modernst eingerichtetes Sanatorium für innere Krankheiten, Nervöse und Erholungsbedürftige. Komplette Wohnung incl. 5 reichlichen Mahlzeiten und ärztlicher Behandlung schon ab Kč 60.—. In jedem Zimmer des Hauptgebäudes fließendes kaltes und warmes Wasser, elektrisches Licht, Zentralheizung, Radio. Im Herbst und Frühjahr Begünstigungen.

Leitende Ärzte: Dr. Holczmann und Dr. Ekstein.

Bahnstation:

Tatranská Lomnica, 2 Km. entfernt. Telefon: Tatr. Lomnica 5.

„Tatra-Kletsch“

Latschenkiefer-Fichtennadel-Badezusatz gegen RHEUMATISMUS, NERVENSCHWÄCHE

bestens empfohlen. — 1 Tube Kč 6.—.

Pharm. Laboratorium Apotheker D. EICHNER, Poprad

HOTEL MÓRY

Neu-Csorber See — Nové Štrbské Pleso.

ZIPSER!
TRINKET NUR ZIPSER BIER!

Tatra-Salonbier 12°, Tatrabräu 16°

Tatra-Excelsior 20°, Tatra-Porter 20°

Verlangt überall diese Marken!

Erzeuger:

Erste Zipser Dampfbrauerei
und Mälzerei A.-G., Poprad.

Dieser Platz ist für 1931 zu vermieten.

Altschmecks Geza Bányász Neuschmecks

Sport-, Galanterie- und Spielwaren.
Herren- und Damenkleidung.

Sie klopfen noch Teppiche?

Ich benütze nur den

„Orion“-Staubsauger!

Inhaber: EDMUND HERZKA, Mähr.-Ostrau
„Orion“-Staubsauger Zentral-Verkaufsbüro.

Sanatorium Dr. Guhr

Tatranská Polianka

Tatra-Weßterheim : Tátraszéplak

1010 Meter über dem Meere

Höhenkurort mit ganzjährigem, vollem Betrieb.

Sanatorium mit modernen physikalischen Einrichtungen :: Röntgen :: Elektro- u. Hydrotherapie :: Schwedische Gymnastik :: Massage :: Diäto-, Heliotherapie :: Liegekuren :: Terrainkuren

Leitender Chefarzt Dr. MICHAEL GUHR.
Mehrere Assistenzärzte.

Prospekt und Auskunft erteilt das Sanatorium
Dr. Guhr in Tatranská Polianka, Hohe Tatra, Zips.

Dieser Platz ist für 1931 zu vermieten.

Zipser Bank A.-G. Kesmark

vormals: Kesmarker Sparkassa A.-G.

Hauptanstalt: KESMARK.

Fernruf 26, 27.

Aktienkapital 6,900.000 K

Reserven 2,300.000 K

Drahtanschrift: Zipsbank

Zweiganstalten: Poprad, Pudlein, Göllnitz, Georgenberg, Felka, Bela, Rosenau Leutschau, Iglo, Wagendrüssel, Pleischütz.

Prager Postsparkassenkonto 400.221.

Abwicklung aller in das Fach einer Geldanstalt einschlagenden Geschäfte. — Entgegennahme und Rückzahlung von Einlagen bei den günstigsten Bedingungen. — Gewährung von Darlehen jeglicher Art. — Finanzierung von Unternehmungen. — Überweisungen auf alle Plätze der Welt. — Einlösung fremder Geldsorten.

Schliessfächer (safe deposit).

Dollars werden zum Tageskurs eingelöst.

Dr. SZONTAGH-SANATORIEN A.-G.

Nový Smokovec :: Neuschmecks :: Ujtátrafüred

in der Hohen Tatra (Slovensko).

Klimatische Höhsanatorien, 1010 Meter ü. d. M.

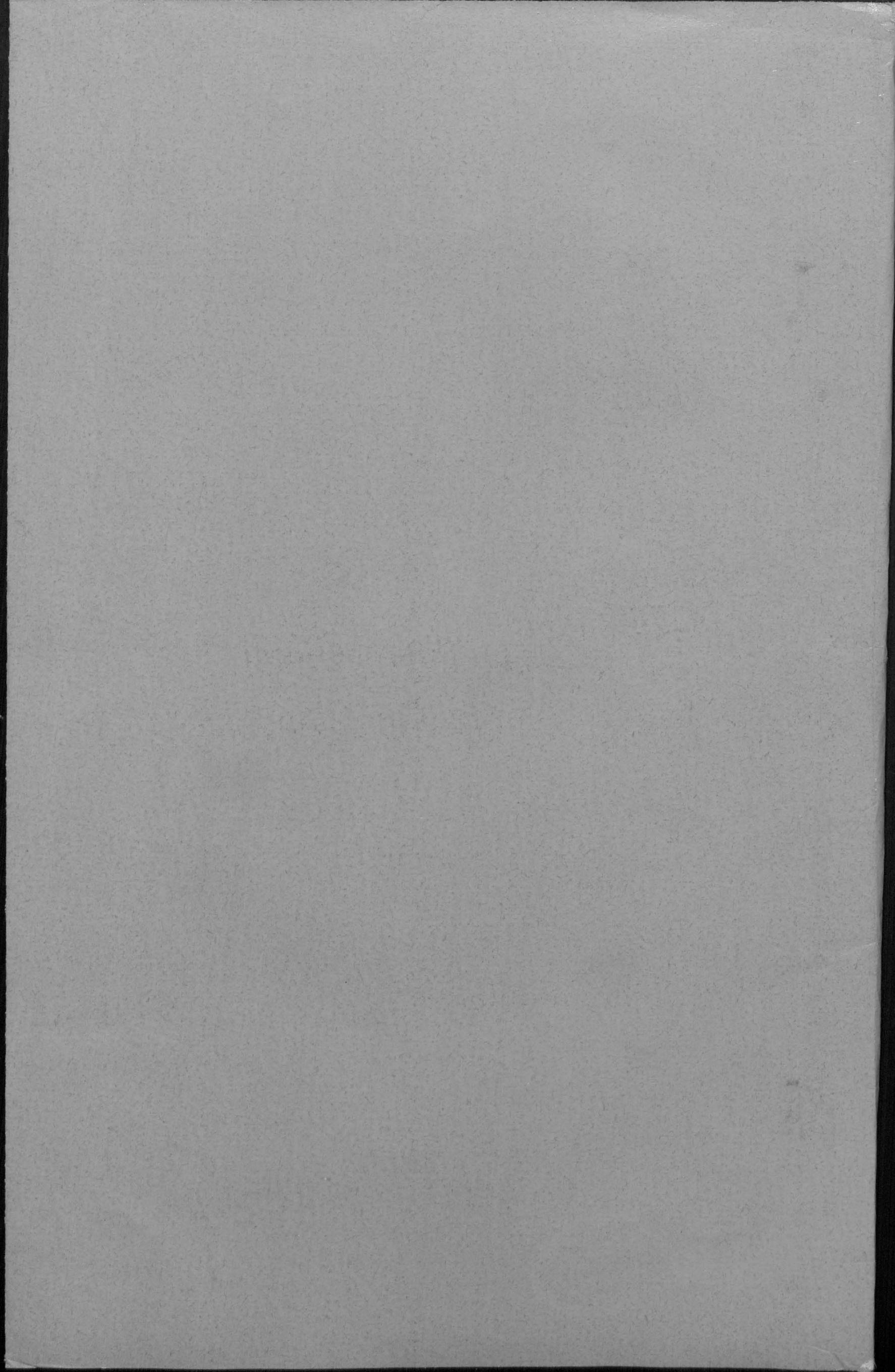
Ganzjährig im Betrieb. Sonn- u. Luftkuren. Mast- und Liegekuren Heliotherapie. Röntgenlaboratorium. Quarzlampenbestrahlungen. Vorzügliche Verpflegung.

Wohnung, Beheizung, volle Verpflegung mit ärztlicher Behandlung von K 60.— aufwärts.

Nähere Auskünfte erteilt die **Direktion.**

Dieser Platz ist für 1931 zu vermieten.

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.